

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ISSN-1857-9779

БИЛТЕН
НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

Број 1234

Скопје, 15 март 2021 година

Издание на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Бул. „Гоце Делчев“ бр. 9, 1000 Скопје

ПРВИОТ БРОЈ НА БИЛТЕНОТ Е ОБЈАВЕН ВО МАЈ 1957 ГОДИНА

Уредник на издавачката дејност на УКИМ:
проф. д-р Никола ЈАНКУЛОВСКИ, ректор

Уредник на Билтенот:
Илија Боџоевски

Лектура:
МОМЕНТ МАЛ ДООЕЛ СКОПЈЕ

Техничко уредување:
Зоран Кордоски

Бр. _____
5.8.2013
Скопје

Предмет: Материјали за Билтенот за објавување на интернет страницата на УКИМ

Согласно член 132, став 5 од Законот за високото образование („Сл. весник на РМ“ бр. 35/2008, 103/2008, 26/2009, 83/2009, 115/2010, 17/2011, 51/2011 и 123/2012), на интернет страницата на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, од бројот 1059 од 15 август 2013 година, ќе се објавуваат:

- рефератите за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања;
- рецензиите за подобност на темата и оспособеноста на кандидатот за вршење научна работа;
- прегледите на одобрените докторски дисертации, прифатените магистерски и специјалистички теми;
- рецензиите на учебници и учебни помагала, како и
- рефератите за доделување на звањето почесен професор и титулата почесен доктор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“.

По објавување на материјалите на интернет страницата, факултетите и институтите за своите потреби, истите треба да ги отпечатаат во материјална форма за да можат да ги достават на членовите на наставно-научниот, односно научниот совет. Поради тоа, потребно е сите материјали што се предвидени за објавување во Билтенот на Универзитетот, благовремено да ги доставувате во електронска форма. Поради усогласеност и униформност на текстовите потребно е материјалите за објавување да се доставуваат како Microsoft Word 2003 документи во кои исклучиво ќе се користи системскиот фонт Georgia. Овој фонт содржи богато множество на кирилични (македонски, српски, руски), латинични (со различни видови на надредени знаци), грчки и други знаци. Варијанта на овој фонт со коригирани знаци во италијанскиот формат за македонските букви ‘д’, ‘п’, ‘т’, ‘г’ може да се најде на интернет страницата на УКИМ, во делот **Документи -> Билтен на Универзитетот**. Исто така, таму може да се најде софтверско решение со кое може да се испрограмира тастатурата на персонален сметач при притискање на копчето “” и копчињата ‘е’ и ‘и’ во македонска поддршка да се добијат знаците ‘è’, и ‘ì’ соодветно.

Поради запазување на роковите за објавување на материјалите во Билтенот, но и на интернет страницата, ве молиме, рефератите, откако ќе бидат лекторирани, да ги доставите во оригинална верзија (лекторирана со потписите), а електронската верзија со внесените корекции да ја доставите на е-адресата: bilten@ukim.edu.mk.

Неблаговремено доставените материјали и оние кои нема да бидат напишани согласно упатството нема да бидат објавени во тој број, туку ќе бидат поместени за објавување во наредниот број од Билтенот, односно откако ќе биде добиена бараната верзија.

Ви благодариме за соработката.

Со почит,

УКИМ - Ректорат

Изготвил: Т.Б.

Одобрил: К.М.

СОДРЖИНА НА БИЛТЕН БРОЈ 1234 ОД 15.3.2021 ГОДИНА

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Кристијан Тоцев, Томислав Лазаревски, Џемаледин Нухија, Сашо Цветановски, Катја Посохин, Бранкица Боцева, Елена Зафировска, Симона Крстевска, Марија Каранфиловиќ).....7-8

МАШИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на ракописот Математички лексикон од авторите Наум Целакоски, Весна Целакоска-Јорданова и Емилија Целакоска.....9-13
2. Рецензија за оцена на докторската дисертација Истражување на можности за подобрување на енергетската ефикасност и намалување на емисиите на енергетски парогенератор на јаглен од м-р Маригона Красниќи, пријавена на Машинскиот факултет во Скопје.....14-19
3. Приговор на Реферат за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент, во научната област 21403 – производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје, објавен во Билтен бр. 1232 од 15.2.2021 година, поднесен од м-р Таско Смилески.....20-29
4. Одговор на двајца членови на Рецензентската комисија на приговорот на Рефератот за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент, во научната област 21403 – производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје со издвоено мислење на член на Рецензентската комисија, објавен во Билтен бр. 1232 од 15.2.2021 година.....30-41
5. Одговор на еден член на Рецензентската комисија на приговорот на Рефератот за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент, во научната област 21403 – производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје со издвоено мислење на член на Рецензентската комисија, објавен во Билтен бр. 1232 од 15.2.2021 година.....42-43

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на две лица во сите научни звања по предметите од научната област медицина на трудот на Медицинскиот факултет во Скопје (науч. сор. д-р Драган Мијакоски, науч. сор. д-р Сашо Столески).....44-93
2. Рецензија на ракописот Практикум по хигиена и здравствена екологија од авторите проф. д-р Михаил Кочубовски, проф. д-р Гордана Ристовска, проф. д-р Игор Спироски и ас. д-р Александра Петрова.....94-99
3. Рецензија на ракописот Педијатриска дијабетологија од авторот: Зоран Спаско Гучев со соработниците, Катедра за педијатрија, при Медицински факултет – Скопје.....100-102
4. Рецензија на ракописот Основи на лабораториската трансфузиона медицина од авторите: проф. д-р Татјана Макаровска Бојациева, н. сор. д-р Емилија Велкова, ас. д-р Виолета Дејанова Илијевска и ас. д-р Елена Петковиќ.....103-106

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

1. Рецензија на ракописот Историја на писменоста во Македонија од авторката проф. д-р Виолета Мартиновска.....107-113

ПРАВЕН ФАКУЛТЕТ „ЈУСТИНИЈАН ПРВИ“

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (Георгина Тренеска, Цветанка Костова, Магдалена Симоновска, Љупчо Бутевски, Стефани Младеновска, Емилија Апостолска, Теодора Јовановиќ, Марко Андевски, Тања Петрушевска, Горјан Грнчаровски, Јулија Луческа, Семра Амет, Андријана Спиревска, Емилија Пешиќ, Михаела Мострова, Габриела Грозданова, Ивана Арсовска Трајановиќ, Христина Михајлоска, Александра Дикова, Снежана Лупевска Созен, Михаела Димовска, Лозана Спасовска, Сања Митровска, Елеонора Мишевска, Елионора Тодоровска, Миле Петрески, Верица Митреска, Шпензије Османи, Томи Печков, Никола Германов, Нина Левиќ, Тања Крстеска, Никола Крстевски, Теодора Андоновска, Маја Дејановска, Сема Еминова, Ана Стерјовска, Дајана Веселиновска, Игор Петков, Габриела Колевска, Лазар Тасев, Јулија Наумовска, Елена Јовановска, Дарко Фармакоски, Лејла Робели, Мила Петрова, Дејан Столевски, Мартин Толев, Неџбедин Ибраими, Софија Христовска).....114-121

ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на учебникот **Метрички простори** од авторите **д-р Марија Оровчанец** и **д-р Петар Соколоски** од Природно-математичкиот факултет – Скопје.....122-130
2. Рецензија на ракописот **Хидрологија** од авторот **Иван Радевски**.....131-136
3. Рецензија на учебното помагало **Збирка решени задачи по комплексна анализа (прв дел), прво издание**, од авторите **Весна Манова Ераковиќ** и **Абдула Букла** од Природно-математичкиот факултет – Скопје.....137-145
4. Рецензија на учебното помагало **Збирка решени задачи по математика (за студентите на биологија), прво издание**, од авторите **Весна Манова Ераковиќ** и **Абдула Букла** од Природно-математичкиот факултет – Скопје.....146-153
5. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Адитивни полугрупи од ненегативни цели броеви. Димензија и Фробениусов број на нумерички полугрупи** од **м-р Виолета Ангелкоска**, пријавена на Природно-математичкиот факултет во Скопје.....154-161

СТОМАТОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

1. Реферат за избор на научни работници во сите научни звања од научната област стоматолошка протетика на Стоматолошкиот факултет во Скопје (**н. сор. д-р Анета Мијоска, н. сор. д-р Наташа Ставрева**).....162-212

ФАКУЛТЕТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

1. Реферат за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област паразитни болести на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (**вонр. проф. д-р Јована Стефановска**).....213-229

ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ

1. Преглед на одобрена тема за изработка на магистерски труд (**Дарио Секуловски**).....230

ФАКУЛТЕТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА

1. Рецензија за оцена на докторската дисертација **Производни и технолошки карактеристики на некои клонови од трпезните сорти винова лоза Мускат Италија, Кардинал и Афус али** од **м-р Сами Криезиу**, пријавена на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје.....231-240

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

1. Рецензија на учебникот **Транзициска правда**, прво издание, од авторката **Билјана Ванковска** од Филозофскиот факултет во Скопје.....241-251

2. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Ксенија Митева, Сања Мишевска, Катерина Николовска, Ментор Сулејмани, Хафије Асани**).....252

ЕКОНОМСКИ ИНСТИТУТ

1. Преглед на одобрени теми за изработка на магистерски трудови (**Никола Бошковски, Ивона Стојковска, Наташа Колеќеска, Елеонора Тодоровска, Ева Ацевски**).....253-254

ЗЕМЈОДЕЛСКИ ИНСТИТУТ

1. Реферат за избор на лица во соработнички звања (асистенти истражувачи) во наставно-научната област житни култури (пченица, пченка, ориз и друго) шифра 40300 на Земјоделскиот институт во Скопје (**м-р Бранкица Спасева, м-р Петар Петров, м-р Иво Митрушев, м-р Марија Ѓошева-Ковачевиќ, м-р Марија Здравковска**).....255-269

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА МАГИСТЕРСКИ ТРУД НА ЕКОНОМСКИОТ ФАКУЛТЕТ – СКОПЈЕ

Ред. Бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. На одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Кристијан Тоцев	„Меѓународна трансмисија на ефектите од глобалните кризи преку финансиските пазари“	„International transmission of the effects of global crises through financial markets“	проф. д-р Кирил Јовановски	02-253/2 02.03.2021
2.	Томислав Лазаревски	„Влијанието на ковид кризата врз пазарот на капитал во Република Северна Македонија и одбрани земји“	„The effect of Covid-19 crisis on the capital market in Republic of North Macedonia and selected countries“	проф. д-р Кирил Јовановски	02-290/2 02.03.2021
3.	Џемаледин Нухија	„Улогата на корпоративниот сектор во финансиската стабилност“	„The role of corporate sector in financial stability“	проф. д-р Александар Наумоски	02-359/2 02.03.2021
4.	Сашо Цветановски	„Одржливост на системот на оданочување на личниот доход со рамен данок во Република Северна Македонија“	„Sustainability of the flat tax personal income taxation system in the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Атанаско Атанасовски	02-291/2 02.03.2021
5.	Катја Посохин	„ЕРП системи базирани на клауд и нивната перцепција и примена во малите и средните претпријатија во Република Северна Македонија“	„ERP systems based on cloud and their perception and usage in SMEs in the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Сашо Јосимовски	02-340/2 02.03.2021
6.	Бранкица Боцева	„Влијанието на современите веб-базирани методи на зголемувањето на онлајн купувањето“	„The influence of contemporary web-based methods on the increase in online shopping“	проф. д-р Сашо Јосимовски	02-365/2 02.03.2021

7.	Елена Зафировска	„Влијание на меѓугенерациската комуникација врз продуктивноста на вработените“	„The influence of the intergenerational communication on employee's productivity“	проф. д-р Никола Левков	02-300/2 02.03.2021
8.	Симона Крстевска	„Спецификите на процесот на регрутација и селекција на човечките ресурси во Министерството за внатрешни работи на Република Северна Македонија“	„The specifics of the process of recruitment and selection of human resources in the Ministry of Interior in the Republic of North Macedonia“	проф. д-р Љупчо Ефтимов	02-371/2 02.03.2021
9.	Марија Каранфиловиќ	„Анализа на корпоративното управување во современата осигурителна индустрија“	„Analyses of corporate governance in the contemporary insurance industry“	проф. д-р Игор Ивановски	02-324/2 02.03.2021

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „Математички лексикон“ ОД АВТОРИТЕ Наум Целаоски, Весна Целаоска - Јорданова и Емилија Целаоска

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, бр. 02-211/3 од 25.2.2021 година, за членови на рецензентската комисија за рецензирање на учебното помагало Математички лексикон, од авторите: Наум Целаоски, Весна Целаоска - Јорданова и Емилија Целаоска, наменет за студентите на Машинскиот факултет, за предметите: Математика 1, Математика 2, Математичка анализа, Линеарна алгебра и Векторска анализа, Математика во 3Д, Веројатност и статистика и Нумерички методи, избрани се проф. д-р Ѓорѓи Маркоски и вонр. проф. д-р Анета Гацовска-Барандовска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

I. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Математички лексикон
Назив на предметната програма:	Математика 1 Математика 2 Математичка анализа Линеарна алгебра и векторска анализа Математика во 3Д Веројатност и статистика Нумерички методи
Назив на студиската програма:	Сите студиски програми на Машинскиот факултет
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	- Математика 1 (3+2) 7 ЕКТС кредити - Математика 2 (3+2) 7 ЕКТС кредити - Математичка анализа (2+2) 5 ЕКТС кредити - Линеарна алгебра и векторска анализа (2+2) 5 ЕКТС кредити - Математика во 3Д (3+2) 7 ЕКТС кредити - Веројатност и статистика (2+2) 5 ЕКТС кредити - Нумерички методи (2+2) 5 ЕКТС кредити
Предметите Математика 1, Математика 2, Математичка анализа, Линеарна алгебра и векторска анализа, Математика во 3Д, Веројатност и статистика на Машинскиот факултет се задолжителни предмети со фонд на часови 3+2, 3+2, 2+2, 2+2, 3+2, 2+2 соодветно и број на ЕКТС-кредити 7, 7, 5, 5, 7, 5, соодветно, додека предметот нумерички методи е избран предмет со фонд на часови 2+2 и 5 ЕКТС-кредити. Предметите се слушаат во I, II, III и IV семестар на соодветните насоки на Машинскиот факултет.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 517 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11 pt и 10 pt, во две колони. Текстот е поделен на: упатство за користење на лексиконот, математички термини, математички ознаки, англиско-македонски показател, руско-македонски показател и литература.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Ѓорѓи Маркоски
Вонр. проф. д-р Анета Гацовска-Барандовска

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ЃОРЃИ МАРКОСКИ

Краток опис на содржината:	Ракописот „Математички лексикон“ од авторите Наум Целакоски, Весна Целакоска-Јорданова и Емилија Целакоска е работен според дел од предметната програма на предметите: Математика 1 (3+2) 7 ЕКТС кредити, Математика 2 (3+2) 7 ЕКТС кредити, Математичка анализа (2+2) 5 ЕКТС кредити, Линеарна алгебра и векторска анализа (2+2) 5 ЕКТС кредити, Математика во 3Д (3+2) 7 ЕКТС кредити, Веројатност и статистика (2+2) 5 ЕКТС кредити и Нумерички методи (2+2) 5 ЕКТС кредити на сите студиските програми на првиот циклус студии на Машинскиот факултет во Скопје. Текстот е поделен на упатство за користење на лексиконот, математички термини, математички ознаки, англиско-македонски показател, руско-македонски показател, литература и содржина. Ракописот, во делот „Математички термини“, содржи повеќе од 2600 насловни единици. Од нив, преку 2000 се математички термини, за кои (паралелно со македонскиот термин) се наведуваат еквивалентни термини на англиски и руски јазик, а потоа следува дефиниција или објаснување на терминот на македонски јазик. Покрај тоа, наведени се преку 500 насловни математички термини (некои со, а некои без еквиваленти на англиски и руски јазик), коишто се синоними или се дефинирани во одредниците на други термини. На соодветни места, дадени се и преку 100 имиња на класични математичари со периодот во кој живееле, со кратка белешка за нивниот придонес во математиката. Секој насловен збор што е лично име е проследен со неговиот запис на англиски и на руски јазик. Застапени се термини од разни области на математиката: аритметика, алгебра, геометрија, аналитичка геометрија, тригонометрија, вектори и матрици, математичка анализа, математичка логика, а и термини на најчесто среќавани поими од: теорија на броеви, теорија на множества, диференцијална геометрија, топологија, веројатност и статистика. Притоа, дадени се соодветни илустрации за поимите за кои авторите сметале дека се потребни. На почетокот е дадено детално упатство за користење на овој лексикон и список на кратенки кои се користат во него. Прилозите 2 и 3 се англиско-македонски и руско-македонски показател.

Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Ракописот може да се користи по наведените предмети, а и по други предмети од студиите по математика. Него може да го користат и инженери, професори, студенти и други лица заинтересирани за значењето на математичките термини.
Предлози за потребни корекции:	Предлозите за корекции и забелешките се доставени до авторите.
Оцена на ракописот:	Ракописот е напишан на македонски литературен јазик. Материјалот е изложен систематично, со јасен и концизен стил на изразување, со задржување на вообичаената терминологија, како и на математичката строгост.
Категоризација:	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Врз основа на изнесените аргументи, овој ракопис може да се користи по наведените предмети, а и по други предмети од студиските насоки и циклуси на Машинскиот факултет. Него може да го користат и инженери, професори, студенти и други лица заинтересирани за значењето на математичките термини.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало за наведените предмети, примарно наменет за студентите на Машинскиот факултет, но и за студентите од другите технички факултети и Природно-математичкиот факултет.

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Ѓорѓи Маркоски

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ:
ВОНР. ПРОФ. Д-Р АНЕТА ГАЦОВСКА-БАРАНДОВСКА

Краток опис на содржината:	Ракописот „Математички лексикон“ од авторите Наум Целакоски, Весна Целакоска-Јорданова и Емилија Целакоска, застапува голем дел од содржините наведени во предметната програма на предметите: математика 1 (3+2) 7 ЕКТС кредити, математика 2 (3+2) 7 ЕКТС кредити, математичка анализа (2+2) 5 ЕКТС кредити, линеарна алгебра и векторска анализа (2+2) 5 ЕКТС кредити, математика во 3Д (3+2) 7 ЕКТС кредити, веројатност и статистика (2+2) 5 ЕКТС кредити и нумерички методи (2+2) 5 ЕКТС кредити на сите студиски програми на првиот циклус студии на Машинскиот факултет во Скопје. Текстот содржи повеќе делови за попрегледно користење и тоа: упатство за користење на лексиконот, математички термини, математички ознаки, англиско-македонски показател, руско-македонски показател, литература и содржина. Во делот „Математички термини“, ракописот содржи повеќе од 2600 насловни единици и тоа: преку 2000 математички термини, за кои (паралелно со македонскиот термин) се наведуваат и еквивалентни термини на англиски и руски јазик, со дефиниција или објаснување на терминот на македонски јазик во продолжение. Наведени се преку 500 насловни математички термини (со или без еквиваленти на англиски и руски јазик), коишто се синоними или се дефинирани при наведување на други термини. Дадени се и преку 100 имиња на класични математичари со периодот во кој живееле, со илустрација на нивниот придонес во математиката. Секој насловен збор што е лично име е проследен со неговиот запис на англиски и на руски јазик. Термините опфатени во ракописот се од различни математички области: аритметика, алгебра, геометрија, аналитичка геометрија, тригонометрија, вектори и матрици, математичка анализа, математичка логика. Дел од термините се најчесто среќавани поими од областите: теорија на броеви, теорија на множества, диференцијална геометрија, топологија, веројатност и статистика. Во дел од ракописот се дадени и илустрации за поимите за кои авторите сметале дека се потребни и корисни. Ракописот почнува со детално упатство за користење на овој лексикон и список на кратенки кои се користат во него. Прилозите 2 и 3 се англиско-македонски и руско-македонски показател.

Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Ракописот може да се користи по наведените предмети, а и по други предмети од студиските насоки на сите циклуси на Машинскиот факултет. Ракописот е податлив и корисен и за инженери, професори, студенти и други лица заинтересирани за значењето на математичките термини.
Предлози за потребни корекции:	Предлозите за корекции и забелешките се доставени до авторите.
Оцена на ракописот:	Ракописот е напишан на македонски литературен јазик. Материјалот е изложен систематично, прецизно, со јасен и концизен стил на изразување, со задржување на вообичаената и кај нас востановената терминологија, задржувајќи ја неопходната математичка строгост. Постојат корисни дообјаснувања каде што е потребно, и илустрации на поединечни места.
Категоризација:	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Врз основа на изнесените аргументи, овој ракопис може да се користи по наведените предмети, а и по други предмети од студиите на Машинскиот факултет во Скопје, но и други технички факултети, како и природно-математичките. Секако, може да го користат и инженери, професори, студенти и други лица заинтересирани за значењето на математичките термини.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало за наведените предмети, примарно наменет за студентите на Машинскиот факултет.

РЕЦЕНЗЕНТ

Вонр. проф д-р Анета Гацовска-Барандовска

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ИСТРАЖУВАЊЕ НА МОЖНОСТИ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА ЕНЕРГЕТСКАТА ЕФИКАСНОСТ И НАМАЛУВАЊЕ НА ЕМИСИИТЕ НА ЕНЕРГЕТСКИ ПАРОГЕНЕРАТОР НА ЈАГЛЕН“ ОД М-Р МАРИГОНА КРАСНИКИ, ПРИЈАВЕНА НА МАШИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 3.12.2020 година, со Одлука бр.02-413/4 формираше Комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатката м-р Маригона Красниќи, дипл. маш. инж., со наслов „Истражување на можности за подобрување на енергетската ефикасност и намалување на емисиите на енергетски парогенератор на јаглен“, во состав: проф. д-р Доне Ташевски (претседател), проф. д-р Ристо Филкоски (ментор), проф. д-р Зоран Марков (член), вонр. проф. д-р Игор Шешо (член) и проф. д-р Сања Поповска Василевска (надворешен член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Маригона Красниќи, дипл. маш. инж., со наслов „Истражување на можности за подобрување на енергетската ефикасност и намалување на емисиите на енергетски парогенератор на јаглен“, е презентирана на 162 страници компјутерски обработен текст, во фонт Times New Roman, со големина на букви 12 и со проред 1,1.

Докторскиот труд припаѓа на истражувачкото поле енергетика и се фокусира врз енергетска и ексергетска анализа на парогенератори во кои се користат нискоквалитетни цврсти горива со значителна содржина на минерална маса и влага. Обработуваната проблематика во трудот е изложена во следниве целини:

1. Вовед
2. Литературен преглед на претходни релевантни истражувања
3. Теоретски основи
4. Методологија на истражувањето
5. Резултати, споредбена анализа и дискусија
6. Заклучоци и препораки за понатамошна работа

Референци

Прилози

Во текстот на дисертацијата се вклучени 50 слики и 15 табели. Списокот на користена литература содржи 110 библиографски единици, меѓу кои се застапени научни трудови, статии, книги, магистерски и докторски трудови и технички извештаи.

Во **првата глава** е даден вовед во истражуваната проблематика, со објаснување за заднината и мотивацијата на докторската теза, целите, применетата методологија на истражувањето, обемот и нејзината содржина. Во почетокот е направен кус осврт кон актуелната состојба во енергетскиот сектор во регионот и пошироко, со цел да се укаже на значењето на истражувањата на енергетската проблематика, особено во насока на подобрување на ефикасноста на термоенергетските постројки. Темата е фокусирана кон развивањето и примената на специфична методологија за анализа на можностите и мерките за подобрување на ефикасноста на генераторите на пареа на јаглен, врз основа на интеграција на прилагодениот метод на зонска термичка пресметка, ексергетскиот метод, техниката на нумеричка динамика на флуиди (CFD) и модифицирана инженерска пресметка на емисијата на NO_x . Со таквиот комплексен пристап е спроведено проучување на влијанието на одредени специфични мерки за подобрување на ефикасноста на согорувањето и примарни мерки за редукција на емисијата на NO_x . Во рамките на трудот се користени податоци од работата на енергетски парогенератор на лигнит, кој е дел од термоенергетски блок за производство

на електрична енергија, со моќност од 315 MW, лоциран во близина на градот Приштина. Во последниот дел од воведот е даден општ преглед на дисертацијата.

Во **втората глава** е изложен сеопфатен литературен преглед на релевантни истражувања во предметната проблематика. Прегледот содржи трудови посветени на енергетска и ексергетска анализа на термоенергетски објекти и на нивните компоненти, со особен акцент на парогенераторите на цврсто гориво. Потоа е направен литературен преглед на примена на CFD техниката за одредување на ефикасноста на термотехнички системи, како и литературен преглед на трудови што се однесуваат на моделирање на формирањето и редукцијата на NO_x и мерење и намалување на емисиите на штетни супстанции. Изложен е и детален преглед на трудови кои се посветени на методите на оптимизација на карактеристиките на одделни компоненти од котелските постројки.

Во **третата глава** се претставени теоретските основи на дисертацијата, со особен нагласок на следниве прашања:

- аеродинамички и термички процеси кај системите за согорување;
- зонскиот метод за термичка пресметка во рамките на нормативниот метод на ЦКТИ и концептот на ексергетска анализа, ефикасноста на споменатите системи анализирана со примена на првиот и вториот главен закон на термодинамиката, потоа ексергетската анализа на парогенераторите и термоелектричните центри;
- примената на CFD техника во рамките на термичка анализа и проблематиката во поглед на емисија на полутанти (создавање и намалување на штетни супстанции, несогорени честичи, честичи од пепел итн.).

Во **четвртата глава** е изложена методологијата на истражување и во тој контекст се дискутираат следниве прашања:

- технички опис и карактеристики на анализираните категории на енергетски парогенератори на цврсто гориво;
- елаборација на модифицираниот метод на зонска топлинска пресметка во врска со одредувањето на температурните профили и дистрибуцијата на енергијата по одделни топлиноизменувачки површини во котелот;
- ексергетски метод, врз основа на резултатите од зонскиот метод, применет за одредување на локацијата и големината на загубите на парогенераторот;
- примена на модел подготвен со помош на CFD техниката со цел оптимизација на дистрибуцијата на воздух, аеросмеса и рециркулирани продукти од согорувањето, како и оптимизација на положбата на системот од горни отвори за воздух (OFA системот) во однос на ефикасноста на согорувањето и минимизација на емисијата на NO_x ;
- реализација на нумерички симулации врз основа на подготвениот CFD модел, добиени се резултати и спроведена е анализа на добиените резултати;
- пресметка на NO_x емисија, користејќи надграден инженерски метод базиран врз резултатите од зонскиот метод на термичка пресметка.

Главните резултати од анализата и соодветната дискусија се презентирани во **петтата глава**. Како студија на случај, во тезата е анализиран модел за динамичко функционирање на енергетскиот парогенератор на ТЕЦ Косово В, кој е детално опишан во почетниот дел на оваа глава. Спроведена паралелна анализа на енергетски и ексергетски биланси на парогенератор на јаглен што припаѓа на термоенергетски блок од 315 MW. Генераторот на пареа е дизајниран за работа на нискоквалитетен јаглен - лигнит со топлинска моќ од 6280 до 9211 kJ/kg, во Ранкинов циклус при 545 °C / 177,4 bar, со температура на водата за напојување од 251 °C, воздух со согорување загреан до 272 °C и температура на излезните гасови од 160 °C. Поставени се енергетски и ексергетски биланси на парогенераторот, користејќи го подобрениот метод на зонска пресметка и добиени се резултати што ги одразуваат енергетската ефикасност и одделни загуби, како и температурните профили по височината при различни работни режими. Со ексергетската анализа се добиени резултати за ексергетските текови во парогенераторот и локациите каде што се јавуваат загуби. Друга група резултати е добиена со примена на моделот поставен со CFD техниката. Тие овозможуваат подобра

проценка на ефектот од поставување горни отвори за дополнителен воздух, познати како OFA (over-fire air) систем, врз аеродинамичката слика, врз температурното поле, ефикасноста на согорувањето и концентрацијата на азотни оксиди (NO_x). Резултатите се проследени со компаративна анализа и дискусија во однос на ефикасноста на процесот на согорување, температурните профили, емисија на азотни оксиди и друго, како и анализа на можности за подобрување на енергетската ефикасност и намалување на влијанието врз животната средина со оптимизација на работата на парогенераторот.

Во **шестата глава** се содржани завршни коментари, заклучоци и препораки за понатамошна работа, што произлегуваат од теоретските и практичните истражувања и анализи. Со заклучоците се опфатени коментари во однос на влијанието на одделни параметри врз температурните профили, резултатите од ексергетската анализа, степенот на корисност и енергетските загуби, резултатите од анализата со помош на CFD техниката, концентрација на NO_x во продуктите од согорувањето, како и во однос на редица други прашања. На крајот од оваа глава се презентирани препораките за идна работа во соодветната проблематика, до кои е дојдено врз основа на спроведените истражувања. Препораките се однесуваат на различни можности за подобрување на енергетската и ексергетската ефикасност на одделни компоненти од постројката, при што акцентот за продлабочена анализа е поставен врз тие што се оценуваат како реално технички и финасиски изводливи.

Во завршниот дел од трудот се наведени литературните извори кои се користени во ова истражување и соодветни прилози.

ПРИМЕНЕТА МЕТОДОЛОГИЈА И РЕЗУЛТАТИ ОД ИСТРАЖУВАЊЕТО

Во рамките на истражувањето при работата на тезата е користена комбинација од соодветни квалитативни и квантитативни методи, вклучувајќи и обемни практични истражувања со мерења на конкретен термоенергетски објект. Методолошкиот пристап е коректно избран, а главните фази од истражувањето се добро планирани и реализирани. Применет е соодветен математички апарат, заснован врз модифицираниот зонски метод за термичка пресметка, ексергетскиот метод, CFD техниката и подобрен инженерски метод за пресметка на концентрацијата на азотни оксиди (NO_x) на енергетски парогенератор што функционира во рамките на класичен термоенергетски блок.

Во почетниот дел од анализата се применети претежно квалитативни методи за да се даде релевантен сеопфатен преглед на фактичката состојба во однос на истражуваната проблематика. На тој начин, тезата е ставена во контекст на истражувањата и достигнувањата за подобрување на ефикасноста и оптимизација на работењето на котелските постројки на фосилни горива. Во врска со воспоставувањето и примената на математичкиот модел се користени искуствата и постигнувањата од истражувања на енергетски парогенератори со слични конструктивни карактеристики и технички параметри, во кои се користи цврсто гориво со слични карактеристики. Квантитативните методи во тезата главно се користат во делот каде што е презентирана евалуација на користениот модел, што значи во фазата на споредбена анализа и оценка на добиените резултати.

Една од клучните компоненти во истражувањето е практичниот дел, односно подготовката и собирањето податоци од системот за следење на податоци во термоенергетскиот блок што се однесуваат на парогенераторот. Практичните резултати се искористени за верификување на веродостојноста на математичките модели, со цел тие да можат да се користат за симулација на работата на постројката во различни работни режими и при различни надворешни услови.

Теоретските и практичните истражувања во рамките на докторскиот труд се многу значајни поради фактот што се ориентирани во насока на подобрување на енергетската и ексергетската ефикасност на парогенератори на нискоквалитетни фосилни горива. Со нив се добиваат показатели за влијателноста на одделни конструктивни и работни параметри на компонентите од котелските постројки врз вкупната ефикасност. Добиените резултати се важни не само од аспект на енергетски и

економски поефикасно и еколошки поприфатливо работење на постојните парогенератори и термоенергетски објекти, туку и како придобивка во однос на методолошкиот пристап во ова поле на истражување.

Резултатите од теоретските анализи, од примената на поставениот математички модел, како и од обработените оперативни податоци од системот за мониторинг на термоцентралата, даваат можност да се искристализираат препораки за оптимално водење на процесот во различни работни режими. Тие се карактеризираат со практична применливост, со што се овозможуваат соодветни енергетски заштеди при редовното работење на парогенераторот, кои директно водат и до економски заштеди, како и до значајни еколошки придобивки што се манифестираат како намалени емисии на штетни материи со локално и глобално влијание врз околината. Освен тоа, со резултатите се добиваат насоки за подобрување на работата на компонентите од термоенергетскиот блок, поради што тие се важни како од научен аспект, така и за практична инженерска употреба.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатката м-р Маригона Красниќи, со наслов „Истражување на можности за подобрување на енергетската ефикасност и намалување на емисиите на енергетски парогенератор на јаглен“, претставува оригинално научно истражување во енергетиката, особено во областите на математичкото моделирање и симулација на енергетски процеси и рационалното користење на енергија. Преку истражувањата и анализите, кандидатката успеала да даде сериозен придонес кон моделирањето и практичните истражувања на процесите што се одвиваат кај парогенераторите од термоцентралите на цврсти горива. При моделирањето е применет специфичен пристап со користење на комбиниран метод, што дава можност за сеопфатен приказ на процесите во котелските постројки и за одредување на локациите, изворите и големината на енергетските загуби. Презентираните резултати во трудот имаат теоретско и практично значење, бидејќи даваат придонес за оптимизација на работата на постојните котелски постројки и насоки за подобрување на техничките решенија при модернизациjsки и ревитализациjsки зафати.

Комисијата констатира дека научниот придонес на реализираното истражување се состои од неколку аспекти:

- теоретските и практичните истражувања во рамките на докторскиот труд се ориентирани во насока на подобрување на ефикасноста на функционирањето на котелските постројки на фосилни горива;
- преку комбинацијата и примена на неколку методи се дава значаен научен придонес во развојот на методите за моделирање и симулација во истражувачкото поле енергетика, а особено во областите на математичкото моделирање и симулација на енергетски процеси и рационалното користење на енергија;
- добиените резултати со математичките модели се засновани врз податоци од практични мерења на парогенератор од термоенергетски блок (Косово В), со што се добива практична потврда на добрата поставеност на моделите;
- со трудот се добиваат показатели за влијателноста на одделни конструктивни и работни параметри на котелската постројка врз нејзината ефикасност;
- со примена на моделите се доаѓа до сознанија и заклучоци за оптималниот однос помеѓу показателите на енергетската, ексергетската и еколошката ефикасност;
- една од главните придобивки од истражувањето е воспоставената методологија за оптимизација на системот за согорување на енергетски парогенератор на нискоквалитетно цврсто гориво со примена на комбинација од методи;
- со оглед на застапеноста на термоцентралите на фосилни горива во регионот на југоисточна Европа и во светот, можностите за практична примена на воспоставениот методолошки пристап за анализа и оптимизација на котелски постројки се многу широки.

Според мислењето на комисијата, докторската дисертација на кандидатката м-р Маригона Красниќи, „Истражување на можности за подобрување на енергетската

ефикасност и намалување на емисиите на енергетски парогенератор на јаглен“, ги исполнува сите услови и стандарди за заокружен докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Во периодот пред одбраната на докторскиот труд, кандидатката ги има објавено следниве рецензирани истражувачки трудови:

- [1] Bresa Q., **Krasniqi M.**, Filkoski R.V., **Krasniqi D.**, Comparative Energy and Exergy Analysis of Generation Units A2 and A5 of Thermal Power Plant Kosovo A, International Journal of Modern Engineering Research IJMER, Vol 6, Iss.9, ISSN 2249-6645, September 2016, 63-68.
- [2] **Krasniqi M.**, Filkoski R. V., Krasniqi D., Bresa Q., Comparision of Value of Thermal and Exergy Efficiency Power Plants Kosovo A, International Journal of Modern Engineering Research IJMER, Vol 6, Iss.9, ISSN 2249-6645, September 2016, 24-28.
- [3] Krasniqi A. D., Filkoski R. V., **Krasniqi M.**, Performance analysis of coal-fired power plant based on the exergy method, Int. Conf. SDEWES 2017, Dubrovnik, 4-8 October 2017.
- [4] Krasniqi A. D., Filkoski R. V., **Krasniqi M.**, Performance analysis of coal-fired utility steam generator based on the exergy method, Thermal Science (An Int. Journal), 2018, Vol.22, No.5, pp.2087-2101.
- [5] **Krasniqi M.**, Filkoski R. V., Krasniqi D., Tashevski D., Hiseni D., Options for efficiency enhancement and NO_x emission reduction of utility coal-fired steam generator, 3rd International Conference GREDIT, Skopje, 22nd March-25th 2018.
- [6] Krasniqi D., Filkoski R. V., **Krasniqi M.**, Krasniqi F., The role of energy and exergy efficiency in thermodynamic analysis, 8th International Conference & Workshop - “Quest for Energy” REMOO (Proceedings ISBN 978-3-9818275-8-3), July 2018.
- [7] **Krasniqi M.**, Filkoski R. V., Emission reduction opportunities of coal-fired steam generator, 7th Int. conference on business, technology and innovation, UBT, Prishtina, 26-28 October 2018.
- [8] **Krasniqi M.**, Filkoski R.V., Krasniqi Alidema D., Assessment of opportunities for NO_x reduction from lignite-fired steam generator, 14th Conference SDEWES 2019, Dubrovnik, October 1-6, 2019.
- [9] **Krasniqi M.**, Filkoski R.V., Krasniqi Alidema D., Evaluation of some primary measures for reduction of NO_x emission from lignite-fired steam generator, 6th International Conference on Contemporary Problems of Thermal Engineering CPOTE 2020, 21-24 September, Krakow, 2020.
- [10] **Krasniqi M.**, Filkoski R.V., Krasniqi Alidema D., Analysis of lignite-fired steam generator with combined methods for efficiency and environmental performance improvement, Journal of Power Technologies (in process of publication), 2021.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Докторската дисертација со наслов „Истражување на можности за подобрување на енергетската ефикасност и намалување на емисиите на енергетски парогенератор на јаглен“, изработена од м-р Маригона Красниќи, дипл. маш. инж., претставува квалитетен и оригинален научноистражувачки труд со значаен придонес во науката. Обемните аналитички истражувања, комбинирани со практични истражувања на конкретен термоенергетски објект, како и верификацијата на математичкиот модел, ѝ даваат особена вредност на дисертацијата. Кандидатката успешно ги поврзала аналитичките и практичните истражувања на котелските постројки на фосилни горива и донела заклучоци кои имаат практична применливост. Воедно, кандидатката покажала широко и фундаментално познавање на третираната проблематика во истражувачкото поле енергетика, а особено во областите на математичкото моделирање и симулација на енергетски процеси и рационалното користење на енергија.

Врз основа на изнесеното, комисијата заклучува дека трудот со наслов „Истражување на можности за подобрување на енергетската ефикасност и намалување на емисиите на енергетски парогенератор на јаглен“, изработен од м-р Маригона

Красниќи, дипл. маш. инж., во целост ги исполнува условите, критериумите и барањата за успешно изработена докторска дисертација и со задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје да го прифати овој извештај и да закаже јавна одбрана на дисертацијата.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Доне Ташевски, претседател

Проф. д-р Ристо Филкоски, ментор

Проф. д-р Зоран Марков, член

Вонр. проф. д-р Игор Шешо, член

Проф. д-р Сања Поповска Василевска, член

До:

**Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Машински факултет во Скопје
ул. „Руѓер Бошковиќ“ бр. 18
1000 Скопје**

П Р И Г О В О Р

**на Рефератот за избор на соработник во соработничко звање -
асистент во научната област 21403 - Производно машинство,
технологии и системи при Институтот за производно инженерство и
менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје со издвоено мислење
на член од Рецензентската комисија, објавен во Билтен бр. 1232 на
УКИМ од 15.02.2021 година (стр. 24-41)**

Предмет на приговорот: Реферат објавен во Билтен бр. 1232 од 15.02.2021 година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ на стр. 24-41 за избор на соработник во соработничко звање - асистент на научната област 21403 - Производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје, со издвоено мислење на член на Рецензентската комисија, во согласност со конкурсот објавен во „Нова Македонија“ и „Коха“ од 29.10.2020 година.

Почитувани професори и членови на ННС,

Прво би сакал да изразам благодарност до Машинскиот факултет во Скопје и Рецензентската комисија за приемот и разгледувањето на документите кои ги доставив во предвидениот рок наведен во конкурсот.

Овој Приговор го поднесувам согласно член 38 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор на наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, кој се однесува на можноста за поднесување приговор.

Во објавениот Реферат потпишан од вон. проф. д-р Мите Томов, проф. д-р Валентина Гечевска, а е запишан но не е и потпишан проф. д-р Глигорче Вртаноски (овој член на Рецензентската комисија има издвоено мислење на стр. 36-41), мислам дека е нарушена постапката и процедурата за спроведување на процесот на оценување и избор.

Во мојот поднесок до вас, ги опишувам законските повреди кои се однесуваат на три генерални аспекти:

1. Доставување на предлог на избор на кандидатката м-р Ема Василеска од страна на Рецензентската комисија, иако м-р Ема Василеска не ги задоволува општите услови за избор на соработничко звање асистент во научната област 21403 Производно машинство, технологии и системи согласно Законот за високо образование.
2. При доставување на предлог на избор, не ми е доделена предност, со што не е земен во предвид член 22 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор на наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во Универзитетскиот гласник, бр. 411 од 05.11.2018.

3. Земање во предвид и евалуирање на документи од м-р Ема Василеска доставени на италијански јазик, без да бидат преведени на македонски јазик, што е спротивно со законските прописи. Исто така, мислам дека е очигледна намерата на Рецензентската комисија да направи зголемување на достигнувањата на кандидатката м-р Ема Василеска, а намалување на моите достигнувања врз основа на тенденциозни и субјективни заклучоци.
1. Согласно Законот за високо образование кандидатката м-р Ема Василеска не ги исполнува општите услови за избор на соработничко звање асистент во научната област 21403 Производно машинство, технологии и системи.
  - 1.1 Прв циклус на студии кандидатката м-р Ема Василеска ги има завршено на студиската програма **Мехатроника, која е научна област 21424** според рефератот во Билтен 1226 стр. 37-40, и е сосема различна од научната област **21403 Производно машинство, технологии и системи**, која е респишана во конкурсот.
  - 1.2 Втор циклус на студии кандидатката м-р Ема Василеска ги има завршено на државниот Политехнички универзитет во Милано, Италија, на студиската програма Автоматизација и инженерство на управување (Automation and Control Engineering), која не одговара на научната област 21403 Производно машинство, технологии и системи. Тоа е јасно образложено во издвоеното мислење на проф. д-р Глигорче Вртаноски (стр. 36-41 во Билтен бр. 1232), согласно решението за признавање на странска високообразовна квалификација бр. УП1 24-1944 од 22.10.2020, издадено од Министерството за образование и наука.
Во Рефератот потпишан од вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, не е јасно образложено како студиската програма Автоматизација и инженерство на управување е соодветна на научната област од конкурсот, 21403 (прикажано на слика 1, извадок од Рефератот).

2. ОЦЕНКА ЗА ОСТВАРУВАЊЕТО НА КАНДИДАТКАТА ВО СОГЛАСНОСТ СО ОПШТИТЕ И ПОСЕБНИТЕ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ

Кандидатката м-р Ема Василеска има завршено прв и втор циклус академски студии со вкупно освоени 360 ЕКТС-кредити; во согласност со диплома од Политехничкиот универзитет во Милано (рангиран на 37. место на Шангајската листа за 2020 година, во поле: инженерство, област: машинство), се стекнала со научен назив: во согласност со дипломата (оригинален документ) „La laurea Magistrale in Automation and Control Engineering – Ingengneria dell’ – Automazione” и во согласност со решението за признавање на странска високообразовна квалификација: „магистер на технички науки од областа на автоматизација и инженерство на управување”, **што е е соодветната** за научната област од конкурсот. Има остварено просечен успех од 9,58 на прв циклус студии и 103/110 на втор циклус двегодишни студии (еквивалентно на 9,44/10 во согласност со Решението за признавање и еквиваленција на странска високообразовна квалификација бр. УП1 24-1944 од 22.10.2020 година, издадено од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија); има познавање на англиски јазик - степен C2 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), со што ги исполнува општите услови за избор во звањето асистент.

Слика 1. Извадок од Рефератот, објавен во Билтен бр. 1232, стр. 26

Првата нејаснотија е појава на нејасна синтакса во една реченица каде што е запишано „што е е соодветната“ (обележана на слика 1), што доведува до нејасно толкување на смислата на реченицата. Познавајќи позитивни прописи, рефератот треба да биде поминат низ лектура и во таа смисла не е јасно како може ова да се процени оваа реченица и во каква насока е напишана. **Во таа смисла, ги замолувам членовите на Комисијата и лекторот да се изјаснат за оваа реченица.**

Втората нејаснотија е тоа што не е образложено како научната област Автоматизација и инженерство на управување е соодветна на научната област од конкурсот 21403 Производно машинство, технологии и системи. Според истражувањата што ги направив, сакам да образложам дека овие научни области се сосема различни и за таа цел го употребив Правилникот за систематизација на работните места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје - Машински факултет – Скопје од 2017 година (Универзитетски гласник, бр. 357 од 23.02.2017). Извадок од овој Правилник е прикажан на сликата 2. Очигледно е дека научната област која најмногу одговара на Автоматизација и инженерство на управување е научната област **21422 Автоматика**, што е сосема различна од научната област **21403 Производно машинство, технологии и системи**, барана во распишаниот конкурс.

214 (Производно) Машинство	21402 Теорија и конструкција на машини за обработка 21403 Производно машинство, технологии и системи 21406 Техничка обработка на цврсти и прашкасти материјали 21404 Технологија на обработка на метали и алатни машини 21405 Еластичност и пластичност 21408 Машински системи 21419 Биомеханика 21422 Автоматика 21424 Друго Други области (дисциплини) поврзани со наставната, научноистражувачката и апликативна дејност кои произлегуваат од долгогодишната активност на Институтот и развојот на науката: металорезачки машини и операции, конструкција, испитување и одржување на металорезачките машини, машини и операции за обработка и режење, Технологија на композитни материјали, технологија на брзи прототипови, преработка на материјали во пластична состојба, технологија на полимери.

Слика 2. Извадок од Универзитетски гласник бр. 357 од 23.02.2017, стр. 43

За да не се остави простор за своеволно (субјективно) толкување на Законот за високо образование, неисполнувањето на општите услови на кандидатката м-р Ема Василеска ќе ги дообразложам со применети случаи од други конкурси на Машинскиот факултет. Во Билтен бр. 1226 се прикажани голем број на реферати од конкурси, каде што кандидати кои завршиле втор циклус на студии во насока различна од наведената во конкурсот, се прикажани дека **не ги исполнуваат општите услови**. Тоа јасно може да се забележи во рефератите на конкурсите од следните области: 10900 (стр. 31-36), 21424 (стр. 37-40), 21411 (стр. 41-46), 21413 (стр. 51-57), 21424 (стр. 72-77). Најзабележителен и најсличен е примерот од рефератот на конкурсот во научната област Индустриски дизајн 21424 (стр. 72-77), каде што кандидатот кој има завршено втор циклус на студии на

универзитетот Arts et Metier Paris Tech, во Париз, Франција (овој универзитет исто така е на Шангајската листа како и Политехничкиот универзитет во Милано, Италија), во научната област Производно машинство - конструирање и производство, според рефератот не ги исполнува општите услови (иако дизајн и конструирање се синоними, а производство и индустрија се многу поврзани поими). Ниту во рефератот во овој конкурс, ниту во рефератите на конкурсите од другите области (наведени погоре) не се користи начинот за еквивалентност на насоката од втор циклус студии, како што е направено за м-р Ема Василеска. Со оглед дека проф. д-р Глигорче Вртаноски со издвоеното мислење има образложено дека м-р Ема Василеска не ги исполнува општите услови на конкурсот, ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска да одговорат на следното прашање:

- Според кои критериуми сте оцениле дека студиската програма Автоматизација и инженерство на управување е соодветна на научната област 21403 Производно машинство, технологии и системи, а според Правилникот и Законот за високо образование оваа студиска програма е во научната област Автоматика 21422?

2. Според член 22 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор на наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, (објавен во Универзитетскиот гласник, бр. 411 од 05.11.2018), **предност при изборот во соработничко звање** може да има лице кое добило пофалница или награда за најдобро дипломиран студент од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје или е добитник на други награди установени на универзитетот (слика 3).

Член 22

При еднакви услови утврдени со овој Правилник, предност при изборот во соработничко звање може да има лице кое добило пофалница или награда за најдобро дипломиран студент од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје или е добитник на други награди установени на Универзитетот.

Слика 3. Извадок од Универзитетски гласник бр. 411 од 05.11.2018, стр. 8 и 9

Од приложените документи на конкурсот кои се опишани во рефератот, јасно може да се забележи дека јас според постигнатиот успех сум најдобро дипломиран студент, додека кандидатката м-р Ема Василеска нема покажано таков успех. Исто така, јас имам добиено поголем број на пофалници и награди од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и поголем број на други награди установени на Универзитетот (како наградата „13 Ноември“ на Град Скопје за ученици и студенти и признанието „Инженерски прстен“ за најдобар дипломиран студент на Машинскиот факултет во Скопје за

2009/2010 година). По сите основи од член 22 треба да ми биде доделена предност при изборот во соработничко звање асистент.

Од овие причини, ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска да одговорат на следното прашање:

- Дали сте го земале во предвид членот 22 при оценување за избор на соработничко звање асистент, според кој требало да ми биде дадена предност во однос на другиот кандидат? Ако не е земен во предвид овој член, би ги замолил членовите на Рецензентската комисија повторно да го анализираат нивното оценување и мислење и да се произнесат по него.

3. Во издвоеното мислење на проф. д-р Глигорче Вртаноски има оградување во однос на евалуирање на документи поднесени од м-р Ема Василеска кои се на италијански јазик, без да бидат преведени на македонски јазик, што е спротивно со законските прописи.

- 3.1 Кандидатката м-р Ема Василеска во доставената документација за ангажираност во наставно-образовна дејност приложила документи на италијански јазик, а според законските прописи тие мора да бидат преведени на македонски јазик. Од овие причини, ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска да одговорат на следното прашање:

- Според кој критериум сте извршила евалуација на доставената документација од кандидатката м-р Ема Василеска за ангажираност во наставно-образовна дејност на италијански јазик?

- 3.2 Кандидатката м-р Ема Василеска во доставената документација за учество во проекти приложила документи на италијански јазик, а според законските прописи тие мора да бидат преведени на македонски јазик. Од овие причини, ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска да одговорат на следното прашање:

- Според кој критериум сте извршиле евалуација на доставената документација од кандидатката м-р Ема Василеска за учество во проекти на италијански јазик?

Со внимателно читање на целосниот извештај, доаѓам до мислење и заклучок дека има очигледна намера на Рецензентската комисија да врши зголемување на достигнувањата на кандидатката м-р Ема Василеска, а намалување на моите достигнувања со тенденциозни и субјективни заклучоци. Тоа јасно може да се забележи во следните примери:

- 3.3 Во Рефератот на Рецензентската комисија никаде не е наведена мојата предност во врска со достигнувањата во прв циклус на студии помеѓу двајцата пријавени кандидати, иако тоа е наведено како водилка во членот 22 (образложена во точка 2 од овој документ) при избор на соработничко звање. Јас имам дипломирано со максимален просек (10,00) во научната област за која е распишан конкурсот, како најдобар во генерација на Машинскиот факултет и како еден од најдобрите во историјата (земајќи во предвид дека сум еден од најмладите дипломирани инженери во академски студии со 21 година и 3,5 месеци на денот на дипломирање и со

објавен научен труд во меѓународна научна конференција пред завршување на прв циклус на студии). Во Рефератот е погрешно наведено дека сите мои научни трудови се објавени од моето дипломирање до сега, кога еден труд е објавен пред моето дипломирање. Тоа јасно може да се забележи со анализа на датумот на моето дипломирање 08.07.2010 и датумот на објавување на следниот научен труд:

- Kuzinovski M., **Smileski T.**, Tomov M.: Solid works in function of parameter modeling on roughness from turning process, 10th International Scientific Conference “Computer Aided Engineering”, Szklarska Poreba, Poland, june 23-26, 2010, pp.154-159.

За овој податок е добро запознаен членот на Рецензентската комисија вон. проф. д-р Мите Томов, кој е коавтор на овој труд. За значењето на овој научен труд може да послужи следниот документ:

ПРЕДЛОГ-ПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНУВАЊА НА СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ОД ВТОР ЦИКЛУС НА СТУДИИ ПО „ПРОИЗВОДНО ИНЖЕНЕРСТВО“ на Машинскиот факултет во Скопје, мај 2014 година (https://www.mf.ukim.edu.mk/sites/default/files/files/1_Proizvodno%20inzenerstvo%20PI.pdf)

Во овој Предлог-проект, горенаведениот труд е спомнат два пати. Првиот пат како еден од пет (5) релеватни трудови на проф. д-р Миколај Кузиновски во последните 5 години (стр. 76). Вториот пат како еден од пет (5) релеватни трудови на вон. проф. д-р Мите Томов во последните 5 години (стр. 94). Од овие причини, ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гчевска да објаснат со одговор на следните прашања:

- Зошто горенаведениот труд е релевантен за научни достигнувања на наведените професори (од кои еден е член на Рецензентската комисија), а во заклучокот од Рефератот тој не е земен во обзир и при тоа ми е намалена и омаловажена мојата научноистражувачка работа?
- Зошто воопшто не се спомнува мојата научноистражувачка работа со забележителни резултати уште од рана возраст?

За време на студирањето на првиот циклус на студии имам положено со највисока оценка 17 предмети и Дипломска работа од соодветната научна област 21403 по распишаниот конкурс. Членовите вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гчевска ми беа професори на повеќе предмети и за време на првиот и вториот циклус на студии, при што имаме остварено соработка врз која лично ме познаваат. Вон. проф. д-р Мите Томов беше и член на комисијата за одбрана на мојата дипломска работа.

Како резултат од моето студирање имам добиено пофалница од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ за најдобар дипломиран студент и признание „Инженерски прстен“. Вакви достигнувања не може да прикаже кандидатката м-р Ема Василеска, која има положено со највисока оценка само 2 предмети од соодветната област и дипломирано

на насоката Мехатроника (научна област 21424 според рефератот во Билтен 1226 стр. 37-40), што е сосема различна насока од научната област 21403 за која е распишан конкурсот. Земајќи ја во предвид големата разлика во достигнувањата во прв циклус на студии, ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска да дадат образложение и одговор на следните прашања:

- Според кој критериум во Заклучокот на Рефератот е дадено предимство во достигнувањата на кандидатката м-р Ема Василеска во втор циклус на студии, а при тоа не е земено во предвид нејзиното студирање во првиот циклус?
- Дали членовите на Рецензентската комисија се воделе по принципот на лично познавање на кандидатите при донесување на нивната оценка и мислење, ако притоа може да се смета дека на кандидатката м-р Ема Василеска и немаат предавано за време на нејзиното студирање во прв и втор циклус?
- Која е точната дефинираност и поврзаност на научната област од прв циклус на студии на кандидатката м-р Ема Василеска со научната област од распишаниот конкурс?

3.4 Сметам дека има очигледна и тенденциозна субјективност на членовите од комисијата која е потенцирана во зголемување на вредноста на достигнувањата на кандидатката м-р Ема Василеска поврзани со втор циклус на студии, а истовремено намалување на вредноста на моите достигнувања од вториот циклус. Тоа изразено се гледа по тоа што завршувањето на втор циклус на студии на м-р Ема Василеска на Политехничкиот универзитет во Милано, Италија, е фаворизирано во однос на завршувањето на втор циклус на студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје при Машинскиот факултет во Скопје. На овој начин се врши деградирање на дипломата од Машинскиот факултет во Скопје. Во таа насока е намалување на вредноста и на предметите кои ги предаваат членовите на Рецензентската комисија. Од овие причини, ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска да појаснат и одговорот на следното прашање:

- Дали завршување на втор циклус на студии на Машинскиот факултет во Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ со максимален просек има за Вас помало значење од завршување на втор циклус на студии на факултет во странство од слична област, во конкретниот случај во Политехничкиот универзитет во Милано?

3.5 Во заклучокот од Рефератот е наведено дека кандидатката м-р Ема Василеска постигнала препознатливи резултати во научноистражувачката дејност, додека кај мене воопшто не е наведено дека имам забележителни или препознатливи резултати во научноистражувачката дејност. Јас имам објавено 9 научни труда (4 во меѓународно научно списание), додека м-р

Ема Василеска има само еден научен труд објавен во меѓународно списание. Мојата посветеност кон научноистражувачката работа започнува и пред моето дипломирање (прикажано во точка 3.3), а продолжува и после моето вработување (8 од вкупно 9 мои труда се објавени од моето вработување до денес). Објавувањето на мојот прв научен труд е после 3 години 9 месеци и околу 11 дена од запишување на прв циклус студии, додека објавувањетото првиот научен труд на м-р Ема Василеска е дури после 8 години и околу 7 месеци од запишување на прв циклус студии. Разликата е повеќе од очигледна. Од овие причини, ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска да одговорат на следното прашање:

- Зошто се истакнува предност на научноистражувачката работа на кандидатката м-р Ема Василеска, во однос на мојата истакната научноистражувачка работа?

3.6 Во Рефератот е забележително истакнување на научно-образовната дејност на м-р Ема Василеска, која е ставена како најсилен компаративен аргумент и истовремено потенцирање дека јас немам доставено документацијата поврзана со наставно-образовна дејност, иако сите членови беа запознаени дека јас имам вршено наставно-образовна дејност како демонстратор по предмети од соодветната научната област. По иницијатива на членовите на Рецензентската комисија се организираа одделни интервјуа со мене и кандидатката м-р Ема Василеска на ден 18.11.2020. Во интервјуто им образложив на членовите на Рецензентската комисија дека бев демонстратор по предметите: Метрологија и мерни системи и Основи на теорија на режење на Машинскиот факултет во Скопје во летен семестар 2010 година, податок кој многу лесно може да се провери од архивата на Машинскиот факултет во Скопје. За оваа моја активност лично е запознаен **членот на комисијата, вон. проф. д-р Мите Томов, кој беше асистент на истите предмети во времето која јас бев демонстратор и заеднички соработувавме.** Симптоматично е тоа што ниту еднаш во Рефератот не е наведено дека јас имам вршено наставно-образовна дејност и тоа по предмети кои се од научната област 21403 според распишаниот конкурс. Со оглед дека членовите во Рецензентската комисија ја земале во предвид документацијата на м-р Ема Василеска за ангажираност во наставно-образовна дејност која е напишана на италијански јазик, а според законските прописи треба да е на македонски јазик (образложено во точка 3.1), ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска да одговорат на следното прашање:

- Зошто во Рефератот воопшто не е споменато моето учество во наставно-образовната дејност? Дополнително, го замолувам вон. проф. д-р Мите Томов уште еднаш лично да се произнесе како сведок на моето учество во наставно-образовната дејност за време на студирање на првиот циклус на студии.

3.7 Нејасно е како Рецензентската комисија ги изедначува достигнувањата на кандидатите од стручно-применувачката дејност, кога јас објективно имам многу поголеми достигнувања (награди, сертификати, патенти). Мојата работна дејност е од околу 9 години (до денешен ден) во компанијата Вабтек МЗТ во Скопје (која е дел од меѓународна Вабтек корпорација). За текот на моето работење имам работено на многу проекти од областа на развој на нови производи. Моите најголеми достигнувања во стручно-применувачката дејност се станување автор и коавтор на **два интернационални патенти** и со добивање на признанието **Патент на годината**. Исто така, се имам стекнато со сертификат за интересен ревизор за ISO 9001:2015, ISO 22163:2017, ISO 14001:2015 и ISO 45001:2018. Ги замолувам членовите на Рецензентската комисија, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска да одговорат на следното прашање:

- По кој критериум ги анализирајте и изедначивте достигнувањата на кандидатите од стручно-применувачката дејност, кога еден од кандидатите очигледно се издвојува со **два интернационални патенти**?

3.8 Во Заклучокот и предлог на Рецензентската комисија потенцирано е дека кандидатката м-р Ема Василеска постигнала препознатливи резултати во сите три дејности на кои Комисијата го вреднува постигнувањето на кандидатите: наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, додека според Рецензентската комисија јас имам забележителни резултати само во стручно-применувачката дејност. Од горенаведените факти (наведени во точките 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 и 3.7) може да се воочи дека овој заклучок не е објективен. Очигледна е намерата да се прикаже пристрасност кон кандидатката м-р Ема Василеска како подобар кандидат, особено во научноистражувачката и наставно-образовната дејност, иако јас од многу порана возраст имам започнато со научноистражувачка активност и имам позабележителни резултати. **Ја замолувам Рецензентската комисија да направи соодветна анализа и да се произнесе по моите гореспоменати достигнувања во однос на конкурентниот кандидат.**

Во горенаведените точки од овој Приговор јасно е образложено дека кандидатката м-р Ема Василеска не ги исполнува општите услови за избор на соработничко звање асистент во научната област 21403 и дека дополнително јас имам повисоки достигнувања во речиси сите области на кои се врши оценување. Субјективноста и тенденциозноста на членовите на Рецензентската комисија е јасно наведена со повеќе примери каде што ги намалуваат (или не ги земаат во предвид) моите достигнувања, а истовремено ги истакнуваат и зголемуваат достигнувањата на кандидатката м-р Ема Василеска.

Се надевам дека Рецензентската комисија ќе ги земе во предвид сите мои горенаведени укажувања и ќе одговори на поставените прашања. Исто така, се надевам дека после земање во предвид на сите мои согледувања и прашања, Рецензентската комисија позитивно ќе се произнесе на овој Приговор.

Средечно Ве поздравувам и однапред Ви благодарам.

Скопје, 22.02.2021 год.

Подносител на приговорот:
М-р Таско Смилески

Адреса на живеење:
Ул. „Народен фронт“ бр. 33/12
1000, Скопје

Врз основа на член 39 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во Универзитетски гласник број 411/2018 (во натамошниот текст: Правилник), членовите на рецензентската комисија на Машинскиот факултет - Скопје, вон. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, за избор на еден соработник во соработничко звање – асистент во научната област 21403 – Производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет – Скопје, постапувајќи по доставениот приговор на рефератот објавен во Билтенот на Универзитетот бр. 1232, од 15.2.2021 година, поднесен од кандидатот м-р Таско Смилески, заведен под бр. 04-320/1 на 22.2.2021 година, го даваат следниов

ОДГОВОР

на ПРИГОВОРОТ на рефератот за избор на еден соработник во соработничко звање асистент, во научната област 21403 – Производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет во Скопје, со издвоено мислење на член од рецензентската комисија, објавен во Билтен бр. 1232 на УКИМ од 15.2.2021 година (стр. 24-41)

По деталното разгледување на приговорот, мнозинството членови на рецензентската комисија, вонр. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, констатираат дека **приговорот не се прифаќа заради тоа што не се наведени информации кои укажуваат на пропусти во разгледувањето на поднесената документација од кандидатите и наводите кои се истакнати, не влијаат на поинакво оценување на кандидатите, ниту одлучување при определување на предлогот за избор на соработник во соработничко звање - асистент.**

Напротив, наместо укажувачка синтакса, подносителот на приговорот м-р Таско Смилески ја презема улогата на рецензент, но на моменти и повеќе од тоа, и во приговорот изнесува сопствени толкувања и осуди искажани во облик на: „нарушена постапка“, „законски повреди“, „тенденциозна субјективност“, „намалена и омаловажена“ и сл.

Оттука, приговорот е неоснован.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

При разгледување на приложената документација на пријавените кандидати за избор на соработник во соработничко звање – асистент во научната област производно машинство, технологии и системи, во согласност со објавениот конкурс во дневните весници „Нова Македонија“ и „Коха“ од 29.10.2020 година, рецензентската комисија се раководеше и постапуваше во согласност со Законот за високо образование („Службен весник на РМ“ број 82/2018) и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје („Универзитетски гласник“ број 411/2018).

Приговорот поднесен од кандидатот м-р Таско Смилески кон рефератот за избор на еден соработник во соработничко звање асистент, во научната област - производно машинство, технологии и системи при Институтот за производно инженерство и менаџмент на Машинскиот факултет – Скопје (1232/15.02.2021) се содржи од три елементи:

I. Еден генерален исказ на подносителот дека е нарушена процедурата за спроведување на процесот на оценување и избор (Сл.1).

Во објавениот Реферат потпишан од вон. проф. д-р Мите Томов, проф. д-р Валентина Гечевска, а е запишан но не е и потпишан проф. д-р Глигорче Вртаноски (овој член на Рецензентската комисија има издвоено мислење на стр. 36-41), мислам дека е нарушена постапката и процедурата за спроведување на процесот на оценување и избор.

Сл.1. Извадок од приговор на стр.1

II. Три генерални аспекти, кои според подносителот се законски повреди (Сл.2).

Во мојот поднесок до вас, ги опишувам законските повреди кои се однесуваат на три генерални аспекти:

1. Доставување на предлог на избор на кандидатката м-р Ема Василеска од страна на Рецензентската комисија, иако м-р Ема Василеска не ги задоволува општите услови за избор на соработничко звање асистент во научната област 21403 Производно машинство, технологии и системи согласно Законот за високо образование.
2. При доставување на предлог на избор, не ми е доделена предност, со што не е земен во предвид член 22 од Правилникот за посебните услови и постапката за избор на наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во Универзитетскиот гласник, бр. 411 од 05.11.2018.
3. Земање во предвид и евалуирање на документи од м-р Ема Василеска доставени на италијански јазик, без да бидат преведени на македонски јазик, што е спротивно со законските прописи. Исто така, мислам дека е очигледна намерата на Рецензентската комисија да направи зголемување на достигнувањата на кандидатката м-р Ема Василеска, а намалување на моите достигнувања врз основа на тенденциозни и субјективни заклучоци.

Сл.2. Извадок од приговор на стр.1 и стр.2

III. Објаснувања на подносителот, кои се однесуваат на трите аспекти од Сл.2

Во продолжение е дадено образложението на членовите на рецензентската комисија, вонр. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска по приговорот, **систематизирано во согласност со трите точки (I, II и III), наведени погоре.**

I. Изнесената констатација, на подносителот на приговорот не е основана бидејќи работата на рецензентската комисија, правата и обврските на нејзините членови при оценувањето на кандидатите и одлучувањето за предлог, се регулирани во Законот за високото образование („Службен весник на РМ” број 82/2018 година) и Правилникот за посебните услови и постапки за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје („Универзитетски гласник” број 411/2018). **„Процедура за спроведување на процес на оценување и избор“ не постои.** Рецензентската комисија, во комплетната постапка поврзана со конкурсот за избор објавен на 29.10.2020, постапува во согласност со наведените акти и принципот на стручност и компетентност. Причината, зашто подносителот на приговорот прецизно не го наведува документот (закон, правилник и сл.) каде ја наоѓа „процедурата за спроведување на процесот на оценување и избор” која што сме ја нарушиле како рецензенти не е јасна.

II. Кога некој се посочува дека прави законски повреди, академски и достоинствено е да се прецизира по кој закон се однесува повредата и кои членови се во колизија со она што е направено.

Генерално, во два од трите аспекти од слика 2, подносителот на приговорот се **обраќа до рецензентската комисија, без да издвои некој член од неа.** Затоа, сакаме да го истакнеме следново:

Рефератот за избор на асистент во научната област – производно машинство, технологии и системи, потпишан од мнозинството членовите на рецензентската комисија вонр. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, ги содржи сите елементи од членот 36 од Правилникот. Издвоеното мислење по рефератот, потпишано од членот на рецензентската комисија проф. д-р Глигорче Вртаноски, содржи елементи надвор од членот 36 од Правилникот и започнува со точка III (три) – „Споредбена анализа на севкупните остварувања на кандидатите во согласност со општите и посебните услови за избор во звање – асистент во научната област 21403-Производно машинство, технологии и системи“. Оваа точка III (три) ги содржи елементите за кои рецензентот проф. д-р Глигорче Вртаноски смета дека треба да бидат изнесени, на начин во согласност со неговитевидувања. Дополнително, се наметнува заклучокот дека, со тоа што рецензентот проф. д-р Глигорче Вртаноски не ги отфрла точките I (еден) и II (два) од рефератот, тој се согласува со нивната содржина.

Ц.1.1 Подносителот на приговорот м-р Таско Смилески, **своеволно ја презема улогата на рецензент непочитувајќи го принципот на стручност и компетентност**, без увид во документацијата на кандидатите, така што без да води сметка за достоинството на сите учесници во постапката, вклучувајќи го и другиот кандидат, во приговорот наведува „м-р Ема Василеска не ги задоволува општите услови за избор на соработничко звање асистент во научната област 21403-Производно машинство, технологии и системи согласно Законот за високото образование”.

Затоа, мнозинството членови на рецензентската комисија, кои постапиле во согласност со членовите 33 и 36 од Правилникот за посебните услови и постапки за избор во звање, истакнуваат дека наводот на подносителот на приговорот е **сосема погрешен и неоснован**, а истовремено истакнуваат дека:

М-р Ема Василевска ги исполнува општите услови за избор на соработничко звање асистент во научната област 21403 Производно машинство, технологии и системи, пропишани во согласност со член 170, став 1 од Законот за високото образование, односно има завршено прв и втор циклус, има стекнато назив магистер во соодветна област и има познавање на странски јазик.

Констатацијата дека двајцата кандидати ги задоволуваат општите и посебните услови и позитивно се вреднуваат и оценуваат нивното досегашното образование, професионално остварување и дејност од поширок интерес, **неспорно ја дели и членот** на рецензентската комисија проф. д-р Глигорче Вртаноски во првиот став од „Заклучок и предлог” на издвоеното мислење кое тој го потпишува и е придружено кон рефератот, објавен во Билтенот бр.1232 (стр. 39), а што може да се види и од извадокот, прикажан на Сл.3.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација од кандидатите, Рецензентската комисија констатира дека се исполнети сите општи и посебни услови и критериуми предвидени со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, позитивно ги вреднува и ги оценува досегашното образование, професионалното остварување и дејноста од поширок интерес на двајцата кандидати.

Сл.3. Извадок од издвоено мислење на стр. 39 од Билтенот бр.1232

Наводите на подносителот на приговорот во однос на „несоодветноста“ на претходното образование од прв и втор циклус кај кандидатката м-р Ема Василевска се во целост неосновани

и несоодветно аргументирани. Членот 170, став 1, алинеја 2 од Законот за високото образование гласи: „**има стекнато назив магистер од соодветната област**“. Членовите на рецензенската комисија, применувајќи го принципот на стручност и компетентност, преку **академска, научна и стручна експертиза, како и аргументирано мислење ја оценуваат „соодветноста“ на областа на претходното образование за пријавените кандидатите.**

Следствено, за неоснованоста на наводот дека кандидатката, м-р Ема Василеска не ги задоволува општите услови за избор на соработничко звање асистент во научната област 21403 Производно машинство, технологии и системи во согласност со Законот за високото образование”, а во согласност со погоре изнесеното, мнозинството членови на рецензентската комисија во продолжение ги издвојуваат следниве аргументи:

- Членот 170 од Законот за високото образование не ја прецизира „областа“, дали станува збор за „наставна област“, „научна област“ или „наставно-научна област“. Затоа, областа во овој контекст треба да се разгледува пошироко.
- Конкурсот е распишан во „научна област“ 21403 – Производно машинство, технологии и системи. Нумеричката ознака и називот на областа во конкурсот се земени од Прилог бр. 2 од Уредбата за нормативи и стандарди за основање на високообразовни установи и за вршење на високообразовна дејност („Службен весник на РМ“ број 103 од 30.7.2010 година).
- Називот „магистер“ во согласност со Решението за признавање на странска високообразовна квалификација на кандидатот м-р Ема Василеска е: Магистер на технички науки од областа на автоматизација и инженерство на управување. Називот „магистер“ во согласност со Дипломата за завршен втор циклус на студии на кандидат м-р Таско Смилески е: Магистер по технички науки од областа на машинството. Просто поклопување на „научна област“ од конкурсот и називот „магистер“ на пријавените кандидати нема.
- Не постои „единствен меѓународен документ“ во согласност со кој универзитетите ги доделуваат називите во дипломите издадени на магистерските студии, односно постојат различни називи. Тоа отвора можност за шаренило на називи, водејќи сметка дека на конкурс може да се јават и студенти кои магистрирале во странство.
- Научната област од конкурсот – Производно машинство, технологии и системи е синоним на називот на „Катедрата за производни технологии и системи“, како една од трите катедри на Институтот за производно инженерство и менаџмент при Машинскиот факултет во Скопје. Тоа само по себе ја покажува широчината на областа од конкурсот. Низ децениите, **автоматизацијата и управувањето** се неразделен дел од **производните технологии и системи**, а денес во современите услови на дигитализација и Индустрија 4.0, претставуваат нивна **ултимативна основа**. Автоматизацијата и управувањето се едни од најважните концепти вградени во стратегиските цели поврзани со наставно-образовната и научноистражувачката дејност на Институтот за производно инженерство и менаџмент. Тоа е во согласност со мисијата која ја има институцијата Машински факултет - Скопје при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, како лидер во високообразовната, научната и стручна мисла во областите кои ги покрива, а со тоа и општествената одговорност поврзана со производното машинство, производните технологии и системи, **да гради наставно-научни кадри со експертиза на одличност (academic & scientific excellence)**, кои ќе образуваат инженери способни да ги владеат најновите технологии на автоматизација, машинско учење и сите cutting edge технологии на Индустрија 4.0.

- Научната област од конкурсот е иницирана на предлог на Катедрата за производни технологии и системи, а потоа прифатена од Институтот за производно инженерство и менаџмент и од Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет - Скопје. Трите члена на рецензентската комисија припаѓаат на Катедрата за производни технологии и системи и многу добро го познаваат опфатот на научната област од конкурсот.
- Подносителот на приговорот, согледувајќи дека нема просто совпаѓање помеѓу „научна област“ и „називот магистер“ се става во функција на рецензент и констатира врз база на „истражувањата што ги направил“ дека „научната област која најмногу одговара на Автоматизација и инженерство на управување е научната област 21422 Автоматика“, презентирајќи извадок од Правилникот за систематизација на работните места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје - Машински факултет - Скопје (Универзитетски гласник бр. 357 од 23.2.2017 година). Погрешната констатација на подносителот на приговорот најпрвин започнува со изборот на погрешен референтен документ, а на членовите на комисијата, креатори на документот кој го цитира, им објаснува што мислеле кога го формулирале. Со цел да се запознае со тоа што се утврдува со Правилникот за систематизација на работните места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје - Машински факултет - Скопје, го замолуваме подносителот на приговорот да го прочита членот 1 од истиот. Сметаме дека студент кој што дипломирал на насоката Производно инженерство треба да знае дека, **автоматизацијата и инженерството на управување се ултимативната основа на сите девет наведени научни области** во презентираниот извадок од Правилникот. **Но уште полошо**, од толкување преку сопствено истражување, во истата точка 1.2 од сопствениот приговор, **самиот се негира** и поставувајќи го прашањето, ќе напише „според Правилникот и Законот за високо образование“ студиската програма Автоматизација и инженерство на управување е во научната област Автоматика 21422.

Ц.1.2 Подносителот на приговорот, се става во улога на евалуатор на академските избори и си дава за право со сопствени согледувања да ги коментира мислењата на бројни рецензентски комисији, за редица реферати по конкурси за избори на Машинскиот факултет - Скопје, објавени во Билтенот на Универзитетот, извлекувајќи сопствени заклучоци и недолично оценувајќи, по од него поставени индикатори, како: **„начин за еквивалентност на насоката од втор циклус“** или **„припадност на студиска програма во научна област според Правилникот и Законот за високо образование“**. На овој начин го зафаќа академскиот интегритет на бројни членови на рецензентски комисији, кои, како членови на академската заедница, низ децениите чесно работеле и придонесувале кон општествено одговорната функција која ја има Машинскиот факултет - Скопје во државата, да биде во чекор со времето и најновите инженерски достигнувања да ги вклучува во студиските програми кои ги нуди на сите три циклуси студии. Од подносителот на приговорот се очекува да не ја знае тежината и одговорноста што ја носи припадноста на академската заедница, широчината на светогледот што треба да се поседува во процесот на образување на млади кадри и нивно подготвување да се носат со динамиката на инженерската професија во животот, бидејќи „инженерите создаваат свет во кој самите стануваат непотребни“.

Од тие причини, членовите на рецензентските комисији, како припадници на академската заедница на Машинскиот факултет - Скопје, следејќи ги cutting edge технологиите во сите области кои ги покрива Факултетот, постојано работат на реконструкции на студиски програми и изготвуваат елаборати за акредитации или реакредитации на студиски програми.

Во овој процес, погоре наведените индикатори, поставени со ограниченото видување на подносителот, се непознати во академската заедница, односно:

- при развој на студиските програми и дефинирање на нивните наслови не постои **„припадност на студиска програма во научна област според Правилникот и Законот за високо образование“**, туку спротивно, студиските програми допираат аспекти кои припаѓаат на **повеќе научни области** и истите се наведуваат во елаборатите за акредитација.
- **„начин за еквивалентност на насоката од втор циклус“** не постои, бидејќи нема просто преклопување на наслов на студиска програма со научна област. Ваквата логика е недозволива и асоцијацијата на која укажува би значела поставување на инженерството во „пранги“, недозволиво за оваа динамична и творечка дисциплина.

Подносителот на приговорот, во духот на „субјективното“ толкување на Законот за високото образование, се повикува на реферати за избор објавени во Билтенот бр. 1226, притоа **повторно заборава дека секој реферат за избор е авторство на рецензентската комисија и тој е пишуван согласно оценките на членовите на рецензентската комисија, а врз база на документација на кандидатите и спецификите на конкурсот, односно звањето и областа за која се избира кандидатот.** За да се увери во овој став, му препорачуваме на подносителот на приговорот да **не го „испушта“, туку да го прочита** и рефератот објавен на стр. 58-64 во истиот Билтен со бр. 1226 од 15 ноември 2020 год. на којшто тој се повикува.

II.2. Како членови на рецензентската комисија, уште еднаш потенцираме дека во постапката за избор на еден соработник во соработничкото звање - асистент се водиме исклучиво во согласност со Законот за високо образование („Службен весник на РМ“ број 82/2018 година) и Правилникот за посебни услови и постапки за избор во наставно-научни, научни, наставно - стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје („Универзитетски гласник“ број 411/2018). Тоа значи дека **членот 22** од Правилникот **е земен предвид**. Заради доследност, на Сл.4, во облик на извадок, е прикажан член 22.

Член 22
При еднакви услови утврдени со овој Правилник, предност при изборот во соработничко звање може да има лице кое добило пофалница или награда за најдобро дипломиран студент од Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје или е добитник на други награди установени на Универзитетот.

Сл.4. Извадок од Правилникот за посебните услови и постапки за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори

Со одредбите во членот 22 од Правилникот, определено е дека **„може“**, а не **„мора“**, со што е дадена можност, но не и императивна обврска да се даде предност на кандидат кој добил пофалница или награда, од причина што Правилникот **е подреден на Законот** за високото образование, кој пропишува дека еден од општите услови за избор на соработници е финализиран втор циклус студии. Овој факт укажува дека Законот за високо образование **акцентот го става на магистерските студии.**

При оценката на севкупните резултати на двата циклуси студии, секако треба да се има предвид дека во Законот за високо образование е предвидено фаворизирање на одличност за научноистражувачкиот кадар во државата, преку поддршка на стручни усовршувања, научни истражувања и престои (член 186), како и директно признавање на дипломи стекнати на високорангираните универзитети на објавените листи на престижни институции за рангирање (член 199), како Шангајската листа и др. Сето тоа, е во согласност со потребата на универзитетите и факултетите да се вработуваат соработници и да се изградуваат кадри, кои се во **научноистражувачка „кондиција“ и со образовен и научноистражувачки континуитет на прв и втор циклус на студии.**

Имајќи го предвид горе напишаното, **беспредметни се** укажувањата на подносителот на Приговорот, како во однос на просечниот успех на прв циклус студии, така и во однос на соодветноста на областа на завршениот прв циклус студии, односно дека кандидатката м-р Ема Василеска има завршено прв циклус на студии на студиската програма Мехатроника. Напротив, поаѓајќи од интердисциплинарната димензија на мехатрониката, **знаењата на кандидатката м-р Ема Василеска стекнати при студирањето на студиската програма Мехатроника, може со успех да се користат во автоматизацијата на производните процеси.**

Ц.3. Како членови на рецензентска комисија, посочени сме дека сме зеле предвид и евалуирале документи на кандидатката м-р Ема Василеска кои се на италијански јазик, со што сме постапиле спротивно на законските прописи, аспект 3 од слика 2, без прецизирање од страна на подносителот на приговорот, на кој закон и член од истиот се однесува исказот. Рецензентската комисија, одлучувајќи во согласност со принципот на стручност и компетентност, многу сериозно пристапи кон внимателно анализирање на **сите документи** и биографски податоци поднесени од кандидатите на конкурсот и притоа **мораа сите нив да ги земе предвид**, затоа што одлуките и мислењата комисијата ги изгради врз база на документи. Кратка информација за содржината (евалуирање, како што наведува подносителот на приговорот) на документите е дадена само за оние кои се на јазик, познат на членовите на комисијата. Тоа многу јасно е наведено во рефератот, односно таму каде што документот е на италијански јазик, тој документ е земен предвид како доказ за биографскиот податок, но за него нема кратка информација за содржината, и јасно е напишано дека истиот е на италијански јазик.

Дополнителна аргументација во овој правец е праксата дека изборите во сите звања на академската заедница на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, се реализираат во согласност со одредбите од Законот за високото образование, одредбите од Правилникот и одредбите од конкурси, а ниту еден од наведените прописи и акти, како законска основа за реализација на изборот, изричито не предвидува превод на доказите за исполнетост на општите и посебните услови, а кандидатите на конкурси приложуваат бројни документи во оригинал, без разлика на кој светските јазик се пишуваат.

Подносителот на приговорот, м-р Таско Смилески, **повикувајќи се на издвоеното мислење на проф. д-р Глигорче Вртаноски**, пишува дека „кандидатката м-р Ема Василеска во доставената документација за ангажираност во наставно-образовна дејност“ и „учество во проекти“ приложила документи на италијански јазик. Кај рецензентите вонр. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, се појави дилемата: **Дали кандидатот м-р Таско Смилески ја имал на располагање, ја прегледал и анализира документацијата од конкурсот на кандидатката м-р Ема Василеска за да може едноставно да напише „во доставената документација“.**

На Сл.5 приложени се сите извадоци од издвоеното мислење, во кои се наведува документацијата на италијански јазик. Во првиот исечок од Сл. 5, не е прецизирано за која документација се однесува, а во вториот, посочена е документацијата за учество во проекти.

Кандидатката м-р Ема Василеска, во доставената документација, приложила документи кои се на друг јазик, т.е. на италијански јазик, а според законите и прописите на РСМ, тие мора да бидат преведени на македонски јазик од официјален судски преведувач. Поради тоа, а во согласност со позитивните законски прописи, констатирам, како член на Рецензентската комисија, дека не можам да ги земам предвид за разгледување и евалуирање, а во контекст на тоа и да се произнесам по нив.

Кандидатката м-р Ема Василеска доставила документација за учество во проекти кои се на друг јазик, т.е. на италијански јазик, а според законите и прописите на РСМ, тие мора да бидат преведени на македонски јазик од официјален судски преведувач. Поради тоа, а во согласност со позитивните законски прописи, констатирам, како член на Рецензентската комисија, дека не можам да ги земам предвид за разгледување и евалуирање, а во контекст на тоа и да се произнесам по нив.

Сл.5. Извадок од издвоеното мислење по рефератот од проф. д-р Глигорче Вртаноски на стр. 37

Иако, на крајот од вториот извадок на Сл.5, пишува: „не можам да ги земам предвид за разгледување и евалуирање, а во контекст на тоа и да се произнесам по нив“, сепак во издвоеното мислење, проф. д-р Глигорче Вртаноски, постапува контрадикторно, документите на италијански јазик ги зема предвид и ги наведува сите пет проекти на кандидатката (Сл.6).

Кандидатката м-р Ема Василеска има објавено 1 научен труд како прв автор во меѓународно научно списание, референцирано во SCImago. Кандидатката учествувала во реализација на вкупно пет проекти, и тоа: 3 проекти, како член на тим од Политехничкиот универзитет во Милано; 1 проект, како член на тим во индустрија; 1 меѓународен научноистражувачки проект, како член на тим од Машинскиот факултет во Скопје.

Сл.6. Извадок од издвоеното мислење по рефератот од проф. д-р Глигорче Вртаноски на стр. 37

Според наведеното, аргументите во приговорот **по овој основ се неосновани.**

III. Подносителот на приговорот, на повеќе страници ги образложува трите аспекти од слика 2 и притоа, наведува поголем број на информации, сопствени ставови и осудувања за „тенденциозна субјективност“ и „намалена и омаловажена“ работа на подносителот.

Рецензентите, вонр. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, сметаат дека образложението на трите аспекти на Сл.2 од приговорот има **единствена цел да го повреди достоинството на вонр. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, како членови на рецензентската комисија избрани од Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет - Скопје, на предлог од Институтот за производно инженерство и менаџмент**, а преку тоа да ги стави во заблуда членовите на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје, како и пошироката академска јавност на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Затоа, во продолжение ќе издвоиме неколку укажувања во таа насока.

III.1. Генерално, м-р Таско Смилески во приговорот поставува 13 (тринаесет) прашања за кои одговор бара **само** од вонр. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, како членови на рецензентската комисија, **иако идентични информации по однос на некои од поставените прашања има и во заедничкиот дел од рефератот и во издвоеното мислење**. Како пример за тоа, е извадокот на Сл.7 од рефератот и извадокот на Сл.8 од издвоеното мислење.

Наставно-образовна дејност

Во документацијата на кандидатот м-р Таско Смилески, нема наведени податоци за ангажираност во образовни активности.

Сл.7. Извадок од рефератот на стр. 30

Кандидатот м-р Таско Смилески, во доставената документација, нема наведени податоци за ангажираност во образовни активности во биографијата.

Сл.8. Извадок од издвоеното мислење по рефератот од проф. д-р Глигорче Вртаноски на стр. 37

Останува нејасно зошто проф. д-р Глигорче Вртаноски, како член на рецензентската комисија, не е повикан да одговори на прашањето поставено од подносителот, во приговорот: **Зошто во рефератот не е споменато учеството на м-р Таско Смилески во наставно-образовната дејност.**

Во овој сегмент, подносителот на приговорот, особено вината ја префрла на вонр. проф. д-р Мите Томов, заборавајќи или свесно избегнувајќи ги следниве факти:

- вонр. проф. д-р Мите Томов можело и да не е член на рецензентската комисија;
- член на рецензентска комисија нема право да ја дополнува конкурсната документација на кандидатите;
- **Рефератот е изготвен само врз база на доставената документација од кандидатите, што беше едногласна одлука на рецензентската комисија, што може да се види од Сл.7 и Сл.8;**
- интервју со пријавените кандидати на конкурсот **не е задолжително барање** во согласност со Законот за високото образование и Правилникот, што значи дека можело и да не се организира;
- одделните интервјуа се спроведоа усно (on-line на платформата Microsoft Teams), за што не постои никаков пишан доказ за содржината на разговорите, што отвора простор за субјективност во толкувањето на искажаните информации за време на интервјуата;
- на интервјуто со м-р Ема Василеска исто така се презентирани нови докази кои не се земени за разгледување;
- Законот за високото образование и Правилникот не препознаваат „**принцип на лично познавање**“. Академската практика покажува дека фразата „принцип на лично познавање“ во позитивна насока се користи при реизборите во академските звања.

Дополнително, позицијата на која инсистира подносителот на приговорот, демонстратор со незавршен прв циклус на студии, ни оддалеку **не може да се компарира** со наставно-образовното искуство кое го носи позицијата која ја остварила кандидатката м-р Ема Василеска со завршен втор циклус студии, како асистент-истражувач и учесник во настава, преку лабораториски вежби и аудиториски предавања, гостин-предавач и коментор на магистерски труд на Политехничкиот универзитет во Милано, на Одделот за машинско инженерство (Department of Mechanical Engineering), високорангиран универзитет според Шангајската листа (37 место во инженерство-машинство), престижна организација за рангирање, во согласност со Законот за високото образование.

III.2. Во согласност со констатацијата од III.1, членовите на рецензентската комисија имаат идентични ставови, изнесени и во рефератот и во издвоеното мислење, и по други прашања. Зошто одговор се бара **само** од вонр. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, а **не** и од проф. д-р Глигорче Вртаноски, како член на рецензентската комисија, за прашањата кои се однесуваат на: **исполнетоста на општите услови од Законот за високото образование (содржина од Сл.3), и земањето предвид на проектите на кандидатката м-р Ема Василевска (содржина од Сл.6).**

III.3. Од непознати причини за мнозинството членови на рецензентската комисија, подносителот на приговорот смета дека **во заклучокот од рефератот треба да биде земен предвид трудот:** „Kuzinovski M., Smileski T., Tomov M.: Solid works in function of parameter modeling on roughness from turning process, 10th International Scientific Conference “Computer Aided Engineering”, Szklarska Poreba, Poland, June 23-26, 2010, p. 154-159”. Прашањето за тоа повторно го упатува **само** до вонр. проф. д-р Мите Томов и проф. д-р Валентина Гечевска, а **не** и до проф. д-р Глигорче Вртаноски, иако во заклучокот на издвоеното мислење, посочениот труд исто така не е земен превид. И овде, подносителот на приговорот, дава субјективни констатации и сугестии како треба да се пишува заклучок на реферат за избор, заборавајќи на следниве факти:

- Заклучокот од рефератот е авторско дело на членовите на рецензентската комисија и тие одлучуваат за неговата содржина;
- **Трудот кој што е посочен, земен е предвид од рецензентската комисија**, што може да се види од рефератот, на стр. 31. Дополнително за истакнување е дека во рефератот е дадена кратка елаборација на содржината на трудот, иако во документацијата на кандидатот м-р Таско Смилески беше наведен насловот на трудот, без истиот да биде доставен во печатена форма, а како доказ е доставен само постер. Овој додаток, со речникот на подносителот на приговорот, би се квалификувал како намера на рецензентската комисија да направи зголемување на достигнувањата на кандидатот м-р Таско Смилески.

III.4. Подносителот на приговорот изнесува неоснована субјективна констатација во која вели: „мислам дека е очигледна намерата на рецензентската комисија да направи **зголемување на достигнувањата** на кандидатката м-р Ема Василеска“.

Напротив, рецензентската комисија има направено **намалување на достигнувањата на кандидатката м-р Ема Василеска**, со тоа што навела дека има 1 труд, испуштајќи ја информацијата од биографските податоци каде јасно е наведен уште 1 труд за учество на меѓународен научен настан, за што во конкурсната документација е доставена програма на настанот, со наслов на трудот и автори (кандидатката е прв автор). Трудот, иако е со идентичен наслов со трудот кој што е земен во предвид, од доставената програма на настанот, јасно е видливо дека презентацијата на трудот е сместена во првата сесија на отворањето на конгресот, што за припадниците на научноистражувачката заедница е јасно дека таму се позиционираат трудови кои се “cutting edge” во научните области поврзани со еден научен настан. Станува збор за трудот:

- Vasileska, Ema; Demir, Ali Gokhan; Colosimo, Bianca Maria; Previtali, Barbara: Layer-Wise Control of Selective Laser Melting by Melt Pool Area Measurements, International Congress on Applications of Lasers & Electro-Optics (ICALEO), October 7-10, 2019, Орландо, Флорида, САД.

Според тоа кандидатката има **2 труда (1 презентиран на меѓународен научен конгрес и 1 објавен во научно списание со фактор на влијание од базата на Web of Science на Clarivate Analytics)**.

III.5. Во приговорот подносителот м-р Таско Смилески дава **забелешки за оценувањето на постигнатите резултати во научноистражувачката дејност**, односно забележува зошто не му е дадена предност.

Затоа сакаме да појасниме дека, подносителот на приговорот **има серозен недостаток во однос на критериумите на научноистражувачка одличност:**

- едногодишни магистерски студии завршил за временски период од 8 години, што укажува на недоследен пристап кон научноистражувачката работа,
- нема публикувано трудови во научни списанија со фактор на влијание од базата WoS,
- нема прикажано учество во научноистражувачки проекти,
- нема искуство од водење на студенти во научни истражувања,
- нема доставено доказ за учество на конференции со презентација.

Напротив, горе наведените елементи за научноистражувачка одличност можат да се препознаат во научноистражувачката работа на кандидатот м-р Ема Василеска.

Можеби заслужува дополнителен коментар тоа што во 8 од вкупно 9 труда, кај подносителот на приговорот, како клучни зборови меѓу другите се среќаваат: шински возила, сопирачки системи, железнички сообраќај, железнички превозни средства. Непознато е како овие клучни зборови се поврзани со областа од конкурсот.

Наспроти ова, од целокупната доставена документација, вклучувајќи го и магистерскиот труд, се гледа дека обединување на достигнувањата во научноистражувачката работа, кандидатката м-р Ема Василеска прави во трудот кој што е прифатен за разгледување во меѓународното научно списание Journal of Machine Tools and Manufacture со импакт фактор (за 2019 IF=8.019) во согласност со Web of Science на Clarivate Analytics. Списанието „Journal of Machine Tools and Manufacture“ е со квалитет Q1 и е списание високо на врвот на светско ниво во областа од конкурсот. Со самиот факт дека трудот е прифатен за разгледување покажува дека научноистражувачката работа на кандидатката м-р Ема Василеска е во доменот на областа на конкурсот.

Дека предложениот кандидат поседува силен научноистражувачки потенцијал, недвосмислено е потврдено и во препораката од професор на Политехничкиот универзитет во Милано, доставена во биографските податоци на кандидатот.

III.6. За крај во оваа точка, сакаме да потенцираме дека со особена претпазливост го читавме приговорот поднесен од м-р Таско Смилески, и длабоко во себе се надевавме дека подносителот на приговорот ќе појасни, а со тоа ќе ни даде и аргументи плус, зошто едногодишните студии на втор циклус студии (магистерски студии) на Машинскиот факултет во Скопје ги завршил за приближно осум години.

Откога такви аргументи не прочитавме, се надевавме дека подносителот на приговорот ќе се обиде барем малку да биде објективен и на проф. д-р Глигорче Вртаноски како член на рецензентската комисија ќе му постави барем едно прашање. Очекувавме да биде поставено прашањето: **Зошто во табелата 1 со наслов „Споредбена анализа на севкупните остварувања на пријавените кандидати“ од издвоеното мислење по рефератот, која се наоѓа на стр. 37 и 38, не е вклучена редица со назив „Времетраење на студиите на постдипломски студии (магистерски студии или втор циклус)“ кога веќе е ставена редица со назив „Времетраење на студиите на додипломски академски студии (прв циклус)“ и покрај тоа што Законот за високото образование акцентот го става на магистерските студии.**

ЗАКЛУЧОК

Членовите на рецензентската комисија им се извинуваат на членовите на Наставно-научниот совет на Машинскиот факултет во Скопје за должината на одговорот, но во согласност со доставениот приговор се почувствува потреба да се образложи неоснованоста на субјективните видувања дадени во истиот. Заклучокот е даден во продолжение.

Потребно е да се нагласи дека наставно-образовното искуство со кое се стекнала предложената кандидатка на престижна високообразовна академска институција која е меѓу првите 50 на Шангајската листа, како и научноистражувачката одличност која ја постигнува за кус период, укажуваат на перспективен кандидат со силен капацитет и потенцијал да прерасне во квалитетен наставник и научноистражувачки работник. Од таков кандидат може да се очекува и придонес во насока на развивање на понатамошна соработка со институцијата од која што доаѓа, како и пошироко, преку пренесување на искуства во наставно-образовната и научноистражувачката дејност, поврзување и вмрежување со пошироката научна заедница.

Имајќи го предвид погоре наведеното, мнозинството членови на рецензентската комисија констатираат дека приговорот е неоснован по сите основи и се одбива, со што остануваат на својот став и го потврдуваат предлогот од заклучокот на рефератот, објавен во Билтен бр.1232, од 15.2.2021 година, м-р Ема Василеска да биде избрана во соработничкото звање асистент во научната област производно машинство, технологии и системи.

Рецензентска комисија, подносители на одговорот:

**Д-р Мите Томов, вонреден професор,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Машински факултет – Скопје**

**Д-р Валентина Гечевска, редовен професор,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје,
Машински факултет – Скопје**

О Д Г О В О Р

од д-р Глигорче Вртаноски, редовен професор, Машински факултет
– Скопје, член на рецензентска комисија
на

ПРИГОВОР

од м-р Таско Смилески, со адреса на живеење: ул. „Народен фронт“
бр. 33/12, 1000, Скопје

на рефератот објавен во Билтен бр. 1232 од 15.2.2021 година на
Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ на стр. 24-35 за избор на
соработник во соработничко звање - асистент во научната област
21403 - Производно машинство, технологии и системи при
Институтот за производно инженерство и менаџмент на
Машинскиот факултет во Скопје и издвоено мислење на член од
рецензентската комисија, објавен во Билтен бр. 1232 од 15.2.2021
година на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ на стр. 36-41.

Во согласност со член 39 од Правилникот за посебните услови и постапката
за избор на наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и
демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
(Универзитетски гласник, бр. 411/2018), поднесувам одговор на приговорот.

По точката 1.1, но исто така и по точката 1.2 од приговорот, каде што е
изразена појава на нејасна синтакса во една реченица, а е запишано „што е
соодветната“ (обележана на слика 1 во приговорот), што доведува до нејасно
толкување на смислата на реченицата, мојот одговор го имам претходно дадено
во споредбената анализа на севкупните остварувања на пријавените кандидати
во издвоеното мислење и цврсто останувам на ставот со констатацијата дека
областа на прв циклус на студии во која што има завршено кандидат м-р Ема
Василеска, Мехатроника, која научна област е 21424, **не е соодветна со**
научната област 21403 - производно машинство, технологии и
системи, наведена во објавениот распишан конкурс.

Боедно, по точката 1.3, дополнувам дека и научната област на втор циклус
на студии во која што има завршено кандидат м-р Ема Василеска,
Автоматизација и инженерство на управување (Automation and Control
Engineering - Ingegneria dell'Automazione, Classe delle Lauree n. LM-25 - Ingegneria
dell'Automazione), **не е соодветна според објавениот распишан конкурс.**

По точките 2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, и 3.7 не гледам дека се однесуваат и бараат
директен одговор од мене, како член на рецензентска комисија. Според тоа
немам што да одговорам по овие точките и да дополнам на моите претходно
изјаснети констатации и дадени показатели во објавеното издвоено мислење.

По точката 3.6 можам да додадам дека на извршеното интервју, кандидатот
м-р Таско Смилески кажа дека учествувал како демонстратор во наставно-
образовната дејност за време на неговото студирање на првиот циклус на студии
и тоа на предмети на кои во тоа време бил асистент сега вонреден професор д-р
Мите Томов, член на рецензентската комисија, но поради недоставени
документи за таа активност во поднесената документација од кандидатот, тоа не
беше разгледувано и земено предвид за неговото евалуирање и рангирање.
Поаѓајќи од генералната премиса дека кога се изработува рецензија за

кандидати секогаш се тргнува од фактот дека таа се пишува според доставена документација и лично познавање на кандидатот, сметам дека е направено занемарување и пропуст. Во согласност со тоа, констатирам дека остварената наставно-образовна активност на кандидатот Смилески треба да се земе предвид и вклучи во споредбената анализа на пријавените кандидати дадена во издвоеното мислење и воедно да се дополни, т.е. додаде во севкупните остварувања на м-р Таско Смилески. Согледувајќи го овој факт, на кандидатот м-р Таско Смилески само му се допотврдува претходно утврдената успешност во севкупните остварувања и предимство во однос на другиот пријавен кандидат.

Врз база на гореизнесеното, имајќи ги предвид достигнувањата на пријавените кандидати по трите области на вреднување, цврсто останувам на моето мислење и дадениот предлог м-р Таско Смилески, дипл. маш. инж., да биде избран во соработничко звање — асистент, во научната област 21403 - Производно машинство, технологии и системи, при Институтот за производно инженерство и менаџмент.

Рецензентска комисија

**Д-р Глигорче Вртаноски, редовен
професор, Машински факултет – Скопје**

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ДВЕ ЛИЦА ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ПО ПРЕДМЕТИТЕ ОД НАУЧНАТА ОБЛАСТ МЕДИЦИНА НА ТРУДОТ НА МЕДИЦИНСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Нова Македонија“ и „Коха“ од 30.11.2020 година, за избор на две лица во сите научни звања по предметите од научната област МЕДИЦИНА НА ТРУДОТ, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 02-5236/42, донесена на 30.12.2020 година, формирана е рецензентска комисија во состав: проф. д-р Јордан Минов, професор на Медицинскиот факултет во Скопје, проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска, професор на Медицинскиот факултет во Скопје и проф. д-р Елисавета Стикова, професор на Медицинскиот факултет во Скопје.

Како членови на рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на две лица во сите научни звања по предметите од научната област МЕДИЦИНА НА ТРУДОТ, во предвидениот рок се пријавија науч. сор. д-р Драган Мијакоски и науч. сор. д-р Сашо Столески.

Науч. сор. д-р Драган Мијакоски

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот науч. сор. д-р Драган Мијакоски е роден на 21.5.1977 година, во Прилеп. Средно образование завршил во Прилеп во Природно-математичката гимназија. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, на 29.4.2002 година. Дипломирал на 29.4.2002 година, со просечен успех 9,19.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2002/2003 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршил на 18.11.2009 година, со просечен успех 9,88. На 18.11.2009 година го одбранил магистерскиот труд на тема: *Професионална експозиција на хепатитис Б и хепатитис Ц вирус и биолошки маркери на вирусната инфекција кај медицинските сестри*.

Докторска дисертација пријавил на 30.12.2011 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: *Синдромот на согорување кај различни профили здравствени работници од хируршката дејност* ја одбранил на 25.1.2016 година, пред комисија во состав: проф. д-р Јордан Минов, проф. д-р Мирко Спироски, проф. д-р Весна Герасова-Пејоска, проф. д-р Драган Ѓорѓев и проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област медицина на трудот.

На 30.6.2016 година е избран во звањето научен соработник на Катедрата за медицина на трудот при Медицинскиот факултет во Скопје во областа медицина на трудот.

Во моментот е научен соработник. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1125/2016 од 30.6.2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во билтените бр. 829/2003, 915/2007, 984/2010, 1110/2015 и 1125/2016, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет во Скопје, кандидатот д-р Драган Мијакоски изведува практична настава (вежби) на прв циклус студии на

студиските програми: општа медицина, тригодишни студии за медицински сестри/техничари, физиотерапевти и логопеди и настава на втор циклус студии (специјализанти по медицина на трудот и магистерски студии по јавно здравство).

Кандидатот бил ментор на 9 специјалистички трудови.

Кандидатот учествувал како член во комисија за оцена/или одбрана на 7 специјалистички и на еден магистерски труд.

Кандидатот е автор на рецензиран учебник под наслов *Алергологија* (ур. Д. Докиќ, Скопје, 2017), како и на поглавјата *Workplace risk assessment in occupational allergology* и *Occupational skin diseases* во книгата *Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step* (Eds. Otsuki T, Di Gioacchino M, Petrarca C, Springer Nature, 2020).

Научноистражувачка дејност

Д-р Драган Мијакоски има објавено вкупно 263 научни трудови од медицинската област. Од досега неречензираните трудови (108 трудови), 6 научни труда се објавени во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 20 трудови во меѓународни научни списанија, два труда во меѓународни научни публикации и останатите трудови во зборници од научни собири.

Д-р Драган Мијакоски бил учесник во еден меѓународен (EMBARC: European Bronchiectasis Registry во кој се вклучени центри од повеќе од 20 градови од Европа и од светот) и еден национален научноистражувачки проект (Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција, Медицински факултет во Скопје).

Кандидатот бил ментор на еден магистерски труд, а во тек е изработката на уште еден магистерски труд.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Драган Мијакоски активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Институтот за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје - Колаборативен центар на Светската здравствена организација (СЗО). Со оглед на своето образование (специјалист по медицина на трудот и супспецијалист по пулмологија со алергологија) врши стручна дејност во областа на медицината на трудот и пулмологијата и алергологијата.

Кандидатот д-р Драган Мијакоски остварил експертски активности како рецензент на повеќе научни трудови објавени во меѓународни и домашни списанија. Член е на Македонското здружение за медицина на трудот, Европското респираторно здружение, Европската академија за алергологија и клиничка имунологија, Меѓународната комисија за медицина на трудот, како и на Управниот одбор на Македонското лекарско друштво.

Стручно усовршување во странство остварил со студиски престој во Département de santé et environnement (DSTE), University of Lausanne, Лозана, Швајцарија.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи при Институтот за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје – Колаборативен центар на СЗО, Медицинскиот факултет, Министерството за здравство на Р.С. Македонија, Министерството за труд и социјална политика на Р.С. Македонија, Канцеларијата на СЗО во Скопје, Лекарската комора на Македонија, Македонското лекарско друштво и др.

Бил член на организациониот или програмскиот одбор на неколку меѓународни научно-стручни собири. Кандидатот д-р Драган Мијакоски е член на Извршниот одбор на COST за Акцијата CA18227. Исто така, член е на уредувачките одбори на две меѓународни научни списанија од областа на медицинските науки.

Добитник е на дипломата на Македонското лекарско друштво за значаен придонес во остварувањето на неговите цели во 2017 година.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Драган Мијакоски доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет во Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Драган Гоце Мијакоски

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: Медицина на трудот

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,19 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,88	да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: Медицина на трудот, поле Клинички медицински науки, подрачје Медицински науки и здравство.	да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација во согласност со со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology (EADV) 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO, MEDLINE/PubMed 3. Наслов на трудот: Mahler V, Aalto-Korte K, Alfonso JH, Bakker JG, Bauer A, Bensefa-Colas L, Boman A, Bourke J, Bubaš M, Bulat P, Chaloupka J, Constandt L, Danielsen TE, Darlenski R, Dugonik A, Ettler K, Gimenez-Arnau A, Gonçalo M, Johansen JD, John SM, Kiec-Swierczynska M, Koch P, Kohánka V, Krecisz B, Larese Filon F, Ljubojević S, Macan J, Marinović B,	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Matura M, Mihatsch PW, Mijakoski D, Minov J, Pace J, Pesonen M, Ramada Rodilla JM, Rast H, Reljic V, Salavastru C, Schuster C, Schuttelaar ML, Simon D, Spiewak R, Jurakic Tončić R, Urbanček S, Valiukevičienė S, Weinert P, Wilkinson M, Uter W. Occupational skin diseases: actual state analysis of patient management pathways in 28 European countries. J Eur Acad Dermatol Venereol. 2017;31(4):12-30. doi: 10.1111/jdv.14316. 4. Година на објава: 2017 год.	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 29, САД (7), Албанија (2), БиХ (1), Кина (1), Обединето Кралство (1), Романија (1), Бразил (1), Полска (1), Иран (1), Бугарија (2), РС Македонија (6), Хрватска (1), Србија (1), Италија (1), Канада (1), Холандија (1) 3. Наслов на трудот: Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Tutkun L. C-reactive protein concentrations among crop and dairy farmers with the stable chronic obstructive pulmonary disease. Open Access Maced J Med Sci. 2017;5(6):724-9. https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.166 4. Година на објава: 2017 год.	да
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕИЦД 1. Назив на научното списание: International Archives of Occupational and Environmental Health 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕИЦД: Швајцарија 3. Наслов на трудот: Alexandrova-Karamanova A, Todorova I, Montgomery A, Panagopoulou E, Costa P, Baban A, Davas A, Milosevic M, Mijakoski D. Burnout and health behaviors in health professionals from seven European countries. Int Arch Occup Environ Health. 2016;89:1059–1075. doi:10.1007/s00420-016-1143-5. 4. Година на објава: 2016 год.	да
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕИЦД 1. Наслов на книгата: Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Германија 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: Springer, 2020, Singapore	
3-5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: European Respiratory Journal 2. Назив на меѓународниот собир: European Respiratory Society Annual Congress 2016, London, UK 3. Имиња на земјите: EU 4. Наслов на трудот: Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J. Working in a petroleum refinery predicts lower lung function parameters. Eur Resp J 2016 48: PA1170; doi: 10.1183/13993003.congress-2016.PA1170 5. Година на објава: 2016 год.	да
4	Претходен избор во научно звање – научен соработник, датум и број на Билтен: 30.6.2016 год., 1125/16	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

Членови на комисијата

Проф. д-р Јордан Минов, претседател
Проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска, член
Проф. д-р Елисавета Стикова, член

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Драган Гоце Мијакоски

Институција: Медицински факултет, Скопје

Научна област: Медицина на трудот

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава <u>Прв циклус студии (1 час = 0,04 поени)</u> Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје Медицина (медицина на трудот) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 0 + 0 + 4 + 7 = 11 часа 11 x 0,04 = 0,44 Физиотерапевти (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 4+0+3+3= 10 часа 10 x 0,04 = 0,4 Дипломирани мед. сестри/мед. техничари (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 0+0+1+0=1 час 1 x 0,04 = 0,04 Логопеди (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 0+0+2+2=4 часа 4 x 0,04 = 0,16 Прв циклус студии – вкупно 25 часови 25 x 0,04 = 1 <u>Втор циклус студии</u> Специјализанти по медицина на трудот 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 10+10+10+0=30 часови 30 x 0,04 = 1,2 Последипломци по јавно здравство 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 2 + 2 + 2 + 2 = 8 часови 8 x 0,04 = 0,32 Втор циклус студии – вкупно 38 часови 38 x 0,04 = 1,52	2,52
2	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)	10,14

	Медицина (медицина на трудот) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $60+46+40+42=188$ часови $188 \times 0,03 = 5,64$ Физиотерапевти (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 (вежби+пракса) $(9+17)+(8+15)+(8+15)+(4+12)=98$ $98 \times 0,03 = 2,94$ Дипломирани мед. сестри/мед. техничари (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $10+12+10+6=38$ часови $38 \times 0,03 = 1,14$ Логопеди (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $4+4+3+3=14$ часови $14 \times 0,03 = 0,42$ Одржување на вежби - вкупно 338 часови $338 \times 0,03 = 10,14$	
3	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $50 + 40 + 40 + 40 = 170$ часови $170 \times 0,06 = 10,2$	10,2
4	Консултации со студенти 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $300 \text{ студенти} \times 4 \times 0,002 = 2,4$	2,4
5	Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $10 \text{ студенти} \times 4 \times 0,2 = 8$	8
6	Ментор на специјалистичка работа 9 (девет) $9 \times 1 = 9$	9
7	Ментор и едукатор на здравствена едукација 28 (дваесет и осум) кандидати $15 \times 15 \times 0,08 = 18$	18
8	Член на Комисија за оцена или одбрана на магистратура $1 \times 0,3 = 0,3$	0,3
9	Член на Комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа $7 \times 0,2 = 1,4$	1,4
10	Позитивно рецензиран универзитетски учебник Автор	6

	М. Антова, Г. Брешковска, Е. Влашки, В. Гривчева-Пановска, Д. Докиќ, А. Ѓорчев, Б. Јовковска-Ќаева, Ј. Карадинска-Бислимовска, Д. Мијакоски, Ј. Минов, С. Николовска, А. Петличковски, С. Столески, Е. Трајковска-Докиќ, И. Филипче, Јб. Шутуркова. Алергологија. Скопје: Матица Македонска, 2017; 1-352. (ISBN: 978-608-10-0588-2)	
	1 x 6 = 6	
11	Настава во школи и работилници 1. Стрес и работа, 2016 год. 2. Професионални алергиски кожни болести, 2016 год. 3. Улога на претставникот на работниците за БЗР во подигнување на свеста за грижа на своето здравје на вработените, 2016 год. 4. Анализа на стресогените фактори поврзани со работата и синдромот на согорување и планирање и имплементација на организациски интервенции, 2017 год. 5. Мускулоскелетни заболувања и работа, 2017 год. 6. Обука од област на проценка на ризик во функција на подобрување на БЗР, 2017 год. 7. Новини во третманот на ХОББ, 2017 год, 8. Technical Meeting of the SEEHN Regional health development centers “Strengthening SEEHN technical collaboration”, 2017 9. Education in OSH, emerging trends and unmet needs, 2017 10. Светски ден на здравјето 2017: Депресија - Ајде да разговараме, 2017 год. 11. Светски ден на здравјето 2018: Здравје за сите, здравје за сите работници, 2018 год. 12. 15th Anniversary celebration of the WHO Collaborating Center for Occupational Health, 2018 13. Актуелни теми во медицина на трудот, 2018 14. Професионален ризик и принципи на безбедност и здравје при работа кај работници изложени на азбест, 2018 год. 15. Asthma & COPD – prevention and treatment, 2018 16. Изложеност на азбест - здравствени ризици и јавно-здравствено значење, 2018 год. 17. Професионални алергии - translate research into practice, 2019 год. 18. Професионален стрес и професионални болести на работното место, 2019 год. 19. Подобрување на исходот во лекувањето на болните со ХОББ, 2020 год. 20. Провиденс во пулмологија, 2020 год. 21. Менаџирање на астма во време на COVID-19, 2020 год. 22. Проценка на ризик на работно место, улогата на докторот по медицина на труд, спроведување на ризик и професионален стрес и професионални	26

	болести на работното место во услови на пандемија од КОВИД- 19, 2020 год. 23. Практичен менаџмент на респираторните болести, 2020 год. 24. Online OMEGA.net TG 3.5 & TG2.2.1 Meeting, 2020 25. Важноста на малите дишни патишта во астмата со осврт на студијата АТЛАНТИС, 2020 год. 26. Ковид-19 и БЗР перспектива, 2020 год. $26 \times 1 = 26$	
	Вкупно	93,96

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Ментор на магистерска работа Елида Бихорац. Мотивација за работа и задоволство од работата кај наставници во основните училишта $1 \times 1 = 1$	1
2	Учесник во меѓународен научен проект Research Project “European Bronchiectasis Registry” (REC reference: 14/SS/1101; IRAS project ID: 165833) (2015-продолжува) $1 \times 5 = 5$	5
3	Учесник во национален научен проект „Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција“ (Медицински факултет, УКИМ, Скопје) (2018-2020 година) $1 \times 3 = 3$	3
4	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет 1. Alexandrova-Karamanova A, Todorova I, Montgomery A, Panagopoulou E, Costa P, Baban A, Davas A, Milosevic M, Mijakoski D. Burnout and health behaviors in health professionals from seven European countries. Int Arch Occup Environ Health. 2016;89:1059-1075. doi:10.1007/s00420-016-1143-5. $(8 \times 60\%) + 2,177 = 6,977$ 2. Mahler V, Aalto-Korte K, Alfonso JH,...Mijakoski D, et al. Occupational skin diseases: actual state analysis of patient management pathways in 28 European countries. JEADV. 2017;31(4):12-30.	54,718

	$(8 \times 60\%) + 4,287 = 9,087$ 3. Alfonso JH, Bauer A, Bensefa-Colas L,...Mijakoski D, et al. Minimum standards on prevention, diagnosis and treatment of occupational and work-related skin diseases in Europe – position paper of the COST Action StanDerm (TD 1206). JEADV. 2017;31(4):31-43. $(8 \times 60\%) + 4,287 = 9,087$ 4. Wilke A, Bollmann U, Cazzaniga S,...Mijakoski D, et al. The implementation of knowledge dissemination in the prevention of occupational skin diseases. J Eur Acad Dermatol Venereol. 2018;32(3):449-458. $(8 \times 60\%) + 5,113 = 9,913$ 5. Sim K, Mijakoski D, Stoleski S, Rodriguez del Rio P, Sammut P, Le T-My, Munblit D, Boyle RJ. Outcomes for clinical trials of food allergy treatments. Annals of Allergy, Asthma & Immunology. 2020;125(5):535-542. $(8 \times 60\%) + 4,969 = 9,769$ 6. Schoos A-MM, Bullens D, Chawes BL,...Mijakoski D, et al. Immunological Outcomes of Allergen-Specific Immunotherapy in Food Allergy. Front Immunol 2020;11:568598. doi:10.3389/fimmu.2020.568598. $(8 \times 60\%) + 5,085 = 9,885$	
5	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Chronic Obstructive Pulmonary Disease and Occupational Exposures: Epidemiological Evidence from R. Macedonia. Arch Pulmonol Respir Care. 2016;2(1):032-036. 2. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Tutkun L. C-reactive protein concentrations among crop and dairy farmers with the stable chronic obstructive pulmonary disease. Open Access Maced J Med Sci. 2017;5(6):724-9. https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.166. 3. Minov J, Bislimovska-Karadzhinska J, Petrova T, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Effects of Pleuran	55,5

	(B-Glucan from <i>Pleurotus Ostreatus</i>) Supplementation on Incidence and Duration of COPD Exacerbations. Open Access Maced J Med Sci. 2017;5(7):893-8. https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.198. 4. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Petrova T, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Inert Cellulose Powder in the Treatment of Seasonal Allergic Rhinitis. J Pulm Respir Med 2017;7:1. https://doi.org/10.4172/2161-105X.1000388. 5. Ahmeti I, Guceva N, Limani V, Mijakoski D, Ahmeti S, Nikolov IG. Type 2 diabetic patients without education for diabetic foot have a higher risk for foot ulceration and higher grade of nephropathy. Medicus 2017;22(1):75-78. 6. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Petrova T, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A. Carbocysteine in the Management of Stable COPD: Are Its Antioxidant and Anti-Inflammatory Properties Clinically Relevant?. SEE J Immunol. 2017;2017:20011. https://doi.org/10.3889/seejim.2017.20011. 7. Mijakoski D, Karadzhinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A, Bihorac E. Job Demands, Burnout, and Teamwork in Healthcare Professionals Working in a General Hospital that Was Analysed At Two Points in Time. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(4):723-729. https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.159. 8. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A. Eosinophil Cationic Protein Concentrations among Crop and Dairy Farmers with Asthma. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(3):456-462. https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.113. 9. Minov J, Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J. Moxifloxacin in the Outpatient Treatment of Moderate Exacerbations of Chronic Obstructive Pulmonary Disease. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(11):2017-22. https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.349. 10. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Asthma and Chronic Obstructive Pulmonary Disease associated with occupational exposure in dairy farmers - importance of Job Exposure Matrices. Open Access Maced J Med Sci. 2019;7(14):2350-2359. https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.630	

	11. Minov J, Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J. Effects of A Long-Term Use of Carbocysteine on Frequency and Duration of Exacerbations in Patients with Bronchiectasis. Open Access Maced J Med Sci. 2019;7(23):4030-5. https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.697. 12. Мијаќоски Д, Караџинска-Бислимовска Ј, Бислимовска Д, Минов Ј, Столески С, Гошевска Ј. Асоцијации меѓу синдромот на согорување и субјективните тегоби од мускуло-скелетниот систем кај здравствените работници од хируршката дејност. Мак Мед Преглед 2019;73(3):140-149. 13. Minov J, Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Jesenak M. Effects of Pleuran (β-glucan from <i>Pleurotus ostreatus</i>) Supplementation on Incidence and Duration of Bronchiectasis Exacerbations. Open Access Maced J Med Sci. 2020 Sep 15; 8(B):906-912. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.5266. 14. Minov J, Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J. Efficacy and safety of levofloxacin in the outpatient treatment of exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease: levofloxacin 750 mg vs. levofloxacin 500 mg. Health Prim Car 2020;4. doi:10.15761/HPC.1000184. 15. Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J. Specific work activities and exposure to respiratory hazards - predictors of lung function impairment among crop farmers. Open Access Maced J Med Sci. 2020; 8(E):41-51. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.4641. 16. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Work-related asthma in crop farmers. Open Access Maced J Med Sci. 2020;8(E):528-537. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.5255. 17. Ahmeti I, Jovanoska Misevska S, Mihajlovska X, Mladenovska Stojkoska I, Ahmeti Jakupi S, Mijakoski D. Severe hypertriglyceridemia and the risk for acute pancreatitis treated with fluids and rapid insulin in type 2 diabetes and non-diabetic patients. J Diab Metab. 2020;11(9):855. (5 x 60%) x 17 = 51 18. Stoleski S, Mijakoski D. Occupational Exposure to Endocrine Disrupting Chemicals: A Need for Practical	

	Solutions and Recommendations. Endocrinol Diabetes Open Access. 2019;2(1):113. (5 x 90%) x 1 = 4,5	
6	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D. Respiratory symptoms, lung function impairment, and chronic respiratory diseases among crop farmers: assessment by job exposure matrices. EMJ Respir. 2016;4(1):72-80. 2. Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Vasilevska K, Atanasovska A. Exacerbations in COPD Patients with Bronchiectasis. Med. Sci. 2017;5:7. https://doi.org/10.3390/medsci5020007. (5 x 60%) x 2 = 6	6
7	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J. Working in a petroleum refinery predicts lower lung function parameters. Eur Resp J 2016;48:PA1170. doi:10.1183/13993003.congress-2016.PA1170. 2. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Manusheva-Shterlieva N. Respiratory symptoms and airway responsiveness in indoor female cleaners. Eur Respir J 2017;50(61):PA1365. 3. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A. Differences in lung function between petroleum refinery workers and employees engaged in platinum catalysts manufacturing. Eur Respir J 2017;50(61):PA1244. 4. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A. Contact dermatitis among workers exposed to ferronickel alloys. Abstract book of the EAACI Annual Congress, Helsinki, 17-21 June, 2017. 5. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A. Skin symptoms, burnout, and sensitization to latex in surgery clinic employees.	78

	Abstract book of the EAACI Annual Congress, Helsinki, 17-21 June, 2017. 6. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A. Occupational exposure and co-occurrence of work-related skin and respiratory allergic disorder in a washer-up: a case report. Abstract book of the EAACI Annual Congress, Helsinki, 17-21 June, 2017. 7. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A. Occupational exposure in agricultural workers - impact on asthma and chronic obstructive pulmonary disease development. Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A461. 8. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A. Contact dermatitis among workers occupationally exposed to ferronickel alloys. Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A56. 9. Mijakoski D, Stoleski S, Talimdzioski A, et al. Tackling work-related stress factors in local self-government through action research methodology. Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A578. 10. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, et al. Psychosocial factors in medical students predict higher burnout levels. Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A584. 11. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A. Distribution of sensitizer-induced occupational asthma in r. macedonia in the period 2005–2016 by occupation. Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A439. 12. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A. Distribution of sensitizer-induced occupational asthma in R. Macedonia by occupation in the period 2005-2017. Eur Resp J 2018;52(62):1902. 13. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Petrova T, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Efficacy and safety of moxifloxacin in the outpatient treatment of exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease. Eur Resp J 2018;52(62):1905. 14. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A. Asthma associated with occupational exposure in dairy farmers. Eur Resp J 2018;52(62):3181.	

	15. Ilievski A, Ilievski P, Stankov O, Mijakoski D, Stojovska-Jovanovska E. The influence of PSA values on the deferment of biopsy and outcomes. In Abstract Book of the 38th Congress of the Société Internationale d'Urologie, Seoul Dragon City, October 4-7, 2018. 16. Minov J, Stoleski S, Vasilevska K, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Chronic obstructive pulmonary disease in urban bus drivers. <i>Eur Resp J</i> 2019;54(63):2310. 17. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Chronic obstructive pulmonary disease in dairy farmers - assessment by job exposure matrices. <i>Eur Resp J</i> 2019;54(63):3148. 18. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Bislimovska D, Atanasovska A. Respiratory symptoms, lung function changes, and COPD in lead-zinc miners. <i>Eur Resp J</i> 2019;54(63):3151. 19. Mijakoski D, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Atanasovska A, Bislimovska D. Psychosocial context, somatic complaint, work ability, and job satisfaction in anaesthesia health professionals. Setting up a prospective cohort study. <i>Occupational and Environmental Medicine</i> 2019;76(1):A1-A109. 20. Mijakoski D, Minov J, Karadžinska-Bislimovska J, Stoleski S, Milenkovski M, Bislimovska D, Atanasovska A, Babunovski J. Piloting of a retrospective cohort study: health status and work ability assessment in workers from the production of liquid, pasty, and multi-component chemical materials for construction and engineering. Book of abstracts of the 7th Croatian Congress on Occupational Health with International Participation, Pula, 9-13 October, 2019. 21. Bislimovska D, Milošević M, Minov J, Mijakoski D, Stoleski S, Ivanoski J. Sport supplements in Macedonian professional football players – usage and attitudes. Book of abstracts of the 7th Croatian Congress on Occupational Health with International Participation, Pula, 9-13 October, 2019. 22. Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J. Frequency of chronic respiratory symptoms, lung function impairment, and airway responsiveness - differences between cow breeders and crop farmers. <i>Eur Resp J</i> 2020;56:660. https://doi.org: 10.1183/13993003.congress-2020.660.	

	23. Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska Bislimovska J. Chronic obstructive pulmonary disease in workers from different sectors. Eur Resp J 2020;56:660. https://doi.org: 10.1183/13993003.congress-2020.660. 24. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Food hypersensitivity in a random adult population in the city of Skopje. Abstract book of the EAACI Annual Congress, London, 6-10 June, 2020. 25. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A, Bislimovska D. Food hypersensitivity in a random children population in RN Macedonia. Abstract book of the EAACI Annual Congress, London, 6-10 June, 2020. 26. Stoleski S, Minov J, Karadzinska Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Respiratory health risks in agriculture. In Abstract Book of the 2nd International Industrial and Environmental Toxicology Congress, 2020, Turkey. $(5 \times 60\%) \times 26 = 78$	
8	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание 1. Караџинска - Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијакоски Д, Столески С, Спасеновска М. Климатски промени, феноменот на топлотни бранови и здравјето на работниците. Vox Medici 2016;90:428-432. 2. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J. Youth mental health context in R. Macedonia. The European Health Psychologist 2016;18(3):123-127. $(3 \times 60\%) \times 2 = 3,6$	3,6
9	Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно популарно списание 1. Караџинска-Бислимовска Ј, Мијакоски Д, Столески С, Минов Ј, Тодоровска В. Влијание на сончевите УВ зраци врз здравјето на работниците кои работат на отворено. Лекарски весник. 2019;107/108:16. 2. Мијакоски Д, Караџинска-Бислимовска Ј, Столески С, Минов Ј. Менталното здравје кај работниците за време на COVID-19 пандемијата. Лекарски весник. 2020;119/120/121:16. $(2 \times 60\%) \times 2 = 2,4$	2,4

10	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир 1. Атанасовска А, Караџинска Бислимовска Ј, Мијаковски Д, Столески С. Насилство на работа кај здравствените работници - медицински сестри со посебен осврт на медицинските сестри од геријатриска и палијативна здравствена заштита. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 2. Нововиќ-Бошковска Е, Чакарев В, Мијаковски Д, Караџинска Бислимовска Ј. Синдром на согорување кај студенти по медицина. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 3. Ставрева Н, Капушевска Б, Амбаркова В, Мијаковски Д. Ергономијата во функција на здравјето на денталните работници. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 4. Атанасовска А, Караџинска-Бислимовска Ј, Мијаковски Д, Столески С. Насилство на работно место кај докторите специјалисти од одделни медицински дејности во Р. Македонија. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 5. Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијаковски Д, Столески С, Атанасовска А. Стратешки насоки за елиминација на болестите предизвикани од азбест во заедницата - национални перспективи. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 6. Столески С, Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијаковски Д, Атанасовска А, Бабуновски Ј. Улогата на сензибилизирачките агенсии од работната средина во развојот на астмата поврзана со работата. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 7. Мијаковски Д, Бихорац Е, Величковска И, Караџинска-Бислимовска Ј, Столески С, Минов Ј, Атанасовска А. Лонгитудинална студија за анализа на барањата на работното место, синдромот на	37,6

	согорување и тимската работа кај здравствени работници кои што работат во општа болница. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 8. Столески С, Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијаќоски Д, Атанасовска А, Бислимовска Д, Манчев К, Тодоровска-Јовановиќ Д. Професионална експозиција на пестициди кај земјоделците: патишта на изложеност, ризик од негативни здравствени ефекти и начини на превенција. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 9. Атанасовска А, Караџинска-Бислимовска А, Мијаќоски Д, Столески С, Бабуновски Ј. Оценка на способноста за управување на моторно возило. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 10. Караџинска Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијаќоски Д, Столески С, Атанасовска А. Како да се заштитат работниците од ефектите на топлотните бранови во рамките на климатските промени - повик на акција. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 11. Бислимовска Д, Минов Ј, Мијаќоски Д, Столески С. Ставови и навики за употребата на спортски суплементи кај професионалните спортисти во Р. Македонија. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 12. Бојќоски Д, Окова Т, Мијаќоски Д, Бислимовска Д, Столески С. Поврзаност на субјективните здравствени тегоби со синдромот на согорување кај здравствени работници од педијатриска дејност. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 13. Karadzinska Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Minov J, Stoleski S. National survey on workplace violence among healthcare workers – doctors in Republic of Macedonia. In Book of Abstracts of the 6th Regional European Safe Community Conference, Skopje, 3-5 October, 2018.	

	14. Atanasovska A, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Minov J, Stoleski S. Violence at work against specialist doctors from various medical fields in the Republic of Macedonia. In Book of Abstracts of the 6th Regional European Safe Community Conference, Skopje, 3-5 October, 2018. 15. Столески С, Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијаќоски Д, Атанасовска А, Бислимовска Д. Болести на мускулоскелетниот систем поврзани со професионалната експозиција. Зборник на апстракти на Денови на превентивната медицина 2019 година, Струга, 17-19 октомври 2019 год. 16. Караџинска-Бислимовска Ј, Мијаќоски Д, Минов Ј, Атанасовска А, Столески С. Здравствени работници и психосоцијални ризик фактори на работа. Зборник на апстракти на Денови на превентивната медицина 2019 година, Струга, 17-19 октомври 2019 год. 17. Столески С, Минов Ј, Мијаќоски Д, Бислимовска Д, Караџинска-Бислимовска Ј. Еозинофилен катјонски протеин во процена на степенот на тежина и контролата на болеста кај професионалната алергиска астма. Книга на апстракти на Третиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2019 година, Скопје, 20-22 септември 2019 год. 18. Минов Ј, Столески С, Мијаќоски Д, Бислимовска Д, Караџинска-Бислимовска Ј. Клинички и функционални карактеристики на алергиската професионална астма по прекин на професионалната изложеност. Книга на апстракти на Третиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2019 година, Скопје, 20-22 септември 2019 год. 19. Столески С, Минов Ј, Мијаќоски Д, Бислимовска Д, Караџинска-Бислимовска Ј. Професионална изложеност на аерозагадување во урбана средина и појава на алергиски заболувања. Книга на апстракти на Четвртиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2020 посветен на КОВИД 19, Скопје (онлајн), 17-18 октомври 2020 год. 20. Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J. Respiratory health hazards in agriculture - assessment by job exposure matrices. Книга на апстракти на 20. Конгрес на МЛД, Скопје (онлајн), 10-20 ноември 2020. 21. Атанасовска А, Мијаќоски Д, Столески С, Караџинска-Бислимовска Ј. Влијание на демографските карактеристики и карактеристиките	

	на работата на докторите специјалисти врз појавата на насилство од страна на пациент/придружник. Книга на апстракти на 20. Конгрес на МЛД, Скопје (онлајн), 10-20 ноември 2020. 22. Bislimovska D, Pazheska-Dimitrioski E, Andonov G, Pitropova B, Mijakoski D. Health behaviours and burnout in pediatric health workers. Книга на апстракти на 20. Конгрес на МЛД, Скопје (онлајн), 10-20 ноември 2020 год. 23. Stevanandjija-Adamceska M, Dimeska A, Andonov G, Veleska H, Bojkoski D, Mijakoski D. Burnout, job demands, and musculoskeletal pain anaesthesia health professionals. Abstract Book of the Course Intensive Care, Emergency Medicine, Blood and Blood Transfusion. MJA.2020;4(3):SUPP 1. $(2 \times 60\%) \times 23 = 27,6$ 24. Спасовска О, Мијакоски Д, Столески С. Асоцијација на синдромот на согорување со животниот стил кај доктори специјалисти по офталмологија. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 25. Агаи Демјаха Т, Караџинска Бислимовска Ј, Мијакоски Д. Ниво на стрес поврзан со работа кај наставниците во основните училишта. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 26. Јовановска Л, Караџинска-Бислимовска Ј, Мијакоски Д. Симптоми на мускулоскелетни нарушувања поврзани со работата кај возачи на автобус во јавен превоз. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 27. Stambolieva A, Mijakoski D, Stoleski S. Burnout, job engagement, and specific stressors among students from different study programs. Book of abstracts the 40th IMSC & South-East European Summit, Skopje, 12-15 May, 2017. $(2 \times 80\%) \times 4 = 6,4$ 28. Манушева Штеријева Н, Мијакоски Д. Професионален ризик и мерки за заштита од сончевата УВ радијација кај работници кои што работат на отворено. Книга на апстракти на Вториот	

	македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 29. Бојкоски Д, Мијакоски Д. Поврзаност на синдромот на согорување и постоењето на мускулоскелетна болка кај здравствени работници од терциерна хируршка установа. Книга на апстракти на 20. Конгрес на МЛД, Скопје (онлајн), 10-20 ноември 2020 год. $(2 \times 90\%) \times 2 = 3,6$	
11	Рецензија на научен/стручен труд $16 \times 0,2 = 3,2$	3,2
12	Пленарно предавање на научен/стручен собир 1. Мијакоски Д. Предиктори од работното место за настанување на синдромот на согорување. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 3-5 ноември 2016 год. 2. Мијакоски Д. Професионални кожни болести - актуелности и препораки. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 3. Мијакоски Д. Професионален контакт дерматит - минимум стандарди за дијагностика, третман и превенција. Книга на апстракти на Втор симпозиум - Новини во алергологијата и имунологијата, Скопје, 22-24 септември 2017 год. 4. Мијакоски Д. Современи епидемиолошки методи во медицината на трудот. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 5. Мијакоски Д. Професионална експозиција на УВ зрачење и влијание врз здравјето. Зборник на апстракти на Денови на превентивната медицина 2019 година, Струга, 17-19 октомври 2019 год. 6. Мијакоски Д. Поттикнување на истражувањата во професионалната алергологија. Книга на апстракти на Третиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2019 година, Скопје, 20-22 септември 2019 год. 7. Мијакоски Д. Алерголошка евалуација во услови на пандемија со COVID-19. Книга на апстракти на Четвртиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2020 година, посветен на КОВИД 19, Скопје (онлајн), 17-18 октомври 2020 год.	16

	8. Мијакоски Д. Пандемија и стрес поврзан со работата кај здравствените работници. Книга на апстракти на 20. Конгрес на МЛД, Скопје (онлајн), 10-20 ноември 2020 год. 8 x 2 = 16	
13	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество 1. Мијакоски Д. Психосоцијални штетности на работното место кај здравствените работници во Р. Македонија. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 2. Мијакоски Д. Професионални алергиски болести: алерголошка евалуација. Книга на апстракти на Четвртиот конгрес на македонското здружение за алергологијата и клиничка имунологијата, Скопје, 28-30 септември 2018 год. 3. Mijakoski D. Network on the Coordination and Harmonisation of European Occupational Cohorts (OMEGA-NET). Book of abstracts of the 7th Croatian Congress on Occupational Health with International Participation, Pula, 9-13 October, 2019. 3 x 3 = 9	9
14	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество 1. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Atanasovska A, Minov J, Stoleski S. Association between workplace violence and burnout in Macedonian physicians. In Book of Abstracts of the 6th Regional European Safe Community Conference, Skopje, 3-5 October, 2018. 1 x 2 = 2	2
15	Апстракт објавен во зборник на конференција (меѓународна) 1. Alfonso JH, Bauer A, Barbaud A,...Mijakoski D, et al. P098 Development of minimum standards on prevention, diagnosis and treatment of work-related and occupational skin diseases in Europe: COST Action TD1206 (StanDerm). Contact Dermatitis 2016;75(1):60-106. 2. Stoleski S, Minov J, Karadzinska Bislimovska J, Mijakoski D. Frequency and severity of chronic rhinosinusitis exacerbations in patients with bronchiectasis. Abstract book of the 1st World Bronchiectasis Conference Joining forces for a breakthrough in bronchiectasis, Hanover, 07-09 July, 2016.	7

	3. Minov J, Stoleski S, Mijakoski D. Exacerbations in COPD patients with bronchiectasis. Abstract book of the 1st World Bronchiectasis Conference Joining forces for a breakthrough in bronchiectasis, Hanover, 07-09 July, 2016. 4. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Mijakoski D. Clinical and functional outcomes of sensitizer-induced occupational asthma in cleaners after removal from exposure. 4th Pneumo Update Europe, 9-10 June, 2017, Vienna, Austria. 5. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D. Asthma associated with occupational exposure in dairy farmers. 4th Pneumo Update Europe, 9-10 June, 2017, Vienna, Austria. 6. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M, Atanasovska A. Observational case-control study of sublingual specific immunotherapy in intermittent allergic rhinitis. 4th Pneumo Update Europe, 9-10 June, 2017, Vienna, Austria. 7. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Atanasovska A, Stoleski S, Minov J. Burnout in physicians - from a large national sample towards national cohort. In Book of Abstracts of the 4th International Meeting on Wellbeing and Performance in Clinical Practice (WELL-Med 2020). 13th-17th May, Kassandra Peninsula, Halkidiki, Greece, 2020. 7 x 1 = 7	
	Вкупно	284,018

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поен и
1	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството 1 x 1 = 1	1
2	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, проценка на капитал, систематизација, методологија 1. Комисија за задолжителен контролен преглед 2. Научен комитет за генетски модифицирани организми 3. Комисија за определување на работите кои може да ги извршува инвалидното лице на соодветното работно место 4. Guseva Canu I, Bianchi R, Bubas M,...Mijakoski D, et al. Which factors contribute to the onset of burnout among workers? A systematic review. PROSPERO 2018 CRD42018105901. Available from: http://www.crd.york.ac.uk/PROSPERO/display_record.php?ID=CRD42018105901	4

	4 x 1 = 1	
3	Стручна монографија објавена во странство Mijakoski D, Stoleski S. Workplace risk assessment in occupational allergology. In: Otsuki T, Di Gioacchino M, Petrarca C (Eds.). Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step. (ISBN: 978-981-15-4734-8). Mijakoski D. Occupational skin diseases. In: Otsuki T, Di Gioacchino M, Petrarca C (Eds.). Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step (ISBN: 978-981-15-4734-8). 12 x 60% = 7,2	7,2
Дејности од поширок интерес		
1	Раководител на внатрешна организациона единица Раководител на Центарот за алергија во Институтот за медицина на трудот на Р. Македонија 1 x 3 = 3	3
2	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание 1. Македонско медицинско електронско списание 2. Endocrinology and Diabetes Open Access 2 x 1 = 1	2
3	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир Втор Македонски конгрес за медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 2016 год. 1 x 1 = 1	1
4	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир Симпозиум Денови на превентивната медицина, 2016, 2017, 2018, 2019 год. 4 x 0,5 = 2	2
5	Студиски престој во странство - до три месеци Département de santé et environnement (DSTE), University of Lausanne 1 x 0,5 = 0,5	0,5
6	Член на факултетска комисија Научен одбор, Медицински факултет, УКИМ, Скопје 2 x 0,5 = 1	1
7	Претседател на здружение поврзано со струката Македонско здружение за медицина на трудот 1 x 2 = 2	2
8	Член на Управен одбор на здружение поврзано со струката 1. Македонско здружение за медицина на трудот 2. Македонско лекарско друштво 2 x 0,3 = 0,6	0,6
9	Учество во комисии и тела на државни и други органи	2

	1. Член на Комисија за спроведување на стручниот испит на здравствените работници со високо образование (2020-2021) 2. Комисија за определување на работите кои може да ги извршува инвалидното лице на соодветното работно место $2 \times 1 = 1$	
10	Членство во извршно тело на меѓународна организација која поддржува/организира научноистражувачка дејност (FP7, COST, ICGEB, IEAE и сл.) Член на Management Committee на COST – Action CA18227 $1 \times 2 = 2$	2
	Вкупно	28,3

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	93,96
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	284,018
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	28,3
Вкупно	406,278

Членови на комисијата

Проф. д-р Јордан Минов, претседател
Проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска, член
Проф. д-р Елисавета Стикова, член

Науч. сор. д-р Сашо Столески

3. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот науч. сор. д-р Сашо Столески е роден на 1.1.1978 година, во Прилеп. Средно образование завршил во Прилеп во Природно-математичката гимназија. Со високо образование се стекнал на Медицинскиот факултет во Скопје, на 27.9.2002 година. Дипломирал на 27.9.2002 година, со просечен успех 9,19.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2003/2004 се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Медицинскиот факултет во Скопје. Студиите ги завршил на 18.11.2009 година, со просечен успех 10,00. На 18.11.2009 година го одбрал магистерскиот труд на тема: *Влијание на неорганското олово во појавата на штетните ефекти врз здравјето на експонираните работници*.

Докторска дисертација пријавил на 30.12.2011 година на Медицинскиот факултет во Скопје. Дисертацијата на тема: *Влијание на професионалната експозиција врз појавата на астма и хронична опструктивна белодробна болест кај различни групи земјоделски работници* ја одбрал на 25.1.2016 година, пред Комисија во состав: проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска, проф. д-р Катица Зафировска, проф. д-р Анѓелко Ѓорчев, проф. д-р Драган Ѓорѓев и проф. д-р Јордан Минов. Со тоа се стекнал со научниот степен доктор на науки од научната област медицина на трудот.

На 30.6.2016 година е избран во звањето научен соработник на Катедрата за медицина на трудот при Медицинскиот факултет во Скопје во областа медицина на трудот.

Во моментот е научен соработник. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1125/2016 од 30.6.2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во билтените бр. 829/2003, 915/2007, 984/2010, 1110/2015 и 1125/2016, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

4. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Медицински факултет во Скопје, кандидатот д-р Сашо Столески изведува практична настава (вежби) на прв циклус студии на студиските програми: општа медицина, тригодишни студии за медицински сестри/техничари, физиотерапевти и логопеди и настава на втор циклус студии (специјализанти по медицина на трудот и магистерски студии по јавно здравство).

Кандидатот бил ментор на 7 специјалистички трудови.

Кандидатот учествувал како член во комисија за оцена/или одбрана на 8 специјалистички трудови.

Кандидатот е автор на рецензиран учебник под наслов *Алергологија* (ур. Д. Докиќ, Скопје, 2017), како и на поглавјата *Workplace risk assessment in occupational allergology*, *Occupational respiratory allergic diseases: occupational asthma* и *Occupational respiratory allergic diseases: occupational rhinitis* во книгата *Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step* (Eds. Otsuki T, Di Gioacchino M, Petrarca C, Springer Nature, 2020).

Научноистражувачка дејност

Д-р Сашо Столески има објавено вкупно 271 научни трудови од медицинската област. Од досега нерцензираните трудови (105 трудови), 3 научни труда се објавени во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 19 трудови во меѓународни научни списанија, три труда во меѓународни научни публикации и останатите трудови во зборници од научни собири.

Д-р Сашо Столески бил учесник во еден меѓународен (EMBARC: European Bronchiectasis Registry во кој се вклучени центри од повеќе од 20 градови од Европа и од светот) и еден

национален научноистражувачки проект (Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција, Медицински факултет во Скопје).

Во тек е изработката на поднесок за два магистерска труда на коишто кандидатот д-р Столески би бил ментор.

Стручно-применувачка дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Сашо Столески активно е вклучен во стручно-апликативната работа на Институтот за медицина на трудот на Р.С. Македонија, Скопје - Колаборативен центар на Светската здравствена организација (СЗО). Со оглед на своето образование (специјалист по медицина на трудот и супспецијалист по пулмологија со алергологија) врши стручна дејност во областа на медицината на трудот и пулмологијата и алергологијата.

Кандидатот д-р Сашо Столески остварил експертски активности како рецензент на повеќе научни трудови објавени во меѓународни и домашни списанија. Член е на Македонското здружение за медицина на трудот, Европското респираторно здружение, Европската академија за алергологија и клиничка имунологија, Меѓународната комисија за медицина на трудот, како и на Управниот одбор на Македонското здружение за медицина на трудот.

Особена активност кандидатот покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучен во работата на стручни комисии и работни групи при Институтот за медицина на трудот на РС Македонија, Скопје – Колаборативен центар на СЗО, Медицинскиот факултет, Министерството за здравство на РС Македонија, Министерството за труд и социјална политика на РС Македонија, Канцеларијата на СЗО во Скопје, Лекарската комора на Македонија и др.

Бил член на организациониот или програмскиот одбор на неколку меѓународни научно-стручни собири. Кандидатот д-р Сашо Столески е член на Извршниот одбор на COST за Акцијата CA18227. Исто така, член е на уредувачките одбори на пет меѓународни научни списанија од областа на медицинските науки.

Добитник е на дипломата на Македонското лекарско друштво за значаен придонес во остварувањето на неговите цели во 2017 година.

Оценка од самоевалуација

Кандидатот д-р Сашо Столески, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Медицинскиот факултет во Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО, НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Сашо Благоја Столески

Институција: Медицински факултет, УКИМ, Скопје

Научна област: Медицина на трудот

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,19 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10 Просечниот успех изнесува ____/____ за интегрираните студии.	да
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: Медицина на трудот, поле Клинички медицински науки, подрачје Медицински науки и здравство.	да
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација во согласност со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	да
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Journal of the European Academy of Dermatology and Venereology (EADV) 2. Назив на електронската база на списанија: EBSCO, MEDLINE/PubMed 5. Наслов на трудот: Wilke A, Bollmann U, Cazzaniga S, Hübner A, John SM, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Šimić D, Simon D, Sonnsmann F, Stoleski S, Weinert P, Wulfhorst B. The implementation of knowledge dissemination in the prevention of	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	occupational skin diseases. J Eur Acad Dermatol Venereol. 2018;32(3):449-458. doi: 10.1111/jdv.14653. 6. Година на објава: 2018 год.	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 2. Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 29, САД (7), Албанија (2), БиХ (1), Кина (1), Обединето Кралство (1), Романија (1), Бразил (1), Полска (1), Иран (1), Бугарија (2), РС Македонија (6), Хрватска (1), Србија (1), Италија (1), Канада (1), Холандија (1) 3. Наслов на трудот: Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Tutkun L. C-reactive protein concentrations among crop and dairy farmers with the stable chronic obstructive pulmonary disease. Open Access Maced J Med Sci. 2017;5(6):724-9. https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.166 4. Година на објава: 2017 год.	да
3.3	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Назив на научното списание: EMJ Respiratory 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Обединето Кралство 3. Наслов на трудот: Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D. Respiratory symptoms, lung function impairment, and chronic respiratory diseases among crop farmers: assessment by job exposure matrices. EMJ Respir. 2016;4(1):72-80. 4. Година на објава: 2016 год.	да
3.4	Книга или дел од книга рецензирана и објавена во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Наслов на книгата: Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step 2. Назив на членката на ЕУ/ОЕЦД: Германија 3. Издавач, година и место на издавање/објавување: Springer, 2020, Singapore	да
3.5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите	да

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Назив на зборникот: European Respiratory Journal 2. Назив на меѓународниот собир: European Respiratory Society Annual Congress 2017, Milan, Italy 3. Имиња на земјите: EU 4. Наслов на трудот: Stoleski S, Minov J, Karadzinska Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Manusheva Shterlieva N. Respiratory symptoms and airway responsiveness in indoor female cleaners. Eur Respir J 2017; 50: Suppl. 61, PA1365. 5. Година на објава: 2017 год.	
4	Претходен избор во научно звање – научен соработник, датум и број на Билтен: 30.6.2016 год., 1125/16	да
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	да

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/-ите кој/-и има/-ат повеќе од 5 (пет) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните трудови ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

Членови на комисијата

Проф. д-р Јордан Минов, претседател
Проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска, член
Проф. д-р Елисавета Стикова, член

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Сашо Благоја Столески

Институција: Медицински факултет, Скопје

Научна област: Медицина на трудот

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Одржување на настава <u>Прв циклус студии</u> Медицински факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје Медицина (медицина на трудот) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 0+0+4+7=11 часа 11 x 0,04 = 0,44 Физиотерапевти (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 4+0+3+3=10 часа 10 x 0,04 = 0,4 Дипломирани мед. сестри/мед. техничари (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 0+0+1+0=1 час 1 x 0,04 = 0,04 Логопеди (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 0+0+2+2=4 часа 4 x 0,04 = 0,16 Прв циклус студии – вкупно 25 часови 25 x 0,04 = 1 <u>Втор циклус студии</u> Специјализанти по медицина на трудот 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 10+10+10+0=30 часови 30 x 0,04 = 1,2 Последипломци по јавно здравство 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 2+2+2+2=8 часови 8 x 0,04 = 0,32 Втор циклус студии – вкупно 38 часови 38 x 0,04 = 1,52	2,52
2	Одржување на вежби (лабораториски, клинички, аудиториски или изработка на семинарски труд)	10,14

	Медицина (медицина на трудот) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $60+46+40+42=188$ часови $188 \times 0,03 = 5,64$ Физиотерапевти (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 (вежби+пракса) $(9+17)+(8+15)+(8+15)+(4+12)=98$ $98 \times 0,03 = 2,94$ Дипломирани мед. сестри/мед. техничари (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $10+12+10+6=38$ часови $38 \times 0,03 = 1,14$ Логопеди (редовни и вонредни) 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $4+4+3+3=14$ часови $14 \times 0,03 = 0,42$ Одржување на вежби - вкупно 338 часови $338 \times 0,03 = 10,14$	
3	Одржување на менторска настава за здравствена клиничка практика 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $50 + 40 + 40 + 40 = 170$ часови $170 \times 0,06 = 10,2$	10,2
4	Консултации со студенти 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $300 \times 4 \times 0,002 = 2,4$	2,4
5	Консултации со студенти во рамките на здравствена клиничка практика 2016-2017; 2017-2018; 2018-2019; 2019-2020 $10 \text{ студенти} \times 4 \times 0,2 = 8$	8
6	Ментор на специјалистичка работа 7 (седум) $7 \times 1 = 7$	7
7	Ментор и едукатор на здравствена едукација 28 (дваесет и осум) кандидати $15 \times 15 \times 0,08 = 18$	18
8	Член на Комисија за оцена или одбрана на специјалистичка работа $8 \times 0,2 = 1,6$	1,6
9	Позитивно рецензиран универзитетски учебник Автор 1. М. Антова, Г. Брешковска, Е. Влашки, В. Гривчева-Пановска, Д. Докиќ, А. Ѓорчев, Б. Јовковска-Каева, Ј. Караџинска-Бислимовска, Д. Мијаќоски, Ј. Минов, С. Николовска, А. Петличковски, С.	6

	Столески, Е. Трајковска-Докиќ, И. Филипче, Љ. Шутуркова. Алергологија. Скопје: Матица Македонска, 2017; 1-352. (ISBN: 978-608-10-0588-2) 1 x 6 = 6	
10	Настава во школи и работилници 1. Стрес и работа, 2016 год. 2. Професионални алергиски кожни болести, 2016 год. 3. Улога на претставникот на работниците за БЗР во подигнување на свеста за грижа на своето здравје на вработените, 2016 год. 4. Анализа на стресогените фактори поврзани со работата и синдромот на согорување и планирање и имплементација на организациски интервенции, 2017 год. 5. Мускулоскелетни заболувања и работа, 2017 год. 6. Обука од област на проценка на ризик во функција на подобрување на БЗР, 2017 год. 7. Новини во третманот на ХОББ, 2017 год. 8. Technical Meeting of the SEEHN Regional health development centers “Strengthening SEEHN technical collaboration”, 2017 9. Унапредување на бипартитниот дијалог за БЗР во компаниите за креирање на здрави и безбедни работни места, 2017 год. 10. Превентивни мерки за спречување на повреди при работа, 2017 год. 11. Едукација за БЗР на сите чинители користејќи добра пракса и искуства од БЗР институции од ЕУ, 2017 год. 12. Подобрување на собирањето и користењето на податоците во безбедност и здравје при работа, 2017 13. Заеднички пристап на стручното лице по БР и докторите по медицина на трудот во утврдување на превентивни мерки за намалување на опасностите и штетностите на работно место, 2018 год. 14. 15th Anniversary celebration of the WHO Collaborating Center for Occupational Health, 2018 15. Актуелни теми во медицина на трудот, 2018 16. Професионален ризик и принципи на безбедност и здравје при работа кај работници изложени на азбест, 2018 год. 17. Asthma & COPD – prevention and treatment, 2018 18. Изложеност на азбест - здравствени ризици и јавно-здравствено значење, 2018 год. 19. Светски ден на здравјето 2018: Здравје за сите, здравје за сите работници, 2018 год. 20. Светски ден на здравјето 2019: Здравје за сите, здравје за сите работници, 2019 год. 21. Професионални алергии - translate research into practice, 2019 год. 22. Професионален стрес и професионални болести на работното место, 2019 год.	29

	23. Егзацербации на ХОББ, 2020 год. 24. Подобрување на исходот во лекувањето на болните со ХОББ, 2020 год. 25. Провиденс во пулмологија, 2020 год. 26. Менаџирање на астма во време на COVID-19, 2020 27. Проценка на ризик на работно место, улогата на докторот по медицина на труд, спроведување на ризик и професионален стрес и професионални болести на работното место во услови на пандемија од КОВИД- 19, 2020 год. 28. Практичен менаџмент на респираторните болести, 2020 год. 29. Ковид-19 и БЗР перспектива, 2020 год. 29 x 1 = 29	
	Вкупно	94,86

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Учесник во меѓународен научен проект Research Project “European Bronchiectasis Registry” (REC reference: 14/SS/1101; IRAS project ID: 165833) (2015-продолжува) 1 x 5 = 5	5
2	Учесник во национален научен проект „Хронична опструктивна белодробна болест и специфична професионална експозиција“ (Медицински факултет, УКИМ, Скопје) (2018-2020 година) 1 x 3 = 3	3
3	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет 1. Wilke A, Bollmann U, Cazzaniga S, Hübner A, John SM, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Šimić D, Simon D, Sonnsman F, Stoleski S, Weinert P, Wulfhorst B. The implementation of knowledge dissemination in the prevention of occupational skin diseases. J Eur Acad Dermatol Venereol. 2018;32(3):449-458. (8 x 60%) + 5,113 = 9,913 2. Sim K, Mijakoski D, Stoleski S, Rodriguez del Rio P, Sammut P, Le T-My, Munblit D, Boyle R.J. Outcomes for clinical trials of food allergy treatments. Annals of Allergy, Asthma & Immunology. 2020;125(5):535-542. (8 x 60%) + 4,969 = 9,769	29,567

	3. Schoos A-MM, Bullens D, Chawes BL, Costa J, De Vlieger L, DunnGalvin A, Epstein ME, Garssen J, Hilger C, Knipping K, Kuehn A, Mijakoski D, Munblit D, Nekliudov NA, Ozdemir C, Patient K, Peroni D, Stoleski S, Stylianou E, Tkalj M, Verhoeckx K, Zidarn M and van de Veen W. Immunological Outcomes of Allergen-Specific Immunotherapy in Food Allergy. Front. Immunol. 2020;11:568598. https://doi.org:10.3389/fimmu.2020.568598. $(8 \times 60\%) + 5.085 = 9,885$	
4	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Chronic Obstructive Pulmonary Disease and Occupational Exposures: Epidemiological Evidence from R. Macedonia. Arch Pulmonol Respir Care. 2016;2(1):032-036. 2. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Tutkun L. C-reactive protein concentrations among crop and dairy farmers with the stable chronic obstructive pulmonary disease. Open Access Maced J Med Sci. 2017;5(6):724-9. https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.166. 3. Minov J, Bislimovska-Karadzhinska J, Petrova T, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Effects of Pleuran (B-Glucan from Pleurotus Ostreatus) Supplementation on Incidence and Duration of COPD Exacerbations. Open Access Maced J Med Sci. 2017;5(7):893-8. https://doi.org/10.3889/oamjms.2017.198. 4. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Petrova T, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Inert Cellulose Powder in the Treatment of Seasonal Allergic Rhinitis. J Pulm Respir Med 2017;7:1. https://doi.org/10.4172/2161-105X.1000388. 5. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Petrova T, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A. Carbocysteine in the Management of Stable COPD: Are Its Antioxidant and Anti-Inflammatory Properties Clinically Relevant?. SEE J Immunol. 2017; 2017:20011. https://doi.org/10.3889/seejim.2017.20011. 6. Mijakoski D, Karadzhinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A, Bihorac E. Job Demands,	52,5

	Burnout, and Teamwork in Healthcare Professionals Working in a General Hospital that Was Analysed At Two Points in Time. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(4):723-729. https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.159. 7. Stoleski S, Minov J, Karadzinska- Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A. Eosinophil Cationic Protein Concentrations among Crop and Dairy Farmers with Asthma. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(3):456-462. https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.113. 8. Minov J, Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J. Moxifloxacin in the Outpatient Treatment of Moderate Exacerbations of Chronic Obstructive Pulmonary Disease. Open Access Maced J Med Sci. 2018;6(11):2017-22. https://doi.org/10.3889/oamjms.2018.349. 9. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Asthma and Chronic Obstructive Pulmonary Disease Associated with Occupational Exposure in Dairy Farmers - Importance of Job Exposure Matrices. Open Access Maced J Med Sci. 2019;7(14):2350-2359. https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.630 10. Minov J, Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J. Effects of A Long-Term Use of Carbocysteine on Frequency and Duration of Exacerbations in Patients with Bronchiectasis. Open Access Maced J Med Sci. 2019;7(23):4030-5. https://doi.org/10.3889/oamjms.2019.697. 11. Мијакоски Д, Караџинска-Бислимовска Ј, Бислимовска Д, Минов Ј, Столески С, Гошевска Ј. Асоцијации меѓу синдромот на согорување и субјективните тегоби од мускуло-скелетниот систем кај здравствените работници од хируршката дејност. Мак Мед Преглед 2019;73(3):140-149. 12. Cekovska S, Stoleski S, Soleva V, Tosheska-Trajkovska K, Labudovik D, Bogdanska J, Brezovska-Kavrakova J, Kostovska I, Bauer B, Topuzovska S. Enzymatic changes in orchard workers with occupational exposure to pesticides. Macedonian Pharmaceutical Bulletin. 2019; 616-02:632.95.028. 13. Minov J, Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Jesenak M. Effects of Pleuran (β-glucan from <i>Pleurotus ostreatus</i>) Supplementation on Incidence and Duration of Bronchiectasis Exacerbations. Open Access Maced J Med Sci. 2020 Sep 15; 8(B):906-912. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.5266. 14. Minov J, Stoleski S, Petrova T, Vasilevska K, Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J. Efficacy and safety of levofloxacin in	

	the outpatient treatment of exacerbation of chronic obstructive pulmonary disease: levofloxacin 750 mg vs. levofloxacin 500 mg. Health Prim Car 2020;4. doi:10.15761/HPC.1000184. 15. Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J. Specific work activities and exposure to respiratory hazards - predictors of lung function impairment among crop farmers. Open Access Maced J Med Sci. 2020; 8(E):41-51. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.4641. 16. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Work-related asthma in crop farmers. Open Access Maced J Med Sci. 2020;8(E):528-537. https://doi.org/10.3889/oamjms.2020.5255. $(5 \times 60\%) \times 16 = 48$ 17. Stoleski S, Mijakoski D. Occupational Exposure to Endocrine Disrupting Chemicals: A Need for Practical Solutions and Recommendations. Endocrinol Diabetes Open Access. 2019;2(1):113. $(5 \times 90\%) \times 1 = 4,5$	
5	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е објавено во земја членка на Европската Унија и/или ОЕЦД 1. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D. Respiratory symptoms, lung function impairment, and chronic respiratory diseases among crop farmers: assessment by job exposure matrices. EMJ Respir. 2016;4(1):72-80. 2. Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Vasilevska K, Atanasovska A. Exacerbations in COPD Patients with Bronchiectasis. Med. Sci. 2017;5:7. https://doi.org/10.3390/medsci5020007. $(5 \times 60\%) \times 2 = 6$	6
6	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји 1. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J. Working in a petroleum refinery predicts lower lung function parameters. Eur Resp J 2016;48: PA1170; DOI: 10.1183/13993003.congress-2016.PA1170. 2. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Manusheva-Shterlieva N. Respiratory symptoms and airway responsiveness in	75

	indoor female cleaners. Eur Respir J 2017;50(61):PA1365. 3. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A. Differences in lung function between petroleum refinery workers and employees engaged in platinum catalysts manufacturing. Eur Respir J 2017;50(61):PA1244. 4. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A. Contact dermatitis among workers exposed to ferronickel alloys. Abstract book of the EAACI Annual Congress, Helsinki, 17-21 June, 2017. 5. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A. Skin symptoms, burnout, and sensitization to latex in surgery clinic employees. Abstract book of the EAACI Annual Congress, Helsinki, 17-21 June, 2017. 6. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A. Occupational exposure and co-occurrence of work-related skin and respiratory allergic disorder in a washer-up: a case report. Abstract book of the EAACI Annual Congress, Helsinki, 17-21 June, 2017. 7. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, et al. Occupational exposure in agricultural workers - impact on asthma and chronic obstructive pulmonary disease development. Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A461. 8. Stoleski S, Karadzinska-Bislimovska J, Minov J, et al. Contact dermatitis among workers occupationally exposed to ferronickel alloys. Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A56. 9. Mijakoski D, Stoleski S, Talimdzioski A, et al. Tackling work-related stress factors in local self-government through action research methodology. Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A578. 10. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, et al. Psychosocial factors in medical students predict higher burnout levels. Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A584. 11. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, et al. Distribution of sensitizer-induced occupational asthma in R. Macedonia in the period 2005–2016 by occupation Occupational and Environmental Medicine. 2018;75:A439. 12. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A. Distribution of sensitizer-induced occupational asthma in R. Macedonia by occupation in the period 2005-2017. Eur Resp J 2018;52(62):1902. 13. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Petrova T, Vasilevska K, Stoleski S, Mijakoski D. Efficacy and safety of moxifloxacin in the outpatient treatment of exacerbations of chronic obstructive pulmonary disease. Eur Resp J 2018;52(62):1905.	

	14. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A. Asthma associated with occupational exposure in dairy farmers. <i>Eur Resp J</i> 2018;52(62):3181. 15. Minov J, Stoleski S, Vasilevska K, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Chronic obstructive pulmonary disease in urban bus drivers. <i>Eur Resp J</i> 2019;54(63):2310. 16. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Chronic obstructive pulmonary disease in dairy farmers - assessment by job exposure matrices.. <i>Eur Resp J</i> 2019;54(63):3148. 17. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Bislimovska D, Atanasovska A. Respiratory symptoms, lung function changes, and COPD in lead-zinc miners. <i>Eur Resp J</i> 2019;54(63):3151. 18. Mijakoski D, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Atanasovska A, Bislimovska D. Psychosocial context, somatic complaint, work ability, and job satisfaction in anaesthesia health professionals. Setting up a prospective cohort study. <i>Occupational and Environmental Medicine</i> 2019;76(1):A1-A109. 19. Mijakoski D, Minov J, Karadžinska-Bislimovska J, Stoleski S, Milenkovski M, Bislimovska D, Atanasovska A, Babunovski J. Piloting of a retrospective cohort study: health status and work ability assessment in workers from the production of liquid, pasty, and multi-component chemical materials for construction and engineering. Book of abstracts of the 7th Croatian Congress on Occupational Health with International Participation, Pula, 9-13 October, 2019. 20. Bislimovska D, Milošević M, Minov J, Mijakoski D, Stoleski S, Ivanoski J. Sport supplements in Macedonian professional football players – usage and attitudes. Book of abstracts of the 7th Croatian Congress on Occupational Health with International Participation, Pula, 9-13 October, 2019. 21. Stoleski S, Minov J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska-Bislimovska J. Frequency of chronic respiratory symptoms, lung function impairment, and airway responsiveness - differences between cow breeders and crop farmers. <i>Eur Resp J</i> 2020;56:660. https://doi.org: 10.1183/13993003.congress-2020.660. 22. Minov J, Stoleski S, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D, Karadzinska Bislimovska J. Chronic obstructive pulmonary disease in workers from different	

	sectors. Eur Resp J 2020;56:660. https://doi.org: 10.1183/13993003.congress-2020.660. 23. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Food hypersensitivity in a random adult population in the city of Skopje. Abstract book of the EAACI Annual Congress, London, 6-10 June, 2020. 24. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Atanasovska A, Bislimovska D. Food hypersensitivity in a random children population in RN Macedonia. Abstract book of the EAACI Annual Congress, London, 6-10 June, 2020. 25. Stoleski S, Minov J, Karadzinska Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Bislimovska D. Respiratory health risks in agriculture. In Abstract Book of the 2nd International Industrial and Environmental Toxicology Congress, 2020, Turkey. $(5 \times 60\%) \times 25 = 75$	
7	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно/стручно списание 1. Караџинска - Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијаќоски Д, Столески С, Спасеновска М. Климатски промени, феноменот на топлотни бранови и здравјето на работниците. Vox Medici. 2016;90:428-432. 2. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J. Youth mental health context in R. Macedonia. The European Health Psychologist 2016;18(3):123-127. $(3 \times 60\%) \times 2 = 3,6$	3,6
8	Труд со оригинални научни резултати, објавен во стручно/научно популарно списание 1. Караџинска-Бислимовска Ј, Мијаќоски Д, Столески С, Минов Ј, Тодоровска В. Влијание на сончевите УВ зраци врз здравјето на работниците кои работат на отворено. Лекарски весник. 2019;107/108:16. 2. Мијаќоски Д, Караџинска-Бислимовска Ј, Столески С, Минов Ј. Менталното здравје кај работниците за време на COVID-19 пандемијата. Лекарски весник. 2020;119/120/121:16. $(2 \times 60\%) \times 2 = 2,4$	2,4
9	Труд со оригинални научни/стручни резултати, објавен во зборник на трудови од научен/стручен собир	35,2

	1. Атанасовска А, Караџинска Бислимовска Ј, Мијакоски Д, Столески С. Насилство на работа кај здравствените работници - медицински сестри со посебен осврт на медицинските сестри од геријатриска и палијативна здравствена заштита. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 2. Атанасовска А, Караџинска-Бислимовска Ј, Мијакоски Д, Столески С. Насилство на работно место кај докторите специјалисти од одделни медицински дејности во Р. Македонија. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 3. Мијакоски Д, Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Столески С, Атанасовска А. Професионални кожни болести - актуелности и препораки. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 4. Караџинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијакоски Д, Столески С, Атанасовска А. Стратешки насоки за елиминација на болестите предизвикани од азбест во заедницата - национални перспективи. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 5. Мијакоски Д, Бихорац Е, Величковска И, Караџинска-Бислимовска Ј, Столески С, Минов Ј, Атанасовска А. Лонгитудинална студија за анализа на барањата на работното место, синдромот на согорување и тимската работа кај здравствени работници кои што работат во општа болница. Книга на апстракти на Симпозиумот денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 6. Мијакоски Д, Караџинска-Бислимовска Ј, Столески С, Минов Ј, Бислимовска Д, Атанасовска А. Современи епидемиолошки методи во медицината на трудот. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 7. Атанасовска А, Караџинска-Бислимовска А, Мијакоски Д, Столески С, Бабуновски Ј. Оценка на способноста за управување на моторно возило. Зборник на апстракти на Денови на превентивна	

	медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 8. Караџинска Бислимовска Ј, Минов Ј, Мијаќоски Д, Столески С, Атанасовска А. Како да се заштитат работниците од ефектите на топлотните бранови во рамките на климатските промени - повик на акција. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 9. Бислимовска Д, Минов Ј, Мијаќоски Д, Столески С. Ставови и навики за употребата на спортски суплементи кај професионалните спортисти во Р. Македонија. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 10. Бојќоски Д, Окова Т, Мијаќоски Д, Бислимовска Д, Столески С. Поврзаност на субјективните здравствени тегоби со синдромот на согорување кај здравствени работници од педијатриска дејност. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 11. Karadzinska Bislimovska J, Mijakoski D, Atanasovska A, Minov J, Stoleski S. National survey on workplace violence among healthcare workers – doctors in Republic of Macedonia. In Book of Abstracts of the 6th Regional European Safe Community Conference, Skopje, 3-5 October, 2018. 12. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Atanasovska A, Minov J, Stoleski S. Association between workplace violence and burnout in Macedonian physicians. In Book of Abstracts of the 6th Regional European Safe Community Conference, Skopje, 3-5 October, 2018. 13. Atanasovska A, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D, Minov J, Stoleski S. Violence at work against specialist doctors from various medical fields in the Republic of Macedonia. In Book of Abstracts of the 6th Regional European Safe Community Conference, Skopje, 3-5 October, 2018. 14. Мијаќоски Д, Караџинска-Бислимовска Ј, Столески С, Минов Ј, Бислимовска Д. Професионална експозиција на УВ зрачење и влијание врз здравјето. Зборник на апстракти на Денови на превентивната медицина 2019 година, Струга, 17-19 октомври 2019 год.	

	15. Караџинска-Бислимовска Ј, Мијакоски Д, Минов Ј, Атанасовска А, Столески С. Здравствени работници и психосоцијални ризик фактори на работа. Зборник на апстракти на Денови на превентивната медицина 2019 година, Струга, 17-19 октомври 2019 год. 16. Мијакоски Д, Минов Ј, Караџинска-Бислимовска Ј, Столески С, Бислимовска Д, Атанасовска А. Поттикнување на истражувањата во професионалната алергологија. Книга на апстракти на Третиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2019 година, Скопје, 20-22 септември 2019 год. 17. Минов Ј, Столески С, Мијакоски Д, Бислимовска Д, Караџинска-Бислимовска Ј. Клинички и функционални карактеристики на алергиската професионална астма по прекин на професионалната изложеност. Книга на апстракти на Третиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2019 година, Скопје, 20-22 септември 2019 год. 18. Мијакоски Д, Столески С, Бислимовска Д, Атанасовска А, Минов Ј, Караџинска-Бислимовска Ј. Алерголошка евалуација во услови на пандемија со COVID-19. Книга на апстракти на Четвртиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2020 година, посветен на КОВИД 19, Скопје (онлајн), 17-18 октомври 2020 год. 19. Ѓошева Т, Стојаноски И, Миленковски М, Столески С. Фреквенција на хроничните респираторни симптоми и белодробна вентилација кај лозарски работници. Книга на апстракти на 20. Конгрес на МЛД, Скопје (онлајн), 10-20 ноември 2020 год. 20. Атанасовска А, Мијакоски Д, Столески С, Караџинска-Бислимовска Ј. Влијание на демографските карактеристики и карактеристиките на работата на докторите специјалисти врз појавата на насилство од страна на пациент/придружник. Книга на апстракти на 20. Конгрес на МЛД, Скопје (онлајн), 10-20 ноември 2020 год. 21. Мијакоски Д, Караџинска-Бислимовска Ј, Столески С, Минов Ј. Пандемија и стрес поврзан со работата кај здравствените работници. Книга на апстракти на 20. Конгрес на МЛД, Скопје (онлајн), 10-20 ноември 2020 год. (2 x 60%) x 21 = 25,2	

	22. Јорданоски З, Бабуновски Ј, Столески С. Професионална изложеност на бучава и оштетување на слухот кај возачи на автобуси во јавен градски сообраќај. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 23. Спасовска О, Мијакоски Д, Столески С. Асоцијација на синдромот на согорување со животниот стил кај доктори специјалисти по офталмологија. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 24. Stambolieva A, Mijakoski D, Stoleski S. Burnout, job engagement, and specific stressors among students from different study programs. Book of abstracts the 40th IMSC & South-East European Summit, Skopje, 12-15 May, 2017. 25. Шопова-Клифова К, Трендафилов Н, Столески С. COVID-19 како професионална болест - реалност и предизвици. Книга на апстракти на Четвртиот симпозиум- Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2020 година, посветен на КОВИД 19, Скопје (онлајн), 17-18 октомври 2020 год. $(2 \times 80\%) \times 4 = 6,4$ 26. Латкоска С, Столески С. Улога и значење на психолошките тестови во медицина на труд. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год. 27. Ѓошева Т, Столески С. Зачестеност на хроничните респираторни симптоми и состојба на белодробната вентилација кај лозарски работници од кавадаречкиот регион. Книга на апстракти на Четвртиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2020 посветен на КОВИД 19, Скопје (онлајн), 17-18 октомври 2020 год. $(2 \times 90\%) \times 2 = 3,6$	
10	Рецензија на научен/стручен труд	13
	$65 \times 0,2 = 13$	
11	Пленарно предавање на научен/стручен собир	16
	1. Столески С. Астма и хронична опструктивна болест кај земјоделските работници. Книга на апстракти на Симпозиумот - Денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 3-5 ноември 2016 год.	

	2. Столески С. Улогата на сензибилизирачките агенси од работната средина во развојот на астмата поврзана со работата. Книга на апстракти на Симпозиумот - Денови на превентивна медицина во Р. Македонија, Охрид, 2-4 ноември 2017 год. 3. Столески С. Сензибилизирачки агенси од работното место во развојот на астмата поврзана со работата. Книга на апстракти на Втор симпозиум - Новини во алергологијата и имунологијата, Скопје, 22-24 септември 2017 год. 4. Столески С. Професионална експозиција на пестициди кај земјоделците: патишта на изложеност, ризик од негативни здравствени ефекти и начини на превенција. Зборник на апстракти на Денови на превентивна медицина во Р. Македонија 2018 година со меѓународно учество, Струга, 1-3 ноември 2018 год. 5. Столески С. Болести на мускулоскелетниот систем поврзани со професионалната експозиција. Зборник на апстракти на Денови на превентивната медицина 2019 година, Струга, 17-19 октомври 2019 год. 6. Столески С. Еозинофилен катјонски протеин во процена на степенот на тежина и контролата на болеста кај професионалната алергиска астма. Книга на апстракти на Третиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2019 година, Скопје, 20-22 септември 2019 год. 7. Столески С. Професионална изложеност на аерозагадување во урбана средина и појава на алергиски заболувања. Книга на апстракти на Четвртиот симпозиум - Новини во алергологијата и клиничката имунологијата 2020 година, посветен на КОВИД 19, Скопје (онлајн), 17-18 октомври 2020 год. 8. Stoleski S. Respiratory health hazards in agriculture - assessment by job exposure matrices. Книга на апстракти на 20. Конгрес на МЛД, Скопје (онлајн), 10-20 ноември 2020 год. 8 x 2 = 16	
12	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество 1. Столески С. Астма и хронична опструктивна белодробна болест поврзани со професионалната експозиција кај земјоделските работници. Книга на апстракти на Вториот македонски конгрес по медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 12-14 октомври 2016 год.	9

	2. Столески С. Функционалните белодробни тестови - значајна алатка во современиот пристап на професионалните алергиски болести. Книга на апстракти на Четвртиот конгрес на македонското здружение за алергологијата и клиничка имунологијата, Скопје, 28-30 септември 2018. 3. Stoleski S. Bronchiectasis in philharmonic oboe musician - a case report. Book of abstracts the 42th IMSC & South-East European Summit, Ohrid, 24-27 May, 2019. 3 x 3 = 9	
13	Апстракт објавен во зборник на конференција (меѓународна) 1. Stoleski S, Minov J, Karadzinska Bislimovska J, Mijakoski D. Frequency and severity of chronic rhinosinusitis exacerbations in patients with bronchiectasis. Abstract book of the 1st World Bronchiectasis Conference Joining forces for a breakthrough in bronchiectasis, Hanover, 07-09 July, 2016. 2. Minov J, Stoleski S, Mijakoski D. Exacerbations in COPD patients with bronchiectasis. Abstract book of the 1st World Bronchiectasis Conference Joining forces for a breakthrough in bronchiectasis, Hanover, 07-09 July, 2016. 2. Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Mijakoski D. Clinical and functional outcomes of sensitizer-induced occupational asthma in cleaners after removal from exposure. 4th Pneumo Update Europe, 9-10 June, 2017, Vienna, Austria. 3. Stoleski S, Minov J, Karadzinska-Bislimovska J, Mijakoski D. Asthma associated with occupational exposure in dairy farmers. 4th Pneumo Update Europe, 9-10 June, 2017, Vienna, Austria. 4. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Stoleski S, Minov J, Marsenic M, Atanasovska A. Observational case-control study of sublingual specific immunotherapy in intermittent allergic rhinitis. 4th Pneumo Update Europe, 9-10 June, 2017, Vienna, Austria. 5. Todorovska Jovanovikj D, Stoleski S, Panajotovikj Radevska M. Monitoring the health status and work ability among workers engaged in the production of food-dairy products. Abstract book of the International Occupational Health and Safety Congress, Istanbul, 6-7 December, 2017. 6. Panajotovikj Radevska M, Stoleski S, Todorovska Jovanovikj D, Manchev K. Correlation between respiratory symptoms and lungs functionality changes among the workers of petrol stations. Abstract book of the International Occupational Health and Safety Congress, Istanbul, 6-7 December, 2017. 7. Cekovska S, Tosheska-Trajkovska K, Stoleski S, Soleva V, Brezovska-Kavrakova J, Labudovik D, Kostovska I, Bogdanska J.	8

	Occupational exposure to pesticides in orchard workers and adverse health effects at clinical and biochemical level. Abstracts/Clinica Chimica Acta 493.2019:S711–S729.	
	8. Mijakoski D, Karadzinska-Bislimovska J, Atanasovska A, Stoleski S, Minov J. Burnout in physicians - from a large national sample towards national cohort.. In Book of Abstracts of the 4th International Meeting on Wellbeing and Performance in Clinical Practice (WELL-Med 2020). 13th-17th May, Kassandra Peninsula, Halkidiki, Greece, 2020.	
	8 x 1 = 8	
	Вкупно	258,267

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
1	Завршена супспецијализација во областа на медицинските науки и здравството 1 x 1 = 1	1
2	Експертски активности: евалуација, стручна ревизија, супервизија, проценка на капитал, систематизација, методологија 1. Комисија за задолжителен контролен преглед 2. Комисијата за ревизија на наод, оцена и мислење за утврдена инвалидност, односно неспособност за работа 2 x 1 = 1	2
3	Стручна монографија објавена во странство Stoleski S. Occupational respiratory allergic diseases: occupational asthma. In: T. Otsuki, M. Di Gioacchino, C. Petrarca (Eds.). Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step (ISBN: 978-981-15-4734-8). Stoleski S. Occupational respiratory allergic diseases: occupational rhinitis. In: T. Otsuki, M. Di Gioacchino, C. Petrarca (Eds.). Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step (ISBN: 978-981-15-4734-8). Mijakoski D, Stoleski S. Workplace risk assessment in occupational allergology. In: T. Otsuki, M. Di Gioacchino, C. Petrarca (Eds.). Allergy and Immunotoxicology in Occupational Health - The Next Step (ISBN: 978-981-15-4734-8). 12 x 60% = 7,2	7,2
Дејности од поширок интерес		
1	Раководител на внатрешна организациона единица Раководител на Центарот за функционална дијагностика на кардио-респираторниот систем во Институтот за медицина на трудот на Р. Македонија 1 x 3 = 3	3
2	Уредник на меѓународно научно/стручно списание Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences 1 x 3 = 3	3
3	Член на уредувачки одбор на меѓународно научно/стручно списание	4

	1. Endocrinology and Diabetes Open Access 2. Journal of Respiratory Diseases 3. International Journal of Coronaviruses 4. American Journal of Internal Medicine $4 \times 1 = 4$	
4	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен/стручен собир 1. Втор македонски конгрес за медицина на трудот со меѓународно учество, Скопје, 2016 год. 2. The International Occupational and Environmental Diseases Congress, Antalya, 2017 3. 1st International Industrial and Environmental Toxicology Congress, Antalya, 2019 4. 3rd Occupational and Environmental Diseases Congress, Antalya, 2019 5. 2nd International Industrial and Environmental Toxicology Congress, 2020, on-line $5 \times 1 = 5$	5
5	Член на организационен или програмски одбор на научен/стручен собир Симпозиум - Денови на превентивната медицина, 2016, 2017, 2018, 2019 год. $4 \times 0,5 = 2$	2
6	Член на факултетска комисија Одбор за специјализации и супспецијализации, Медицински факултет, УКИМ, Скопје $2 \times 0,5 = 1$	1
7	Член на Управен одбор на здружение поврзано со структурата Македонско здружение за медицина на трудот $1 \times 0,3 = 0,3$	0,3
8	Учество во комисии и тела на државни и други органи 1. Член на комисија за спроведување на стручниот испит на здравствените работници со високо образование (2020-2021 година) 2. Член на Совет за безбедност и здравје при работа $2 \times 1 = 2$	2
9	Членство во извршно тело на меѓународна организација која поддржува/организира научноистражувачка дејност (FP7, COST, ICGEB, IEAE и сл.) 1. Член на Management Committee на COST – Action CA18227 $1 \times 2 = 2$	2
	Вкупно	32,5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	94,86
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	258,267
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	32,5
Вкупно	385,627

Членови на комисијата

Проф. д-р Јордан Минов, претседател
Проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска, член
Проф. д-р Елисавета Стикова, член

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатите, рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-применувачката дејност, како и дејноста од поширок интерес на науч. сор. д-р Драган Мијакоски и науч. сор. д-р Сашо Столески.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатите од последниот избор до денес, Комисијата заклучи дека науч. сор. д-р Драган Мијакоски и науч. сор. д-р Сашо Столески поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето виш научен соработник во научната област Медицина на трудот.

Според гореизнесеното, комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, науч. сор. д-р Драган Мијакоски и науч. сор. д-р Сашо Столески да бидат избрани во звањето виш научен соработник во научната област Медицина на трудот.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Јордан Минов, претседател

Проф. д-р Јованка Караџинска Бислимовска, член

Проф. д-р Елисавета Стикова, член

РЕЦЕНЗИЈА НА РАКОПИСОТ

„ПРАКТИКУМ ПО ХИГИЕНА И ЗДРАВСТВЕНА ЕКОЛОГИЈА“
ОД АВТОРИТЕ ПРОФ. Д-Р МИХАИЛ КОЧУБОВСКИ, ПРОФ. Д-Р ГОРДАНА
РИСТОВСКА, ПРОФ. Д-Р ИГОР СПИРОСКИ И АС. Д-Р АЛЕКСАНДРА ПЕТРОВА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на УКИМ Медицинскиот факултет, бр.02-602/114 од 17. 2. 2021, за членови на рецензентската комисија за рецензирање на учебното помагало **ПРАКТИКУМ ПО ХИГИЕНА И ЗДРАВСТВЕНА ЕКОЛОГИЈА** од авторите: ПРОФ. Д-Р МИХАИЛ КОЧУБОВСКИ, ПРОФ. Д-Р ГОРДАНА РИСТОВСКА, ПРОФ. Д-Р ИГОР СПИРОСКИ И АС. Д-Р АЛЕКСАНДРА ПЕТРОВА, наменет за студентите на медицински факултет, за предметите Хигиена и Хигиена со екологија, избрани се проф. д-р Моме Спасовски и проф. д-р Розалинда Исјановска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Медицински факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

II. Општ дел

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	ПРАКТИКУМ ПО ХИГИЕНА И ЗДРАВСТВЕНА ЕКОЛОГИЈА
Назив на предметната програма:	Хигиена Хигиена со екологија
Назив на студиската програма:	Интегрирани студии од прв и втор циклус за доктори по општа медицина тригодишни стручни студии за диплом. медицинска сестра/медицински техничар тригодишни стручни студии за диплом. физиотерапевти тригодишни стручни студии за диплом. радиолошки технологии
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	30 часови теоретска настава, 45 часови практична настава, број на ЕКТС-кредити 5
Предметот Хигиена на медицински факултет е задолжителен предмет со фонд на часови: 30 часови теоретска настава, 45 часови практична настава, број на ЕКТС-кредити 5 и се слуша во IV семестар. Предметот Хигиена со екологија на тригодишните студии за дипломирани медицински сестри/техничари е задолжителен предмет со фонд на часови: 30 часови теоретска настава и 25 часови практична настава, број на ЕКТС-кредити 2 и се слуша во III семестар. Предметот Хигиена со екологија на тригодишните студии за дипломирани физиотерапевти е задолжителен предмет со фонд на часови: 20 часови теоретска настава и 10 часови семинари, број на ЕКТС-кредити 1,5 и се слуша во III семестар. Предметот Хигиена со екологија на тригодишните студии за дипломирани радиолошки технологии е задолжителен предмет со фонд на часови: 20 часови теоретска настава и 10 часови семинари, број на ЕКТС-кредити 1,5 и се слуша во III семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание

Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 112 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 8 поглавја, за секое поглавје литературата е посебно цитирана и содржи 33 слики и 11 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Моме Спасовски
Проф. д-р Розалинда Исјановска

III. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р МОМЕ СПАСОВСКИ

Краток опис на содржината:	Текстот е организиран во осум поглавја, и тоа: (1) Вовед во здравствена екологија и проценка на ризик, (2) Здравствено-еколошки аспекти на загадување на воздухот, (3) Здравствено-еколошки аспекти на водоснабдувањето, (4) Здравствено-еколошки аспекти на јонизирачкото зрачење, (5) Здравствено-еколошки аспекти на бучавата во животната средина, (6) Безбедноста на храната и болести поврзани со храната, (7) Методи за проценка на нутритивниот статус, (8) Методи за проценка на нутритивниот внес. Иако се работи за нагласено мултисекторска и мултидисциплинарна област, содржините во секое поглавје се изнесени јасно, со високостручен, но разбирлив јазик и стил за оние на кои им е наменет, пред сè за студентите на Медицинскиот факултет. Изнесени се најнови домашни и меѓународни сознанија и референци од сите обработени области од хигиена и здравствената екологија. Презентирана е и екоепидемиолошката научноистражувачка методологија, апликацијата на еколошкиот модел, а поткрепени со практични примери и прикази за проценка на здравствениот ризик, што на материјалот му дава и високоапликативно значење. Во подготовката на материјалот, користени се референци, стандарди и прописи, кои овозможуваат едноставен прием и апсорпција кај студентите, овозможувајќи им да се стекнат со знаења и вештини предвидени во наставната програма.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Целосна
Предлози за потребни корекции:	Нема
Оцена на ракописот:	Ракописот во целост одговара на материјата која се предава по предметот Хигиена и ги покрива сите предвидени поглавја. Концептот на креирање на учебното помагало соодветствува на методологијата на едукација на студентите и е во функција на нивно запознавање со современите методи за проценка на ризиците од животната средина.
Категоризација:	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 112 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 8

	поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 33 слики и 11 табели. Учебното помагало е приспособено за самостојно совладување на материјата, кон што придонесуваат бројните слики, табели и коментари. Ракописот се оценува како целосно прикладен за стекнување на знаења на студентот од областа на хигиена и здравствена екологија.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебно помагало по предметите Хигиена и Хигиена со екологија, примарно наменет за студентите на Медицинскиот факултет.

Во Скопје, 26.2.2021 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Моме Спасовски

IV. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р РОЗАЛИНДА ИСЈАНОВСКА

Краток опис на содржината:	Осумте поглавја во кои е поделен практикумот ги опфаќаат практичните аспекти на најгорливите здравствено-еколошки проблеми и јавноздравствениот аспект на ризиците по здравјето поврзани со нив. Дополнително, прикажани се современи алатки за проценка на популацискиот ризик по здравјето поврзан со нутритивниот статус, исхраната и безбедноста на храната. Во текстот на практикумот, кој е надополнет со 33 слики и 11 табели, јасно е нагласена потребата од мултисекторско делување во справувањето со здравствените ризици поврзани со животната средина, безбедноста на храната и исхраната. Изнесените најнови домашни и меѓународни сознанија, поткрепени со референци од сите обработени области на хигиената и здравствената екологија, овозможуваат јасен увид во трендовите на ризиците и решенијата во оваа наука на превентивната медицина која е во забрзан развој. Научните сознанија, како и претставените практични алатки, се пренесени со јасен јазик, но со запазување на базичните научни постулати од научните области кои ги покрива, што на студентите, за кои е наменет, ќе им даде вредно учебно помагало кое досега не им беше достапно за совладување на практичниот дел од материјата во хигиената и здравствената екологија.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Целосно усогласено со предметната програма
Предлози за потребни корекции:	Нема потреба од корекции
Оцена на ракописот:	Ракописот во целост одговара на материјата која се предава по предметот Хигиена и Хигиена со екологија и ги покрива сите предвидени поглавја. Учебното помагало е креирано во согласност со методологијата на едукација на студентите и е во согласност со предметната програма во која е предвидено запознавање со современите методи за практична проценка на популациските ризици од животната средина, безбедноста на храната и исхраната
Категоризација:	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 112 страници (формат Б5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 11. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 33 слики и 11 табели. Практикумот претставува вредно учебно помагало за совладување на

	практичниот дел од материјата во хигиена и здравствена екологија.

Врз основа на изнесеното, со задоволство предлагам ракописот да се отпечати како учебно помагало по предметите Хигиена и Хигиена со екологија, примарно наменет за студентите на Медицинскиот факултет.

Во Скопје, 26.2.2021 година

Рецензент
Проф. д-р Розалинда Исјановска

РЕЦЕНЗИЈА

НА РАКОПИСОТ „Педијатриска дијабетологија“ од авторот: Зоран Спаско Гучев со соработниците, катедра за Педијатрија, при Медицински факултет - Скопје

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на 17.2.2021, бр. 02-602/115 за членови на рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Педијатриска дијабетологија“ од авторот Зоран Спаско Гучев со соработниците, Александра Јанчевска, Велибор Тасиќ, Соња Бојациева, наменет за студентите на Медицинскиот факултет и студентите на Стоматологија, интегрирани студии во прв и втор циклус, за предметот Педијатрија, избрани се доц. д-р. Саша Јовановска - Мишевска и насл. доц. д-р. Ирфан Ахмети.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Медицинскиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

IV. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Педијатриска дијабетологија
Назив на предметната програма:	Педијатрија
Назив на студиската програма:	Интегрирани студии од I и II циклус по општа медицина и дентална медицина
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Фонд на часови: општа медицина - 90, дентална медицина – 45, ЕКТС –кредити: општа медицина - 11, дентална медицина - 3,
Предметот Педијатрија на Медицинскиот факултет, интегрирани студии од I и II циклус, е задолжителен предмет со фонд на часови - 90, број на ЕКТС кредити – 11 и се слуша во деветти и десетти семестар. Предметот Педијатрија на Стоматолошкиот факултет, интегрирани студии од I и II циклус е задолжителен предмет со фонд на часови 45, број на ЕКТС-кредити 3 и се слуша во пети семестар.	
Реден број на изданието:	Прво издание (Книгата е продолжение и осовременување на „Водичот“, издаден во 2000 година)
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 404 страници (формат А5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 2 дела/книги со вкупно 50 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи вкупно 57 слики и илустрации и 100 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Доц. д-р Саша Јовановска - Мишевска
Насл. доц. д-р Ирфан Ахмети

V. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ДОЦЕНТ Д-Р САША ЈОВАНОВСКА МИШЕВСКА

Краток опис на содржината:	Учебникот „Педијатриска дијабетологија“ е првенствено наменет како едукативен материјал за студентите по општа медицина и стоматологија, како и специјализантите по педијатрија, но истовремено е и одличен извор за обновување на знаењето на специјалистите педијатри, специјалистите по општа и семејна медицина, како и матичните лекари. Книгата содржи податоци кои се наведени според најновите сознанија објавени во медицинската литература, публикувани трудови како и најновите препораки за ISPAD (International Society of Pediatric and Adolescent Diabetes), NICE (The National Institute for Health and Care Excellence) и ESPE (European Society of Pediatric Endocrinology). Ракописот е поделен во 2 дела/книги, кои претставуваат општ и стручен аспект на детално разгледување на дијабетологијата во детската возраст. На тој начин го прави делото достапно и многу корисно не само за сите медицински профили, туку и за немедицински-от кадар, пациентите со дијабетес мелитус и нивните родители.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Текстот е усогласен со наставната програма.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни корекции.
Оцена на ракописот:	По сеопфатниот преглед на ракописот ценам дека студентите по општа и дентална медицина добиваат корисен учебник за стекнување на потребното знаење за дијабетот кај детската популација.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 404 страници (формат А5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 2 дела/книги со вкупно 50 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи вкупно 57 слики и илустрации и 100 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Педијатрија, примарно наменет за студентите на Медицинскиот и Стоматолошкиот факултет.

Во Скопје, 2021 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Доц. д-р Саша Јовановска - Мишевска

V. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: НАСЛОВЕН ДОЦЕНТ Д-Р ИРФАН АХМЕТИ

Краток опис на содржината:	Авторот и неговите соработници направиле учебник од огромна вредност за студентите по општа медицина и стоматологија, како и за специјализантите по педијатрија. Тие ги сумирале сите достапни податоци од областа на детската дијабетологија, ги адаптирале за нив, но и за останатиот медицински кадар кој секојдневно работи со педијатриската популација. Истовремено им ги дале сите неопходни информации на пациентите и нивните родители, како и другиот немедицински кадар за нивната состојба (дијабетот) или состојбата на нивните најблиски и начинот со нејзиното справување. Овој ракопис поделен во 2 дела/книги, детално, но многу јасно и разбирливо, сликовито и на табеларен начин обработува едно огромно поглавје од детската ендокринологија, правејќи го достапно за сите профили.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Текстот е усогласен со наставната програма.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни корекции.
Оцена на ракописот:	Ракописот е добро структуриран, ги содржи сите потребни факти за соодветната област и ќе овозможи студентот/специјализантот полесно да го совлада предметниот материјал.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 404 страници (формат А5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 2 дела/книги со вкупно 50 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи вкупно 57 слики и илустрации и 100 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Педијатрија, примарно наменет за студентите на Медицинскиот и Стоматолошкиот факултет.

Во Скопје, 2021 година

Рецензент
Насл. доц. д-р Ирфан Ахмети

Прилог бр. 3

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ „Основи на лабораториската трансфузиона медицина“
ОД АВТОРИТЕ: проф. д-р Татјана Макаровска Бојациева, н. сор. д-р
Емилија Велкова, ас. д-р Виолета Дејанова Илијевска и ас. д-р Елена
Петковиќ**

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на 30.12. 2020, бр. 02-5236/107, за членови на рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Основи на лабораториската трансфузиона медицина“ од авторите: проф. д-р Татјана Макаровска Бојациева, н. сор. д-р Емилија Велкова, ас. д-р Виолета Дејанова Илијевска и ас. д-р Елена Петковиќ, наменет за студентите на тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика, за предметот Трансфузиона медицина, избрани се проф. д-р Миленка Благоевска и проф. д-р Воскресија Стефановска.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Медицински факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

VI. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	„Основи на лабораториската трансфузиона медицина“
Назив на предметната програма:	Трансфузиона медицина
Назив на студиската програма:	Тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	90 часа ЕКТС-6 кредити
Предметот Трансфузиона медицина на тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика на Медицински факултет во Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови 90, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во V и VI семестар.	
Реден број на изданието:	Прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 235 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 4 основни поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 45 слики и 67 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Миленка Благоевска
Проф. д-р Воскресија Стефановска

VII. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р МИЛЕНКА БЛАГОЕВСКА

Краток опис на содржината:	Учебникот содржи четири основни дела кои обработуваат одбрани поглавја од лабораториската трансфузиона медицина поткрепени со обемна и современа литература. Обработените содржини се одраз на најновите сознанија и практики во врска со прибирањето, преработката, лабораториското тестирање на крвта, како и основите на лабораториското тестирање во имунохематологијата и хемостазата. Посебен акцент е ставен на принципите на доброволно и без надомест крводарување и неговото значење за безбедноста на крвта. Прикажани се техниките за преработка на крвта во крвни продукти, условите за нивно чување и издавање за клиничка употреба. Голем дел е посветен на лабораториските техники кои се користат за тестирање на крвта, како во делот на крвнотрупната серологија, така и во делот на скрининг на маркери на крвно-преносливи заболувања. Посебно поглавје е посветено на хемостатските лабораториски тестови, како што се скрининг коагулационите тестови, тестовите за фибринолитичкиот систем, како и тестовите за следење на ефектот од антикоагулантните и антиагрегантните лекови. Практичниот дел ги следи содржините од теоретскиот дел со голем број шематски прикази, слики, табели, прашања за проверка на знаењето и прилози со содржини за продлабочување на знаењето, со што е олеснето совладувањето на наставната содржина.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Содржината на текстот е усогласена со предметната програма.
Предлози за потребни корекции:	Авторите во целост ги направија корекциите кои беа предложени од страна на рецензентот. Не се потребни дополнителни корекции.
Оцена на ракописот:	Ракописот претставува комплетен учебник со практикум кој овозможува совладување на потребните знаења од областа на лабораториската трансфузиона практика од страна на студентите за кои е наменет. Ракописот е оценет позитивно.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 235 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 4

	главни целини, поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 45 слики и 67 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Трансфузиона медицина, примарно наменет за студентите на тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика, на Медицински факултет во Скопје.

Во Скопје, 01.3.2021 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Миленка Благоевска

VI. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ВОСКРЕСИЈА СТЕФАНОВСКА

Краток опис на содржината:	Основните принципи на лабораториската трансфузиона медицина кои се однесуваат на прибирањето и преработката на крвта во крвни компоненти, тестирањето на крвта, условите за чување и издавање на крвните компоненти, како и хемостатските тестови се обработени во четири основни поглавја. Најголем дел е посветен на имунохематологијата со детален преглед на крвнотрупните системи, нивното биолошко и клиничко значење за трансфузијата на крв, бременоста и трансплантацијата на ткива и органи. Посебен акцент е ставен на основните принципи на имунохематолошкото тестирање (техниките и реагенсите кои се во употреба, факторите кои влијаат на реакцијата антиген-антитело), како и на молекуларните методи за крвнотрупна генотипизација. Во практичниот дел, детално се опишани методите за определување на крвни групи, скрининг и идентификација на еритроцитни антитела, тестови на компатибилност дарител-примател, техниките за апсопција, елуција и титрација на антитела, како и тестовите на системот за коагулација и фибринолиза. Теоретскиот и практичниот дел претставуваат сеопфатна целина која овозможува стекнување со потребните знаења и вештини од трансфузионата медицина.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Текстот е усогласен со наставната програма.
Предлози за потребни корекции:	Не се потребни дополнителни корекции.
Оцена на ракописот:	Ракописот е добро структуриран и ќе овозможи студентот полесно да го совлада предметниот материјал. Ракописот е оценет позитивно.
Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 235 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во 4 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 45 слики и 67 табели.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Трансфузиона медицина, примарно наменет за студентите на Тригодишни стручни студии за дипломиран инженер по медицинско-лабораториска дијагностика, на Медицински факултет во Скопје.

Во Скопје, 01.3.2021 година

Рецензент
Проф. д-р Воскресија Стефановска

ПРИЛОГ БР. 3

РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ИСТОРИЈА НА ПИСМЕНОСТА ВО МАКЕДОНИЈА“ ОД
АВТОРКАТА ПРОФ. Д-Р ВИОЛЕТА МАРТИНОВСКА

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, бр.02-81/15 од 4.2.2021, за членови на рецензентската комисија за рецензирање на учебникот „Историја на писменоста во Македонија“ од авторката проф. д-р Виолета Мартиновска, наменет за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје (назив на единицата), за предметот Историја на писменоста во Македонија, избрани се: проф. д-р Добрила Миловска и проф. д-р Милан Бошкоски.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ

VIII. ОПШТ ДЕЛ

Основни податоци за ракописот

Назив на ракописот:	Историја на писменоста во Македонија
Назив на предметната програма:	Историја на писменоста во Македонија
Назив на студиската програма:	1.Студиска програма по библиотекарство
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	1. Историја на писменоста во Македонија – студиска програма по библиотекарство – 3+2, 5 ЕКТС -кредити
Предметот <u>Историја на писменоста во Македонија</u> на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ е задолжителен (изборен/задолжителен) предмет со фонд на часови 3+2, број на ЕКТС -кредити 5 и се слуша во <u>прв</u> семестар и изборен предмет од Универзитетската листа на слободни изборни предмети со фонд на часови 3+2, број на ЕКТС-кредити 5.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 85 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во шест поглавја (вклучувајќи ја литературата).

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Добрила Миловска, с.р.
Проф. д-р Милан Бошкоски, с.р.

VII. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ДОБРИЛА МИЛОВСКА

Краток опис на содржината:	Учебникот е поделен во шест делови кои оформуваат тематска целина (1.Развојот на словенската писменост 2.Словенските просветители св. Методиј и св. Кирил Философ 3. Св. Климент Охридски 4.Св. Наум Охридски 5.Охридската просветно - книжевна школа 6.Користена литература). Во првиот дел од учебникот, претставени се почетоците и развојот на словенската писменост. Интензивно и систематско проучување на делото на солунските браќа светите Кирил и Методиј започнува во XIX век. Изворите за животот и делото на овие просветители можат да се поделат на: историски и литературни. Со оглед на фактот кој укажува дека се работи за далечни векови, секој податок поврзан со темата е скапоцен. Од словенските извори значајни се: Пространото житие на Кирил, Пространото житие на Методиј, Похвално слово за Кирил од Климент Охридски, Похвално слово за Кирил и Методиј од непознат автор, Служба на Кирил, Служба за Кирил и Методиј од анонимен автор, Служба на Методиј од Презвитер Константин и др. Презентирани се познатите преписи од житијата. Вториот дел од ракописот е компактно продолжение на претходниот дел. Во него се разгледува прашањето за животот и активноста на светите просветители Кирил и Методиј. Св. Методиј бил ангажиран на полето на полемичката литература, црковната декламаторска и свечената ораторска проза. Св. Методиј ги превел од грчки на словенски јазик: Дискусијата на Кирил со Сарацените, Дискусијата на Кирил со иконоборецот патријархот Јован Граматик, Осумте делови од граматиката, Кратка историја на пронаоѓањето на моштите на св. Климент Римски, Беседите на Кирил кај Хазарите, Дискусијата на Кирил со тријазичниците и др. Современите сознанија во науката укажуваат на авторството на св. Методиј на Номоканонот. Најстарите зачувани преписи се од крајот на XIII и почетокот на XIV век. Канонот на св. Димитриј Солунски се поврзува со авторството на св. Методиј. Презентирани се мисиите во коишто учествувале и диспутите во нив. Третиот дел е посветен на маркантната личност св. Климент Охридски - живот, творештво и дејност. Основни извори за животот на св. Климент Охридски се неговото Пространо житие од охридскиот архиепископ Теофилакт од XI век и Краткото Климентово житие од Д. Хоматијан од XIII век. Светиклиментовото творештво е поделено на: поучни слова, пофални слова, житија, црковна поезија и преводи. Направена е анализа за

	присуството на библиските личности во словата. Стилот на св. Климент е уникатен, креативен, продуховен. Авторката направила анализа на композитите во словата кои восхитуваат со својата уникатност. Оправдан е заклучокот според кој св. Климент Охридски има пиедестално книжевно место во средновековната книжевност. Четвртиот дел е посветен на св. Наум Охридски. За неговиот животен пат има оскудни податоци. Особено важно е неговото оригинално поетско (химнографско) авторство. Тој е автор на Канон посветен на апостолот Андреј. Од Канонот се пронајдени преписи од XIII, XIV, XV век. Со ова оригинално авторство св. Наум се вбројува меѓу средновековните поети-химнографи. Анализирани се службите посветени на него. Петтиот дел е посветен на Охридска просветно-книжевна школа. Претставени се најстарите глаголски и кирилски ракописи. Од глаголските ракописи најстари се: Асеманово изборно евангелие од втората половина на X век; Синајски псалтир од XI век; Синајски требник од XI век; Охридски глаголски листови од X-XI век. Од кирилските ракописи најстари се: Добромировото евангелие од XII век; Битолскиот триод од XII век; Охридски апостол од XII век; Болоњски псалтир од XIII век; Кичевски октоих од XIII век. Охридската школа има особено значајно место во развојот на словенската писменост, образование, култура. Шестиот дел содржи користена литература која содржи раритетни изданија.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Учебникот е во целост усогласен со предметната програма за Историја на писменоста во Македонија.
Предлози за потребни корекции:	Нема.
Оцена на ракописот:	Учебникот „Историја на писменоста во Македонија“ од авторката проф. д-р Виолета Мартиновска е квалитетен труд, кој на високо научно ниво ги презентира почетоците на словенската писменост, развојот и значајните просветители светите Кирил и Методиј и нивните доследни ученици светите Климент и Наум Охридски. Учебникот е пишуван со јасен стил, научно конзистентен, податлив за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“, но и за преостанатите студенти од другите факултети. Употребена е богата научна библиографија. Имам особена чест и задоволство да го препорачам за печатење учебникот „Историја на писменоста во Македонија“ на авторката проф. д-р Виолета Мартиновска.

Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 85 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во шест поглавја (вклучувајќи ја литературата).

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Историја на писменоста во Македонија, примарно наменет за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје.

Во Скопје, 22.2.2021 година

Рецензент
Проф. д-р Добрила Миловска, с.р.

II. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р МИЛАН БОШКОСКИ

Краток опис на содржината:	Учебникот содржи шест поглавја кои меѓусебно се компактни (1.Развојот на словенската писменост 2. Словенските просветители св. Методиј и св. Кирил Философ 3. Св. Климент Охридски 4.Св. Наум Охридски 5. Охридската просветно - книжевна школа 6. Користена литература). Првиот дел е вовед во тематиката со објаснување на условите, почетоците и развојот на словенската писменост, преку достапните извори за солунските браќа св. Кирил и св. Методиј. Хронолошки се приложени податоци за познатите преписи на пространите житија на св. Кирил и св. Методиј. Вториот дел тематски посветен е на животниот пат, активностите на средновековните просветители св. Кирил и св. Методиј. Анализирани се мисиите и нивното повеќеслојно значење. Потенциран аспект има Моравската мисија и настаните во неа. Св. Кирил ја докажува својата теолошка образованост особено во беседата против тријазичниците. Фасцинантна е неговата лингвистичка ерудиција. Убедлив доказ за тоа е неговото авторство на глаголицата, првата словенска азбука. За потребите на Моравската мисија ја создал глаголицата. Од Панонија таа се проширила во хрватска каде што била во употреба се до XIX век. Кон крајот на IX век глаголицата била во употреба во Македонија и Бугарија. Но, во Бугарија била заменета со кирилица. Во Македонија продолжува да биде употребувана. Најстари ракописи со глаголско писмо се: Асеманово евангелие, Зографско евангелие, Мариинско евангелие, Синајски псалтир и др. Со обла глаголица се пишуваат Асемановото евангелие, Зографското евангелие и др. Св. Методиј ги превел од грчки на словенски јазик: Дискусијата на Кирил со Сарацените, Дискусијата на Кирил со иконоборецот патријархот Јован Граматик, Осумте делови од граматиката, Кратка историја на пронаоѓањето на моштите на св. Климент Римски,Беседите на Кирил кај Хазарите, Дискусијата на Кирил со тријазичниците и др. Особено важно е неговото оригинално авторство на преводот на Номоканонот. Тој ги содржи наредбите, прописите и упатствата на апостолите, неколку вселенски собори, организацијата на црквата. Во третиот дел авторката проф. д-р Виолета Мартиновска се занимава со животниот и творечкиот профил на св. Климент Охридски. Библијата има централно место во делата на овој значаен автор. Таа била негова постојана инспирација. Поттикната од ова сознание, проф. д-р Виолета Мартиновска го анализира присуството

	на библиските ликови во светиклиментовите слова кои се застапени во изобилство (старозаветни и новозаветни). Св. Климент Охридски е родоначалник на жанрот слово во словенската книжевност. Пофалните и поучните слова имале значајно влијание во развојот на средновековната книжевност. Сложените зборови кои ги употребувал св. Климент Охридски се јазично-креативен дел од неговиот светлообразен универзум. Духовник од висок ранг, просветител, мисионер, книжевник, организатор на црковниот живот, визионер за спасоносната димензија на просветата и нејзините бескрајни можности и перспективи. Четвртиот дел посветен е на духовниот брат на св. Охридски, негов доследен соработник св. Наум Охридски. Тој во науката беше познат како духовник, чудотворец, исцелител. Но, во учебникот е расветлен како оригинален поет, автор на Канон на апостолот Андреј. Во акростихот на Канонот впишано е неговото име „Наоум“. Застапени се службите посветени на св. Наум Охридски (грчка и словенска). Петтиот дел го потенцира значењето на Охридската книжевна школа и нејзината мисија. Застапени се најстарите глаголски и кирилски ракописи со објаснување за нивното потекло на создавање и местото на чување. Шестиот дел е користена литература.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Учебникот е во целост усогласен со предметната програма за Историја на писменоста во Македонија.
Предлози за потребни корекции:	Нема.
Оцена на ракописот:	Учебникот „Историја на писменоста во Македонија“ од проф. д-р Виолета Мартиновска е солиден труд, кој во детали, со научна методологија ги објаснува условите и развојот на словенската писменост преку еминентните средновековни автори св. Кирил, св. Методиј, св. Климент Охридски, св. Наум Охридски. Заслужено место е посветено на функцијата и значењето на Охридската книжевна школа и најстарите глаголски и кирилски ракописи кои потекнуваат од неа. Употребениот јазик и стил се децидни и соодветни, првенствено за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“, но и за сите други студенти од преостанатите факултети. Цитираната литература е богата и научно оправдана. Имам особена чест и задоволство да го препорачам за објавување учебникот „Историја на писменоста во Македонија“ од проф. д-р Виолета Мартиновска.

Категоризација:	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 85 страници (формат А 4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во шест поглавја (вклучувајќи ја литературата).

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Историја на писменоста во Македонија, примарно наменет за студентите на Педагошкиот факултет „Св. Климент Охридски“ - Скопје.

Во Скопје, 23.2.2021 година

Рецензент
Проф. д-р Милан Бошкоски, с.р.

ПРЕГЛЕД

на прифатени теми за изработка на магистерски трудови на Правниот факултет „Јустинијан
Први,, во Скопје Н.Н.С од
26-02-2021 година

Кандидат	Тема	Ментор	Датум	Одлука број
Георгина Тренеска	Уредување на имотните односи помеѓу брачните партнери со брачен договор (Regulation of Property Relations between Spouses with Prenuptial Agreement)	проф.д-р Дејан Мицковиќ	26.02.2021	02-212 /
Цветанка Костова	Медијација во семејни спорови во македонското и споредбеното право (Mediation in Family Disputes in Macedonian and Comparative Law)	проф.д-р Дејан Мицковиќ	26.02.2021	02-212 /
Магдалена Симоновска	Развод на брак и вршењето на родителското право по разводот на брак (Divorce and the Exercise of Parental Rights after Divorce)	проф.д-р Дејан Мицковиќ	26.02.2021	02-212 /
Љупчо Бутевски	Душевната болка како критериум за справедлив паричен надомест на нематеријална штета (Suffering as Criterion for Calculation of Monetary Compensation for Immaterial Damage)	проф. д-р Јадранка Дабовиќ-Анастасовска	26.02.2021	02-212 /
Стефани Младеновска	Полноважност на арбитражна спогодба (Validity of an Arbitration Agreement)	проф. д-р Татјана Зороска Камиловска	26.02.2021	02-212 /
Емилија Апостолска	Објекти на граѓанско-правните односи (Objects of Civil Law Relations)	проф. д-р Родна Живковска	26.02.2021	02-212 /
Теодора Јовановиќ	Институтот издршка во законодавството на Република Северна Македонија и споредбено (Maintenance in the Legislation of the Republic)	проф. д-р Елена Игновска	26.02.2021	02-212 /

	of North Macedonia and Comparatively)			
Марко Андевски	Даноци на имот – предизвици и перспективи во македонското законодавство и практика (Property Taxes – Challenges and Perspectives in the Macedonian Legislation and Practice)	проф. д-р Александра Максимовска Стојкова	26.02.2021	02-212 /
Тања Петрушевска	Правни мерки за заштита на македонскиот даночен систем со посебен осврт на даночните прекршоци (Legal Measures for Protection of Macedonian Tax System with Special Emphasis on Tax Penalties)	доц.д-р Елена Нешовска Ќосева	26.02.2021	02-212 /
Горјан Грнчаровски	Дипломатијата во дваесет и првиот век: новите предизвици и нејзината перспектива (Diplomacy in the 21st Century: Challenges and Perspectives)	проф. д-р Јулија Брсакоска Базеркоска	26.02.2021	02-212 /
Јулија Луческа	Етничките конфликти и меѓународното право: справување со етничко насилство и човековите и малцинските права (The Ethnic Conflicts and International law: Dealing with Ethnic Violence and Human and Minority Rights)	проф. д-р Елена Михајлова Стратилати	26.02.2021	02-212 /
Семра Амет	Правото на пристап до правда во меѓународното право (Right of access to justice under international law)	проф. д-р Елена Михајлова Стратилати	26.02.2021	02-212 /
Андријана Спиревска	Меродавно право за договорните односи во европското и во меѓународното приватно право на Северна Македонија	проф. д-р Вангел Доковски	26.02.2021	02-212 /

	(The Law Applicable to Contractual Obligations under the European and the Private International Law of North Macedonia)			
Емилија Пешиќ	Решавање на судирот на законите кај вондоговорната одговорност во меѓународното приватно право на Северна Македонија (Applicable law for non-contractual obligations in the Private International Law of North Macedonia)	проф. д-р Вангел Доковски	26.02.2021	02-212 /
Михаела Мострова	Надлежност <i>ration materiae</i> на Меѓународниот центар за решавање на инвестициони спорови (ICSID) (Jurisdiction <i>ration materiae</i> of the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID))	проф. д-р Вангел Доковски	26.02.2021	02-212 /
Габриела Грозданова	Согласноста на страните како основа на меѓународната трговска арбитража (The consent of the Parties in International Commercial Arbitration)	проф. д-р Тони Дескоски	26.02.2021	02-212 /
Ивана Арсовска Трајановиќ	Хармонизација на меѓународното приватно право на Северна Македонија со европското меѓународно приватно право (Harmonisation of the Private International Law of North Macedonia with the European Private International Law)	проф. д-р Тони Дескоски	26.02.2021	02-212 /
Христина Михајлоска	Унилатерални арбитражни клаузули во меѓународната трговска арбитража (Unilateral Arbitration Clauses in International Commercial Arbitration)	проф. д-р Тони Дескоски	26.02.2021	02-212 /

Александра Дикова	Жалбата како правен лек во управен спор (The appeal as a legal remedy in an administrative dispute)	проф. д-р Борче Давитковски	26.02.2021	02-212 /
Снежана Лупевска Созен	Надлежностите и улогата на Државниот инспекторат за животна средина во спроведување на еколошка правда (Competencies and role of the State Environmental Inspectorate in the implementation of environmental justice)	проф. д-р Ана Павловска Данева	26.02.2021	02-212 /
Михаела Димовска	Банкарски договор за кредит (Credit Agreements in Banking)	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /
Лозана Спасовска	Планирање и подготовка на годишниот план за јавни набавки (Planning and Preparation of Yearly Procurement Plan)	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /
Сања Митровска	Слободата на говорот според Европската конвенција за човековите права (Freedom of Expression in accordance with ECHR)	проф. д-р Димитар Гелев	26.02.2021	02-212 /
Елеонора Мишевска	Правна регулатива на системите за задолжително и доброволно здравствено осигурување (Legal Regulation of Mandatory and Elective Systems of Health Insurance)	проф. д-р Димитар Гелев	26.02.2021	02-212 /
Елионора Тодоровска	Фондациите и нивниот развој (Foundations and Their Development)	проф. д-р Димитар Гелев	26.02.2021	02-212 /
Миле Петрески	Видови трговски друштва (Types of Commercial Companies)	проф. д-р Димитар Гелев	26.02.2021	02-212 /
Верица Митреска	Анализа на малите претпријатија во Европската Унија (Analysis of Small	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /

	Enterprises in the European Union)			
Шпензије Османи	Карактеристики на големите претпријатија (Characteristics of Large Enterprises)	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /
Томи Печков	Специфичности на малите деловни субјекти (Specifics of Small Business Entities)	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /
Никола Германов	Преземања и спојувања на претпријатијата (Take-overs and Mergers of Enterprises)	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /
Нина Левиќ	Финансирањето на малите и средните претпријатија во нашата земја (Financing of Macedonian' Small and Medium Sized Companies)	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /
Тања Крстеска	Осигурување на моторни возила (Insurance of Motor Vehicles)	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /
Никола Крстевски	Стечај на банка (Insolvency Proceeding in Banking)	проф. д-р Димитар Гелев	26.02.2021	02-212 /
Теодора Андоновска	Правно уредување на трансплантацијата на органи (Legal Regulation of Organ Transplantation)	проф. д-р Димитар Гелев	26.02.2021	02-212 /
Маја Дејановска	Правна регулација на обновливите извори на енергија (Legal Regulation of Renewables)	проф. д-р Димитар Гелев	26.02.2021	02-212 /
Сема Еминова	Електронско банкарство – поим и регулација (Electronic Banking – Notion and Regulation)	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /
Ана Стерјовска	Правна регулација на информациската сигурност и заштитата на личните податоци при интернет пренос на податоци (Legal Regulation of Information Security and Protection of Personal Data during Online Activities)	проф. д-р Димитар Гелев	26.02.2021	02-212 /

Дајана Веселиновска	Различни видови банкарски кредитни аранжмани (Different Banking Credit Arrangements)	проф. д-р Биљана Петревска	26.02.2021	02-212 /
Игор Петков	Онлајн платформи за време на Ковид – предности и недостатоци (Online Platforms in a Time of Covid - Advantages and Disadvantages)	проф. д-р Драги Рашковски	26.02.2021	02-212 /
Габриела Колевска	Царински инкриминации (Crimes Against the Custom Service)	проф. д-р Никола Тупанчески	26.02.2021	02-212 /
Лазар Тасев	Сузбивање на системската корупција во Република Северна Македонија (Fight Against System Corruption in the Republic of North Macedonia)	проф. д-р Никола Тупанчески	26.02.2021	02-212 /
Јулија Наумовска	Постапка со притвореници, права, третман и посета (Procedure with Detainees, Detainees Rights, Treatment and Right to Visit)	проф. д-р Гордан Калаџиџиев	26.02.2021	02-212 /
Елена Јовановска	Борба против организираниот криминал и учество на Република Северна Македонија во СМПАСТ платформата на Европската Унија (Fight Against the Organized Crimes and Participation of the Republic of North Macedonia in EMPACT Platform of the EU)	проф. д-р Александра Деаноска Трендафилова	26.02.2021	02-212 /
Дарко Фармакоски	Супресија на корупцијата во македонскиот правосуден систем (Suppression of Corruption in Macedonian Judicial System)	проф. д-р Никола Тупанчески	26.02.2021	02-212 /
Лејла Робели	КОВИД – 19 казненоправни аспекти	проф. д-р Никола Тупанчески	26.02.2021	02-212 /

	(COVID-19 Criminal Law Aspects)			
Мила Петрова	Казненоправни аспекти на безбедноста и квалитетот на храната со посебен осврт на измама со храна (Criminal Law Aspects of Safety and Quality of Food, with Specific Attention to Food Frauds)	проф. д-р Никола Тупанчески	26.02.2021	02-212 /
Дејан Столевски	Улогата на Обвинителството за сузбивање на висока корупција и организиран криминал (The Role of The Public Prosecution Office for Suppression of High Corruption and Organized Crime)	проф. д-р Никола Тупанчески	26.02.2021	02-212 /
Мартин Толев	Криминолошките карактеристики на убиството од омраза (Criminological Characteristics of Murder of Hatred)	проф. д-р Гордана Лажетик	26.02.2021	02-212 /
Неџбедин Ибраими	Должности на сведокот во кривичната постапка (Duties of the Witnesses During the Criminal Procedure)	проф. д-р Гордан Калаџиџев	26.02.2021	02-212 /
Софија Христовска	Казненоправни и криминолошки карактеристики на рецидивизмот (Criminal Law and Criminological Characteristics of the Recidivism)	проф. д-р Александра Груевска Дракулевски	26.02.2021	02-212 /
Ана Казанџиоска	Казненоправни аспекти на проституцијата со посебен осврт на кривичното дело „Посредување во вршење проституција“ (Criminal Law Aspects of the Prostitution with Specific Attention to the Crime of Intermediation of Prostitution)	проф. д-р Александра Деаноска Трендафилова	26.02.2021	02-212 /

Анастасија Муратовска	Конфискација на имот и социјална реупотреба на конфискуваниот имот (Confiscation of Assets and Social Reuse of the Confiscated Assets)	проф. д-р Бобан Мисоски	26.02.2021	02-212 /

Д Е К А Н,

Проф.д-р Горан Коевски

Изработил : Хамди Весели
Советник за студентски прашање

РЕЦЕНЗИЈА

на учебникот „МЕТРИЧКИ ПРОСТОРИ“ ОД АВТОРИТЕ Д-Р МАРИЈА ОРОВЧАНЕЦ И Д-Р ПЕТАР СОКОЛОСКИ од ПМФ во Скопје

Врз основа на конкурсот за финансирање на издавачката дејност на Универзитетот во електронска форма, е-издаваштво за академската 2020/2021 година, бр. 11-1011/1-1 од 14.12.2020 година и барањето за издавање на учебникот „МЕТРИЧКИ ПРОСТОРИ“, во електронска форма, од авторите проф. д-р Марија Оровчанец, доц. д-р Петар Соколки, со Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. _____, донесена на 23.2.2021 година, за рецензенти се избрани: д-р Билјана Крстеска, редовен професор на ПМФ во Скопје и д-р Љупчо Настовски, редовен професор на ПМФ во Скопје.

Како рецензенти, по прегледувањето на трудот, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

5. ЗАЕДНИЧКИ ДЕЛ

Назив на учебникот, односно учебното помагало	„МЕТРИЧКИ ПРОСТОРИ“
Име и презиме на авторот (авторите)	Марија Оровчанец, Петар Соколки
Назив на предметната програма за која се однесува	Метрички простори
Назив на студиската програма	Наставна математика, Теориска математика, Актуарска и финансиска математика, Применета математика
Фонд на часови настава и вежби и ЕКТС-кредити за предметната програма во семестарот	Предметот Метрички простори на Природно-математичкиот факултет е задолжителен предмет со фонд на часови 2+2+0, број на ЕКТС-кредити 6 и се слуша во третиот семестар.
Број на студенти во една генерација кои ќе го користат предложениот учебник	Учебното помагало ќе го користат просечно 40 студенти од Институтот за математика, а може да послужи и за студенти од други факултети.
Дали се работи за прво издание или не	Прво издание
Предлог за начинот на издавање на секој поединечен наслов (печатена или електронска форма). За издавање во електронска форма, потребна е согласност од авторот.	Електронска форма
Предлог за тираж, формат, број на страници и прилози во боја за секој предложен наслов	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 240 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12 pt. Текстот е поделен во 17 поглавја (вклучувајќи ги додатоците и литературата).

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Билјана Крстеска,
редовен професор на ПМФ, - Скопје

Проф. д-р Љупчо Настовски,
редовен професор на ПМФ, - Скопје

6. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ ПРОФ. Д-Р БИЛЈАНА КРСТЕСКА

Краток опис на содржината	Ракописот МЕТРИЧКИ ПРОСТОРИ од авторите д-р Марија Оровчанец и д-р Петар Соколоски е изработен според предметната програма на предметот Метрички простори на студиските програми: Наставна математика, Теориска математика, Актуарска и финансиска математика и Применета математика на првиот циклус студии. Ракописот ги покрива предавањата и вежбите што авторите ги одржувале повеќе години по предметот Метрички простори на студентите по математика во третиот семестар. Материјалот е поделен на 17 поглавја. Секоја глава се состои од теоретски дел, внимателно одбрани задачи со детални решенија или упатства и задачи за самостојна работа. Голем дел од задачите се илустрирани со цртежи, што овозможува висок степен на нагледност во процесот на учење. Во првата глава се дадени основни поими и својства за метрика, метрички простор и нормиран простор, илустрирани со многу примери. Во втората глава се разгледуваат поимите растојание меѓу точка и множество и растојание меѓу две множества. Во третата и четвртата глава се изучуваат поимите за отворени и затворени множества, ограничени множества, затворац, внатрешност и раб на множество. Петтата глава се однесува на потпростори и надпростори од метрички простор. Шестата и седмата глава се посветени на низи во метрички простор, конвергенција на низа во метрички простор и комплетен метрички простор.

	Во осмата и деветтата глава се изучуваат компактни множества во произволен метрички простор и на n-димезионален Евклидски простор. Десеттата до тринаесеттата глава се посветени на поимите граница на функција и непрекинатост во произволен метрички простор и специјално на n-димезионален Евклидски простор. Во 14. глава е докажана теоремата на Банах за неподвижна точка, со голем број решени задачи. Следуваат примери со испитни комбинации кои биле давани на студентите по предметот Метрички простори, и решенијата на задачите.
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма	Ракописот е во согласност со студиската програма.
Оцена на учебникот, односно учебното помагало	Содржината на учебникот, покрај тоа што е во целост усогласена со содржината на предметот, претставена е на многу добар начин, бидејќи со теорискиот дел следат задачи со детални решенија кои му овозможуваат на корисникот самостојно да го учи и совладува материјалот. По изложувањето на основниот материјал, дадени се примери од комбинации од испитите по предметот Метрички простори, со што на читателот му се овозможува самостојно да провери како напредува во совладувањето на материјалот. На овие задачи дадени се одговори во наредното поглавје или даден е само конечен резултат, со цел студентот да ги провери сопствените одговори. Избраните и обработени содржини придонесуваат за интеграција на знаењето, развојот на системот поими и стекнување на (функционално) знаење од областа на метричките простори. Учебникот е методички-дидактички сработен по највисоки стандарди и има јасна логичка и кохерентна структура. Избраните задачи се јасно формулирани, различни и подредени по сложеност,

	разновидни и функционални и релевантни. Јазикот на кој е напишана книгата придонесува кон лесно разбирање на содржината, бидејќи покрај формалниот математички запис, книгата содржи голем број на задачи во кои студентот се насочува кон попрактично согледување на инаку многу апстрактните поими. Цртежите се користат за подобро разбирање и согледување на врските меѓу објектите кои се цел на обработка. Покрај тоа што книгата е наменета за студентите на математика, таа во голем дел може да се користи и на студиите по природни и технички науки.
Категоризација (учебник или учебно помагало)	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Ракописот ги исполнува сите стандарди на квалитетен универзитетски учебник и претставува голем придонес во развојот на наставната литература.
Предлози за потребни корекции	Предлозите за корекции и забелешките се доставени до авторите
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	Трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи на Република Северна Македонија.
Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од Правилникот за издавачка дејност	Учебното помагало е прва верзија на објавен труд.
Други елементи	нема

Рецензент
Проф. д-р Билјана Крстеска

7. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ ПРОФ. Д-Р ЛЉУПЧО НАСТОВСКИ

Краток опис на содржината	Ракописот содржи 17 поглавја. Во првите 14 поглавја е изложен материјалот кој се обработува во предметот Метрички простори со многу решени задачи. Во првото поглавје се наведени основните поими и својства за метрика, метрички простор и нормирани простори. Тие се разгледуваат во многу контексти, кои се користат во различни области од математиката со цел да се покаже заедничкото во структурата на навидум неспоредливи работи - множества чии елементи се броеви, вектори, низи, функции. Се обрнува внимание на фактот дека поимот метрика е фундаментален и тоа дека колку две работи се блиски зависи од метриката. Тоа е изложено со примери за различни метрики на множествата $\mathbb{R}^n$. Во второто поглавје се обработуваат поимите: растојание меѓу точка и множество и растојание меѓу две множества - поими дефинирани преку основниот - растојание меѓу две точки. Во третото поглавје се разработуваат поимите за отворени и затворени множества и за ограничени множества. Тоа се концепти кои се основни и на кои се развиени цели гранки во математиката. Овие типови на множества имаат различни форми и облици во различни метрички простори и нивното разбирање е од суштинска важност за понатамошното изучување на математиката. Во четвртото поглавје се разработени поимите за атхерентно множество, внатрешност и раб на множество. Овие поими се тесно поврзани со поимите од претходното поглавје и се дадени дополнителни релации кои служат за подобро разбирање на внатрешната структура на метричките простори. Во петтото поглавје е разработен поимот за метрички потпростори и во кои е опишан начинот на кој се дефинираат претходно спомнатите поими во нив. Во шестото поглавје се изучуваат низите во метрички простори. Направена е врска помеѓу поимите кои поврзани со

	поимот низа во реалната анализа и начинот на кој тие поими се обопштуваат во произволен метрички простор, како на пример подниза, точка на натрупување на низа, конвергентна и дивергентна низа и сл. Во седмото поглавје се изучуваат многу важниот тип на низи - Кошиевите и со нив поврзаниот концепт за комплетност на метрички простор. Во осмото и деветтото поглавје се изучуваат компактни метрички простори. Се содржат различни примери во кои се објаснети примените и значењето на поимите отворена покривка, конечна потпокривка, вложени сегменти, теоремата на Хајне-Борел и еквивалентноста затворените и ограничени множества со компактните множества во Евклидовите простори. Во десеттото поглавје се разработени поимите за граничните вредности на функции во метрички простори. Во десеттото до тринаесеттото поглавје се разработени поимите за непрекинатите функции во метричките простори. Разработени се многу фундаментални теореми кои се однесуваат на сликите на компактните множества преку непрекинати функции. Исто така, изложени се задачи со нивните решенија кои се однесуваат на пат-сврзаните (линиски сврзаните) множества кои се основни во дисциплините кои се изучуваат во повисоките години на студиите по математика. На крајот е докажана фундаменталната теорема на Банах за неподвижна точка во метрички простори. Во продолжение следуваат неколку комбинации од колоквиумски и испитни задачи по предметот Метрички простори кои биле давани минатите години. Петнаесеттото поглавје е додаток во кој се наведени некои фундаментални неравенства кои се користат во доказите на задачите, како неравенството на Коши-Буњаковски-Шварц, неравенството на Јанг, неравенството на Хелдер, неравенството на Минковски.

	Следува додаток во кој се наведени дефинициите и својствата за нормираните простори, поим кој е тесно поврзан со метричките простори. На крајот е дадена литературата која е користена при пишувањето на книгата.
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма	Учебникот е во согласност со студиската програма.
Оцена на учебникот, односно учебното помагало	Во учебникот се застапени во целост содржините кои се инкорпорирани во програмата по предметот Метрички простори. Начинот на кој материјата се изложува во учебникот е допадлив, со умешно и концизно изложување на потребните дефиниции и резултати, со што се овозможува стекнување на продлабочени знаења по предметот Метрички простори. Методолошки, во едукативна смисла, книгата е приспособена за самостојно совладување на материјата. Стилот на кој е пишуван учебникот е јасен, концизен и прецизен. Тоа овозможува негово лесно користење од страна на студентите. Верувам дека учебникот може да го привлече вниманието на сите кои сакаат да се запознаат и активно да стекнат знаења од областа на метричките простори. Тој се оценува како целосно прикладен за стекнување на компетенции и знаења од основите на метричките простори.
Категоризација (учебник или учебно помагало)	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Сметам дека поднесениот учебник за рецензија ги задоволува сите стандарди од методски и од научен аспект. Верувам дека оваа книга ќе го најде своето место не само кај студентите по математика туку и кај студентите од други факултети во кои на некој начин се изучуваат или користат метричките простори.
Предлози за потребни корекции	Предлозите за корекции и забелешките се доставени до авторите.
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	Трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи на Република Северна Македонија.

Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од овој Правилник	Учебникот е прва верзија на објавен труд.
Други елементи	нема

Рецензент
Проф. д-р Љупчо Настовски

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По прегледувањето на трудот, имаме чест и задоволство да му предложиме на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет при УКИМ во Скопје, да донесе одлука за издавање на ракописот на учебникот „МЕТРИЧКИ ПРОСТОРИ“ од авторите д-р Марија Оровчанец и д-р Петар Соколки во електронска форма.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Проф. д-р Билјана Крстеска,

2. Проф. д-р Љупчо Настовски,

Забелешка: Рецензијата објавена во Билтен, може да изнесува најмногу 10 страници, со проред 1.

Прилог бр. 3

**РЕЦЕНЗИЈА
НА РАКОПИСОТ „ХИДРОЛОГИЈА“ ОД АВТОРОТ
ИВАН РАДЕВСКИ**

Врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет, бр.02-339/2 од 10.3.2021 година, за членови на рецензентската комисија за рецензирање на учебникот Хидрологија од авторот: проф. д-р Иван Радевски, наменет за студентите на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје, за предметот Хидрологија, избрани се проф. д-р Олгица Димитровска и проф. д-р Свемир Горин.

По добивањето на ракописот и неговото детално разгледување и анализа, до Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, рецензентите го поднесуваат следниов

ИЗВЕШТАЈ**IX. ОПШТ ДЕЛ****Основни податоци за ракописот**

Назив на ракописот:	Хидрологија
Назив на предметната програма:	Хидрологија
Назив на студиската програма:	Сите студиски програми на Институтот за географија
Фонд на часови и ЕКТС-кредити (доколку ракописот е наменет за повеќе предмети, да се наведат сите предмети):	Фонд на часови: 3+2 ЕКТС кредити: 9 Ракописот не е наменет за повеќе предмети
Предметот Хидрологија на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје е задолжителен предмет со фонд на часови 3+2 број на ЕКТС-кредити 9 и се слуша во III семестар.	
Реден број на изданието:	прво издание
Општи податоци за ракописот:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 213 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во IX поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 67 слики и 9 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Олгица Димитровска
Проф. д-р Свемир Горин

Х. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р ОЛГИЦА ДИМИТРОВСКА

Краток опис на содржината:	Ракописот „Хидрологија“ е составен од осум поглавја. Пристапот е приспособен на барањата на наставата и потребите на студентите. Првото поглавје е воведно. Овде се дефинира хидрологијата како научна дисциплина, типовите на хидролошки објекти, како и историскиот развој на хидрологијата. Второто поглавје ги обработува подземните води, каде се опфатени видовите на подземни води, хидрогеолошките колектори и изолатори, изданите, вода во карстот и изворите. Во овој дел со помош на слики и табели детално се објаснети подземните води. Третото поглавје ги обработува основите на потамологијата. Дадени се главните елементи на речниот тек, водораздел и водоразделна линија, речна долина и корито, типови на долини и морфологија на речното корито. Понатаму се обработени и карактеристиките на сливот (хидро-морфолошките карактеристики), речната мрежа, водостој, протек, воден биланс на сливот, движење на водата низ овлажнет профил, големи и мали води, речниот режим и поплавите. На крајот од поглавјето дадена е статистичка хидрологија и веројатностни распределби, корисни за определување за теориски големи води, а обработени се и речниот нанос, реките и климатските промени, како и температурниот режим и мраз на реките. Во ова поглавје за подобро дообјаснување на појавите дадени се многубројни слики, табели и формули за пресметување. Четвртото поглавје е посветено на лимнологијата каде се обработени генезата, класификацијата на езерата, езерската морфометрија и хидрометрија, како и циркулацијата на езерската вода (краткотрајни и долготрајни промени на езерското ниво) и термичките карактеристики на езерата. Понатаму се обработени езерата на Земјата и извршена е поделба според генезата на езерскиот базен и на крајот е објаснето за батиграфската крива на езерата. Исто како и претходното и ова поглавје е надополнето со слики, табели и формули за пресметување, со цел дообјаснување на појавите и процесите кај езерата. Во петтото поглавје се обработени мочуриштата каде се опфатени нивната генеза, типови и хидролошкиот режим. Шестото поглавје ги обработува мразниците каде се опфатени нивната класификација, рапределба и хидролошкото значење. Седмото поглавје е посветено на океанографијата каде се обработени океаните, морињата и нивната

	класификација, морските струи и соленоста на морињата. Во склоп на осмото поглавје се дадени вежбите, каде им е овозможено на студентите низ практични примери да ги надополнат своите знаења за претходните содржини. Последното поглавје во ракописот е користената литература, каде што се приложени 63 наслови.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Предложеното учебно помагало е целосно усогласено со предметната програма.
Предлози за потребни корекции:	нема
Оцена на ракописот:	Ракописот ја обработува хидрологијата, како значајна физичко-географска дисциплина, која што како главен предмет на проучување ја има водата во природата, нејзините законитости, распоредот во просторот, влијанието на климатските промени и интеракцијата со останатите две главни физичко-географски дисциплини, климатологија и геоморфологија. Целта на содржината на ракописот е да го воведо студентот во разбирање и способност за интерпретација на феномените што се случуваат кај хидролошките објекти во просторно-временска смисла, нивниот режим, водниот биланс, проекции и перспективи. Ракописот е пишуван со лесен и разбирлив стил, со прифатлива и јасна мисла, со соодветно ниво на елаборација на конкретните термини, проблеми и теоретски фундаменти. На студентот и читателот му е дадена можноста да ги разбере теоретските основи преку практични и реални илустрации, слики, модели, табели и формули за пресметување, кои додаваат јасност на текстот што е очигледно низ целиот ракопис. На ракописот, овие карактеристики му обезбедуваат квалитет и перспектива на добар универзитетски учебник. Ракописот во целост нуди опширни и корисни содржини неопходни за потребите на студентите, но и за поширокиот круг на корисници. Содржините во презентираниот ракопис во значителна мера ја збогатуваат научната дисциплина за која е наменет.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 213 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонот 12. Текстот е поделен во IX поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 67 слики и 9 табели. Презентираните содржини во ракописот на едно високо научно ниво ги елаборираат и научно и

	стручно ги објаснуваат поставените теми и даваат одговор на сите значајни прашања, неопходни за продлабочување на знаењата на студентите во конкретната научна област. Трудот е целосно синхронизиран, со изразена методолошка прецизност и конзистентност од неговиот почеток до неговиот крај. Ракописот ги задоволува сите академски, научни и стручни критериуми потребни за негово објавување.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Хидрологија, примарно наменет за студентите на Институтот за географија при Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Во Скопје, 10 март 2021 година

РЕЦЕНЗЕНТ

Проф. д-р Олгица Димитровска

VIII. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ: ПРОФ. Д-Р СВЕМИР ГОРИН

Краток опис на содржината:	Во учебникот „Хидрологија“ се опфатени хидролошките појави и процеси во 8 поглавја. По краткиот вовед во првото поглавје станува збор за општите карактеристики на водата, типовите хидролошки објекти, распространетоста на водата на Земјата, водениот циклус, хидролошките објекти, физичките и хемиските карактеристики на водата, а даден е и краток историски преглед на развојот на хидрологијата. Во наредното поглавје се зборува за подземните води, односно за видовите подземни води, хидрогеолошките колектори и изолатори, изданите, изворите, а разработен е и феноменот на водата во карстот. Третото поглавје е посветено на реките, односно потамологијата во кое авторот детално и методолошки ги појаснува поимите и процесите поврзани со реките. Посебен акцент е ставен на апликативноста, преку презентирањето на сопствени научни резултати и примери. Од особено практично значење се содржините од статистичка хидрологија и веројатностните распределби. Четвртото поглавје е насловено Лимнологија и се однесува на езерата. Во девет посебни целини се објаснети поимите и појавите врзани за езерската вода. Петтото и шестото поглавје се однесуваат на поимите, појавите и процесите кај мочуриштата и мразниците. Океанографијата е тема која е обработена во седмото поглавје. Осмото поглавје претставува збирка вежби кои во голема мера на студентите ќе им го олеснат усвојувањето на материјалот. Последното поглавје во ракописот е користената литература, каде што се приложени 63 наслови.
Оцена за усогласеноста со предметната програма:	Целосно е покриена предметната програма.
Предлози за потребни корекции:	Нема потреба од корекции.
Оцена на ракописот:	Текстот на учебникот е прегледен, напишан е методолошки, јасно и концизно. Содржините се методолошки одбрани и компатибилни со слични учебници во светот. Градивото во целост ги обезбедува неопходните стручни и научни сознанија потребни на студентите, а може да се користи и од поширокиот круг на читатели. Сликите, фотографиите, картите, табелите и графиконите се квалитетно изработени. Особено се значајни примерите од научните резултати објавени од авторот во реномирани научни списанија, кои на студентите им

	овозможуваат да ги поврзат теориските сознанија со конкретни апликации, а со тоа да ја увидат применливоста на хидрологијата. Според, сето претходно наведено, сметам дека учебникот Хидрологија претставува високопрофесионално дело, драгоцен извор на знаења за студентите и сите заинтересирани за оваа проблематика.
Категоризација:	учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување:	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 213 страници (формат В5), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12. Текстот е поделен во IX поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи 67 слики и 9 табели. Ракописот ги задоволува сите предвидени законски и академски критериуми и параметри да биде објавен како универзитетски учебник.

Врз основа на изнесеното, чест ми е и задоволство овој ракопис да го поддржам и да го предложам да се отпечати како учебник по предметот Хидрологија, примарно наменет за студентите на Природно-математичкиот факултет.
Во Скопје, 10 март 2021 година

РЕЦЕНЗЕНТ
Проф. д-р Свемир Горин

РЕЦЕНЗИЈА

на учебното помагало ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО КОМПЛЕКСНА АНАЛИЗА (ПРВ ДЕЛ), прво издание, од авторите Весна Манова Ераковиќ и Абдула Букла од ПМФ во Скопје

Врз основа на конкурсот за финансирање на издавачката дејност на Универзитетот во електронска форма, е-издаваштво за академската 2020/2021 година, бр. 11-1011/1-1 од 14.12.2020 година и барањето за издавање на учебното помагало „ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО КОМПЛЕКСНА АНАЛИЗА (ПРВ ДЕЛ)“, во електронска форма, од авторите проф. д-р Весна Манова Ераковиќ, доц. д-р Абдула Букла, со Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. _____, донесена на 23.2.2021 година, за рецензенти се избрани: д-р Љупчо Настовски, редовен професор на ПМФ во Скопје, д-р Петар Соколоски, доцент на ПМФ во Скопје.

Како рецензенти, по прегледувањето на трудот, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ**8. ЗАЕДНИЧКИ ДЕЛ**

Назив на учебникот, односно учебното помагало	„ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО КОМПЛЕКСНА АНАЛИЗА (ПРВ ДЕЛ)“
Име и презиме на авторот (авторите)	Весна Манова Ераковиќ, Абдула Букла
Назив на предметната програма за која се однесува	Вовед во комплексна анализа
Назив на студиската програма	<u>Наставна математика,</u> <u>Теориска математика,</u> <u>Математичка економија,</u> <u>Математичко-програмирање,</u> <u>Математика-информатика (наставна)</u>
Фонд на часови настава и вежби и ЕКТС-кредити за предметната програма во семестарот	Предметот Вовед во комплексна анализа на ПМФ при УКИМ-Скопје е задолжителен предмет на студиските програми: <u>Наставна математика,</u> <u>Теориска математика,</u> <u>Математичка економија,</u> <u>Математичко-програмирање,</u> <u>Математика-информатика (наставна)</u> со фонд на часови 3+2, број на ЕКТС-кредити - 6 и се слуша во VI (или VIII) семестар.
Број на студенти во една генерација кои ќе го користат предложениот учебник	Учебното помагало ќе го користат просечно 30 студенти од Институтот за математика, а може да го користат и студентите од техничките факултети.
Дали се работи за прво издание или не	Прво издание
Предлог за начинот на издавање на секој поединечен наслов (печатена или електронска форма). За издавање во електронска форма, потребна е согласност од авторот.	Електронска форма

Предлог за тираж, формат, број на страници и прилози во боја за секој предложен наслов	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 90 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12 pt. Текстот е поделен во 9 поглавја, вклучувајќи ја литературата и содржи (околу) 26 слики.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Љупчо Настовски,
редовен професор на ПМФ, - Скопје
Доц. д-р Петар Соколоски,
доцент на ПМФ, - Скопје

9. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ ПРОФ. Д-Р ЛЈУПЧО НАСТОВСКИ

Краток опис на содржината	Ракописот „ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО КОМПЛЕКСНА АНАЛИЗА (ПРВ ДЕЛ)“ од авторите проф. д-р Весна Манова Ераковиќ и доц. д-р Абдула Букла е работен според предметната програма на предметот Вовед во комплексна анализа на студиските програми <u>Наставна математика</u>, <u>Теориска математика</u>, <u>Математичка економија</u>, <u>Математичко-програмирање</u>, <u>Математика-информатика (наставна)</u> на првиот циклус на студии на Природно-математичкиот факултет во Скопје. Овој предмет е предвиден со 3+2 часа неделно и вкупно 6 кредити. Ова е прво издание на овој ракопис. Ракописот се состои од 90 страници поделени во 9 глави, а на крајот од ракописот има литература и содржина. Во првата глава „Вовед. Поим за комплексен број“, се дадени примери поврзани со основите за поимот комплексен број, како реален и имагинарен дел на комплексен број, алгебарски облик, модул и аргумент на комплексен број и коњугиран комплексен број. Во втората глава „Други облици на комплексен број. Корен од комплексен број. Важни неравенства“, се дадени примери за експоненцијален и тригонометриски облик на комплексните броеви. Со помош со формулата на Моавр се решени задачи за степенување на комплексни броеви, како и задачи со примена на формулата во решавање на тригонометриски идентитети. Се разгледува и корен на комплексен број со соодветни примери. На крајот од оваа глава се разгледуваат важни неравенства во множеството комплексни броеви. Во третата глава, „Низи“, и четвртата глава „Редови“ се решени задачи за низи и редови од комплексни броеви. Се испитува конвергенција на некои елементарни низи и редови, а се разгледуваат и некои посложени теоретски примери за конвергенција.

	Во петтата глава „Елементарни комплексни функции“, се решени задачи за тригонометриските и експоненцијалните комплексни функции. Докажани се неколку врски меѓу овие функции во облик на неравенства и равенства. Во шестата глава „Диференцијабилност на комплексни функции“, се дадени примери, каде по дефиниција се испитува диференцијабилност на комплексна функција. Со помош на Коши-Римановите услови се решени задачи за холоморфни функции. Во седмата глава „Комплексна интеграција“, се решени задачи поврзани со интеграција по крива на комплексна функција. Во осмата глава „Кошиева интегрална теорема и последици“, се пресметани интегралите користејќи ја Кошиевата интегрална формула. Некои несвојствени интегралите се решени со помош на комплексно интегрирање. Во деветата глава „Конформни пресликувања“, се решени задачи каде се наоѓа слика на множество при конформно пресликување или каде се определува конформно пресликување меѓу дадени подмножества од комплексната рамнина. Се разгледуваат и Мобиусовите трансформации како посебна класа на конформните пресликувања. Во сите глави се дадени и основите поими потребни за решавање на задачите. Задачите по потреба се илустрирани и со цртежи, а решенијата се комплетно дадени.
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма	Предложеното учебно помагало е во согласност со предметната програма. Структурата на учебникот е соодветна на неговата намена.
Оцена на учебникот, односно учебното помагало	Во збирката се застапени во целост содржините кои се инкорпорирани во програмата по предметот комплексна анализа (прв дел). Начинот на кои материјата се изложува во збирката е допадлив, со умешно и концизно изложување на потребните дефиниции и резултати во секој параграф. Збирката овозможува стекнување на продлабочени знаења по предметот комплексна

	анализа. Стилот на кој е пишуван учебникот е јасен, концизен и прецизен. Тоа овозможува негово лесно користење од страна на студентите. Верувам дека збирката може да го привлече вниманието на сите кои сакаат да се запознаат и активно да стекнат знаења од областа на комплексната анализа. Збирката задачи се оценува како целосно прикладна за стекнување на компетенции и знаења од основите на комплексната анализа.
Категоризација (учебник или учебно помагало)	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Сметам дека ракописот кој е предаден за рецензија ги задоволува сите академски и стручни критериуми потребни за негово објавување како учебно помагало. Дополнително, предложеното учебно помагало може да се користи и на техничките факултети, како помошен материјал за предмети поврзани со комплексната анализа, што уште повеќе го оправдува неговото објавување.
Предлози за потребни корекции	Предлозите за корекции и забелешките се доставени до авторите
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	Трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи на Република Северна Македонија.
Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од Правилникот за издавачка дејност	Учебното помагало е прва верзија на објавен труд.
Други елементи	нема

Потпис на рецензентот

1. _____

10. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ ДОЦ. Д-Р ПЕТАР СОКОЛОСКИ

Краток опис на содржината	Ракописот „ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО КОМПЛЕКСНА АНАЛИЗА (ПРВ ДЕЛ)“ од авторите проф. д-р Весна Манова Ераковиќ и доц. д-р Абдула Букла е работен според предметната програма на предметот Вовед во комплексна анализа. Овој предмет е предвиден со 3+2 часа неделно и вкупно 6 кредита. Ова е прво издание на овој ракопис. Ракописот се состои од 90 страници поделени во 9 поглавја кои ги покриваат соодветните тематски единици предвидени со наставната програма, а на крајот од ракописот има литература и содржина. Во првата глава, „Вовед. Поим за комплексен број“, дадени се примери поврзани со основните дефиниции за комплексните броеви како алгебарски облик, реален и имагинарен дел на комплексен број, модул и аргумент на комплексен број и конјугиран комплексен број. Во втората глава „Други облици на комплексен број. Корен од комплексен број. Важни неравенства“, се дадени примери за експоненцијален и тригонометриски облик на комплексните броеви. Со помош на формулата на Моавр се решени задачи за степенување на комплексни броеви со примена во тригонометријата. Се разгледува и поимот корен на комплексен број. На крајот од оваа глава се разгледуваат некои важни неравенства во множеството на комплексни броеви. Во третата глава „Низи“ и четвртата глава „Редови“ се решени задачи за низи и редови од комплексни броеви. Се испитува конвергенција на некои низи и редови, а се разгледуваат и некои теоретски примери за конвергенција. Во петтата глава „Елементарни комплексни функции“, се решени задачи за тригонометриските и експоненцијалните комплексни функции. Докажани се некои врски меѓу овие функции. Во шестата глава „Диференцијабилност на комплексни функции“, се дадени

	примери каде на почеток по дефиниција се испитува диференцијабилност на комплексна функција, а подоцна со помош на Коши-Римановите услови се решени задачи за холоморфни функции. Во седмата глава „Комплексна интеграција“, се решени задачи поврзани со интеграција на комплексна функција вдоль крива. Во осмата глава „Кошиева интегрална теорема и последици“, се пресметани интегрални користејќи ја Кошиевата интегрална формула. Решени се некои несвојствени интегрални со помош на комплексно интегрирање. Во деветата глава, „Конформни пресликувања“, се решени задачи во кои се наоѓа слика на некое множество при конформно пресликување или се определува конформно пресликување меѓу дадени подмножества од комплексната рамнина. Се разгледуваат и Мобиусовите трансформации како посебна класа на конформните пресликувања. Во сите глави се дадени и основите поими потребни за решавање на задачите. Задачите по потреба се илустрирани и со цртежи, а решенијата се комплетно дадени.
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма	Предложеното учебно помагало е во согласност со предметната програма. Структурата на учебникот соодветствува на неговата намена.
Оцена на учебникот, односно учебното помагало	Ракописот е напишан на високо стручен начин. Стилот на пишување е едноставен и соодветен за разбирање од страна на студентите. Затоа, сметам дека ги задоволува потребните услови за универзитетско учебно помагало.
Категоризација (учебник или учебно помагало)	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Сметам дека ракописот ги задоволува сите академски и стручни критериуми потребни за негово објавување како учебно помагало. Предложеното учебно помагало исто така може да се користи и на сите технички факултети каде се изучуваат теми од комплексната анализа, што дополнително дава оправданост за негово објавување.

Предлози за потребни корекции	Предлозите за корекции се доставени до авторите
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	Трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи на Република Северна Македонија.
Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од овој Правилник	Учебното помагало е прва верзија на објавен труд.
Други елементи	нема

Потпис на рецензентот

2. _____

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По прегледувањето на трудот, имаме чест и задоволство да му предложиме на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, да донесе одлука за издавање на ракописот на учебното помагало „ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО КОМПЛЕКСНА АНАЛИЗА (ПРВ ДЕЛ)“ во електронска форма од авторите Весна Манова Ераковиќ и Абдула Букла.

РЕЦЕНЗЕНТИ

**Проф. д-р Љупчо Настовски,
Доц. д-р Петар Соколки,**

Забелешка: Рецензијата објавена во Билтен, може да изнесува најмногу 10 страници, со проред 1.

РЕЦЕНЗИЈА

на учебното помагало **ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО МАТЕМАТИКА (ЗА СТУДЕНТИТЕ НА БИОЛОГИЈА)**, прво издание, од авторите **Весна Манова Ераковиќ и Абдула Букла** од ПМФ во Скопје

Врз основа на конкурсот за финансирање на издавачката дејност на Универзитетот во електронска форма, е-издаваштво за академската 2020/2021 година, бр. 11-1011/1-1 од 14.12.2020 година и барањето за издавање на учебното помагало „ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО МАТЕМАТИКА (ЗА СТУДЕНТИТЕ НА БИОЛОГИЈА)“, во електронска форма, од авторите проф. д-р Весна Манова Ераковиќ, доц. д-р Абдула Букла, со Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. _____, донесена на 23.2.2021 година, за рецензенти се избрани: д-р Валентина Миовска, редовен професор на ПМФ во Скопје, д-р Ѓорѓи Маркоски, редовен професор на ПМФ во Скопје.

Како рецензенти, по прегледувањето на трудот, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

11. ЗАЕДНИЧКИ ДЕЛ

Назив на учебникот, односно учебното помагало	„Збирка решени задачи по математика (за студентите на биологија)“
Име и презиме на авторот (авторите)	Весна Манова Ераковиќ, Абдула Букла
Назив на предметната програма за која се однесува	Математика со биостатистика
Назив на студиската програма	Биохемија-физиологија, Молекуларна биологија и Екологија
Фонд на часови настава и вежби и ЕКТС-кредити за предметната програма во семестарот	Предметот Математика со биостатистика на ПМФ при УКИМ-Скопје е избран предмет во студиските програми: Биохемија-физиологија и Молекуларна биологија и Екологија со фонд на часови 2+2, број на ЕКТС-кредити - 4 и се слуша во I семестар.
Број на студенти во една генерација кои ќе го користат предложениот учебник	Учебното помагало ќе го користат просечно 100 студенти од Институтот за биологија
Дали се работи за прво издание или не	Прво издание
Предлог за начинот на издавање на секој поединечен наслов (печатена или електронска форма). За издавање во електронска форма, потребна е согласност од авторот.	Електронска форма
Предлог за тираж, формат, број на страници и прилози во боја за секој предложен наслов	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 110 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12 pt. Текстот е поделен во 8 поглавја (вклучувајќи ја литературата) и содржи (околу) 30 слики и 18 табели.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Валентина Миовска,
редовен професор на ПМФ, - Скопје
Проф. д-р Ѓорѓи Маркоски,
редовен професор на ПМФ, - Скопје

12. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ ПРОФ. Д-Р ВАЛЕНТИНА МИОВСКА

Краток опис на содржината

Ракописот „Збирка решени задачи по математика (за студентите на биологија)“ од авторите проф. д-р Весна Манова Ераковиќ и доц. д-р Абдула Букла е работен според предметната програма на предметот Математика со биостатистика на студиските програми Биохемија-физиологија, Молекуларна биологија и Екологија на првиот циклус на студии на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Овој предмет е предвиден со 2+2 часа неделно и вкупно 4 кредити. Ова е прво издание на овој ракопис. Ракописот се состои од 110 страници поделени во 8 глави, а на крајот од ракописот има литература и содржина.

Во првата глава „Пропорционалност на величините“, дадени се решени задачи поврзани со поимот процент и пропорција, како и задачи за раствори на соединенија.

Во втората глава „Принцип на математичка индукција“, се докажани некои равенства и неравенства, користејќи го принципот на математичка индукција.

Во третата глава „Биномна формула“, се решени задачи со Биномната формула.

Четвртата глава „Низи“, има 5 параграфи. Содржи решени задачи од аритметичка и геометриска прогресија, а дадени се и некои нивни практични примени. Во ова глава се разгледуваат и основните особини на низите како монотоност, ограниченост и последниот параграф е посветен на граничните вредности на низите.

Во петтата глава „Апсолутна вредност“, се решени равенки од прв ред кои содржат апсолутни вредности.

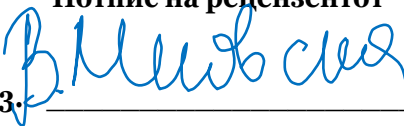
Шестата глава „Функции со реална променлива“, има 4 параграфи. Содржи задачи за определување на дефинициона област, парност, нули, скицирање на елементарни функции, а четвртиот параграф е посветен на гранична вредност на функција.

Во седмата глава „Извод на функција со реална променлива“, прво се решени задачи за определување извод на функција со правилата на диференцирање, а решени се и задачи користејќи го Лопиталовото правило. Решени се задачи и од примената на изводите во приближни вредности, како и во

	тангенти и нормали. Последниот, шестиот, дел е посветен на примената на изводите при испитување на монотоност, екстремни вредности и интервали на конкавност-конвексност за функција. Во осмата глава, „Елементи од комбинаторика веројатност и биостатистика“, која има 3 параграфи, се решени текстуални задачи од комбинаторика и веројатност. Тука се пресметуваат некои статистички параметри на случајни променливи и се добиени биостатистички табели. Во сите глави се дадени и основните поими потребни за решавање на задачите, а по потреба, користени се и цртежи за подобра илустрација.
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма	Предложеното учебно помагало е во согласност со предметната програма. Структурата на учебникот е соодветна на неговата намена.
Оцена на учебникот, односно учебното помагало	Ракописот „Збирка решени задачи по математика (за студентите на биологија)“ е напишан на високо стручен, едноставен и истовремено разбирлив начин. Стилот на пишување е прилагоден како за студентите, така и за останатите читатели кои ќе го користат во својата професионална работа. Затоа, ценам дека ги задоволува потребните услови за универзитетско учебно помагало.
Категоризација (учебник или учебно помагало)	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 110 страници (формат А4), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12 pt. Текстот е поделен во 8 поглавја, вклучува литература и содржи (околу) 30 слики и 18 табели. Врз основа на изнесените аргументи, овој ракопис можат да го користат студентите од првиот циклус на студиите на Природно математичкиот факултет како учебно помагало по предметот Математика со биостатистика, во согласност со соодветната предметна програма, но може да го користат и студенти од факултети во чии наставни програми се опфатени содржините што се обработуваат во овој ракопис.
Предлози за потребни корекции	Предлозите за корекции и забелешките се доставени до авторите.
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини	Трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните

утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	прописи на Република Северна Македонија.
Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од овој Правилник	Учебното помагало е прва верзија на објавен труд.
Други елементи	нема

Потпис на рецензентот

3.

13. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ ПРОФ. Д-Р ЃОРЃИ МАРКОСКИ

Краток опис на содржината

Ракописот „ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО МАТЕМАТИКА (ЗА СТУДЕНТИТЕ НА БИОЛОГИЈА)” од авторите проф. д-р Весна Манова Ераковиќ и доц. д-р Абдула Букла е работен според предметната програма на предметот Математика со биостатистика на студиските програми Биохемија-физиологија, Молекуларна биологија и Екологија на првиот циклус на студии на Природно-математичкиот факултет во Скопје.

Овој предмет е предвиден со 2+2 часа неделно и вкупно 4 кредити. Ова е прво издание на овој ракопис. Ракописот се состои од 110 страници поделени во 8 глави, а на крајот од ракописот има литература и содржина.

Во првата глава „Пропорционалност на величините“, дадени се примери поврзани со поимот процент и пропорција. Исто така, се решени задачи за раствори на соединенија.

Во втората глава „Принцип на математичка индукција“, преку поимот на принцип на математичка индукција се докажани некои равенства и неравенства.

Во третата глава „Биномна формула“, се решени задачи со Биномната формула.

Четвртата глава „Низи“, има 4 параграфи. Во првиот дел се решени примери за аритметичка и геометриска прогресија и се дадени некои нивни примени во текстуални задачи. Во оваа глава се разгледуваат и основните особини на низите како монотоност, ограниченост и конвергенција.

Во петтата глава „Апсолутна вредност“, преку дефиниција за апсолутна вредност се решени равенки од прв ред кои содржат апсолутни вредности.

Во шестата глава „Функции со реална променлива“ има 4 параграфи. Во задачите од првиот дел се определува дефинициона област на некои функции што содржат дробки, корени и логаритми. Со помош на елементарните функции и правилата за скицирање на график на функција се добиени графици на некои по сложени функции. Во последниот дел се третирали проблеми за гранична вредност на функција. Во седмата глава „Извод на функција со реална променлива“, прво се решени задачи за определување извод на функција со

	правилата на диференцирање. Со Лопиталово правило се пресметани некои лимеси на функции. Во последниот дел со помош на изводи се испитува монотоност, екстремни вредности и интервали на закривеност за функција. Во осмата глава „Елементи од комбинаторика веројатност и биостатистика“, која има 3 параграфи, се решени текстуални задаи од комбинаторика и веројатност. На крај се пресметуваат некои статистички параметри на случани променливи и се добиени биостатистички табели. Во сите глави се дадени и основите поими потребни за решавање на задачите. Задачите по потреба се илустрирани и со цртежи.
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма	Предложеното учебно помагало е во согласност со предметната програма. Структурата на учебникот е соодветна на неговата намена. Задачите се со умерена тежина и во нивните решенија се користат познати својства и техники.
Оцена на учебникот, односно учебното помагало	Во предложеното учебно помагало јасно и со разбирлив стил се претставени главните проблематики од предметната програма. Сметам дека материјалот ќе биде разбирлив и прифатлив од студентите на Институтот за биологија, при Природно-математичкиот факултет во Скопје. Дополнително учебното помагало е во согласност и со двата електронски објавени учебника за предметот. Сметам дека ги задоволува потребните услови за универзитетско учебно помагало.
Категоризација (учебник или учебно помагало)	Учебно помагало
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Ракописот кој е предаден за рецензија сметам дека ги задоволува сите академски и стручни критериуми потребни за негово објавување како учебно помагало. Истиот може да се користи и од студентите на други факултети каде се изучуваат содржините од овој предмет, што претставува дополнително оправдување за негово објавување.
Предлози за потребни корекции	Предлозите за корекции се доставени до авторите
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	Трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи на Република Северна Македонија.

Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од Правилникот за издавачка дејност	Учебното помагало е прва верзија на објавен труд.
Други елементи	нема

Потпис на рецензентот

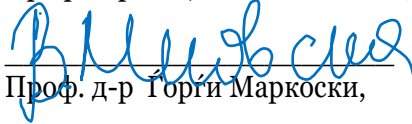

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По прегледувањето на трудот, имаме чест и задоволство да му предложиме на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, да донесе одлука за издавање на ракописот на учебното помагало **ЗБИРКА РЕШЕНИ ЗАДАЧИ ПО МАТЕМАТИКА (ЗА СТУДЕНТИТЕ НА БИОЛОГИЈА)** во електронска форма од авторите Весна Манова Ераковиќ и Абдула Букла.

РЕЦЕНЗЕНТИ

3. Проф. д-р Валентина Миовска,

4. Проф. д-р Горги Маркоски,

Забелешка: Рецензијата објавена во Билтен, може најмногу 10 страници, со проред 1.

да изнесува

РЕЦЕНЗИЈА
ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА
„АДИТИВНИ ПОЛУГРУПИ ОД НЕНЕГАТИВНИ ЦЕЛИ БРОЕВИ,
ДИМЕНЗИЈА И ФРОБЕНИУСОВ БРОЈ НА НУМЕРИЧКИ ПОЛУГРУПИ. “
ОД М-Р ВИОЛЕТА АНЃЕЛКОСКА,
ПРИЈАВЕНА НА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет во Скопје, на седницата одржана на 25.2. 2021 година, формираше комисија за оцена на докторската дисертација на кандидатот м-р Виолета Анѓелкоска со наслов „АДИТИВНИ ПОЛУГРУПИ ОД НЕНЕГАТИВНИ ЦЕЛИ БРОЕВИ, ДИМЕНЗИЈА И ФРОБЕНИУСОВ БРОЈ НА НУМЕРИЧКИ ПОЛУГРУПИ.“ во состав: проф. д-р Валентина Миовска (претседател), акад. д-р Дончо Димовски (ментор), проф. д-р Костадин Тренчевски (член), проф. д-р Весна Целакоска-Јорданова (член) и вонр. проф. д-р Ирена Стојменовска (член).

Комисијата во наведениот состав, со внимание ја прегледа и ја оцени докторската дисертација и на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет му го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

АНАЛИЗА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Виолета Анѓелкоска, со наслов „Адитивни полугрупи од ненегативни цели броеви, димензија и Фробениусов број на нумерички полугрупи“, содржи 98 страници компјутерски обработен текст во кириличен фонт со големина на букви 12, со 1,5 проред и со 38 библиографски единици (од научни трудови, статии и книги).

Трудот е структуриран во четири глави, вовед, заклучни согледувања и два додатоци. Деловите се систематизирани во точки и потточки со наслови и поднаслови, со што се обезбедува соодветно следење на материјата која е обработена во истражувањето.

Во **воведот** на трудот, изложени се предметот и целите на истражувањето. На почеток е даден кус историски осврт за теоријата на адитивни полугрупи од ненегативни цели броеви со цитирање на следните теореми објавени пред 45 години.

Теорема 1. Секоја адитивна полугрупа G со позитивни и негативни броеви е група и постои некој број m , така што:

$$G = \{mt | t \in \mathbb{Z}\}.$$

Теорема 2. Нека G е полугрупа само од позитивни броеви. Нека биде n најмалиот број во G , d најголемиот заеднички делител на елементите од G и $n = kd$. Да го означиме со A_i множеството на оние елементи од G што при делењето со n даваат остаток id , т.е. $A_i = \{a | a \in G, a = nt + id, t \in \mathbb{N}\}$. Тогаш имаме:

(i) $G = A_0 \cup A_1 \cup \dots \cup A_{k-1}$, дисјунктна унија.

(ii) Постојат $1 = a_0, a_1, \dots, a_{k-1}$, такви што $A_i = \{tn + id | t \geq a_i\}$ и притоа:

$$a_i + a_j \geq \begin{cases} a_{i+j}, & i+j < k \\ a_{i+j-k} - 1, & i+j \geq k. \end{cases}$$

(iii) Ако е $m_i = a_i n + id$, тогаш $\{n = m_0, m_1, \dots, m_{k-1}\}$ е генераторно множество на G .

(iv) Нека биде $b = \max\{a_0, a_1, \dots, a_{k-1}\}$, $s = \max\{i | a_i = b\}$ и $c = (b-1)k + s + 1$. Тогаш $(c-1)d \notin G$ и $\{td | t \geq c\} = G_* \subseteq G$. (За G_* велиме дека е регуларен дел на G).

Теорема 3. Нека биде α конгруенција на G и $\alpha \neq \Delta_G$. (Δ_G е равенството на G). Тогаш постојат $m, s_0, s_1, \dots, s_{k-1} \in \mathbb{N}$ такви што:

(i) $aab \Rightarrow m | a - b$;

(ii) $(\forall t \in \mathbb{N}_0)[(s_i + t)n + id]^\alpha$ е бесконечна класа и

$(\forall v \in A_i) v < s_i n + id \Rightarrow v^\alpha$ е конечна класа, при што $0 \leq i \leq k-1$.

(iii) Броевите s_i го задоволуваат следниов услов:

$$s_i \geq a_i, \\ s_i + a_j \geq \begin{cases} s_{i+j}, & i+j < k \\ a_{i+j-k} - 1, & i+j \geq k. \end{cases}$$

Од теоремата 2, следува дека секоја потполугрупа од $\mathbb{Z}$ е конечно генерирана. Но, тоа не е случај со потполугрупите од $\mathbb{Z}^n$, за $n > 1$.

Од втората половина на минатиот век посебен интерес се развива за адитивните полугрупи од ненегативни цели броеви чијшто најголем заеднички делител е 1, наречени нумерички полугрупи, не само заради нивната примена во алгебарската геометрија, теоријата на броеви, диофантовите равенки, туку и заради големиот број отворени прашања поврзани со нив.

Предмет на истражување во оваа докторска дисертација се две важни карактеристики, односно инваријанти на нумеричките полугрупи: димензијата, т.е. кардиналниот број на минималното генераторно множество на нумеричката полугрупа, и најголемиот позитивен цел број што не припаѓа во нумеричката полугрупа, наречен Фробениусов број.

Првата глава од докторската дисертација е насловена „Нумерички полугрупи, димензија на нумерички полугрупи“. Во неа се изнесени и анализирани основните поими и својства за нумеричките полугрупи, кои потоа се искористени за карактеризација на димензијата на нумеричките полугрупи од аспект на гореспоменатата **Теорема 2**. Главата е поделена на два дела (1.1 и 1.2).

Во 1.1 се дефинирани поимите за адитивна полугрупа од цели броеви и нумеричка полугрупа. Дадени се дефинициите за најзначајните карактеристики односно инваријанти на нумеричките полугрупи и за некои видови нумерички полугрупи.

Непразно подмножество G од $\mathbb{N}_0$ (множеството од цели ненегативни броеви), се нарекува нумеричка полугрупа, ако G е полугрупа во однос на операцијата собирање, ја содржи 0 и $\mathbb{N}_0 \setminus G$ е конечно множество. Оттука, секоја адитивна полугрупа од ненегативни броеви со најголем заеднички делител на броевите еднаков на 1, е нумеричка полугрупа. Најважни карактеристики на една нумеричка полугрупа се нејзината димензија, **кратност**, Фробениусовиот број, празнините, родот и псевдофробениусовите броеви. За илустрација, дадени се пет примери на нумерички полугрупи, за кои се определени наведените карактеристики, како и три примери на нумерички полугрупи кои задоволуваат определени својства.

Дадена нумеричка полугрупа G се означува со $G = [n, A]$, каде што n е нејзината кратност и $A = \{1 = a_0, a_1, \dots, a_{k-1}\}$, каде што $a_0, a_1, \dots, a_{k-1}$ се дефинирани како во **Теоремата 2**.

Со $\mathbb{N}$ е означено множеството од позитивни цели броеви. Операциите: собирање по модул n , одземање по модул n , и множење по модул n се означени со: $\oplus$, $\ominus$, и $\odot$ соодветно. Адитивната група во однос на собирање по модул n е означена со $(\mathbb{Z}_n, \oplus)$. За $X \subseteq \mathbb{Z}_n$, потполугрупата од $(\mathbb{Z}_n, \oplus)$ генерирана со X , е означена со $\langle X \rangle$. За

$i_1, \dots, i_k \in \mathbb{Z}_n$ и $k \in \mathbb{N}$, целиот дел $\left\lfloor \frac{i_1 + \dots + i_k}{n} \right\rfloor$ е означен со $[n; i_1, \dots, i_k]$, т.е.

$$[n; i_1, \dots, i_k] = \left\lfloor \frac{i_1 + \dots + i_k}{n} \right\rfloor.$$

Докажано е дека за $n, k, t \in \mathbb{N}$, $i_u, j_v \in \mathbb{Z}_n$, каде што $1 \leq u \leq k$ и $1 \leq v \leq t$, $j = i_1 \oplus \dots \oplus i_k$ и $s = j_1 \oplus \dots \oplus j_t$, важат следните равенства:

$$(i) [n; i_1, \dots, i_k] = \frac{i_1 + \dots + i_k - i_1 \oplus \dots \oplus i_k}{n};$$

$$(ii) [n; i_1, \dots, i_k, j_1, \dots, j_t] = [n; j, j_1, \dots, j_t] + [n; i_1, \dots, i_k];$$

$$(iii) [n; i_1, \dots, i_k, j_1, \dots, j_t] = [n; j, s] + [n; i_1, \dots, i_k] + [n; j_1, \dots, j_t];$$

$$(iv) [n; i] = 0.$$

Докажано е дека за нумеричка полугрупа $G = [n; \{a_0 = 1, a_1, \dots, a_{n-1}\}]$ важи неравенството

$$a_{i_1 \oplus \dots \oplus i_k} \leq a_{i_1} + \dots + a_{i_k} + [n; i_1, \dots, i_k],$$

за произволни $i_1, \dots, i_k \in \mathbb{Z}_n$ и $k \in \mathbb{N}$.

Нека $G = [n; a_0 = 1, a_1, \dots, a_{n-1}]$ е нумеричка полугрупа и нека

$$R(G) = \{i \oplus j | i, j \in \mathbb{Z}_n, a_{i \oplus j} = a_i + a_j + [n; i, j]\} \text{ и } S(G) = \mathbb{Z}_n \setminus R(G).$$

На крајот од делот 1.1, докажано е дека $0 \in S(G)$.

Во делот 1.2 дадена е карактеризација на димензијата на нумеричките полугрупи.

За нумеричката полугрупа $G = [n; a_0 = 1, a_1, \dots, a_{n-1}]$ нека

$$\mathcal{A}_0 = \{a_i n + i | i \in \mathbb{Z}_n\} \text{ и } \mathcal{M}_0 = \{a_i n + i | i \in R(G)\}.$$

Тогаш

$$|\mathcal{A}_0 \setminus \mathcal{M}_0| = |\mathbb{Z}_n \setminus R(G)| = |S(G)|.$$

Покажано е дека множеството $\mathcal{A}_0 \setminus \mathcal{M}_0$ е минимално генераторно множество на G , т.е.

$$ed(G) = |\mathcal{A}_0 \setminus \mathcal{M}_0| = |S(G)|.$$

Нека n е позитивен цел број. Нека $T \subseteq \mathbb{Z}_n \setminus \{0\}$ е генераторно множество на $\mathbb{Z}_n$, т.е. $\langle T \rangle = \mathbb{Z}_n$ и нека $B(T) = \{b_s | s \in T\} \subseteq \mathbb{N}$ го задоволува следниот услов:

Ако $t \in T$ и $t = i_1 \oplus \dots \oplus i_r$, за $i_1, \dots, i_r \in T \setminus \{t\}$ и $r \in \mathbb{N}$, тогаш

$$b_t < b_{i_1} + \dots + b_{i_r} + [n; i_1, \dots, i_r]. \quad (1)$$

Конструирано е множество $P = \{a_0, a_1, \dots, a_{n-1}\}$ на следниот начин:

(i) $a_0 = 1$;

(ii) Ако $i \in T$, тогаш $a_i = b_i$;

(iii) Ако $i \notin T$, тогаш

$$a_i = \min\{b_{i_1} + \dots + b_{i_r} + [n; i_1, \dots, i_r] | i = i_1 \oplus \dots \oplus i_r, i_1, \dots, i_r \in T\}.$$

Од дефиницијата на множеството P следува дека за секој $i \in \mathbb{Z}_n \setminus \{0\}$, постојат $t \in \mathbb{N}$ и $i_1, \dots, i_t \in T$ такви што

$$a_i = b_{i_1} + \dots + b_{i_t} + [n; i_1, \dots, i_t], \text{ за } i = i_1 \oplus \dots \oplus i_t. \quad (1.2)$$

Покажано е дека важат следните тврдења:

(i) $G = [n; P]$ е нумеричка полугрупа, која се означува со $[n; T; B(T)]$;

(ii) $R([n; T; B(T)]) = \mathbb{Z}_n \setminus (T \cup \{0\})$;

(iii) $ed([n; T; B(T)]) = |T| + 1$.

Претходните резултати се сумирани во следната теорема.

Теорема. Димензијата на нумеричка полугрупа G е d , т.е. $ed(G) = d$ ако и само ако $G = [n; T; B(T)]$ за некои $n, T \subseteq \mathbb{Z}_n \setminus \{0\}$, такви што $\langle T \rangle = \mathbb{Z}_n$ и $|T| = d - 1$ и за некое $B(T) \subseteq \mathbb{N}$ коешто го задоволува условот (1).

На крајот од оваа глава дадени се два примера во кои е определена димензијата на дадени нумерички полугрупи и три примери во кои за полугрупа $G = [n; T; B(T)]$ се определува множеството $P = \{a_0, a_1, \dots, a_{n-1}\}$ така што $G = [n; P]$.

Втората глава е насловена „Фробениусов број на нумерички полугрупи со димензија 3“. Во неа е анализиран Фробениусовиот проблем, кој е произлезен од Диофантови равенки. За дадена нумеричка полугрупа G , најголемиот природен број што не е во G се нарекува нејзин Фробениусов број и се означува со $F(G)$. Главата е поделена на три дела (2.1, 2.2 и 2.3).

Во делот **2.1** е направен краток осврт на Фробениусовиот проблем. За нумеричка полугрупа $G=[n;P]$ каде што $P = \{a_0, a_1, \dots, a_{n-1}\}$, се добива дека

$$F(G) = bn + s - n,$$

при што $b = \max\{a_0, a_1, \dots, a_{n-1}\}$ и $s = \max\{i | a_i = b\}$.

Постои единствена нумеричка полугрупа G со димензија 1, и тоа е множеството од сите ненегативни цели броеви, па според тоа, $F(G)$ не постои. За нумеричка полугрупа G со димензија 2, т.е. за полугрупа G генерирана со два заемно прости природни броеви a и x , $F(G) = ax - a - x$.

Во делот **2.2** наведени се: некои познати резултати за Фробениусовиот број; неколку алгоритми за Фробениусов број; неколку формули за Фробениусов број во специјални случаи; и три ограничувања за Фробениусовиот број на нумерички полугрупи со димензија 3.

Во делот **2.3** презентирани се резултатите од истражувањето на кандидатот. Имено, во овој дел дадена е карактеризација на Фробениусовиот број на нумерички полугрупи со димензија 3, од аспект на резултатите од главата 1. Презентирана е експлицитна формула и два алгоритми за определување на Фробениусовиот број за нумеричка полугрупа G со димензија 3 од облик

$$G = [n; \{i, j\}; \{b_i, b_j\}], \text{ НЗД}(n, i) = \text{НЗД}(n, j) = 1, n < x < y, \\ x = b_i n + i \text{ и } y = b_j n + j.$$

Од секој од двата алгоритми произлегува алгоритам со кој се определува множеството $\mathcal{F}$ од сите нумерички полугрупи со димензија 3, со кратност n и остатоци i и j , што генераторните елементи x и y ги даваат по модул n , т.е.

$$\mathcal{F} = \{[n; \{i, j\}; \{b_i, b_j\}] | b_i, b_j \in \mathbb{N}, n < b_i n + i < b_j n + j\}.$$

На почетокот од овој дел е покажано следното тврдење:

Ако $G = [n, \{i, j\}, \{b_i, b_j\}]$ е нумеричка полугрупа таква што

$$x = b_i n + i, y = b_j n + j, \text{ НЗД}(x, n) = \text{НЗД}(y, n) = 1 \text{ и } x < y,$$

Тогаш:

(i) Постојат $p, q, r, s \in \mathbb{N}$ такви што

$$0 < p \leq q, 0 < r \leq s, \\ qr + ps - pr = n, q \odot i = (s - r) \odot j, (q - p) \odot i = s \odot j, \\ qx > (s - r)y, (q - p)x < sy \text{ и} \\ \{m_0 = n, m_1, \dots, m_{n-1}\} = \{\alpha x + \beta y | 0 \leq \alpha < r, 0 \leq \beta < q\} \\ \cup \{\alpha x + \beta y | 0 \leq \alpha < p, 0 \leq \beta < s\}.$$

(ii) Фробениусовиот број на G е

$$F(G) = qx + sy - \frac{(q - p)x + (s - r)y - |(q - p)x - (s - r)y|}{2} - n - x - y.$$

Од ова тврдење изведени се Алгоритам 1, односно првиот алгоритам за определување на Фробениусовиот број и Алгоритам 2, односно првиот алгоритам за определување на множеството

$$\mathcal{F} = \{[n; \{i, j\}; \{b_i, b_j\}] | b_i, b_j \in \mathbb{N}, n < b_i n + i < b_j n + j\}.$$

Алгоритамот 1 е илустриран со еден пример, додека алгоритамот 2 е илустриран со два примера.

Во доказот на претходното тврдење, дефинирани се низи $\{u_b\}$ и $\{v_b\}$ и за нумеричката полугрупа $G = \langle n, x, y \rangle$ постојат единствени u_b, u_{b+1}, v_b и v_{b+1} , за кои $u_b x > v_b y$ и $u_{b+1} x < v_{b+1} y$. Тогаш полугрупата G се претставува како

$$G = \left[\begin{array}{cc} u_b & -v_b \\ -u_{b+1} & v_{b+1} \end{array} \right] \text{ при што детерминантата е еднаква на кратноста } n \text{ и}$$

$$F(G) = \begin{cases} u_b x + v_{b+1} y - u_{b+1} x - n - x - y, & \frac{u_b}{v_{b+1}} \leq \frac{y}{x} < \frac{u_b}{v_b} \\ u_b x + v_{b+1} y - v_b y - n - x - y, & \frac{u_{b+1}}{v_{b+1}} < \frac{y}{x} < \frac{u_b}{v_{b+1}}. \end{cases}$$

Дадени се два примера за пресметување на Фробениусовиот број на нумерички полугрупи со димензија 3, согласно претходната формула.

Во продолжение, докажано е следното тврдење.

Тврдење. Нека $a, b, u, v \in \mathbb{N}$ т.ш. $1 < a, b, u, v < n$ и нека важат следните услови:

- (i) $av - bu = n$;
- (ii) $a > b$ и $v > u$;
- (iii) $P_{a,b,u,v} = \{\alpha \odot i \oplus \beta \odot j \mid 0 \leq \alpha < a - b, 0 \leq \beta < v\} \cup \{\alpha \odot i \oplus \beta \odot j \mid 0 \leq \alpha < a, 0 \leq \beta < v - u\} = \mathbb{Z}_n$;
- (iv) За $0 < t < a$ и $0 < s < u$ важи $t \odot i \neq s \odot j$ и $a \odot i = u \odot j$;
- (v) За $0 < t < b$ и $0 < s < v$ важи $t \odot i \neq s \odot j$ и $b \odot i = v \odot j$.

Нека $c = \left\lfloor \frac{a}{b} \right\rfloor b - a$ и $w = \left\lfloor \frac{a}{b} \right\rfloor v - u$. Тогаш тврдењата (i) – (v) ќе важат и ако a, b, u и v се заменат со b, c, v и w , соодветно. Ако $c \geq 1$, тогаш $w < n$. Ако $w = n$, тогаш $c = 0$.

Понатаму, разгледан е уште еден пристап за определување на Фробениусовиот број на нумерички полугрупи со димензија 3, со воведување на поимот минимален пар и последователни минимални парови.

Докажано е дека ако $(p, -q)$ и $(u, -v)$ се два последователни минимални парови, тогаш

$$pv - qu = n \text{ и } \{s \odot i \oplus r \odot j \mid (s, r) \in A_L \cup A_R\} = \mathbb{Z}_n,$$

каде што $A_L = \{(s, r) \mid 0 \leq s < p, 0 \leq r < v - q\}$ и

$$A_R = \{(s, r) \mid 0 \leq s < p - u, 0 \leq r < v\}.$$

За да се најдат сите минимални парови се започнува со минималните парови $(n, 0)$ и $(j \odot i^{-1}, -1)$. Следниот минимален пар е $(\left\lfloor \frac{n}{j \odot i^{-1}} \right\rfloor (j \odot i^{-1}) - n, -\left\lfloor \frac{n}{j \odot i^{-1}} \right\rfloor)$. Понатаму, ако $(p, -q)$ и $(u, -v)$ се два последователни минимални парови за кои $u \neq 0$, следниот минимален пар ќе биде

$$(\left\lfloor \frac{p}{u} \right\rfloor u - p, -(\left\lfloor \frac{p}{u} \right\rfloor v - q)).$$

Од претходното следува дека ако $G = \langle n, x, y \rangle$ е нумеричка полугрупа со $ed(G) = 3$, тогаш:

(i) Постојат единствени $p, q, u, v \in \mathbb{N}$, добиени според претходно наведената постапка за кои важи:

$$px \equiv qy \pmod{n}, \quad vy \equiv ux \pmod{n}, \\ px > qy \text{ и } vy > ux;$$

(ii) Фробениусовиот број на G е

$$F(G) = px + vy - \frac{ux + qy - |ux - qy|}{2} - n - x - y.$$

Како резултат на овој пристап изведени се Алгоритам 3, односно вториот алгоритам за определување на Фробениусовиот број и Алгоритам 4, односно вториот алгоритам за определување на множеството

$$\mathcal{F} = \{[n; \{i, j\}; \{b_i, b_j\}] \mid b_i, b_j \in \mathbb{N}, n < b_i n + i < b_j n + j\}.$$

Алгоритамот 3 е илустриран со еден пример, додека алгоритамот 4 е илустриран со два примера.

Оваа глава завршува со пример во кој се определува Фробениусовиот број на нумеричка полугрупа со димензија 3 според алгоритмот на Rødseth, алгоритмот на Davison, алгоритмот 1 и алгоритмот 3 и се прави нивна споредба.

Третата глава насловена „Граници за Фробениусовиот број на нумерички полугрупи со произволна димензија. Хипотеза на Wilf за нумерички полугрупи.“ е посветена на една од најпознатите хипотези за нумерички полугрупи, а тоа е Wilf – овата хипотеза за нумерички полугрупи. Оваа глава е поделена на два дела (**3.1** и **3.2**). Во делот **3.1** изнесени се шест познати граници за Фробениусовиот број за нумерички полугрупи со произволна димензија, изразени преку инваријантите на нумеричките полугрупи. Во делот **3.2**, на почеток се наведени неколку познати специјални случаи за кои важи хипотезата на Wilf. Потоа е докажано дека ако $G = [n, \{i_1, i_2, \dots, i_k\}, \{b_{i_1}, b_{i_2}, \dots, b_{i_k}\}]$ е нумеричка полугрупа таква што $\{i_1, i_2, \dots, i_k\}$ е слободна база на $\mathbb{Z}_n$, тогаш за G важи хипотезата на Wilf, односно важи неравенството

$$\frac{F(G) + 1}{F(G) + 1 - g(G)} \leq ed(G).$$

Во претходното неравенство, $g(G)$ е родот на полугрупата G , што всушност е кардиналниот број на множеството од сите природни броеви што не се во G .

Четвртата глава, насловена „Фробениусов број на нумерички полугрупи со димензија поголема од 3“, се состои од два дела (**4.1** и **4.2**). Во делот **4.1** се наведени некои познати формули и алгоритми за определување на Фробениусовиот број на нумерички полугрупи со произволна димензија. Во делот **4.2**, врз основа на една поширока дискусија, користејќи ги резултатите од втората глава, презентирана е постапка со која од дадена нумеричка полугрупа со димензија 3, со додавање на уште еден елемент во минималното генераторно множество, при определени услови, се добиваат сите нумерички полугрупи со димензија 4, кои произлегуваат од нумеричката полугрупа со димензија 3.

Користејќи ги ознаките од втората глава, на нумеричка полугрупа со димензија 4 $G = [n; \{i, j, k\}; \{b_i, b_j, b_k\}]$ таква што $x = b_i n + i, y = b_j n + j, z = b_k n + k$ и $n < x < y < z$, слично како кај нумеричките полугрупи со димензија 3, придружена е детерминанта

$$\begin{vmatrix} a & -u & -\alpha \\ -b & v & -\beta \\ -c & -w & \gamma \end{vmatrix},$$

при што важат следните услови:

$$ax > uy + az, vy > bx + \beta z, \gamma z > cx + wy,$$

$$a > u, a > \alpha, v > \beta,$$

$$a > b, a > c, v > u, v > w, \gamma > \alpha, \gamma > \beta,$$

$$a \odot i = u \odot j \oplus \alpha \odot k, v \odot j = b \odot i \oplus \beta \odot k \text{ и } \gamma \odot k = c \odot i \oplus w \odot j.$$

Со споменатата постапка, за дадена нумеричка полугрупа $\begin{vmatrix} p & -r \\ -q & s \end{vmatrix}$ од

$$\mathcal{F} = \{[n; \{i, j\}; \{b_i, b_j\}] \mid b_i, b_j \in \mathbb{N}, n < b_i n + i < b_j n + j\}$$

се конструира множеството од сите нумерички полугрупи

$$\mathcal{F} \left(\begin{vmatrix} p & -r \\ -q & s \end{vmatrix} \right) = \{[n; \{i, j, k\}; \{b_i, b_j, b_k\}] \mid \begin{vmatrix} p & -r \\ -q & s \end{vmatrix} \in \mathcal{F}, b_k \in \mathbb{N}, b_j n + j < b_k n + k\},$$

добиеани од $\begin{vmatrix} p & -r \\ -q & s \end{vmatrix}$ со додавање на уште еден генераторен елемент.

Постапката е илустрирана со два примера. Понатаму врз основа на добиените резултати од споменатата постапка се дава начин за определување на Фробениусовиот број на нумеричка полугрупа со димензија 4, кој е илустриран со два примера.

Со цел да се избегне обременување на основниот текст на дисертацијата, на крајот се поместени два прилога за погоре споменатите алгоритми на Rødseth и Davison за определување на Фробениусовиот број на нумерички полугрупи со димензија 3.

ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА

Предмет на истражување

Предмет на истражување во поднесениот труд се адитивните полугрупи од ненегативни цели броеви и специјално, нумеричките полугрупи, со посебен осврт на карактеризација на нивната димензија и добивање начин за наоѓање на Фробениусовиот број на нумеричка полугрупа.

Податоци за состојбата на подрачјето во кое е работена дисертацијата

Алгебарската теорија на полугрупи е релативно нова математичка дисциплина која почнува самостојно да се развива дури од втората половина на дваесеттиот век. Пред тоа, сите резултати за полугрупи се добиени во рамките на изучувањето на групи и прстени. Наједноставните примери на полугрупи се адитивните полугрупи на различни множества со броеви. Во трудот (Д. Димовски, Адитивни полугрупи од цели броеви, Прилози, IX, 2, МАНУ, Скопје, (1977), 21-25), дадена е структурата на адитивните полугрупи од цели броеви, со посебен осврт на адитивните полугрупи од позитивни цели броеви.

Од втората половина од минатиот век посебен интерес се развива кон изучувањето на адитивните полугрупи од ненегативни цели броеви за кои најголемиот заеднички делител на нивните елементите е 1, наречени нумерички полугрупи, не само заради нивната примена во алгебарската геометрија, теоријата на броеви, диофантовите равенки, криптографијата, туку и заради големиот број отворени прашања поврзани со нив. Имено, нумеричка полугрупа G е непразно подмножество од множеството цели ненегативни броеви $\mathbb{N}_0$, затворено во однос на операцијата собирање, ја содржи нулата, има барем еден позитивен цел број што не припаѓа во G и најголемиот заеднички делител на нејзините елементи е 1. Изучувањето на нумеричките полугрупи е тесно поврзано со определување на нивните карактеристики – инваријантите.

Прашањето за наоѓање на задоволителен израз или формула за Фробениусовиот број за дадена нумеричка полугрупа кое е многу едноставно за разбирање и е многу старо, се' уште е отворено и на него активно работат голем број математичари.

Краток опис на применетите методи

При истражувањето се користени методи и техники од теорија на броеви, конечни циклични групи, конгруентни равенки и неравенки, целобројни матрици и детерминанти и геометриско комбинаторни карактеристики на целобројни решетки.

Краток опис на резултатите од истражувањето

1. Дадена е карактеризација на димензија на нумерички полугрупи која потоа е користена за добивање други резултати.

2. Даден е опис на класи нумерички полугрупи со димензија 3 преку 2×2 целобројни матрици.

3. Дадени се алгоритми за конструкција на сите нумерички полугрупи во класите од 2.

4. За фиксирана нумеричка полугрупа од некоја класа од **2.**, дадена е експлицитна формула за нејзиниот Фробениусов број.

5. Дадени се алгоритми за пресметување на Фробениусовиот број за нумерички полугрупи со димензија 3.

6. Докажана е хипотезата на Wilf за нумерички полугрупи кои имаат слободна база.

7. Добиени се делумни резултати за опис на класи нумерички полугрупи со димензија 4 преку 3×3 целобројни матрици.

8. Дадена е постапка за определување на некои класи нумерички полугрупи со димензија 4 од **7.**, добиени од некоја класа полугрупи со димензија 3 од **2.**

9. За фиксирана нумеричка полугрупа од некоја класа од **8.**, даден е начин за наоѓање на нејзиниот Фробениусов број.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација на кандидатот м-р Виолета Ангелкоска, со наслов „Адитивни полугрупи од ненегативни цели броеви, димензија и Фробениусов број на нумерички полугрупи“,

претставува истражување од научното подрачје математика, во областа алгебра, а поконкретно во областа теорија на полугрупи.

Изработката на темата на оваа докторска дисертација ги постигна целите и очекуваниот научен придонес наведени во нејзината пријава.

Докторската дисертација на кандидатот м-р Виолета Ангелкоска, со наслов „Адитивни полугрупи од ненегативни цели броеви, димензија и Фробениусов број на нумерички полугрупи“, според мислењето на комисијата за оценка, ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот пред одбраната на докторскиот труд ги објавил следниве рецензирани научноистражувачки трудови:

- [1] V. Angjelkoska, D. Dimovski: Additive semigroups of integers. Embedding dimension of numerical semigroups, *Contributions, Sec. Nat. Math. Biotech. Sci.*, MASA, Vol. 38, No. 1, (2020), pp. 49–55.
- [2] V. Angjelkoska, D. Dimovski, On a special case of Wilf's conjecture, *Asian-European Journal of Mathematics*, Vol. 13, No. 8 (2020) 2050159 (7 pages)

Докторската дисертација успешно ја помина проверката на системот за анализа и пронаоѓање на плагијати во трудови (<http://plagijati.mon.gov.mk>).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Главни научни придонеси на кандидатот се резултатите наведени во **Краткиот опис на резултатите од истражувањето**.

Подрачјето на примена и ограничувањата се од научното подрачје математика, со потесна област теорија на полугрупи.

Можните понатамошни истражувања се: карактеризирање на класи нумерички полугрупи со димензија 4 преку 3×3 и со димензија 5 преку 4×4 целобројни матрици и наоѓање алгоритми за пресметување на Фробениусовиот број.

Со оглед на наведеното, Комисијата му предлага на Наставно-научниот совет на Природно-математичкиот факултет да ја прифати позитивната оценка и да закаже одбрана на докторската дисертација на кандидатот **м-р Виолета Ангелкоска**, со наслов „Адитивни полугрупи од ненегативни цели броеви, димензија и Фробениусов број на нумерички полугрупи“.

КОМИСИЈА

Проф. д-р Валентина Миовска, претседател
Акад. д-р Дончо Димовски, ментор
Проф. д-р Костадин Тренчевски, член
Проф. д-р Весна Целакоска-Јорданова, член
Вонр. проф. д-р Ирена Стојменовска, член

Прилог бр. 2

**РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАУЧНИ РАБОТНИЦИ ВО СИТЕ НАУЧНИ ЗВАЊА ОД
НАУЧНАТА ОБЛАСТ СТОМАТОЛОШКА ПРОТЕТИКА НА
СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците Нова Македонија и Лајм од 10.11.2020 година, за избор на научни работници во сите научни звања од научната област (дисциплина) стоматолошка протетика, и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот/Научниот совет, бр. 02-346711, донесена на 1.12.2020 година, формирана е рецензентска комисија во состав: д-р Гордана Ковачевска, редовен професор на Стоматолошкиот факултет, д-р Билјана Капушевска, редовен професор на Стоматолошкиот факултет и д-р Јадранка Бундевска, редовен професор на Стоматолошкиот факултет.

Како членови на рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на 2 (две) лица за научни работници во сите научни звања од научната област (дисциплина) стоматолошка протетика, во предвидениот рок се пријавија н. сор. д-р Анета Мијоска и н. сор. д-р Наташа Ставрева.

14. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката н. сор. д-р Анета Мијоска е родена на 10.7.1972 година, во Скопје. Завршува стручно средно образование со одличен успех во Средното медицинско училиште „Д-р Панче Караџов“, отсек - забни техничари во 1990 година. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет, Скопје каде дипломирала на 28.11.1997 година, со просечен успех 8,75.

Кандидатката активно се служи со англиски јазик.

Во учебната 2018/19 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Стоматолошкиот факултет, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје. Студиите ги завршила на 27.3.2020 година, со просечен успех 10. На 27.3.2020 година го одбрала магистерскиот труд под менторство на проф. д-р Гордана Ковачевска, редовен професор на Стоматолошкиот факултет на тема: „Проценка на состојбата на оралниот статус и протетичката рехабилитација кај геријатриски испитаници“.

Докторска дисертација пријавила во декември 2011 година на Стоматолошкиот факултет - Скопје. Дисертацијата на тема: „Евалуација на врската помеѓу цирконијата и порцеланските маси за фасетирање“ ја одбрала на 11.9.2015 година, пред комисија во состав: проф. д-р. Мирјана Поповска, проф. д-р Јагода Бајевска, проф. д-р Љубен Гугувчевски, проф. д-р Никола Гиговски и проф. д-р Весна Коруноска Стевковска. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област стоматолошка протетика.

На 14.10.2009 година е избрана во звањето помлад асистент на Стоматолошкиот факултет во областа стоматолошка протетика.

Во моментот е научен соработник. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1123 од 16.5.2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во Билтен 1123/2016, 1152/2017, 1163/2018, 1167/2018, 1187/2019, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на поднесена документација која е од важност за изборот.

15. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Стоматолошки факултет, кандидатката д-р Анета Мијоска изведува теоретска и практична (настава, вежби, теренска настава, итн.) на прв циклус студии на студиската програма доктори по дентална медицина, стручни забни техничари и на стручни стоматолошки сестри на

Стоматолошкиот факултет. Исто така, активно е вклучена во изведувањето на теоретската и практичната клиничка едукација на специјалистичка настава за специјализантите по стоматолошка протетика, како и едукацијата за реализација на задолжителниот стаж на клиниката за стоматолошка протетика.

- Кандидатката е автор на рецензиран учебник под наслов „Дентални материјали-забнотехнички и клинички“, Гордана Ковачевска, Анета Мијоска, Стоматолошки факултет, 2019 година.
- Практикум - Претклиничка протетика 2 - Фиксни протези – Мостови. Стоматолошки факултет, 2016 година, Билјана Капушевска, соработници - А. Мијоска, Е. Бајрактарова, В. Шотаровска; Н. Ставрева, М. Петков, Д. Петровски.
- Технологија на фиксни протези (мостови), Второ дополнето издание, Билјана Капушевска и сор. Стоматолошки факултет, 2019 година.
- Со усни и постер-презентации активно учествувала на конгреси во земјата и во странство, како автор или коавтор на стручно-научни трудови, а присуствувала и учествувала како предавач на семинари и симпозиуми.

Настапувала како поканет предавач од Македонија на 19 конгрес на стоматолозите на Србија, Белград, 2020 година, на тема Significance of contemporary non-invasive methods for assessing oral mucous lesions. На 3 конгрес на стоматолозите на Црна Гора со меѓународно учество, Бечичи, Црна Гора, 2019 година има настапувано како поканет предавач од Македонија, на тема Multilayered zirconia – inovacija za anteriorne estetske restauracije. Поканет предавач била на МСД на 8 конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид, 2018 година на тема „Софтверски апликации за одредување на бојата и материјалот на керамичките протетички реставрации“.

Научноистражувачка дејност/Стручно-уметничка дејност

Д-р Анета Мијоска од последниот избор на научен соработник, како автор или коавтор, има објавено вкупно **115** труда од стоматолошката област од кои **2** труда објавени во научно списание индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, **28** труда објавени во научни списанија со импакт-фактор, **15** труда во меѓународни научни списанија и научни публикации и **2** труда во научно-стручно списание. Има објавено **68** труда во зборници на научни и стручни собири.

Д-р Анета Мијоска активно учествувала во еден национален научноистражувачки проект:

- „Евалуација на влијанието и потребата од протетичка рехабилитација врз оралното здравје и квалитет на животот кај геријатриска популација во Р. Македонија“, УКИМ, Стоматолошки факултет – Скопје, 2018 година.
Учествувала како соработник во еден меѓународен научноистражувачки проект:
- „Префабрикувани циркониумски колчиња со ретентивен коронарен облик за реставрација на ендодонтски третирани заби – in vitro процена на третманот“, Стоматолошки факултет - Скопје и Медицински Факултет - Љубљана, Словенија- 2016 година.

Била член на научниот одбор на 19 Конгрес на стоматолозите на Србија, Белград 17-19 октомври 2020 година.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Анета Мијоска активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Стоматолошкиот факултет и стручно-апликативната работа на Клиниката за стоматолошка протетика, при ЈЗУ Универзитетски стоматолошки клинички центар „Св. Пантелејмон“. Член е на македонските стручни здруженија: Македонското стоматолошко друштво (МСД), Стоматолошката комора на Македонија (СКМ) и Здружението на доктори специјалисти по стоматолошка протетика на Македонија (ЗДССПМ), како и на Балканската стоматолошка асоцијација (BASS).

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој од 1-30.12.1997 во Минхен, Универзитет Лудвиг Максимилијан, Медицински факултет, Оддел за стоматолошка протетика.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи:

- Во Стоматолошката комора на Македонија од 2014-2018 година ја вршела функцијата потпретседател на Надзорната комисија на комората;
- Активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Стоматолошката комора како испитувач на стручните испити за добивање на лиценца за самостојна работа;
- Во периодот од 201-2018 година била претседател на синдикална организација на стоматолошкиот клинички центар Мајка Тереза.

Добитник е на благодарница за придонес во работата и развојот на Факултетот (Скопје, 2009 год.), по повод 50-годишниот јубилеј на Стоматолошкиот факултет. Добитник е на благодарница за учество во работата и развојот на Стоматолошкиот факултет по повод одбележувањето на јубилејот „60 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје“, 2019 година.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката Анета Мијоска, во учебната 2020/2021 година, доби позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

Трудови со оригинални научни резултати, објавени во референтно научно/стручно списание:

За тековниот конкурс за избор во научно звање на Катедрата за стоматолошка протетика ги приложува следниве објавени научни трудови:

1. Kokoceva-Ivanovska O, Jankulovska M, Pavlevska M, Zabokova-Bilbilova E, **Mijoska A**. The influence of fluoride on the clinical development of the circular caries. 22th BaSS Congress (abstract book). Thessaloniki 2017:189. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1187/2019 год.
2. Kokoceva-Ivanovska O, Jankulovska M, **Mijoska A**, Zabokova-Bilbilova E, Pavlevska M, Todorovska G. Ultrastructural changes of the initial lesion at early childhood caries. Journal of International Dental and Medical Research 2017; Vol 10(1):36-41. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1187/2019 год.
3. Zabokova-Bilbilova E, Zlatko Georgiev Z, Sotirovska-Ivkovska A, Kokoceva Ivanovska O, Gligorova D, **Mijoska A**. Protective effect of CPP-ACP agents on enamel during orthodontic treatment. 16. Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Beograd 2017:54-55. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1163 од 2018 год Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1162/2018 год.
4. Kokoceva Ivanovska O, Zabokova-Bilbilova E, **Mijoska A**, Stavreva N, Simjanovska Lj, Todorovska G. Clinical examination of oral hygiene index in early childhood caries. 16. Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Beograd 2017:62. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1170/2018 год.
5. Stavreva N, Kapusevska B, **Mijoska A**, Zabokova-Bilbilova E, Kokocheva Ivanovska O, Simjanovska Lj. Correlation between different marginal designs and fracture resistance at all-cerramic restaorations in posterior region. 16. Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Beograd 2017:54-52. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1167/2018 год.
6. **Mijoska A**, Stavreva N, Zabokova-Bilbilova E, Gigovski N, Kokoceva Ivanovska O, Korunoska Stevkovska V, Mitić K. Chemical treatmnet for improving intraoral cementation of zirconia. 16. Kongres stomatologa Srbije sa megunarodnim ucescem, Beograd 2017:56. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил

- и Методиј“ во Скопје бр. 1163/2018 год. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1167/2018 год.
7. Kokoceva-Ivanovska O, **Mijoska A**, Zabokova-Bilbilova E, Sarakinova O, Stavreva N. Oral hygiene index in early childhood caries, before and after topical fluoride treatment. *Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences* 2018; 6(2):378-383. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1187/2019 год.
  8. **Mijoska A**, Popovska M, Stevkovska-Korunovska V, Gigovski N, Nikolovska J, Pancevska S, Dastevski B, Petkov M, Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O. Mechanical properties of three veneering ceramics for zirconia-in vitro study. *Physioacta* 2018; vol 12(2):93-100.
  9. Zabokova-Bilbilova E, Sotirovska-Ivkovska A, Georgiev Z, **Mijoska A**, Stavreva N: Caries inhibiting effect of preventive measures during orthodontic treatment with fixed appliances. 23th BaSS Congress. Iasi, Romania 2018:269.
  10. **Mijoska A**, Stavreva N, Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva-Ivanovska O, Ambarkova V. Zirconia surface treatment for improving bonding to veneering ceramic-in vitro study. 23th BaSS Congress (abstract book) Iasi, Romania 2018:187. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1187/2019 год.
  11. **Mijoska A**, Korunoska-Stevkovska V, Nikolovska J, Gigovski N, Pancevska S, Dastevski B, Petkov M, Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Mitic K. Determination of secondary caries risk in patients with fixed partial dentures. *Journal of Hygienic Engineering and Design* 2018; vol 24:80-83. Трудот е рецензиран во Билтенот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1187/2019 год.
  12. **Mijoska A**, Kapusevska B, Stavreva N, Nikolovska J, Zabokova-Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A. Secondary caries risk in patients with fixed dental prostheses. 65th ORCA Congress, Copenhagen, Denmark, *Caries Research* 2018; 52:493. (IF 2.188)
  13. Zabokova-Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A, Ambarkova V, Stavreva N, **Mijoska A**. Remineralization of early enamel lesions by casein phosphopeptide-amorphous calcium phosphate. 65th ORCA Congress, Copenhagen, Denmark, *Caries Research* 2018; 52:473-474. (IF 2.188)
  14. Sotirovska Ivkovska A, Zabokova-Bilbilova E, Georgiev Z, Ambarkova V, Stavreva N, **Mijoska A**. Immunohistochemical study on T and B lymphocytes in dental pulp. 65th ORCA Congress, Copenhagen, Denmark, *Caries Research* 2018; 52:534. (IF 2.188)
  15. Stavreva N, Kapusevska B, Sotirovska Ivkovska A, **Mijoska A**, Zabokova-Bilbilova E, Ambarkova A. Oral health and socio-demographic characteristics at geriatric patients in Macedonia with different types of edentulism. 65th ORCA Congress, Copenhagen, Denmark, *Caries Research* 2018; 52:503. (IF 2.188)
  16. Жабокова-Билбилова Е, Сотировска-Ивковска А, Георгиев З, Кокочева-Ивановска О, **Мијоска А**. Плунка и дентален кариес. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2018: 257-258.
  17. **Мијоска А**, **Николовска Ј**, **Коруноска Стефковска В**, **Панчевска С**, **Жабокова-Билбилова Е**. Ефекти од постапката на боење на циркониумската керамика врз силата на порцеланот. 8. Конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество, Охрид 2018: 279-280.
  18. Zabokova-Bilbilova E, Sotirivska-Ivkovska A, Igic M, **Mijoska A**, Stavreva N, Spirov V, Evrosimovska B, Pecakov K. In vitro assessment of CPP-ACP to prevent white spot lesions. *Acta Stomatologica Naissi* 2019; Vol. 35(79): 1909-1918.
  19. Kokoceva-Ivanovska O, Zabokova-Bilbilova E, **Mijoska A**: Etiology of circular caries. *International Journal Knolwedge* 2019; vol 31(4): 829-833.
  20. Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva-Ivanovska O, Sarakinova O, Stavreva N, **Mijoska A**, Ambarkova V. Incidence of white spot lesion during fixed orthodontic treatment. 18. Kongres stomatologa Srbije - меѓународни kongres, Beograd 2019: 33.
  21. Kokoceva-Ivanovska O, Zabokova-Bilbilova E, **Mijoska A**, Stavreva N, Dirjanska K, Simjanovska Lj. Local fluor prophylaxis within patients with baby bottle disease. 18. Kongres stomatologa Srbije - меѓународни kongres, Beograd 2019: 28.

22. **Mijoska A**, Kovacevska G, Bajraktrova Valjakova E, Kokoceva-Ivanovska O, Zabokova-Bilbilova E, Dastevski B. Use of velscope for enhanced vizualization of oral mucosal abnormalites. 18. Kongres stomatologa Srbije - međunarodni kongres Beograd, 2019: 39.
23. Kokočeva-Ivanovska O, Žabokova-Bilbilova E, **Mijoska A**, Stavreva N, Simjanovska Lj, Dirjanska K, Todorovska G, Lazareva A. Uticaj tečnih slatkih sadržaja u bočicama (sa cuclom) na zubiče male dece u ranpm djetinstvu. 1. Kongres lekara Kosova i Metohije, Kosovska Mitrovica 2019: S 11.
24. Zabokova-Bilbilova E, Sotirivska Ivkovska A, Kokocheva Ivanovska O, Stavreva N, **Mijoska A**, Ambarkova V. Preosetljivost zuba. 1. Kongres lekara Kosova i Metohije, Kosovska Mitrovica 2019: S 32.
25. Zabokova-Bilbilova E, Stavreva N, Sarakinova O, Kokoceva-Ivanovska O, **Mijoska A**. Effect of fluoride on demineralization on enamel after orthodontic treatment. Physioacta 2019; vol 13(2):31-38.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Ковачевска
Проф. д-р Билјана Капушевска
Проф. д-р Јадранка Бундевска

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: **Мијоска Анета**

Институција: **Стоматолошки факултет -УКИМ, Скопје**

Научна област: **Стоматолошка протетика**

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,75 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,00	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: стоматолошка протетика, подрачје-стоматологија.	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација во согласност со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование 1. Назив на научното списание: Macedonian Pharmaceutical Bulletin 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, DOAJ http://bulletin.mfd.org.mk/ 3. Наслов на трудот: Time depending solubility of different fixed prosthetic permanent luting cements. 4. Година на објава: 2017; 63 (1): 39-44. Ebsco	ДА
	1. Назив на научното списание: Knowledge International Journal 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/about 3. Наслов на трудот: Oral tissue condition in prosthodontic geriatric patients 4. Година на објава: 2019; 31(4): 865-868	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	1.Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Science 2.Меѓународен уредувачки одбор (вкупен број членови, број и припадност по земји): 42 члена: Србија 2; Р. Македонија 14; Англија 3; САД 7; Албанија 2; БИХ 1; Тајван 1; Италија 2; Романија 1; Бразил 1; Полска 1; Иран 1; Бугарија 2; Хрватска 1; Швајцарија 1; Канада 1; Холандија 1; 4. Назив на електронската база на списанија: Scopus, SCImago Journal Rank www.id-press.eu/mjms; SCImago Journal Rank 5.Наслов на трудот: Corona virus in dentistry infection routes, prevention and epidemic protocols 6.Година на објава: 2020; 8(1):1-8	
	1. Назив на научното списание: Knowledge International Journal 2.Назив на електронската база на списанија: Ebsco https://ikm.mk/ojs/index.php/KIJ/about 3.Наслов на трудот: Contemporary methods for evaluation and color selection for ceramic prosthetic constructions 4. Година на објава: 2019; Vol. 30(4): 843-851	
	1. Назив на научното списание: Journal of hygienic engineering and design (JHED) 2.Назив на електронската база на списанија: https://keypublishing.org/jhed/ Ebsco, Scopus SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: Determination of secondary caries risk in patients with fixed partial dentures 4. Година на објава: 2017; Vol. 24 (79):80-83	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови 1.Назив на научното списание: Balkan Journal of Dental Medicine 2.Меѓународен уредувачки одбор 36 члена: Србија (2), Албанија (2), Босна и Херцеговина (2), Бугарија (2), Кипар (2), Македонија (2), Црна Гора (1), Грција (2), Романија (3), Турција (2), Израел (2), Германија (2), Обединето Кралство (3), УСА (3), Канада (2), Финска (2), Австрија (1) http://balkandentaljournal.com/ 3.Наслов на трудот: Fracture resistance of composite veneers with different preparation designs 4. Година на објава: 2016; Vol. 20 (2): 99-103	ДА
3.3	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири, каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји	ДА
	1. Назив на зборникот: Contemporary approaches and challenges in dentistry 2.Назив на меѓународниот собир: 24th Congress of Balkan Stomatological Society (BaSS) 9-11th May 2019, Tirana, Albania	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	3. Имиња на земјите: Албанија, Австрија, БиХ, Бугарија, Кипар, Германија, Грција, Италија, Црна Гора, Романија, Србија, Турција, Америка 4. Наслов на трудот: Fluorescence visualisation for detection of oral soft tissue condition in prosthodontics patients Година на објава: 2019; 133:95	
	1. Назив на зборникот: Caries Research Journal 2. Назив на меѓународниот собир: 65 th ORCA Congress Copenhagen, Denmark 3. Имиња на земјите: Германија, Обединетото Кралство, Белгија, Бразил, Америка, Холандија, Швајцарија, Данска и Јапонија. 4. Наслов на трудот: Secondary Caries Risk in Patients with Fixed Dental Prostheses 5. Година на објава: 2018; 56:493	
	Назив на зборникот: Abstract book: „Behind a healthy Smile-Science and Art“ 2. Назив на меѓународниот собир: 8 th Congress of dentists from Macedonia with international participation, 20-23 September, Ohrid 2018 3. Имиња на земјите: Македонија, Србија, Хрватска, Турција, БиХ, Белгија, Португалија, 4. Наслов на трудот: Софтверски апликации за одредување на бојата и материјалот на керамичките протетички реставрации 5. Година на објава: 2018: 74	
4	Претходен избор во наставно-научно звање – научен соработник , Билтен бр. 1123 од 2016 година	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Ковачевска
Проф. д-р Билјана Капушевска
Проф. д-р Јадранка Бундевска

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И
НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Анета Никола Мијоска
Институција: Стоматолошки факултет - Скопје
Научна област: стоматолошка протетика

НАУЧНО - ИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

	Назив на активност:	поени
	Докторска дисертација: „Евалуација на врската помеѓу цирконијата и порцеланските маси за фасетирање“, Стоматолошки факултет - Скопје, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ – Скопје, 2015 година Магистерски труд: „Проценка на состојбата на оралниот статус и протетичката рехабилитација кај геријатриски испитаници“, Стоматолошки факултет- Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, 2020 година	
1.	Учесник во национален проект(*3)	
	-соработник „Локални ефекти при употреба на Оралсепт“, 2015-2016, носител проф. д-р М. Пеева Петревска и проф. Д-р Б. Капушевска, Скопје 2016 год.	3
2.	Учесник во национален научно-истражувачки проект (*3)	
	„Евалуација на влијанието и потребата од протетичка рехабилитација врз оралното здравје и квалитет на животот кај геријатриска популација во Р. Македонија“, носител проф. д-р Гордана Ковачевска, УКИМ, Стоматолошки факултет - Скопје, 2018 год.	3
3.	Учесник во меѓународен научен проект (*5)	
	„Префабрикувани циркониумски колчиња со ретензивен коронарен облик за реставрација на ендодонтски третирани заби – in vitro процена на третманот“. 2016 г. Носител проф. д-р Јулијана Николовска; соработници: проф. д-р Мирјана Поповска, проф. д-р Никола Гиговски, проф. д-р Весна Коруноска-Стевковска, н. сор. Сашо Јовановски, н. сор. Анета Мијоска	5
4.	Рецензија на научен/стручен труд(*0,2)	
	1. Рецензент во Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences, Scientific Foundation Spiroski & ID Design Press, Skopje, Republic of Macedonia, со IF: 0, 58. 2. Рецензент во Engineering Fracture Mechanic, Elsevier, Scopus, IF: 3,426	0,3x0,2 +IF 0,58= 0,034 0,2x3,426 =0,6852
	вкупно	11,719
5.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование(*5)	
5-1	Time depending solubility of different fixed prosthetic permanent luting cements. N. Gigovski, V. Korunovska Stevkovska, A. Mijoska , S. Pancevska, E. Bajraktarova Valjakova, Ana Gligorova Arsova. Macedonian pharmaceutical bulletin. 2017; 63 (1): 39-44. Ebsco	3
5-2	Dental prosthetic materials and adverse drug reactions in everyday prosthodontic practice. B. Naumovski, V. Jurukovska Shotarovska, A. Mijoska , S. Elenchevski. Maced. Pharm. Bull. 2020; 66 (1): 233 - 234.Ebsco	3
	вкупно	6

6	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание со импакт-фактор, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*8)	
6-1	Management of knowledge in dental undergraduate education. J. Nikolovska, B. Kapusevska, A. Mijoska . Knowledge International Journal. ISSN 1857-92. 2016; (14)4: 127-131 Ebsco (IF=1.822)	6,4+1,82 2= 8,222
6-2	Evaluation of performed healthcare services in PHI “St. Panteleimon” in Macedonia. A. Mijoska , J.Nikolovska, B. Kapusevska. Knowledge international journal. 2016; (14)4 : 598-600 Ebsco (IF=1.822)	6,4+1,82 2= 8,222
6-3	Flexure strength of zirconia veneering ceramics. A. Mijoska , Emilija Bajraktarova-Valjakova, Vesna Stevkovska -Korunovska, Nikola Gigovski, Biljana Kapusevska, Jagoda Bajevska. IOSR Journal of Dental and Medical Science (IOSR-JDMS) 2016; 15 (I, VI): 85-88 IF (2014) = 5.611.	4,8 5,611= 10,411
6-4	The effects of NBF gingival gel in the treatment of recurrent oral ulcers: case report. Popovska M, Fidovski J, Radojkova-Nikolovska V, Dimova C, Popovska L, Mijoska A. , Tosevska Spasovska N, Dzipunova B. Journal of International Dental and Medical Research. 2016; (9)-1: 81-85 SCOPUS IF= 0,105	4,8+ 0,105= 4,905
6-5	Probiotics and oral health. K. Mitic, A. Kaftandzieva, M. Popovska, K. Ivanovski, M. Pandilova, S Georgieva, S Pesevska, A. Atanasovska Stojanovska, B. Kapusevska, E. Janev, A. Mijoska . Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences. 2017; 8(3): 1021-1029. SCOPUS IF= 0,35	4,8+ 0,35= 5,15
6-6	Computerized analysis of the occlusal balance in patients with circular bridges. Korunoska Stevkova V., Gigovski N., Nikolovska J., Mijoska A , Bajraktarova Valjakova E. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences. 2017; 8(3): 506-511. SCOPUS IF= 0,35	4,8+ 0,35= 5,15
6-7	Ultrastructural changes of the initial lesion in early childhood caries. Kokoceva Ivanovska O, Jankulovska M, Mijoska A , E. Zabokova Bilbilova, M. Pavlevska, G. Todorovska. Journal of International Dental and medical Research. J Int Dent Med Res. 2017; 10 (1): 36-41. SCOPUS IF =0,105	4,8+ 0,105= 4,905
6-8	Prosthodontic rehabilitation of patient with anterior hyper function syndrome. V. Korunoska Stevkovska, Lj. Gugucevski, Z. Menceva, N. Gigovski, A. Mijoska , E.B. Valjakova. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2017; 5(7): 1000-1004 SCOPUS IF= 0,26	4,8+ 0,26= 5,06
6-9	EDS – quantitative microanalysis of calcium and phosphate in the initial lesion of a circular caries before and after the topical fluoride treatment. Kokoceva Ivanovska O, Mijoska A. , D. Gligorova. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences. 2016; 7 (3): 2403- 2406. SCOPUS IF =0,35	4,8+0,35 = 5,15
6-10	Temporomandibular disorders treatment with correlation of decreased occlusal vertical dimension. Lj. Gugucevski, N. Gigovski, A. Mijoska , K. Zlatanovska, A. Arsova Gigovska. OA Macedonian Journal of Medical Sciences 2017; 5 (7): 983-986. SCOPUS IF =0,26	4,8+0,26 = 5,06
6-11	Full mouth rehabilitation of severely worn dentition: a case report. S. Pancevska, N. Gigovski, V. Korunoska Stevkovska, A. Mijoska . International Journal of science and research. 2017; 6 (11): 1333-1335. IF= 7,296	4,8+7,29 6= 12,096
6-12	Overview of the common methods for registration of occlusal contact. V.Korunoska Stevkovska, J. Jovanovska, E. Radevska, A.Mijoska , E. Bajraktarova Valjakova, N. Stavreva, B. Dastevski, B., Evrosimovska. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences. 2017; 8 (6) : 624-631 SCOPUS IF= 0,35	4,8+0,35 = 5,15

6-13	Contemporary methods for evaluation and color selection for ceramic prosthetic constructions. A. Mijoska, G. Kovacevska. Knowledge–International Journal. 2019; 30(4): 843-851 Ebsco(IF=1.822)	7,2+1,82 2= 9,022
6-14	Flexible polymer dentures - contemporary solutions for superior esthetic and comfort. G. Kovacevska, A. Mijoska. Knowledge–International Journal. 2019; 30(4): 851-859 Ebsco(IF=1.822)	7,2+1,82 2= 9,022
6-15	Etiology of circular caries. O. Kokoceva – Ivanovska, E. Zabokova Bilbilova, Aneta Mijoska. Knowledge–International Journal. 2019; 31(4): 829-832 Ebsco(IF=1.822)	6,4+1,82 2= 8,222
6-16	Dental scanners in prosthodontics. B.Dastevski, A Mijoska, M.Petkov, V Spirov, O Dimitrovski. Knowledge–International Journal. 2019; 31(4): 845-852 Ebsco(IF=1.822)	4,8+1,82 2= 6,62
6-17	Oral tissue condition in prosthodontic geriatric patients. Mijoska A, G. Tomov, G. Kovacevska. Knowledge–International Journal. 2019; 31(4): 865-868 Ebsco(IF=1.822)	6,4+1,82 2= 8,222
6-18	Evaluation of the masticatory pressure value in hybrid dentures over implants in mandibula. D. Krstevski, A. Mijoska, G. Kovacevska. Knowledge – International Journal. 2019; 34 (4): 785-792. (IF=1.822)	6,4+1,82 2= 8,222
6-19	Oral hygiene index in early childhood caries before and after topical fluoride treatment. O. Kokoceva Ivanovska, O. Sarakinova, E. Zhabokova Bilbilova, A. Mijoska , N. Stavreva. Open Access Macedonian Journal of medical Sciences. 2018; 6 (2): 378-383 SCOPUS IF =0,26	4,8+ 0,26= 5,06
6-20	Acid etching as surface treatment method for luting of glass ceramic restorations, part 1: acids, application protocol and etching effectiveness. E. Bajraktarova Valjakova, A. Grozdanov, Lj. Guguvcevski, V. Korunoska Stevkova, B. Kapusevska, N Gigovski, A Mijoska , C. Bajraktarova Misevska. Open Access Macedonian Journal of medical Sciences. 2018; 6 (3): 568-573 SCOPUS IF= 0,26	4,8+0,26 = 5,06
6-21	Prosthodontics status and treatment needs among the elderly in the Republic of Macedonia. J. Nikolovska, V. Korunoska-Stevkovska, A. Mijoska , L. Popovska. Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2018; 6(5): 874-878 SCOPUS IF 0,26	4,8+0,26 = 5,06
6-22	Retention of the approximal guiding surfaces in partial skeletal prostheses. B. Dastevski, B. Kapusevska, N. Gigovski, O. Dimitrovski, V. Spirov, A. Mijoska . Open Access Macedonian Journal of medical Sciences. 2018; 6(6): 1120-1125. SCOPUS IF =0,26	4,8+0,26 = 5,06
6-23	Determination of secondary caries risk in patients with fixed partial dentures. A. Mijoska , V. Korunoska- Stevkovska, J. Nikolovska, N. Gigovski, S. Pancevska, B. Dastevski, M. Petkov, E. Zabokova-Bilbilova, O. Kokoceva Ivanovska, K. Mitic. Journal of Hygienic Engineering and Design, 2018; 2 (1):80-83. Scopus IF= 0,17	4,8+0,17 = 4,97
6-24	Advantages of cad/cam versus conventional complete dentures - a review. N. Janeva, G. Kovacevska, S. Elencevski, S. Panchevska, A. Mijoska , B. Lazarevska. Open Access Maced J Med Sci. 2018; 4; 6(8):1498-1502. SCOPUS IF= 0,26	4,8+0,26 = 5,06
6-25	Hydrofluoric acid: burns and systematic toxicity, protective measures, immediate and hospital medical treatment. E. Bajraktarova Valjakova, V. Korunoska-Stevkovska, S. Georgieva, K. Ivanovski, C. Bajraktarova Misevska, A. Mijoska , A. Grozdanov. Open Access Maced J Med Sci. 2018; 6(11): 1-14.3 SCOPUS IF =0,26	4,8+0,26 = 5,06
6-26	Prosthetic rehabilitation with hybrid prosthesis on implants in mandibula. D. Krstevski, A. Mijoska, G. Kovacevska. Knowledge – International Journal. 2019; 34 (4):803-810. Ebsco(IF=1.822)	6,4+1,82 2= 8,222
6-27	Corona virus in dentistry infection routes, prevention and epidemic protocols. Mijoska A. , Denkovski M, Efka Zabokova-Bilbilova. Open Access Maced J Med Sci. 2020; 8(T1):1-8 IF=0,26	6,4+0,26 = 6,66

6-28	Kapusevska B, Dereban N, Tanatarec I, Dimitrovski O, Andonovska M, Spirov V, Dashtevski B, Mijoska A , Stavreva N, Jurukovska Shotarovska V, Bajraktarova Valjakova E, Petkov M, Baftijari F. Abbreviated method for fabrication of dentures with use of Eclipse material: case report. WJPMR. 2016; 2(2):66-70. IF=4,103	4,8+4,10 3= 8,903
6-29	In vitro assessment of casein phosphopeptide-amorphous calcium phosphate (cpp-acp) to prevent white spot lesion. E. Zabokova Bilbilova, A. Sotirovska – Ivkovska, M. Igic, A. Mijoska , N. Stavreva, V. Spirov, B. Evrosimovska, K. Pecakov. Acta Stomatologica Naissi. 2019; 35 (79): 1909-1918. Scopus IF= 0,10	4,8+0,10 = 4,9
	вкупно	192,826
7.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (*5)	
7-1	Fracture resistance of composite veneers with different preparation designs. K. Zlatanovska, Lj. Guguvcevski, R. Popovski, C. Dimova, A. Minovska, A. Mijoska . Balkan Journal of Dental Medicine. 2016; 20 (2): 99-103.	3
7-2	The influence of tooth brushing techniques on the oral- hygiene status on patients with prosthodontics. B. Kapusevska, K. Sukov, J. Bundevska, A. Mijoska , M. Andonovska. Macedonian Dental Review. 2016; 39 (1): 1-13.	3
7-3	Smoking as risk factor in prosthetic restorations on implants. A. Mijoska , B. Kapusevska, J. Bajevska, E. Bajraktarova Valjakova, N. Stavreva, Lj. Simjanovska, M. Markovska-Arsovska, K. Mitic, V. Jurukovska- Sotarovska, S. Jovanovski. Macedonian Dental Review. 2016; 39 (2): 18-40.	3
7-4	Statistical analysis of dental treatment approach. B. Kapusevska, N.Dereban, E.Tomovska, A.Mijoska . World journal of pharmaceutical and medical research. 2017, 5 (5): 224-226.	3
7-5	The role of dental plaque in development of drug induced gingival overgroth. K. Mitic, S. Kaftandzieva, E. Janev, D. Josofov, V. Ambarkova, A. Mijoska . JSM Dental Surgery. 2017; 2 (3): 1020	3
7-6	Quality of life in children with bruxism treated with orthodontic appliances. Kapusevska, A. Mijoska , G. Shabani, K Shukov et all. International Journal of applied sciences IJADS 2017; 3 (3): 162-166.	3
7-7	Prosthetic treatment of dental sport trauma in upper maxillar incisors (case studies). Mijoska A , Gigovski N, Korunoska Stevkovska V, Ivanovska Kokoceva O. Physioacta. 2017; 11 (2): 159-165.	3
7-8	Early childhood caries. Kokoceva Ivanovska O, Georgiev Z, Sarakinova O, Shevale A, Todorovska G, Mijoska A , Stavreva N. Physioacta. 2017; 11 (3): 51-56.	3
7-9	Mechanical properties of three veneering ceramics for zirconia – in vitro study. Mijoska A , Popovska M, Stevkovska-Korunoska V. et al. Physioacta. 2018; (12) 2: 93-100.	3
7-10	Dental ceramic materials, part i: technological development of all-ceramic dental materials Bajraktarova Valjakova E., Guguvcevski Lj., Korunoska Stevkovska V., Gigovski N., Kapusevska B, Mijoska A. , Bajevska J., Bajraktarova Misevska C., Grozdanov A. Macedonian Dental Review. 2018; 41 (1-2): 30-34.	3
7-11	Analysis of the success in fixed partial dentures as evaluated by their users. Nikolovska J, Mijoska A , Korunoska Stevkovska V. Physioacta. 2018; (12); 1: 85-9.	4
7-12	Zadovoljstvo pacijenata totalnom zubnom protezom. S. Panchevska, S. Elenchevski, N. Janeva, A Mijoska . Med Pregl. 2018; (7-8): 247-249.	3
7-13	Prosthodontic rehabilitation after oral surgical treatment of a patient with epulis fissuratum - case report. Korunoska-Stevkovska V., Uskovska J., Menceva Z.,	3

	Mijoska A. , Nikolovska J. Kovacevska G., Marinoski K. Macedonian Dental Review. 2019; 42 (1-2): 8-12.	
7-14	Effect of fluoride on demineralization on enamel after orthodontic treatment. Zabokova-Bilbilova E, Stavreva N, Sarakinova O, Kokoceva-Ivanovska O, Mijoska A. Physioacta. 2019; 13(2): 31-38.	3
7-15	Prevention of dental hypersensitivity. T. Stefanoska, E. Zabokova-Bilbilova, A. Sotirovska Ivkovska, A. Mijoska. Stomatološki vjesnik 2020; 9 (1):35-40.	3
	вкупно	46
8.	Труд со оригинални резултати објавен во научно-стручно списание(*3)	
8-1	Влијанието на воздушната абразија на цирконијата пред атхезивното цементирање. Петков М, Муратовска И, Капушевска Б, Мијоска А , Даштевски Б, Петровски Д, Даци А. Vox dentarii. 2019; 9 (1): 40-43.	1,8
8-2	Орално здравје и промени на меки ткива кај геријатриски пациенти. А. Мијоска , Г. Ковачевска, М. Поповска, М. Петков, Е Б. Валјакова. VOX Dentarii. 2020; 44: 26-30.	1,8
	вкупно	3,6
9	Апстракт објавен во зборник на конференција Меѓународна (*1)	
9-1	Влијание на оралната средина врз изборот и успехот на циркониумските реставрации. Анета Мијоска УП. 1. Конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1
9-2	Трендови и предизвици на целосно керамичките дентални системи. Ј. Бајевска, Ј. В. Бајевска, Б. Бајевска Стефаноска, А. Мијоска . УП. 1. Конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1
9-3	Превенција на оро-фацијални трауми од спортски активности. А. Мијоска , Ј. Бајевска, Б. Капушевска, Е. Бајрактарова Валјакова, В. Јуруковска-Шотаровска, В. Коруноска-Стевкова, Н. Гиговски. ПП. 1. Конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1
9-4	Можности за протетичка терапија со суптотални протези. Капушевска Б, Гачева Цветкова С, Мијоска А , Петков М. ПП. 1. Конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1
9-5	Згрижување на пациенти со поставена dg. Myositis. Б. Капушевска, А. Мијоска , М. Петков, Н. Ставрева. ПП. 1. Конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1
9-6	Механичките особини на титаниумските колчиња. В. Јуруковска-Шотаровска, Ф. Бафтијари, А. Мијоска , С. Јовановски. ПП. 1. Конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1
9-7	Процена на оклузална анализа со T-Scan II компјутерски систем и оклузална анализа со артикулациона хартија кај пациенти со фикснопротетички конструкции. Коруноска-Стевковска В., Гиговски Н., Николовска Ј., Бајрактарова-Валјакова Е., Мијоска А . ПП. 1. Конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1
9-8	Киселините како средства за подготовка на керамичките реставрации за атхезивно цементирање или поставување на ортодонтски брикети. Е. Бајрактарова-Валјакова, С. Гачева Цветкова, А. Мијоска , Ј. Николовска, Ц. Бајрактарова Мишевска, Ј. Бајевска. ПП. 1. Конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1

9-9	Дебелина на цементен слој – клинички импликации врз постцементиращката елевација и рабната дискрепанца кај вештачките забни коронки. Гиговски Н, Коруноска Стевковска В, Николовска Ј, Бајрактарова Валјакова Е, Гиговска А, Мижоска А. ПП. 1. Конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1
9-10	Ovate pontic dental bridge – pro et contra. N. Gigovski, E. Bajraktarova Valjakova, A. Mijoska , A. Gigovska, Z. Maslarevski. OP -120. 21st Congress of Bass, May 12-15, 2016. Banja Luka, BH.	1
9-11	Prosthetic restorations from veneered and monolithic zirconia. (OP 29). Mijoska Aneta , N. Stavreva, O. Kokoceva Ivanovska, K. Zlatanovska. 15 Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, 17-19 novembar 2016, Sava Centar, Beograd, Republika Srbija	1
9-12	Influence of the sex, age and comorbidity on oral helth at geriatric population with total and partial dentures in republic of macedonia. (OP 33). N. Stavreva, Lj. Guguvcevski, B. Kapusevska, A. Mijoska , V. Ambarkova. 15Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, 17-19 novembar 2016, Sava Centar, Beograd, Republika Srbija	1
9-13	Prevalence of tooth agenesis among the macedonian population. J. Nikolovska, A. Mijoska . 3487 PP. 22 Congress of the European Association of Dental Public Health Challenges in oral epidemiology. 8-10 June 2017, Vilnius University, Vilnius, Lithuania. IF 0,759 Thomson Reuters	1+0,759 = 1,759
9-14	Prosthetic solution of torus mandibularis-case report. Stavreva Natasha, Kapusevska B, Ambarkova V, Mijoska A , Toseska Spasova N. OP 172. 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry 4-7 May, 2017 Thessaloniki, Greece.	1
9-15	The influence of fluoride on the clinical developmment of the circular caries. Kokoceva Ivanovska O, Jankulovska M, Pavlevska M. Mijoska A . OP 189. 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry 4-7 May, 2017 Thessaloniki, Greece.	1
9-16	Evaluation of bonding strength between zirconium and resin using different primers. Mijoska A , Kapusevska B, Stavreva N, Kokoceva O. OP 190. 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry 4-7 May, 2017 Thessaloniki, Greece.	1
9-17	Celiac disease and oral cavity. Mitic K, Mijoska A , Janev E, Ambarkova V, Bajraktarova E. OP 142. 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry 4-7 May, 2017 Thessaloniki, Greece.	1
9-18	Oral health-comorbidity correlation at prosthetic geriatric population in Macedonia. N. Stavreva, B. Kapusevska, A. Mijoska , Mirjana M. Arsovska, Lj. Simjanovska, O. Kokoceva. PP116. 105th FDI World Dental Congress, September 2017. Volume 67, supplement I. International Dental Journal 2017; 67 (SUPPL. 1): 2-67 Thomson Reuters IF = 0,759	1+0,759 = 1,759
9-19	Effect of the coloring zirconia liner on micro shear bond strength to veneering porcelain. A Mijoska , B. Kapusevska, N. Stavreva, E. Bajraktarova, O. Kokoceva Ivanovska. PP 364. 105th FDI World Dental Congress, September 2017. Volume 67, supplement I. International Dental Journal 2017; 67 (SUPPL. 1): 2-67 Thomson Reuters IF = 0,759	1+0,759 = 1,759
9-20	EDS analysis of mineral loss in deciduosous teeth with circular caries. PP 77. O. Kokoceva Ivanovska, Ambarkova V, A. Mijoska , N. Stavreva, Lj. Simjanovska. 22nd BaSS Congress 10-12 May, 2018, IASI Romania	1
9-21	Managing of common complications with implants in prosthodontic dentostry. N Stavreva, B Kapusevska, E Zhabokova Bilbilova, O Kokoceva Ivanovska, A Mijoska . OP, 22nd BaSS Congress 10-12 May, 2018, IASI Romania	1

9-22	Zirconia surface treatment for improving bonding to veneering ceramic – in vitro study. A. Mijoska , N. Stavreva, E. Zabokova Bilbilova, O. Kokoceva Ivanovska, V. Ambarkova. OP45. 22nd BaSS Congress 10-12 May , 2018, IASI Romania	1
9-23	Micro-morphological changes of porcelain surface after different surface treatments. E. Bajraktarova Valjakova, V. Korunoska Stevkovska, N. Gigovski, A. Mijoska , C. Bajraktarova. PP10. 22nd BaSS Congress 10-12 May, 2018, IASI Romania	1
9-24	Caries inhibiting effect of preventive measures during orthodontic treatment with fixed appliances. E. Zabokova Bilbilova, A. Sotirovska Ivkovska, Z. Georgiev, A. Mijoska , N Stavreva. OP 177. 22nd BaSS Congress 10-12 May, 2018, IASI Romania	1
9-25	Plan and therapy for saving an impacted molar. K.J. Tasevska, S. Simjanovska, P. Aleksovska, A. Mijoska , A. Trajkovski, R. Pecanovski. OP11. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar 2017	1
9-26	Correlation between different marginal designs and fracture resistance at all-ceramic restorations in posterior region. N. Stavreva, B. Kapusevska, A. Mijoska , E. Zabokova Bilbilova, O. Kokoceva Ivanovska, Lj. Simjanovska. OP 13. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar 2017	1
9-27	Protective effect of CPP-ACP agents on enamel during orthodontic treatment. E. Zabokova Bilbilova, Z. georgiev, A. Sotirovska Ivkovska, O. Kokoceva Ivanovska, D. Gligorova, A. Mijoska . OP15. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar, 2017	1
9-28	Chemical treatments for improving intraoral cementation of zirconia. Mijoska A , N. Stavreva, E. Zabokova Bilbilovska, N. Gigovski, V. Korunoska Stevkovska, K. Mitic. OP17. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar, 2017	1
9-29	Clinical examination of oral hygiene index in childhood caries. O. Kokoceva Ivanovska, E. Zabokova Bilbilovska, A. Mijoska , N. Stavreva, Lj. Simjanovska, G. Todorovska OP 24. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar, 2017	1
9-30	Comparasion of sleep quality between Macedonian dental students from first and third years. Nikolovska J, Korunoska-Stefkovska V, Mijoska A . PP4049. 23 rd Congress of the European Association of dental public health (EADPH), 18-20 oktober 2018, Palma de Majorca, Spain.	1+1,349= 2,349
9-31	Remineralization of early enamel lesion by casein phoshopeptide-amorphous calcium phosphate. E. Zh. Bilbilova, A. S. Ivkovska, N. Stavreva, A. Mijoska , V. Ambarkova. PP 11. 65th ORCA Congress 2018, Copenhagen Denmark, Caries Res 2018; 52: 468-547 Thomson Reuters IF= 1,811	11+1,811= 2,811
9-32	Secondary caries risk in patients with fixed dental prostheses. A. Mijoska , N. Stavreva, J. Nikolovska, E. Zh. Bilbilova, A. S. Ivkovska. PP 56. 65th ORCA Congress 2018, Copenhagen Denmark, Caries Res 2018; 52: 468-547 Thomson Reuters IF= 1,811	1+1,811= 2,811
9-33	Oral health and socio-demographic characteristics at geriatric patients in macedonia with different types of edentulism. N. Stavreva, B. Kapusevska, A. S. Ivkovska, A. Mijoska , E. Zh. Bilbilova, V. Ambarkova. PP 79. 65th ORCA Congress 2018, Copenhagen Denmark, Caries Res 2018; 52: 468-547 Thomson Reuters IF= 1,811	1+1,811= 2,811
9-34	Immunohistochemical Study on T and B lymphocytes in human dental pulp. A. Sotirovska Ivkovska, E. Zabokova Bilbilova, Z. Georgiev, V. Ambarkova, N. Stavreva, A. Mijoska . PP 151. 65th ORCA Congress 2018, Copenhagen Denmark, Caries Res 2018; 52: 468-547 Thomson Reuters IF= 1,811	1+1,811= 2,811
9-35	Zirconia crowns as prosthetic restorations on the primary posterior teeth – a case report. PP05 Stavreva N, Kapusevska B, Mijoska A , Pejkovska-Shahpaska	1

	В, Arsovski Z. Здрави заби - среќно детство, Прв македонски педодонтски конгрес, Скопје 18-19 мај, 2018 година, Скопје	
9-36	Restorative prosthodontic treatments in children with dental traumas PP06. Mijoska A , Stavreva N, Bajraktarova-Valjakova E, Nikolovska J, Pancevska S. Здрави заби - среќно детство, Прв македонски педодонтски конгрес, Скопје 18-19 мај, 2018 година, Скопје	1
9-37	Dental treatment of a 5-year-old patient with hypohydrotic type of ectodermal dysplasia. PP07 Bajraktarova-Valjakova E, Korunoska-Stevkovska V, Georgieva S, Gigovski N, Mijoska A , Bajraktarova-Misevska C. Здрави заби - среќно детство, Прв македонски педодонтски конгрес, Скопје 18-19 мај, 2018 година, Скопје	1
9-38	Плунка и дентален кариес. Жабокова-Билбилова Е, Сотировска-Ивковска А, Георгиев З, Кокочева-Ивановска О, Мијоска А . ПП24. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“, 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
9-39	Салива и циркуларен кариес. Кокочева-Ивановска Олга, Амбаркова В, Мијоска А , Дирјанска К, Симјановска Љ. ПП28. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“ 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
9-40	Ефекти од постапката на боење на циркониумската керамика врз силата на врската со порцеланот. А. Мијоска , Ј. Николовска, В. Коруноска Стефкоска, Н. Гиговски, Е. Жабокова Билбилова. PP35. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“, 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
9-41	Преваленца на субјективна халитоза поради проблеми со забите, усната празнина или протетските надоместоци кај возрасната популација во Р. Македонија. Ј. Николовска, В. Коруноска Стевковска, А. Мијоска . ПП42. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“, 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
9-42	The correlation between the DMFT index of 6-year-old children and the concentration of fluorine in drinking water from the south-east region of the Republic of Macedonia. V. Ambarkova, M. Jankulovska, O. Kokoceva-Ivanovska, A. Gjorgievska, A. Mijoska . OP 11. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“, 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
9-43	Хибриди во фиксната протетика – керамички материјали со смолеста композитна матрица: зошто и каде? Е. Бајрактарова Ваљакова, В. Коруноска-Стевковска, Б. Капушевска, А. Мијоска , Н. Гиговски. ОП16. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“, 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
9-44	Prosthodontics consideration in Parkinson's disease. S. Pancevska, S. Elencevski, N. Janeva, A. Mijoska . OP20. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“, 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
9-45	Протетичка рехабилитација по орално-хируршки третман на пациент со Epulis Fissuratum. В. Коруноска Стевковска, Јулија Ушковска, Ж. Менчева, А. Мијоска , Ј. Николовска. ОП22. 8 конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“, 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1

9-46	Fluorescence visualization for detection of oral soft tissue condition in prosthodontics patients. A. Mijoska , G. Kovacevska, N. Janeva, E. Bajraktarova Valjakova, S. Pancevska. OP 164: 95. 24 th BaSS Congress, May 9-11, Tirana, Albania.	1
9-47	Esthetics with multilayers CAD-CAM discs. G. Kovacevska, B. Koseva, A. Mijoska , A. Kovacevski, N. Janeva. OP 205: 100. 24 th BaSS Congress, May 9-11, Tirana, Albania.	1
9-48	Evaluation of oral soft tissue at geriatric patients with dental prosthesis. A. Mijoska , G. Kovacevska, N. Janeva, S. Pancevska, J. Nikolovska. PP166:146. 24 th BaSS Congress, May 9-11, Tirana, Albania.	1
9-49	Dentinogenesis imperfect type II: a multidisciplinary team approach. E. Bajraktarova-Valjakova, O. Sarakinova, M. Popovska, A. Mijoska , V. Korunoska-Stevkovska. PP325:166. 24 th BaSS Congress, May 9-11, Tirana, Albania.	1
9-50	All ceramic lateral fixed dental prosthesis: clinical results after 10 years follow – up. G. Kovacevska, B. Koseva, A. Mijoska , N. Kovacevski, A. Kovacevski. PP348:171. 24 th BaSS Congress, May 9-11, Tirana, Albania.	1
9-51	Prevalence of work related musculoskeletal symptoms among students in a Macedonian dental school. Nikolovska J, Rendzova V, Korunoska Stevkovska V, Mijoska A . PP 4254:66. 24 th Congress of the European Association of dental public health. 12-14 september 2019, Ghent – Belgium. Community Dental Health. 2019;36(4): 26 IF=1,349	1+1,349=2,349
9-52	Incidence of white spot lesion during fixed orthodontic treatment. E. Zabokova Bilbilova, O. Kokoceva Ivanovska, O. Sarakinova, N. Stavreva, A. Mijoska , V. Ambarkova. OP7:33. 18 Kongres stomatologa Srbije – medzunarodni kongres26-28 septembar 2019, Beograd, Srbija	1
9-53	Use of velscope for enchanced vizualisation of oral mucosal abnormalities. A. Mijoska , G. Kovacevska, E. Bajraktarova-Valjakova, O. Kokoceva Ivanovska, E. Zabokova Bilbilova, B. Dastevski. OP17:39. 18 Kongres stomatologa Srbije – medzunarodni kongres26-28 septembar 2019, Beograd, Srbija	1
9-54	Local fluor profilaxis within patients with baby bottle disease. O. Kokoceva-Ivanovska, E. Zaboka Bilbilova, A. Mijoska , N. Stavreva, K. Dirjanska, Lj. Simjanovska. OP2:28. 18 Kongres stomatologa Srbije – medzunarodni kongres26-28 septembar 2019, Beograd, Srbija	1
9-55	Novi concept za postendodontsku protetsku restauraciju. S. Jovanovski, A. Mijoska , V. Jurukovska Sotarovska, J. Popovski, Ljubo Marion. OP. 3 Kongres stomatologa Crne Gore sa medzunarodnim ucescem 17-19.10.2019.	1
9-56	Preosetljivost zuba. Zabokova-Bilbilova E, Sotirivska Ivkovska A, Kokocheva Ivanovska O, Stavreva N, Mijoska A , Ambarkova V. PPS.32. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	1
9-57	Uticaj tecnih slatkih soдржaja u bočicama (sa cuclom) na zubiče male dece u ranom djetinstvu. Kokočeva-Ivanovska O, Žabokova-Bilbilova E, Mijoska A , Stavreva N, Simjanovska Lj, Dirjanska K, Todorovska G, Lazareva A. PPS.11. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	1
9-58	Aplikacija Biooss kod folikularne ciste kao terapiska mera u nicanju stalnih zuba. K. J. Tasevska, F. Kostovski, Lj. Simjanovska, M. M. Arsovska, S. Gerasimova, O. Temelkovski, A. Mijoska , Z. Arsovski. PPS46. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	1
9-59	Fluorescentna vizuelizacija Velscope aparatom za otkrivanje oralnih mukoznih Promena. PPS.36. A. Mijoska , G. Kovacevska, S. Jovanovski, J. Nikolovska, B. Dastevski, M. Petkov, E.B. Valjakova, O.K. Ivanovska, Lj. Simjanovska. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	1
9-60	Evaluacija mastikatornih sila kod hibridnih proteza preko implanta u donjoj vilici. G. Kovacevska, A. Mijoska , B. K Joseva, A. Kovacevski. PPS.21. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	1

9-61	Mini implantati i njihova uloga u retenciji i stabilizaciji donje totalne proteza – prikaz slucaja. B. Dastevski, B. Kapusevska, A. Mijoska , M. Petkov, O. Dimitrovski, V. Spirov, M. Dastevska. PPS.20. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	1
9-62	Ferrule effect – novi pristup u savremenom protetskom konceptu. S. Jovanovski, V. Jurukovska, A. Mijoska , J. Popovski, Lj. Marion. PPS.19. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	1
9-63	CAD-CAM cirkonium keramika u terapiju kod pacijenata sa hipodoncijom – prikaz slucaja. M. Petkov, K. Biljana, A. Mijoska , B. Dastevski, I. Muratovska, O. Dimitrovski, S.P. Petkova. PPS.15. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	1
9-64	CELTRA DUO-Tretiranje untrasnje površine restauracija prije adheziono cementiranja. E.B. Valjakova, A. Mijoska , C.B. Misevska, S. Elencevski, J. Nikolovska, B. Naumovski, V.K. Stevkovska. PPS.14. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	1
9-65	Management of post orthodontic white spot lesion. E.Z. Bilbilova, O. Kokocev Ivanovska, N. Stavreva, A. Mijoska , T. Stefanoska. OP. EP2:88. 19 Kongres stomatologa Srbije 1-4.10.2020 Belgrad, Srbija.	1
9-66	The effect of Chlorhexidine mouthwashes on incidence of white spots and oral hygiene in orthodontic patients. E.Z. Bilbilova, A.S. Ivkovska, Z. Georgiev, N. Stavreva, A. Mijoska , V. Ambarkova. OP 45: 19-20. 67 th ORCA Congress 9-11.07.2020. Caries Research journal IF=1.06	1+1,06=2,06
9-67	Geriatric oral health related quality of life in North Macedonia associated with socio-demographic factors and dental status. A. Mijoska , G. Kovacevska, E.Z. Bilbilova, A.S. Ivkovska, J. Nikolovska, S. Pancevska. OP91: 37. 67th ORCA Congress 9-11.07.2020. Caries Research journal IF=1.06	1+1,06=2,06
9-68	Immunohistochemical study of innate immune responses of the dental pulp to caries. A.S. Ivkovska, E.Z. Bilbilova, Z. Georgiev, V. Ambarkova, N. Stavreva, A. Mijoska . OP 155: 65. 67th ORCA Congress 9-11.07.2020. Caries Research journal IF=1.06	1+1,06=2,06
	вкупно	84,399
10	Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество(*3)	
10-1	„Површински третмани за циркониум оксидната керамика“ – поканет предавач. Симпозиум со меѓународно учество, Здружение на специјалисти по стоматолошка протетика, Скопје 17.10.2016 год.	3
10-2	„Софтверски апликации за одредување на бојата и материјалот на керамичките протетички реставрации“ – пленарен предавач, 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“, 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	3
10-3	„Multilayered zirconia–inovacija za anterirne estetske restauracije“ - поканет предавач 3. конгрес на стоматолозите на Црна Гора со меѓународно учество „Стоматологија Данас“ – Бечичи, Црна Гора 17-19.10.2019 год.	3
10-4	„Три генерации циркониум оксидна керамика- естетика и црстина за сите индикации“ – поканет предавач, Симпозиум со меѓународно учество, Здружение на специјалисти по стоматолошка протетика, Скопје, 29.02.2020 год.	3
10-5	„Специфичен пристап во дијагностичкиот и терапевтскиот третман кај геријатриската популација“ – предавач по повик, Симпозиум со меѓународно учество „Актуелности во стоматологија“ Прилеп, 07.03.2020 год,	3

10-6	„Significance of contemporary non invasive methods for assessing oral mucous lesions”- поканет предавач на 19. конгрес на стоматолозите на Србија, Белград, 1-4 октомври 2020 год,	3
	вкупно	18
11/12	Учество на научен/стручен собир со реферат	
11	-усна презентација (*1)	
11-1	Advantages and disadvantages of restorations from veneered or solid zirconia. A. Mijoska . OP. Albanian Dental Society Congress „Managing Challenges in Dentistry“ 13-15 May, 2016. Struga, Hotel Drim, Macedonia	1
11-2	Evaluating the effectiveness of different methods of treating TMJ arthralgia. B. Kapusevska, N. Dereban, G. Dereban, V. Jurukovska Sotarovska, A. Mijoska , F. Baftijari, J. V. Bajevska. OP. Albanian Dental Society Congress „Managing Challenges in Dentistry“ 13-15 May, 2016. Struga, Hotel Drim, Macedonia	1
11-3	Влијание на оралната средина врз изборот и успехот на циркониумските реставрации. Анета Мијоска УП. 1 конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	1
11.4	Трендови и предизвици на целосно керамичките дентални системи. J. Бајевска, J. B. Бајевска, Б. Бајевска Стефаноска, A. Мијоска . УП. 1. конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год,	1
11-5	Евалуација на изведени здравствени услуги во ЈЗУ УСКЦ „Св.Панетелејмон“ во Македонија. A. Мијоска , J. Николовска, Б. Капушевска. УП 10th International Jubilee International Conference The power of Knowledge 7-10 October, Agia Triada, Greece	1
11-6	Management of knowledge in dental undergraduate education. J. Nikolovska, A. Mijoska , B. Kapusevska.OP 10th International Jubilee International Conference The power of Knowledge 7-10 October, Agia Triada, Greece	1
11-7	Novi concept za postendodontsku protetsku rastauraciju. S. Jovanovski, A. Mijoska , V. Jurukovska Sotarovska, J. Popovski, Ljubo Marion. OP. 3 Kongres stomatologa Crne Gore sa medzunarodnim ucescem 17-19.10.2019.	1
11-8	Ovate pontic dental bridge – pro et contra. N. Gigovski, E. Bajraktarova Valjakova, A. Mijoska , A. Gigovska, Z. Maslarevski. OP -120. 21st Congress of Bass, May 12-15, 2016. Banja Luka, BH.	1
11-9	Influence of the sex, age and comorbidity on oral helth at geriatric population with total and partial dentures in republic of macedonia. (OP 33). N. Stavreva, Lj. Guguvcevski, B. Kapusevska, A. Mijoska , V. Ambarkova. 15Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, 17-19 novembar 2016, Sava Centar, Beograd, Republika Srbija	1
11-10	The influence of fluoride on the clinical developmment of the circular caries. Kokoceva Ivanovska O, Jankulovska M, Pavlevska M. Mijoska A . OP 189. 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry 4-7 May, 2017 Thessaloniki, Greece.	1
11-11	Evaluation of bonding strength between zirconium and resin using different primers. Mijoska A , Kapusevska B, Stavreva N, Kokoceva O. OP 190. 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry 4-7 May, 2017 Thessaloniki, Greece.	1
11-12	Prosthetic solution of torus mandibularis-case report. Stavreva Natasha, Kapusevska B, Ambarkova V, Mijoska A , Toseska Spasova N. OP 172. 22nd Bass Congress, Contemporary Challenges in Dentistry 4-7 May, 2017 Thessaloniki, Greece.	1
11-13	Plan and therapy for saving an impacted molar. K.J. Tasevska, S. Simjanovska, P. Aleksovska, A. Mijoska , A. Trajkovski, R. Pecanovski. OP11. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar 2017	1
11-14	Correlation between different marginal designs and fracture resistance at all-ceramic restorations in posterior region. N. Stavreva, B. Kapusevska, A.	1

	Mijoska , E. Zabokova Bilbilova, O. Kokoceva Ivanovska, Lj. Simjanovska. OP 13. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar 2017	
11-15	Protective effect of CPP-ACP agents on enamel during orthodontic treatment. E. Zabokova Bilbilova, Z. georgiev, A. Sotirovska Ivkovska, O. Kokoceva Ivanovska, D. Gligorova, A. Mijoska . OP15. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar, 2017	1
11-16	Clinical examination of oral hygiene index in childhood caries. O. Kokoceva Ivanovska, E. Zabokova Bilbilovska, A. Mijoska , N. Stavreva, Lj. Simjanovska, G. Todorovska OP 24. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar, 2017	1
11-17	Chemical treatments for improving intraoral cementation of zirconia. Mijoska A, N. Stavreva, E. Zabokova Bilbilovska, N. Gigovski, V. Korunoska Stevkovska, K. Mitic. OP17. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar, 2017	1
11-18	Clinical examination of oral hygiene index in childhood caries. O. Kokoceva Ivanovska, E. Zabokova Bilbilovska, A. Mijoska , N. Stavreva, Lj. Simjanovska, G. Todorovska OP 24. 16ti Kongres stomatologa Srbije sa medzunarodnim ucescem, Beograd 21-23 septembar, 2017	1
11-19	The correlation between the DMFT index of 6 year-old children and the concentration of fluorine in drinking water from the south-east region of the republic of Macedonia. V. Ambarkova, M. Jankulovska, O. Kokoceva-Ivanovska, A. Gjorgievska, A. Mijoska . OP 11. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“ 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
11-20	Хибриди во фиксната протетика – керамички материјали со смолеа композитна матрица: зошто и каде? Е. Бајрактарова Ваљакова, В. Коруноска-Стевковска, Б. Капушевска, A. Мијоска , Н. Гиговски. ОП16. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“ 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
11-21	Prosthodontics consideration in Parkinson's disease. S. Pancevska, S. Elencevski, N. Janeva, A. Mijoska . OP20. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка–наука и уметност“ 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
11-22	Протетичка рехабилитација по орално-хируршки третман на пациент со Epulis Fissuratum. В. Коруноска Стевковска, Јулија Ушковска, Ж. Менчева, A. Мијоска , Ј. Николовска. ОП22. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“ 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	1
11-23	Fluorescence visualization for detection of oral soft tissue condition in prosthodontics patients. A. Mijoska , G. Kovacevska, N. Janeva, E. Bajraktarova Valjakova, S. Pancevska. OP 164: 95. 24th BaSS Congress, May 9-11, Tirana, Albania.	1
11-24	Esthetics with multilayers CAD-CAM discs. G. Kovacevska, B. Koseva, A. Mijoska , A. Kovacevski, N. Janeva. OP 205: 100. 24th BaSS Congress, May 9-11, Tirana, Albania.	1
11-25	Incidence of white spot lesion during fixed orthodontic treatment. E. Zabokova Bilbilova, O. Kokoceva Ivanovska, O. Sarakinova, N. Stavreva, A. Mijoska , V. Ambarkova. OP7:33. 18 Kongres stomatologa Srbije – medzunarodni kongres26-28 septembar 2019, Beograd, Srbija	1
11-26	Use of velscope for enchanced vizualisation of oral mucosal abnormalities. A. Mijoska , G. Kovacevska, E. Bajraktarova-Valjakova, O. Kokoceva Ivanovska, E. Zabokova Bilbilova, B. Dastevski. OP17:39. 18 Kongres stomatologa Srbije – medzunarodni kongres26-28 septembar 2019, Beograd, Srbija	1

11-27	Local fluor profilaxis within patients with baby bottle disease. O. Kokoceva-Ivanovska, E. Zaboka Bilbilova, A. Mijoska , N. Stavreva, K. Dirjanska, Lj. Simjanovska. OP2:28. 18 Kongres stomatologa Srbije – medzunarodni kongres26-28 septembar 2019, Beograd, Srbija	1
11-28	Mangment of post orthodontic white spot lesion. E. Z. Bilbilova, O. Kokoceva Ivanovska, N. Stavreva, A. Mijoska , T. Stefanoska. OP. EP2:88. 19 Kongres stomatologa Srbije 1-4.10.2020 Belgrad, Srbija.	1
	вкупно	28
12	-постер (*0,5)	
12-1	Failure and complicationss in patientens treated with fixed prosthodontic restorations. E. Bajraktarova Valjakova, B. Kapusevska, A. Mijoska , V. Korunoska Stevkovska, N. Gigovski, S. Gaceva Cvetkovska, C. Bajraktarova Misevska. PP. Albanian Dental Society Congress “Managing Challenges in Dentistry” 13-15 May 2016, Struga H. Drim, Macedonia.	0,5
12-2	The treatment of sport trauma in upper maxillar incisors. A. Mijoska , B. Kapusevska, E. Bajraktarova-Valjakova, V. Korunoska-Stevkovska, Nikola Gigovski, V. Jurukovska, O. Kokoceva-Ivanovska, Budima Sahrpaska. PP Albanian Dental Society Congress „Managing Challenges in Dentistry“ 13-15 May, Struga, Hotel Drim, Macedonia	0,5
12-3	Превенција на оро-фацијални трауми од спортски активности. A. Мијоска , J. Бајевска, Б. Капушевска, Е. Бајрактарова Валјакова, В. Јуруковска- Шотаровска, В. Коруноска-Стевковска, Н. Гиговски. ПП. 1. конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	0,5
12-4	Можности за протетичка терапија со суптотални протези. Капушевска Б, Гачева Цветкова С, Мијоска А , Петков М. ПП. 1. конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	0,5
12-5	Згрижување на пациенти со поставена dg. Myositis. Б. Капушевска, A. Мијоска , М. Петков, Н. Ставрева. ПП. 1. конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	0,5
12-6	Механичките особини на титаниумските колчиња. В. Јуруковска-Шотаровска, Ф. Бафтијари, A. Мијоска , С. Јовановски. ПП. 1. конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	0,5
12-7	Процена на оклузална анализа со T-Scan II компјутерски систем и оклузална анализа со артикулациона хартија кај пациенти со фикснопротетички конструкции. Коруноска-Стевковска В., Гиговски Н., Николовска Ј., Бајрактарова-Валјакова Е., Мијоска А . ПП. 1. конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	0,5
12-8	Киселините како средства за подготовка на керамичките реставрации за атхезивно цементирање или поставување на ортодонтски брикети. Е. Бајрактарова-Валјакова, С. Гачева Цветкова, A. Мијоска , Ј. Николовска, Ц. Бајрактарова Мишевска, Ј. Бајевска. ПП. 1. конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	0,5
12-9	Дебелина на цементен слој–клинички импликации врз постцементиращката елевација и рабната дискрепанца кај вештачките забни коронки. Гиговски Н, Коруноска Стевковска В, Николовска Ј, Бајрактарова Валјакова Е, Гиговска А, Мијоска А . ПП. 1. конгрес на здружение на специјалисти по протетика при МСД со меѓународно учество, Охрид 24-26 јуни, 2016 год.	0,5

12-10	Prevalence of tooth agenesis among the macedonian population. J. Nikolovska, A. Mijoska . 3487 PP. 22 Congress of the European Association of Dental Public Health Challenges in oral epidemiology. 8-10 June 2017, Vilnius University, Vilnius, Lithuania. IF 0,759 Thomson Reuters	0,5+0,75 9=1,259
12-11	Oral health-comorbidity correlation at prosthetic geriatric population in Macedonia. N. Stavreva, B. Kapusevska, A. Mijoska , Mirjana M. Arsovska, Lj. Simjanovska, O. Kokoceva. PP116. 105th FDI World Dental Congress, September 2017. Volume 67, supplement I. International Dental Journal 2017; 67 (SUPPL. 1): 2-67 Thomson Reuters IF = 0,759	0,5+0,75 9=1,259
12-12	Effect of the coloring zirconia liner on micro shear bond strength to veneering porcelain. A. Mijoska , B. Kapusevska, N. Stavreva, E. Bajraktarova, O. Kokoceva Ivanovska. PP 364. 105th FDI World Dental Congress, September 2017. Volume 67, supplement I. International Dental Journal 2017; 67 (SUPPL. 1): 2-67 Thomson Reuters IF = 0,759	0,5+0,75 9=1,259
12-13	Remineralization of early enamel lesion by casein phosphopeptide-amorphous calcium phosphate. E. Zh. Bilbilova, A. S. Ivkovska, N. Stavreva, A. Mijoska , V. Ambarkova. PP 11. 65th ORCA Congress 2018, Copenhagen Denmark, Caries Res 2018; 52: 468-547 Thomson Reuters IF= 2,188	0,5+2,18 8= 2,688
12-14	Secondary caries risk in patients with fixed dental prostheses. A. Mijoska , N. Stavreva, J. Nikolovska, E. Zh. Bilbilova, A. S. Ivkovska. PP 56. 65th ORCA Congress 2018, Copenhagen Denmark, Caries Res 2018; 52: 468-547 Thomson Reuters IF= 2,188	0,5+2,18 8= 2,688
12-15	Oral health and socio-demographic characteristics at geriatric patients in macedonia with different types of edentulism. N. Stavreva, B. Kapusevska, A. S. Ivkovska, A. Mijoska , E. Zh. Bilbilova, V. Ambarkova. PP 79. 65th ORCA Congress 2018, Copenhagen Denmark, Caries Res 2018; 52: 468-547 Thomson Reuters IF= 2,188	0,5+2,18 8= 2,688
12-16	Immunohistochemical Study on T and B lymphocytes in human dental pulp. A. Sotirovska Ivkovska, E. Zabokova Bilbilova, Z. Georgiev, V. Ambarkova, N. Stavreva, A. Mijoska . PP 151. 65th ORCA Congress 2018, Copenhagen Denmark, Caries Res 2018; 52: 468-547 Thomson Reuters IF= 2,188	0,5+2,18 8= 2,688
12-17	Zirconia crowns as prosthetic restorations on the primary posterior teeth – a case report. PP05 Stavreva N, Kapusevska B, Mijoska A , Pejkovska-Shahpaska B, Arsovski Z. Здрави заби - среќно детство, Прв македонски педодонтски конгрес, Скопје 18-19 мај, 2018. Скопје	0,5
12-18	Restorative prosthodontic treatments in children with dental traumas PP06. Mijoska A , Stavreva N, Bajraktarova-Valjakova E, Nikolovska J, Pancevska S. Здрави заби - среќно детство, Прв македонски педодонтски конгрес, Скопје 18-19 мај, 2018 год., Скопје	0,5
12-19	Dental treatment of a 5-year-old patient with hypohydrotic type of ectodermal dysplasia. PP07 Bajraktarova-Valjakova E, Korunoska-Stevkovska V, Georgieva S, Gigovski N, Mijoska A , Bajraktarova-Misevska C. Здрави заби-среќно детство, Прв македонски педодонтски конгрес, Скопје 18-19 мај, 2018 год. Скопје	0,5
12-20	Плунка и дентален кариес. Жабокова-Билбилова Е, Сотировска-Ивковска А, Георгиев З, Кокочева-Ивановска О, Мijoska A . ПП24. 8 конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка – наука и уметност“ 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	0,5
12-21	Салива и циркуларен кариес. Кокочева-Ивановска Олга, Амбаркова В, Мijoska A , Дирјанска К, Симјановска Љ. ПП28. 8 конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка–наука и уметност“ 20-23 септември 2018 год., Охрид, Македонија	0,5
12-22	Преваленца на субјективна халитоза поради проблеми со забите, усната празнина или протетските надоместоци кај возрасната популација во Р.	0,5

	Македонија. Ј. Николовска, В. Коруноска Стевковска, А. Мијоска . ПП42. 8. конгрес на стоматолозите од Македонија со меѓународно учество „Зад здрава насмевка–наука и уметност“ 20-23 септември 2018, Охрид, Македонија	
12-23	Evaluation of oral soft tissue at geriatric patients with dental prosthesis. A. Mijoska , G. Kovacevska, N. Janeva, S. Pancevska, J. Nikolovska. PP166:146. 24th BaSS Congress, May 9-11, Tirana, Albania.	0,5
12-24	Dentinogenesis imperfect type II: a multidisciplinary team approach. E. Bajraktarova-Valjakova, O. Sarakinova, M. Popovska, A. Mijoska , V. Korunoska-Stevkovska. PP325:166. 24th BaSS Congress, May 9-11, Tirana, Albania.	0,5
12-25	Prevalence of work related musculoskeletal symptoms among students in a Macedonian dental school. Nikolovska J, Rendzova V, Korunoska Stevkovska V, Mijoska A . PP 4254:66. 24th Congress of the European Association of dental public health. 12-14 september 2019, Ghent–Belgium. Community Dental Health. 2019;36(4): 26 IF=1,349	0,5 + 1,349= 1,849
12-26	Fluorescentna vizuelizacija Velscope aparatom za otkrivanje oralnih mukoznih Promena. PPS.36. A. Mijoska , G. Kovacevska, S. Jovanovski, J. Nikolovska, B. Dastevski, M. Petkov, E. B. Valjakova, O. K. Ivanovska, Lj. Simjanovska. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	0,5
12-27	Mini implantati i njihova uloga u retenciji i stabilizaciji donje totalne proteza–prikaz slucaja. B. Dastevski, B. Kapusevska, A. Mijoska , M. Petkov, O. Dimitrovski, V. Spirov, M. Dastevska. PPS.20. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	0,5
12-28	Ferrule effect – novi pristup u savremenom protetskom konceptu. S. Jovanovski, V. Jurukovska, A. Mijoska , J. Popovski, Lj. Marion. PPS.19. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	0,5
12-29	CAD-CAM cirkonium keramika u terapiju kod pacijenata sa hipodoncijom – prikaz slucaja. M. Petkov, K. Biljana, A. Mijoska , B. Dastevski, I. Muratovska, O. Dimitrovski, S. P. Petkova. PPS.15. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	0,5
12-30	CELTRA DUO-Tretiranje unutarasne površine restauracija prije adheziono cementiranja. E. B. Valjakova, A. Mijoska , C. B. Misevska, S. Elencevski, J. Nikolovska, B. Naumovski, V. K. Stevkovska. PPS.14. Prvi kongres lekara Kosova i Metohije 29.11-1.12.2019, Kosovska Mitrovica, Kosovo.	0,5
	вкупно	27,378
	ВКУПНО	417,922

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред број	Назив на активност	поени
	Позитивно рецензиран универзитетски учебник (*8) -автор на учебник „Дентални материјали забнотехнички и клинички“ Гордана Ковачевска, Анета Мијоска, 2019 год., Стоматолошки факултет – Скопје	8
	Изменето и дополнето издание на учебник(*3) -коавтор на учебник „Технологија на фиксни протези (мостови)“ Капушевска Б. Стоматолошки факултет Скопје, 2019 год.	3
	Позитивно рецензиран практикум(*3) -коавтор Претклиничка фиксна протетика 2 – фиксни протези (мостови) Практикум, Магна Скен, Скопје, Македонија, 2016 Билјана Капушевска, Анета Мијоска, Емилија Бајрактарова Валјакова, Весна Јуруковска Шотаровска, Наташа Ставрева, Марјан Петков, Драган Петровски	3

	Завршена специјализација од областа на медицинските науки и здравството (*2) Специјалист по стоматолошка протетика	
	Учество во промотивни активности на факултетот (*0,5) Учесник од Стоматолошкиот факултет за подготовка на факултетот за Денови на високото образование – Отворен ден „Запознајте го УКИМ“, 2016,2017,2018,2019 год. Ден на наука на УКИМ-2016, 2017 год,	3
	Учество во комисији и тела на државни и други органи (*1) Претседател на синдикат „ Мајка Тереза“ при Стоматолошки клинички центар „ Св.Пантелејмон“ - Скопје 2015-2018 год. Член на комисији за полагање на стручен испит за стекнување на лиценца за работа-Стоматолошка комора на Македонија 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 год.	4 5
	Воведување на нова лабораториска/клиничка или јавно-здравствена метода во областа на медицинските науки и здравство (*1) Примена на различни типови на површински третмани на циркониум-диоксидната керамика 2015/2016 год.: -физички третмани со механичка алтерација на површината -хемиски третмани со апликација на хемиски средства	2
	Експертски активности: стручна ревизија (*1) Рецензент во Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences, Scientific Foundation Spiroski & ID Design Press, Skopje, Republic of Macedonia, co IF: 0, 58. *3 Рецензент во Engineering Fracture Mechanic, Elsevier, Scopus, IF: 3,426 *1	4
	ВКУПНО	32

ДЕЈНОСТ ОД ПОШИРОК ИНТЕРЕС

Ред број	Назив на активност	поени
	Член на организационен или научен одбор на меѓународен научен/стручен собир (*1) Претседателство на постер-сесија на 1st Congress of the Association of Prosthetic Dentistry-Macedonian Dental Society with International Participation, Ohrid 2016 Член на научен одбор на 19 ти конгрес на стоматолозите на Србија 1-4 октомври 2020 год., Белград	1 1
	Членство во меѓународна организација која подржува/организира научно-истражувачка дејност (*0,5)	
	1.Член на Здружението на доктори специјалисти постоматолошка протетика на Македонија (ЗДССПМ). 2.Член на Македонското стоматолошко друштво (МСД). 3.Член на Стоматолошката комора на Македонија (СКМ). 4.Член на Балканската стоматолошка асоцијација (BASS). 6.Член на Интернационалната организација на истражувачи во стоматологијата (IADR) 7. Член на Стоматолошко здружение на Македонија (ДДДММ)	3,5
	Член на орган на професионална комора (*0,3) Потпретседател на Надзорна комисија при Стоматолошката комора на Македонија 2015-2018 год.	0,3
	Награда за научни достигнувања од струкова организација-самостојни (*3)	
	- Благодарница за учество во работата и развојот на Стоматолошкиот факултет по повод одбележувањето на јубилејот 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје, 2009 година.	3 3

	- Благодарница за учество во работата и развојот на Стоматолошкиот факултет по повод одбележувањето на јубилејот 60 години постоење на Стоматолошкиот факултет во Скопје, 2019 година.	
	Изготвување и пријавување на научен/образовен национален проект (соработник *0,5)	
	-соработник „Локални ефекти при употреба на Оралсепт“, 2015- 2016, носител проф. д-р Марија Пеева Петревска и проф. д-р Билјана Капушевска	0,5
	-соработник „Евалуација на влијанието и потребата од протетичка рехабилитација врз оралното здравје и квалитет на животот кај геријатриска популација во Р. Македонија“ УКИМ, Стоматолошки факултет - Скопје – 2018 година	0,5
	Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект (*1)	1
	-соработник „Префабрикувани циркониумски колчиња со ретентивен коронарен облик за реставрација на ендодонтски третирани заби–in vitro процена на третманот“. Меѓународен научноистражувачки проект, јуни 2016 г. Носител: проф. д-р Јулијана Николовска, учесници: проф. д-р Мирјана Поповска, проф. д-р Никола Гиговски, проф. д-р Весна Коруноска-Стевковска, н. сор. Сашо Јовановски, н. сор. Анета Мијоска.	
	ВКУПНО	13,8
Професионални референци на кандидатот за избор во звање		поени
Научноистражувачка дејност		417,922
Стручно-применувачка дејност		32,000
Дејност од поширок интерес		13,800
Вкупно		462,922

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Ковачевска
 Проф. д-р Билјана Капушевска
 Проф. д-р Јадранка Бундевска

2. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката н. сор. д-р Наташа Ставрева е родена на 24.3.1977 година, во Скопје. Средно образование завршила во Оклахома Сити – Оклахома - САД во 1994 година. Со високо образование се стекнала на Стоматолошкиот факултет во 2000/2001 година, со просечен успех 8,00.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2009 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии по Јавно здравство на Медицинскиот факултет - Скопје. Студиите ги завршила во 2012 година, со просечен успех 9,88. На 28.11.2012 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Квалитет на живот на лица со вградени орално-протетски помагала на возраст над 65 години во Република Македонија“.

Докторска дисертација пријавила на 2011 година на Стоматолошкиот факултет - Скопје. Дисертацијата на тема: „Процена на механичката отпорност на безметалните коронки во однос на видот на препарација на збот во корелација со Ferrule effect“ ја одбрала во јуни 2015 година, пред комисија во состав: проф. д-р Јадранка Бундевска, проф. д-р Љубен Гугувчевски, проф. д-р Ана Тромбева Гаврилоска, проф. д-р Гордана Ковачевска и проф. д-р Билјана Капушевска.

Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од научната област протетика.

На 07.6.2016 година е избрана во звањето научен соработник на катедрата за стоматолошка протетика на Стоматолошкиот факултет во Скопје, во областа стоматолошка протетика.

Во моментот е научен соработник. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр. 1123 од 16.5.2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од почетокот на кариерата, објавени во Билтен/билтени бр. 969/2009, 1071/2014, 1074/2014, 1101/2015, 1110/2015, 1111/2015, 1123/2016, 1126/2016, 1127/2016, 1152/2017, 1160/2017, 1163/2018, 1164/2018, 1167/2018, 1170/2018, 1185/2019, 1186/2019, 1187/2019, 1188/2019, 1189/2019, 1190/2019, 1193/2019, 1197/2019, 1209/2020, 1214/2020, 1222/2020, 1224/2020, 1227/2020, 1228/2020, 1230/2021, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

Англискиот јазик го владее на ниво Ц1 според Европската јазична рамка на Советот на Европа (CEFR), а активно се служи и со германскиот јазик и работата со компјутери.

16. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Кандидатката д-р Наташа Ставрева во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Катедрата за стоматолошка протетика, Стоматолошки факултет - Скопје, изведува настава, вежби, теренска настава, итн., за студентите по дентална медицина, студентите на Високата школа за забни техничари и Високата школа за стоматолошки сестри, како и во практичната клиничка едукација на стажантите на Клиниката за стоматолошка протетика, како и ментор на голем број стажанти и ментор на еден специјализант. Во учебната 2019/2020 учествува во изведувањето на практична настава на втор циклус специјалистички студии.

Кандидатката учествувала како член во комисија за оцена/или одбрана на 2 специјалистички трудови.

Кандидатката е коавтор на:

- рецензиран учебник под наслов: „Стоматолошка протетика - стоматолошка фиксна протетика за стручни стоматолошки сестри - орални хигиенолози I дел“, 2018 год.
- книга од стручна област под наслов „Технологија на фиксни протези (мостови)“ – второ дополнето издание, 2019 год.
- ПРАКТИКУМ „Претклиничка фиксна протетика 2 – фиксни протези (мостови)“ – второ дополнето издание.

Кандидатката е автор на две монографии под наслов: „Споредба на оралното здравје и квалитетот на живот меѓу институционално згрижените и амбулантни геријатриски пациенти со тотални и парцијални протези во Македонија (дел 1)“, „Влијанието на социо-демографските

карактеристики врз оралното здравје и квалитетот на живот кај институционално згрижени геријатриски пациенти со тотални и парцијални протези во Република Македонија (дел 2)“.

Други активности кои припаѓаат во наставно-образовната дејност, релевантни за изборот

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 2) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Научноистражувачка дејност

Д-р Наташа Ставрева има објавено вкупно 130 научни трудови од стоматолошката област, од кои 21 научен труд во научни списанија со импакт - фактор (фактор на влијание), 24 трудови, во меѓународни научни списанија, 3 трудови во меѓународни научни публикации и 82 трудови во зборници од научни собири.

Во периодот 2006/2007 година учествувала во меѓународниот проект за менаџмент во стоматологијата во Софија-Бугарија и Виена-Австрија, каде што успешно ја завршила и тренинг школата за Јавно-здравствен менаџмент за ефикасност во стоматологијата под менторство на prof. Bernd Baumgartl Ph. D.

Активно учествувала како истражувач и во националниот научен проект „Локални ефекти при употреба на Оралсепт“, спроведен во периодот од 2015- 2016 година кај пациентите на УСКИЦ „Св Пантелејмон“ – Скопје, под координаторство на проф. д-р Марија Пеева Петревска и проф. д-р Билјана Капушевска.

Била учесник и во научноистражувачки проект на Катедрата за стоматолошка протетика при Стоматолошкиот факултет-Скопје „Евалуација на влијанието и потребата од протетичка рехабилитација врз оралното здравје и квалитет на животот кај геријатриската популација во Р. Македонија“, каде раководител и главен истражувач била проф. д-р Гордана Ковачевска.

За изработените трудови има добиено повеќе награди, меѓу кои освоено трето место на Европскиот конгрес за студенти и млади доктори во 1997 година, доделено од страна на Универзитетот Хумболт во Берлин - Германија.

За тековниот конкурс за избор во научно звање, кандидатката ги пријавува следниве трудови за рецензија:

1. Efka Zabokova Bilbilova, Ana Sotirovska Ivkovska, Olivera Sarakinova, Olga Kokoceva Ivanovska, **Natasha Stavreva**. Correlation between pH, buffering capacity, calcium and dental caries in schoolchildren. Macedonian pharmaceutical bulletin, 63 (1) 65 - 70 (2017)
2. **N. Stavreva**, Lj. Guguvcevska, B. Kapusevska. Influence of the ethnic affiliation, level of education and place of living on oral health at geriatric population with total and partial dentures in Republic of Macedonia. Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA, 2015; XXXVI (3): 127-134.
3. Lj. Simjanovska, M. Markovska Arsovska, S. Simjanovska, T. Daci, **N. Stavreva**, F. Azizi. Usage of the laser beam in therapy of hyperplastic changes in the mouth cavity, as a result of mobile prosthetic compensation. Apolonia 39-40. March 2020: 17-28
4. E. Zabokova Bilbilova, A. Storijska Ivkovska, M. Igic, A. Mijoska, **N. Stavreva**, V. Spirov, B. Evrosimovska, K. Pecakov. In vitro assessment of casein phosphopeptide-amorphous calcium phosphate (CPP-ACP) to prevent white spot lesion. Acta Stomatologica Naissi. June 2019, Vol 35, No. 79; 1909-1918.
5. Budima Pejkovska Shahpaska, Biljana Kapusevska, **Stavreva Natasha**. Application of night dentures during prosthetic rehabilitation in a patient with bruxism-a case study. Acta Stomatologica Naissi. June 2018, Vol 34, No. 77; 1804-1812
6. Natasha Stavreva, Amela Cana, Jetmire Alimani Jakupi. Considerations of oral manifestations and prosthodontic management of patients with diabetes mellitus. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS). Volume 18, Issue 8 Ser. 6 (August 2019), PP 21-23. **(IF = 5.164)**
7. **N. Stavreva**, B. Kapusevska. Function of saliva at patients with complete dentures. An overview. Knowledge – International Journal Scientific Papers, March 2019 Vol 30.4; 867-870. **(IF=1.822)**
8. **N. Stavreva**, B. Kapusevska. Biocompatibility and reaction of dental polymers in oral environment. Knowledge – International Journal Scientific Papers, June 2019 Vol 31.4; 835-839. **(IF=1.822)**

9. **N. Stavreva**, N. Tosheska Spasova. Xerostomia, etiology, dental implications and prosthodontic management. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2019 Vol 35.4; 1107-1111. **(IF=1.822)**
10. N. Tosheska Spasova, **N. Stavreva**, B. Dzipunova. The management of medically compromised patients during orthodontic treatment. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2019 Vol 35.4; 1079-1085. **(IF=1.822)**
11. N. Tosheska Spasova, **N. Stavreva**, B. Dzipunova. Anthropology in orthodontics. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2020 Vol 38.4; 773-777. **(IF=1.822)**
12. **N. Stavreva**, N. Tosheska Spasova. Prosthodontic solution of flabby ridges using window impression technique. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2020 Vol 38.4; 791-795. **(IF=1.822)**
13. **N. Stavreva**, N. Tosheska Spasova. Etiological factors and therapy of denture stomatitis. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2020 Vol 40.4; 639-643. **(IF=1.822)**
14. **Stavreva N.** Overview of influence of saliva in prosthodontic restorations. Acta Morphologica. 2018 Vol 15(2); 65-71
15. **Stavreva N.**, Ivanovski K, Kapusevska B, Korunoska Stefkovska V, E. Zabokova Bilbilova, Shushak Z, Tosheska Spasova N, Zarkova Atanasova J. PROSTHODONTIC MANAGEMENT OF DENTAL INJURIES IN PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYERS. CASE REPORT. Physioacta; 2019 Vol 13-2; 25-30
16. Zabokova Bilbilova E. **Stavreva N.** Sarakinova O, Kokoceva Ivanovska O, Mijoska A. Effect of fluoride on demineralization on enamel after orthodontic treatment. Physioacta; 2019 Vol 13-2; 31-38
17. Stefanoska T, Sotirovska Ivkovska A, Zabokova Bilbilova E. **Stavreva N.** Tosheva Spasova N. Dental sensitivity. Physioacta; 2019 Vol 13-2; 39-46
18. Kapusevska B, Lazarvoska E. Pejkovska Shahpaska B. **Stavreva N.** Jurukovska Shotarovska V. Dental treatment of patients with masticatory diseases. Macedonian dental review. 2019, 42(1-2); 13-18.
19. Bajevska J, Gigovska N. Zaturroski G, Bajevska J. Stojanovska A, Peno E, Dodevski V, Bajevska Stafanovska B, **Stavreva N.** The use of a silicone index as guidance during tooth preparation. Macedonian dental review. 2019, 42(1-2); 1-7.
20. **Ставрева Н.**, Капушевска Б, Шушак З, Панчевска С, Пејковска Шахпаска Б, Жабокова Билбилова Е, Амбаркова В. Candida albicans инфекции кај пациенти со акрилатни протези. Vox Dentarii, декември 2019, број 3; 38-41
21. Шушак З, Поповски В, Митиќ Ј, Ковачевска Г, **Ставрева Н.** Ботокс (ботулински токсин тип А) третман на тригеминална неуралгија. Vox Dentarii, септември 2020, број 45; 37-41
22. Амбаркова В, **Ставрева Н.** Сулејмани А, Крмзова Т. Стоматолошко згрижување на пациенти со хемофилија. Vox Medici, октомври 2020, број 108; 00606-00608
23. **N. Stavreva**, B. Kapusevska, J. Bundevska, Pejkovska Shahpaska B, M. Markovska Arsovska. Socio-demographic characteristics and oral health at geriatric patients with different types of dentures in Macedonia. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; 94
24. Pejkovska Shahpaska B, B. Kapusevska **N. Stavreva**. Individually designed dentures in patients with bruxism. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; 84
25. Mirjana Markovska Arsovska, Ljuba Simjanovska, Sofijanka Gerasimova, Bullnet Abazi, **Natasha Stavreva**. Laser treatment of denture-induced hyperplasia (case report). 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; 133
26. Natasa Toseska-Spasova, Biljana Dzipunova, **Natasa Stavreva**, Katerina Tosheska-Trajkovska, Zoran Spasov. Orthodontic malocclusion as a risk factor for gingival inflammation. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; 172
27. **N. Stavreva**, B. Kapusevska, J. Bundevska, V. Korunoska Stefkovska, N. Toseska Spasova, V. Ambarkova. Prosthodontic solution of totally edentulous patient with sjogren syndrome. Scientific Regional Meeting on rare diseases Macedonia. June 2019; 84
28. Biljana Kapusevska, **Natasha Stavreva**, Vesna Jurukovska Shotarovska. Clinical approach to tension masticatory diseases. 4th International scientific conference of the faculty of medical sciences of Tetovo University. May 2019; 327
29. **Stavreva N.**, Kapusevska B, Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Pisevska Gerasimova S,

- Toseska Spasova N. Fracture resistance of zirconia crowns depending on different preparation designs. An in vitro study. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 37
30. Zabokova Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Sarakinova O, **Stavreva N**, Mijoska A, Ambarkova V. Incidence of white spot lesion during fixed orthodontic treatment. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 33
  31. Pisevska Gerasimova S, Simjanovska Lj, Markovska Arsovska M, **Stavreva N**. ER: YAG Minimal invasive technique for vestibuloplasty in the lower jaw. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 43
  32. Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E, Mijoska A, **Stavreva N**, Dirjanska K, Simjanovska Lj. Local Fluor prophylaxis within patients with baby bottle disease. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 28
  33. Markovska M, Simjanovska Lj, Pisevska Gerasiova S, Arsovski Z, Temelkov O, **Stavreva N**. Temporary blindness after inferior alveolar nerve block. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 44
  34. **Stavreva N**, Kapusevska B, Korunoska Stefkovska V, Toseska Spasova N, Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E. Relation of quality of life to oral prosthetic dentures and comorbidity at geriatric population in Macedonia. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; 121
  35. Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E, **Stavreva N**, Dirjanska K, Simjanovska Lj, Lazarova A. Baby bottle caries. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; 87
  36. Zabokova Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, **Stavreva N**, Mijoska A, Stefanoska T. Management of post orthodontic white spot lesion. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; 88
  37. Toseska Spasova N, Dzipunova B, **Stavreva N**, Simjanovska Lj. Spasov Z. Vertical skeletal morphology and lower incisor position as factors contributing to anterior mandibular crowding. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; 114
  38. Zabokova Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A, Georgiev Z, **Stavreva N**, Mijoska A, Ambarkova V. The effect of chlorhexidine mouthwashes on incidence of white spots and oral hygiene in orthodontic patients. 67 ORCA Congress, July 2020; 19 (**IF=2.188**)
  39. Sotirovska Ivkovska A, Zabokova Bilbilova E, Georgiev Z, Ambarkova V, **Stavreva N**, Mijoska A. IMMUNOHISTOCHEMICAL STUDY OF INNATE IMMUNE RESPONSES OF THE DENTAL PULP TO CARIES. 67 ORCA Congress, July 2020; 65 (**IF=2.188**)
  40. Ambarkov J, Stamenkova A, Zabokova Bilbilova E, Stavreva N, Ambarkova V. Dental caries experience of 12-year-old children from the eastern region of the Macedonia. 67 ORCA Congress, July 2020; 82 (**IF=2.188**)
  41. **Stavreva N**, Toseska Spasova N, Simjanovska Lj, Markovska Arsovska M, Zabokova Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Mitik K, Jovanovik C. Cirkularni mostovi-protetski tretman dentalnih erozija kod pacijenata starije dobi. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S18
  42. Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E, Mijoska A, **Stavreva N**, Simjanovska Lj, Dirjanska K, Todorovska G, Lazareva A. Uticaj tecnih slatkih sođrzaja u bocicama (sa cuclom) na zubice male dece u ranov djetinstvu. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S11
  43. Dzipunova B, Toseska Spasova N, Simjanovska Lj, Radojkova Nikolovska V, **Stavreva N**, Popovska M, Muratovska I, Dzipunova M. Retki slucajevi ektopicnih I impaktiranih zuba. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S24
  44. Toseska Spasova N, Dzipunova B, **Stavreva N**, Simjanovska Lj, Toseska Trajkovska K, Spasov Z, Popovska M, Radojkova-Nikolovska V. Uticaj ortodontske anomalije na akumulacija dentalnog plaka I inflamacija gingive. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S25
  45. Simjanovska S, Kostovski F, Toseska Spasova N, Dzipunova B, Todorovska G, Kokoceva Ivanovska O, **Stavreva N**, Vlainova E. Hiperdoncija donjih molara. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa međunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S26

46. Ambarkova V, **Stavreva N**, Zabokova Bilbilova E, Dimoska I, Ambarkov J. Treacher-collins syndrome-multi-disciplinary approach. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S28
47. Zabokova Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A, Kokoceva Ivanovska O, **Stavreva N**, Mijoska A, Ambarkova V. Preosetlivost zuba. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S32
48. Markovska Arsovska M, Simjanovska Lj, **Stavreva N**, Gerasimova S, Arsovski Z, Temelkov O, Simjanovska S, Ramadani A. Hirurski tretman fibroznog epulisa. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S43

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Називите на трудовите, проектите и сл. се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 3/член 4) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Наташа Ставрева активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Катедрата по стоматолошка протетика на Стоматолошкиот факултет.

Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој во Виена-Австрија.

Има учествувало и на повеќе промотивни активности на Стоматолошкиот факултет-Скопје.

На покана на ФИФА, УЕФА и ФФМ има одржано неколку пленарни предавања на стручни семинари за доктори во областа на спортот и оралното здравје.

Член е на Македонското стоматолошко друштво (МСД), Здружението на доктори-специјалисти по стоматолошка протетика на Македонија (ЗДССПМ) и на Стоматолошката комора на Македонија, каде е именувана за Бранител на Комората со мандат 2014-2018 година и член на Друштвото за наука и уметност - Прилеп.

Во 2004 и 2005 година има добиено благодарница и диплома од Македонското лекарско друштво за придонес и заслуги во полето на здравството и стоматологијата, државна награда од Владата на РМ преку Министерството за здравство на РМ за избор во 80 најдобри доктори во РМ во месец март 2013 година, благодарница од Центарот за промоција на здравје и човекови права и благодарница - 60 години постоење на Стоматолошки факултет - Скопје во 2019 година.

Активно е вклучена во стручно-апликативната работа на Стоматолошката комора, како испитувач на стручните испити за добивање на лиценца за самостојна работа.

Други активности од Анекс 1 кои припаѓаат во стручно-апликативната дејност и дејноста од поширок интерес, релевантни за изборот.

Конкретните активности се наведуваат во табелата во Анекс 2 (член 5) од Правилникот за избор, со датуми и други релевантни податоци.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката Наташа Ставрева има позитивна оценка од анонимно спроведената анкета на студентите на Стоматолошкиот факултет.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф. д-р Гордана Ковачевска
Проф. д-р Билјана Капушевска
Проф. д-р Јадранка Бундевска**

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Наташа Илија Ставрева
Институција: Стоматолошки факултет - Скопје
Научна област: Стоматолошка протетика

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР/НАУЧНО ЗВАЊЕ – ВИШ НАУЧЕН СОРАБОТНИК

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,00 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,88 Просечниот успех изнесува /// за интегрираните студии.	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: Протетика, поле Стоматологија, подрачје Медицински науки и здравство.	ДА
3	Објавени најмалку пет рецензирани научни труда во референтна научна публикација согласно со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	
	Назив на научното списание: Macedonian Medical Review Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Google scholar, WorldCat, CABI, etc. Назив на трудот: Prosthodontic solution of dental erosion associated with gastroesophageal reflux disease. Case report Датум на објава: 2018 Назив на научното списание: Архиви на јавното здравје Назив на електронската база на списанија: Openaire, Bielefeld Academic Search Engine (BASE), Google Scholar, etc. Назив на трудот: Влијание на тоталните и парцијалните протези врз исхраната и говорот кај геријатриските пациенти во Македонија Датум на објава: 2018 год. Назив на научното списание: Research in Physical Education, Sport and Health Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Directory of Open Access Journals (DOAJ) Назив на трудот: Sport and dental trauma in frontal region – prosthodontic management.	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Датум на објава: 2018 год. Назив на научното списание: Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences Назив на електронската база на списанија: Scopus, DOAJ, BASE Назив на трудот: Oral Hygiene Index in Early Childhood Caries, Before and After Topical Fluoride Treatment. Датум на објава: 2018 год. Назив на научното списание: Acta Stomatologica Naissi Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Scopus, DOAJ, Scindeks Назив на трудот: Application of night dentures during prosthetic rehabilitation in a patient with bruxism – a case study. Датум на објава: 2018 год. Назив на научното списание: Macedonian Medical Review Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Google scholar, WorldCat, CABI, etc. Назив на трудот: Zirconia-dental biomaterial. A literature review Датум на објава: 2018 год. Назив на научното списание: Journal of Advances in Biology Назив на електронската база на списанија: Scopus Назив на трудот: Influence of the age and comorbidity on oral health and quality of life at geriatric population with total and partial dentures in Republic of Macedonia Датум на објава: 2016 год. Назив на научното списание: WJPMR- World Journal of Pharmaceutical and Medical Research Назив на електронската база на списанија: Google scholar, Index Copernikus, SOCOLAR, etc. Назив на трудот: Abbreviated method for fabrication of dentures with use of eclipse material: CASE REPORT Датум на објава: 2016 год. Назив на научното списание: International Journal of Applied Dental Sciences Назив на електронската база на списанија: Google scholar, Index Copernikus, SiteSeek Назив на трудот: Quality of life of children with bruxism treated with orthodontic appliances Датум на објава: 2017 год. Назив на научното списание: Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Thomson Reuters, Web of Science, SCImago Назив на трудот: Overview of The Common Methods for Registration of Occlusal Contact Датум на објава: 2017 год. Назив на научното списание: Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Thomson Reuters, Web of Science, SCImago	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Назив на трудот: Overview of Burning Mouth Syndrome for Prosthodontics Practitioners Датум на објава: 2017 год. Назив на научното списание: International Quarterly Journal of Biology & Life Sciences Назив на електронската база на списанија: Thomson Reuters, DJRI, DOAJ, Google Scholar Назив на трудот: Dental Methods in the Medical Treatment of Tension Headache Датум на објава: 2018 год. Назив на научното списание: Acta Stomatologica Naissi Назив на електронската база на списанија: EBSCO, DOAJ, SCOPUS & EMcare Назив на трудот: Application of night dentures during prosthetic rehabilitation in a patient with bruxism-a case study. Датум на објава: 2018 год. Назив на научното списание: Acta Stomatologica Naissi Назив на електронската база на списанија: EBSCO, DOAJ, SCOPUS & EMcare Назив на трудот: In vitro assessment of casein phosphopeptide-amorphous calcium phosphate (CPP-ACP) to prevent white spot lesion. Датум на објава: 2019 год. Назив на научното списание: Contributions Назив на електронската база на списанија: Ebsco, SCimago Journal Rank, Pub Med Назив на трудот: Influence of the ethnic affiliation, level of education and place of living on oral health at geriatric population with total and partial dentures in Republic of Macedonia Датум на објава: 2015 год. Назив на научното списание: Apolonia Назив на електронската база на списанија: EBSCO, Index Copernicus Назив на трудот: Usage of the laser beam in therapy of hyperplastic changes in the mouth cavity, as a result of mobile prosthetic compensation. Датум на објава: 2020 год.	
3.2	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови	
	Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 32 членови; Индија-11, Египет-8, Пакистан-4, Бангладеш-2, Нигерија-2, Малезија-1, Либија-1, Тунис-1, Нов Зеланд-1, Ирак-1 Назив на трудот: Association among oral health and sex age and comorbidity at geriatric population in macedonia with total and partial dentures Датум на објава: 2016 год.	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Назив на научното списание: Македонски стоматолошки преглед Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 54 членови; Македонија-32, Бугарија-7, Хрватска-5, Србија-4, Словенија-2, САД-1, Турција-1, В. Британија-1, Норвешка-1 Назив на трудот: Пушењето како ризик фактор при изработка на протетички реставрации над импланти Датум на објава: 2016 год. Назив на научното списание: International Journal of Dental and Health Sciences Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 26 членови Назив на трудот: Medico-dental approach in treatment of neurovascular headache – migraine Датум на објава: 2017 Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 32 членови; Индија-11, Египет-8, Пакистан-4, Бангладеш-2, Нигерија-2, Малезија-1, Либија-1, Тунис-1, Нов Зеланд-1, Ирак-1 Назив на трудот: Total Protection in Patients With Exposed (Specific) Resorption of Alveolar Ridges - A Challenge in The Everyday Practice – Case Reports Датум на објава: 2017 год. Назив на научното списание: Македонски Стоматолошки Преглед Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 54 членови; Македонија-32, Бугарија-7, Хрватска-5, Србија-4, Словенија-2, САД-1, Турција-1, В. Британија-1, Норвешка-1 Назив на трудот: Therapy of childhood bruxism Датум на објава: 2017 год. Назив на научното списание: IOSR Journal of Dental and Medical Sciences Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 32 членови; Индија-11, Египет-8, Пакистан-4, Бангладеш-2, Нигерија-2, Малезија-1, Либија-1, Тунис-1, Нов Зеланд-1, Ирак-1 Назив на трудот: Intolerance to Total Dentures by the Patients Датум на објава: 2018 год. Назив на научното списание: Physioacta Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 29 членови; Македонија-13, Србија-3, БИХ-3, Романија-2, Словенија-1, Турција-1, САД-1, Германија-1, Црна Гора-1, Белорусија-1, Албанија-1, Бугарија-1 Назив на трудот: Influence of smoking on wound healing after tooth extraction Датум на објава: 2017 год. Назив на научното списание: Macedonian pharmaceutical bulletin Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 19 членови; Србија-4, Македонија-1, Бугарија-1, Португалија-1, Грција-1, Шведска-1, турција-1, Словенија-1, Данска-1, Хрватска-1, САД-1, Шпанија-1, Албанија-1, Франција-1, Унгарија-1, Австрија-1	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Назив на трудот: Correlation between pH, buffering capacity, calcium and dental caries in schoolchildren Датум на објава: 2017 год. Назив на научното списание: Oral Health and Care Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 25 членови; Индија-3, Јапонија-2, Тајван-2, САД-2, Мексико-2, Франција-1, Шпанија-1, Тунис-1, Србија-1, В. Британија-1, Италија-1, С. Арабија-1, Австралија-1, Малезија-1, Турција-1, Либија-1, Бразил-1, ОАЕ-1 Назив на трудот: Down syndrome Датум на објава: 2017 год. Назив на научното списание: Acta Morphologica Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 13 членови; Македонија-3, Италија-2, Србија-1, Австрија-1, Романија-1, Турција-1, БИХ-1, Португалија-1, Бугарија-1, Аргентина-1. Назив на трудот: Overview of prosthodontic complications related with dental implants Датум на објава: 2018 год. Назив на научното списание: Knowledge – International Journal Scientific Papers Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 122 членови; Бугарија-35, Македонија-31, Србија-23, БИХ-5, Хрватска-3, Косово-3, САД-2, Русија-2, Словенија-2, Австрија-2, Украина-2, Турција-2, Бахреин-2, Романија-1, Белорусија-1, В. Британија-1, Албанија-1, Црна Гора-1, Мароко-1, Филипини-1, Индија-1 Назив на трудот: Prosthetic solution of sports related dental trauma Датум на објава: 2017 год. Назив на научното списание: Physioacta Меѓународен уредувачки одбор: Вкупно 29 членови; Македонија-13, Србија-3, БИХ-3, Романија-2, Словенија-1, Турција-1, САД-1, Германија-1, Црна Гора-1, Белорусија-1, Албанија-1, Бугарија-1 Назив на трудот: Dental veneers-prosthetic solution for anterior teeth: review of literature Датум на објава: 2017 год.	
3-5	Зборник на рецензирани научни трудови, презентирани на меѓународни академски собири каде што членовите на програмскиот или научниот комитет се од најмалку три земји Назив на зборникот: Caries Research Journal Назив на меѓународниот собир: 65th ORCA Congress Имиња на земјите: Германија, Обединето Кралство, Белгија, Америка, Бразил, Холандија, Швајцарија, Данска, Јапонија Наслов на трудот: Oral Health and Socio-Demographic Characteristics at Geriatric Patients in Macedonia with Different Types of Edentulism. Година на објава: 2018 год. Назив на зборникот: International Dental Journal Назив на меѓународниот собир: FDI World Dental Congress-Poznan (Poland) Имиња на земјите: Америка, Бразил, Канада, Австралија, Кина, Германија, Велика Британија	ДА

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Наслов на трудот: Oral health-living place correlation at prosthetic geriatric population in Macedonia Година на објава: 2016 год. Назив на зборникот: International Dental Journal Назив на меѓународниот собир: FDI World Dental Congress-Madrid (Spain) Имиња на земјите: Америка, Бразил, Канада, Австралија, Кина, Германија, Велика Британија Наслов на трудот: Oral health-comorbidity correlation at prosthetic geriatric population in Macedonia. Година на објава: 2017 год.	
4	Претходен избор во наставно-научно/научно звање – научен соработник , Билтен бр. 1123 од 16.05.2016 година	
5	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Ковачевска
 Проф. д-р Билјана Капушевска
 Проф. д-р Јадранка Бундевска

ОБРАЗЕЦ 2

КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Наташа Илија Ставрева
 Институција: Стоматолошки факултет - Скопје
 Научна област: Стоматолошка протетика

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
	Докторска дисертација: „Процена на механичката отпорност на безметалните коронки во однос на видот на препарација на забот во корелација со <i>Ferrule effect</i> “, Стоматолошки факултет - Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, 2015 година	
	Магистерски труд: „Квалитет на живот кај лица со вградени орално-протетски помагала на возраст над 65 години во Република Македонија“, Медицински факултет - Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје, 2012 година	
1.	Учесник во национален научен проект (*3)	
1-1	Научен проект „Локални ефекти при употреба на Оралсепт“, спроведен во периодот од 2015-2016 година кај пациентите на УСКЦ „Св Пантелејмон“ – Скопје, под координаторство на проф. д-р Марија Пеева Петревска и проф. Д-р Билјана Капушевска.	3.0
1-2	Научноистражувачки проект на Катедрата за стоматолошка протетика при Стоматолошки факултет – Скопје, „Евалуација на влијанието и потребата од протетичка рехабилитација врз оралното здравје и квалитет на животот кај геријатриската популација во Р. Македонија“, под раководство на Проф. д-р Гордана Ковачевска	3.0
2.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание кое нема импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank, MathSciNet (Mathematical Reviews), Zentralblatt fur Mathematik и Реферативный журнал "Математика" или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*5)	
2-1	Stavreva N. Prosthodontic solution of dental erosion associated with gastroesophageal reflux disease. Case report. Macedonian Medical Review. 2018, 72(1), 39-42	5.0
2-2	Ставрева Н, Капушевска Б, Јанкуловска М, Бундевска Ј, Тошеска-Спасова Н. Влијание на тоталните и парцијалните протези врз исхраната и говорот кај геријатриските пациенти во Македонија. Архиви на јавното здравје. 2018, Vol. 10 No. 2, 20-28	3.0
2-3	Stavreva N, Kapusevska B. Sport and dental trauma in frontal region – prosthodontic management. Research in Physical Education, Sport and Health. 2018, Vol. 7, No. 1, 77-81	4.5
2-4	Olga Ratko Kokoceva-Ivanovska, Olivera Sarakinova, Efka Zabokova-Bilbilova, Aneta Nikola Mijoska, Natasha Stavreva. Oral Hygiene Index in Early Childhood Caries, Before and After Topical Fluoride Treatment.	3.0

	Open Access Macedonian Journal of Medical Sciences. 2018 Feb 15; 6(2):378-383	
2-5	Stavreva N , Kapusevska B, Bundevska J, Pejkovska Shehpaska B, Zabokova Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O. Zirconia-dental biomaterial. A literature review. Macedonian Medical Review. 2018, 72(2), 53-58	3.0
2-6	Efka Zabokova Bilbilova, Ana Sotirovska Ivkovska, Olivera Sarakinova, Olga Kokoceva Ivanovska, Natasha Stavreva . Correlation between pH, buffering capacity, calcium and dental caries in schoolchildren. Macedonian pharmaceutical bulletin, 63 (1) 65 - 70 (2017)	3.0
2-7	N. Stavreva , Lj. Guguvcevski, B. Kapusevska. Influence of the ethnic affiliation, level of education and place of living on oral health at geriatric population with total and partial dentures in Republic of Macedonia. Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA, 2015; XXXVI (3): 127-134.	4.0
2-8	Lj. Simjanovska, M. Markovska Arsovska, S. Simjanovska, T. Daci, N. Stavreva , F. Azizi. Usage of the laser beam in therapy of hyperplastic changes in the mouth cavity, as a result of mobile prosthetic compensation. Apolonia 39-40. March 2020: 17-28	3.0
2-9	E. Zabokova Bilbilova, A. Storivska Ivkovska, M. Igic, A. Mijoska, N. Stavreva , V. Spirov, B. Evrosimovska, K. Pecakov. In vitro assessment of casein phosphopeptide-amorphous calcium phosphate (CPP-ACP) to prevent white spot lesion. Acta Stomatologica Naissi. June 2019, Vol 35, No. 79; 1909-1918.	3.0
2-10	Budima Pejkovska Shahpaska, Biljana Kapusevska, Stavreva Natasha . Application of night dentures during prosthetic rehabilitation in a patient with bruxism-a case study. Acta Stomatologica Naissi. June 2018, Vol 34, No. 77; 1804-1812	4.0
3.	Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт-фактор за годината во која е објавен трудот, во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование (*8+IF)	
3-1	Stavreva N , Guguvchevski Lj, Kapusevska B. Influence of the age and comorbidity on oral health and quality of life at geriatric population with total and partial dentures in Republic of Macedonia. Journal of Advances in Biology; 2016 Vol 9 No. 1: 1750-1755 (IF=0,632)	6.4 +0.632= 7.032
3-2	Kapusevska Biljana, Dereban Nikola, Tanatarec Ivan, Dimitrovski Oliver, Andonovska Marija, Vanko Spirov, Dashevski Blagoja, Mijoska Aneta, Stavreva Natasa , Jurukovska Shotarovska Vesna, Bajraktarova Valjakova Emilija, Petkov Marjan, Baftijari Floren. Abbreviated method for fabrication of dentures with use of eclipse material: CASE REPORT. WJPMR- World Journal of Pharmaceutical and Medical Research. 2016, 2(2), 66-70. (IF = 3,535)	4.8 +3.535 =8.335
3-3	Biljana Kapusevska, G Shabani, K Shukov, N Dereban, J Bundevska, B Pejkovska Shahpaska, V Jurukovska Shotarovska, B Naumovski, N Stavreva , A Mijoska, A Daci, M Andonovska, S Saqiri, F Beslimi. Quality of life of children with bruxism treated with orthodontic appliances. International Journal of Applied Dental Sciences 2017; 3(3): 162-166 (IF = 5.79)	4.8 +5.79 =10.59
3-4	Vesna Korunoska-Stevkovska, Jelena Jovanovska, Elena Radevska Razmovski, Aneta Mijoska, Emilija Bajraktarova Valjakova, Natasha Stavreva , Blagoja Dastevski, Biljana Evrosimovska. Overview of The	4.8 +0.35 =5.15

	Common Methods for Registration of Occlusal Contact. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences. Nov-Dec 2017 RJPBCS 8(6) Page: 624-631 (IF = 0.35)	
3-5	Natasha Stavreva , Efka Zhabokova Bilbilova, Olga Kokocheva Ivanova, Biljana Kapusevska, Vesna Korunoska Stefkovska, Ljuben Guguvchevski. Overview of Burning Mouth Syndrome for Prosthodontics Practitioners. Research Journal of Pharmaceutical, Biological and Chemical Sciences. Nov-Dec 2017 RJPBCS 8(6) Page: 736-743 (IF = 0.35)	4.8 +0.35 =5.15
3-6	Biljana Kapusevska, Nikola Dereban, Jadranka Bundevska, Natasha Stavreva , Budima Pejkovska Sahpaska, Marija Andonovska DMD. Dental Methods in the Medical Treatment of Tension Headache. International Quarterly Journal of Biology & Life Sciences. January-March, VOLUME-6, ISSUE-1, 2018: 51-55 (IF = 4.175)	4.8 +4.175 =8.975
3-7	Stavreva N , Kapusevska B, Guguvchevski Lj. Association among oral health and sex age and comorbidity at geriatric population in macedonia with total and partial dentures. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences; ISSN: 2279-0853. 2016; 15(11): 36-41 (IF = 1.486)	6.4 +1.486= 7.886
3-8	Biljana Kapusevska, Nikola Dereban, Jadranka Bundevska, Natasha Stavreva , Vesna Jurukovska Shotarovska, Budima Pejkovska Sahpaska. Medico-dental approach in treatment of neurovascular headache – migraine. International Journal of Dental and Health Sciences. (Int J Dent Health Sci) 2017; 4(1):107-115 (IF = 2.78)	4.8 +2.78 =7.58
3-9	Jadranka Bundevska, BiljanaKapusevska, SanjaPancevska, Natasa Stavreva , Filip Tanturovski. Total Protection in Patients With Exposed (Specific) Ressorption of Alveolar Ridges - A Challenge in The Everyday Practice – Case Reports. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS). Volume 16, Issue 12 Ver. XII (Dec. 2017), PP 32-36 (IF = 5.164)	4.8 +5.164 =9.964
3-10	Jadranka Bundevska, Biljana Kapusevska, Natasha Stavreva , Vesna Jurukovska Shotarovska, Budima Pejkovska Shahpaska. Intolerance to Total Dentures by the Patients. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS). Volume 17, Issue 7 Ver. 2 (July. 2018), PP 53-57. (IF = 5.164)	4.8 +5.164 =9.964
3-11	V. Ambarkova, A. Sotirovska Ivkovska, N. Stavreva . Down syndrome. Oral Health and care ISSN: 2399-9640, 2017, Volume 2(3): 1-3. (IF=1.81)	6.4 +1.81 =8.21
3-12	N. Stavreva , Biljana Kapusevska, V. Ambrakova. Prosthetic solution of sports related dental trauma. Knowledge–International Journal Scientific Papers, ISSN 1857 – 923X; 16(3): 1075-1079. (IF=1.023)	6.4 +1.023 =7.423
3-13	Budima Pejkovska Shahpaska, Biljana Kapusevska, Natasha Stavreva . Application of night dentures during prosthetic rehabilitation in a patient with bruxism – a case study. Acta Stomatologica Naissi. June 2018, vol 34, num 77, p. 1804-1812 (IF=0.11)	6.4 +0.11 = 6.51
3-14	Natasha Stavreva , Amela Cana, Jetmire Alimani Jakupi. Considerations of oral manifesationts and prosthodontic management of patients with diabetes mellitus. IOSR Journal of Dental and Medical Sciences (IOSR-JDMS). Volume 18, Issue 8 Ser. 6 (August 2019), PP 21-23. (IF = 5.164)	6.4 +5.164 =11.564
3-15	N. Stavreva , B. Kapusevska. Function of saliva at patients with complete dentures. An overview. Knowledge – International Journal Scientific Papers, March 2019 Vol 30.4; 867-870. (IF=1.822)	7.2 +1.822 =9.022
3-16	N. Stavreva , B. Kapusevska. Biocompatibility and reaction of dental polymers in oral environment. Knowledge – International Journal Scientific Papers, June 2019 Vol 31.4; 835-839. (IF=1.822)	7.2 +1.822 =9.022

3-17	N. Stavreva , N. Tosheska Spasova. Xerostomia, etiology, dental implications and prosthodontic management. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2019 Vol 35.4; 1107-1111. (IF=1.822)	7.2 +1.822 =9.022
3-18	N. Tosheska Spasova, N. Stavreva , B. Dzipunova. The management of medically compromised patients during orthodontic treatment. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2019 Vol 35.4; 1079-1085. (IF=1.822)	6.4 +1.822 =8.222
3-19	N. Tosheska Spasova, N. Stavreva , B. Dzipunova. Anthropology in orthodontics. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2020 Vol 38.4; 773-777. (IF=1.822)	6.4 +1.822 =8.222
3-20	N. Stavreva , N. Tosheska Spasova. Prosthodontic solution of flabby ridges using window impression technique. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2020 Vol 38.4; 791-795. (IF=1.822)	7.2 +1.822 =9.022
3-21	N. Stavreva , N. Tosheska Spasova. Etiological factors and therapy of denture stomatitis. Knowledge – International Journal Scientific Papers, 2020 Vol 40.4; 639-643. (IF=1.822)	7.2 +1.822 =9.022
4.	Труд со оригинални научни резултати, објавен во научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор во кој учествуваат членови од најмалку три земји, при што бројот на членови од една земја не може да надминува две третини од вкупниот број на членови (*5)	
4-1	A. Мијоска, Б. Капушевска, Ј. Бајевска, Е. Бајрактарова-Валјакова, Н. Ставрева , Љ. Симјановска, М. Марковска-Арсовска, К. Митиќ, В. Јурукоска-Шотаровска, С. Јовановски. Пушењето како ризик фактор при изработка на протетички реставрации над импланти. Македонски стоматолошки преглед. 2016, број 2; 18-40.	3.0
4-2	Kapusevska B., Shukov K., Bundevska J., Stavreva N. , Andonovska M., Dereban N., Jurukovska-Shotarovska V., Pejkovska-Shahpaska B., Naumovski B. Therapy of childhood bruxism. Макед. Стоматол. Прегл. 2017; 40 (1-2); 64-77	3.0
4-3	M Markovska Arsovska, Lj Simjanovska, D Popovik Monevska, N Stavreva , Z Arsovski, E Velkoska. Influence of smoking on wound healing after tooth extraction. Physioacta; 2017 Vol 11 No 3: 105-112	3.0
4-4	O Kokoceva-Ivanovska, Z Gerogiev, O Sarakinova, A Shevale, G Todorovska, A Mijoska, N Stavreva . Early childhood caries. Physioacta; 2017 Vol 11 No 3: 51-56	3.0
4-5	Stavreva N , Kapusevska B. Overview of prosthodontic complications related with dental implants. Acta Morphologica. 2018, Vol. 15 (1), 90-98	4.5
4-6	Stavreva N , Kapusevska B, Zhabokova Bilbilova E, Kokocheva Ivanova O, Korunovska Stefkovska V, Sotirovska Ivkovska A. Dental veneers-prosthetic solution for anterior teeth: review of literature. Physioacta; 2017 Vol 11 No 3: 99-104	3.0
4-7	Stavreva N. Overview of influence of saliva in prosthodontic restorations. Acta Morphologica. 2018 Vol 15(2); 65-71	5.0
4-8	Stavreva N. , Ivanovski K, Kapusevska B, Korunoska Stefkovska V, E. Zabokova Bilbilova, Shushak Z, Tosheska Spasova N, Zarkova Atanasova J. PROSTHODONTIC MANAGEMENT OF DENTAL INJURIES IN PROFESSIONAL FOOTBALL PLAYERS. CASE REPORT. Physioacta; 2019 Vol 13-2; 25-30	3.0
4-9	Zabokova Bilbilova E. Stavreva N. Sarakinova O, Kokoceva Ivanovska O, Mijoska A. Effect of fluoride on demineralization on enamel after orthodontic treatment. Physioacta; 2019 Vol 13-2; 31-38	3.0

4-10	Stefanoska T, Sotirovska IvkovskaA, Zabokova Bilbilova E. Stavreva N. Tosheva Spasova N. Dental sensitivity. Physioacta; 2019 Vol 13-2; 39-46	3.0
4-11	Kapusevska B, Lazarvoska E. Pejkovska Shahpaska B. Stavreva N. Jurukovska Shotarovska V. Dental treatment of patients with masticatory diseases. Macedonian dental review. 2019, 42(1-2); 13-18.	3.0
4-12	Bajevska J, Gigovska N. Zaturiski G, Bajevska J. Stojanovska A, Peno E, Dodevski V, Bajevska Stafanovska B, Stavreva N. The use of a silicone index as guidance during tooth preparation. Macedonian dental review. 2019, 42(1-2); 1-7.	3.0
4-13	Ставрева Н. Капушевска Б, Шушак З, Панчевска С, Пејковска Шахпаска Б, Жабокова Билбилова Е, Амбаркова В. Candida albicans инфекции кај пациенти со акрилатни протези. Vox Dentarii, декември 2019, број 3; 38-41	3.0
4-14	Шушак З, Поповски В, Митиќ Ј, Ковачевска Г, Ставрева Н. Ботокс (ботулински токсин тип А) третман на тригеминална неуралгија. Vox Dentarii, септември 2020, број 45; 37-41	3.0
4-15	Амбаркова В, Ставрева Н. Сулејмани А, Крмзова Т. Стоматолошко згрижување на пациенти со хемофилија. Vox Medici, октомври 2020, број 108; 00606-00608	3.0
5.	Апстракт објавен во зборник на меѓународна конференција (*1)	
5-1	Stavreva N , Kapushevska B, Markovska Arsovska M. Partial and complete dentures-significant factor of oral health in adult population in Macedonia. 21th BaSS congress, Banja Luka. 2016, PP171: 228.	1.0
5-2	Mirjana Markovska- Arsovska, Zoran Arsovski, Ljuba Simjanovska, Natasha Stavreva. Asumptomatic follicular cyst associated with and impacted permanent mandibular first premolar. 21th BaSS Congress. Banja Luka, 2016 (постер - презентација)	1.0
5-3	Vesna Ambarkova, Mira Jankulovska, Ilijana Muratovska, Natasha Stavreva , Ljubica Trajkovska. Dental caries wxperience among 12-year old children of the Republic of Macedonia. 21th BaSS Congress. Banja Luka, 2016, (постер презентација). PP-55, 164	1.0
5-4	N. Stavreva , Lj Guguvcevski, Biljana Kapusevska, J. Baevska, J. Bundevska, V. Ambarkova. Oral health-living place correlation at prosthetic geriatric population in Macedonia. FDI World Dental Congress, Poznan-Poland 2016. International Dental Journal, 2016; 66 (1): 2-56: 44 (IF=0.967)	1.0
5-5	Stavreva N , Andonovska M. Oral Health-Sex Correlation at Prosthetic Geriatric Population in Macedonia. FDI World Dental Congress, Poznan-Poland 2016. International Dental Journal, 2016; 66 (1): 2-56:38 (IF=0.967)	1.0
	Natasha Stavreva , Ljuben Guguvchevski, Biljana Kapusevska, Aneta Mijoska, Vesna Ambarkova. Influence of the sex, age and comorbidity on oral health at geriatric population with total and partial dentures in Republic of Macedonia. 15-ti Kongres stomatologa Srbije sa medjunarodnim uchescem, Beograd, 2016: 42-43 (OP).	1.0
5-6	A. Mijoska, N. Stavreva , O. Kokoceva Ivanovska, K. Zlatanovska. Prosthetic restorations from veneered and monolithic zirconia. 15-ti Kongres stomatologa Srbije sa medjunarodnim uchescem, Beograd, 2016; OP29: 39	1.0
5-7	V. Ambarkova, N. Stavreva. Dental aspects of young patients with ectodermal dysplasia syndrome. Rare disease in South Eastern Europe – Fifth Meeting. Macedonian academy of sciences and arts (MASA). Skopje, 2016; PP	1.0

5-8	N. Stavreva , Biljana Kapusevska, V. Ambrakova, A. Mijoska, N. Toseska Spasova. Prosthetic solution of torus mandibularis – case report. 22nd BaSS Congress, Thessaloniki. 2017: OP 172.	1.0
5-9	Toseska-Spasova N, Dzipunova B, Radojkova-Nikolovska V, Stavreva N , Spasov D. Orthodontic management in medically compromised patients. 22nd BaSS Congress, Thessaloniki. 2017: OP 023.	1.0
5-10	Ambarkova V, Muratovska I, Stavreva N , Getova B, Popovski V. Determination of dental fluorosis in the FYROM. 22nd BaSS Congress, Thessaloniki. 2017: PP 344.	1.0
5-11	A. Mijoska, B. Kapusevska, N. Stavreva , O. Kokoceva. Evaluation of bonding strength between zirconium and resin using different primers. 22nd BaSS Congress, Thessaloniki. 2017: OP 190.	1.0
5-12	V. Ambarkova, M. Jankulovska, D. Glavina, A. Sotirovska- Ivkovska, Z. Georgiev, N. Stavreva , K. Gorseta. Correlation Between the DMFT Score and The Concentration of Fluoride in Drinking Water from Macedonia. 64th ORCA Congress. Oslo, 2017, PP137: 352 (IF=2.188)	1.0 +2.188= 3.188
5-13	A. Mijoska, Biljana Kapusevska, N. Stavreva , E. Bajraktarova, O. Kokoceva. Effect of the coloring zirconia liner on micro shear bond strength to veneering porcelain. FDI World Dental Congress, Madrid-Spain 2017. International Dental Journal 2017;67 (1): 199-247. (IF=0.967)	1.0
5-14	Natasha Stavreva , Biljana Kapusevska, Aneta Mijoska, Mirjana Markovska Arsovska, Ljuba Simjanovska, Olga Kokoceva Ivanovska. Oral health-comorbidity correlation at prosthetic geriatric population in Macedonia. FDI World Dental Congress, Madrid-Spain 2017. International Dental Journal. 2017; 67 (1):2-67; 65 (IF=0.967)	1.0
5-15	N. Stavreva , Biljana Kapusevska, A. Mijovska, E. Zabakova Bilbilova, O Kokoceva Ivanovska, Lj. Simjanovska. Correlation between different marginal designs and fracture resistance at all – cerramic restorations in posterior region. 16 Kongres Stomatologa Srbije sa Medzunarodnim Ucescem, Beograd. 2017 (OP)	1.0
5-16	Mijoska A., Stavreva N. , Zabokova-Bilbilova E, Gigovski N., Korunoska-Stevkovska V., Mitic K. Chemical treatment for improving intraoral cementation of zirconia. 16. Kongres stomatologa Srbije sa medunarodnim ucescem. 21-23 septembar, 2017, Beograd, R. Srbija; OP 17, str. 56.	1.0
5-17	Lj. Simjanovska, S. Simjanovski, N. Stavreva , M. Markovska-Arsovska, G. Todorovska, O. Kokoceva-Ivanovska. Laser removal of hyperplastic changes in the oral cavity by stages. 16 kongres stomatologa Srbije sa medunarodnim ucescem, Beograd, Sava Centar, 21-23 septembar 2017 godine.	1.0
5-18	O. Kokoceva-Ivanovska, E. Zabakova-Ivanovska, A. Miovska, N. Stavreva , Lj. Simjanovska, G. Todorovska. Clinical examination of oral hygiene index in early childhood caries. 16 kongres stomatologa Srbije sa medunarodnim ucescem, Beograd, Sava Centar, 21-23 septembar 2017 godine.	1.0
5-19	M. Markovksa Arsovska, Lj. Simjanovska, D. Popovic Monevska, A. Kaftandjieva, N. Stavreva , Z. Arsovski. Influence of oral microflora in bronj development. 16 kongres stomatologa Srbije sa medunarodnim ucescem, Beograd, Sava Centar, 21-23 septembar 2017 godine.	1.0
5-20	Ambarkova V, Jankulovska M, Sotirovska Ivkovska A, Stavreva N , Ambarkov J. The DMFT score of Macedonian children in association with fluoride from drinking water. 23-nd Congress of the European Association of Dental Public Health, Palma de Mallorca, Spain, 2018:4047 <i>Community Dental Health</i> (2018) 35,S1–S57 (IF=0.956)	1 +1.078 =2.078

5-21	Stavreva N , Kapusevska B, Mijoska A, Zabokova Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A. Factors of adaptation period to removable partial dentures at geriatric patients in Macedonia. 23 rd Congress of the Balkan Stomatological Society. Iasi-Romania, 2018: 274	1.0
5-22	A. Mijoska, N. Stavreva , E. Zabokova Bilbilova. O. Kokoceva Ivanovska, V. Ambarkova. Zirconia surface treatment for improving bonding to veneering ceramic – in vitro study. 23 rd Congress of the Balkan Stomatological Society. Iasi-Romania, 2018: OP45: 187	1.0
5-23	O. Kokoceva Ivanovska, V. Ambarkova, A. Mijoska, N. Stavreva , Lj. Simjanovska. EDS Analysis of mineral loss in deciduous teeth with circular caries. 23 rd Congress of the Balkan Stomatological Society. Iasi-Romania, 2018: PP77: 366	1.0
5-24	E. Zabokova-Bilbilova, A Sotirovska Ivkovska, Z Georgiev, A Mijoska, N Stavreva . Caries inhibiting effect of preventive measures during orthodontic treatment with fixed appliances. 23 rd Congress of the Balkan Stomatological Society. Iasi-Romania, 2018: OP177: 269	1.0
5-25	Stavreva N , Kapusevska B, Sotirovska Ivkovska A, Mijoska A. Oral Health and Socio-Demographic Characteristics at Geriatric Patients in Macedonia with Different Types of Edentulism. 65th ORCA Congress, Copenhagen, 2018, PP79:503 (IF=2.188)	1.0 +2.188= 3.188
5-26	E. Zabokova-Bilbilova, A. Sotirovska Ivkovska, N. Stavreva , A. Mijoska, V. Ambarkova. Remineralization of Early Enamel Lesions by Casein Phosphopeptide-Amorphous Calcium Phosphate. 65th ORCA Congress, Copenhagen, 2018, PP11: 473(IF=2.188)	1.0 +2.188= 3.188
5-27	A. Mijoska, N. Stavreva , J. Nikolovska, E. Zabokova-Bilbilova, A. Sotirovska Ivkovska. Secondary Caries Risk in Patients with Fixed Dental Prostheses. 65th ORCA Congress, Copenhagen, 2018, PP56:493(IF=2.188)	1.0 +2.188= 3.188
5-28	A. Sotirovska Ivkovska, E. Zabokova-Bilbilova, Z. Georgiev, V. Ambarkova, N. Stavreva , A. Mijoska. Immunohistochemical Study on T and B Lymphocytes in Human Dental Pulp. 65th ORCA Congress, Copenhagen, 2018, PP151:534(IF=2.188)	1.0 +2.188= 3.188
5-29	V. Ambarkova, M. Jankulovska, M. Kochubovski, E. Gjorgievska, E. Zabokova-Bilbilova, A. Sotirovska-Ivkovska, N. Stavreva . Correlation Between the DMFT Score of the 12-Years Old Children and the Concentration of Fluoride in Drinking Water from Macedonia. 65th ORCA Congress, Copenhagen, 2018, PP541:493(IF=2.188)	1.0 +2.188= 3.188
5-30	Stavreva N , Kapusevska B, Zabokova-Bilbilova E, Arsovska-Markovska M. Quality of life expressed by the physical dimension at geriatric patients with mobile dentures in Macedonia. 17. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2018: 62-63	1.0
5-31	N. Stavreva . Lj. Guguvchevski, B. Kapusevska. M. Andonovska, V. Ambarkova. Aesthetic and functional solution of abrasion in upper and lower jaw – case report. 1 st Congress of the Association of Prosthetic Dentistry-Macedonian Dental Society with International Participation, Ohrid 2016; 153	1.0
5-31	B. Kapusevska, N. Dereban, A. Mijoska, M. Petkov, N. Stavreva . Providing care for patients with established Dg. Myositis. 1 st Congress of the Association of Prosthetic Dentistry-Macedonian Dental Society with International Participation, Ohrid 2016; 111	1.0
5-32	Н. Ставрева , Билјана Капушевска, В. Амбаркова, Д. Мијакоски. Ергономија во функција на здравјето на денталните работници. Втор македонски конгрес за медицина на трудот со меѓународно учество. Зборник на апстракти, Скопје, 2016 год.; 102.	1.0
5-33	S. Simjanovski, S. Gerasimova-Pisevska, Lj-Simjanovska, N. Stavreva , S.	1.0

	Simjanovska. Surgical treatment of lateral cysts. First Macedonian Congress for oral and implant surgery with international participation (2-4.6.2016) Skopje, Republic of Macedonia.	
5-34	Stavreva N , Kapusevska B, Mijoska A, Pejkovska-Shehpaska B, Arsovski Z. Циркониумски коронки како протетски реставрации на млечни заби во бочна регија - Приказ на случај. Прв конгрес на Здружението на специјалистите по детска и превентивна стоматологија на Македонија. Скопје, 2018 год., Македонски стоматолошки преглед 2018 год.; 41:S1, str.74	1.0
5-35	A Мијоска, Н Ставрева , Е Бајрактоарова Ваљакова, Ј Николовска, С Панчевска. Реставративни протетички третмани на дентални трауми кај деца. Прв конгрес на Здружението на специјалистите по детска и превентивна стоматологија на Македонија. Скопје, 2018 год. Македонски стоматолошки преглед 2018 год.; 41:S1, str.71	1.0
5-36	Е Жабокова-Билбилова, А Сотировска-Ивковска, О Саракинова, Н Ставрева . Грижа за оралното здравје во тек на ортодонтски третман со фиксен апарат. Прв конгрес на Здружението на специјалистите по детска и превентивна стоматологија на Македонија. Скопје, 2018 год., Македонски стоматолошки преглед 2018 год.; 41:S1, str.57	1.0
5-37	N. Stavreva , B. Kapusevska. Sport and dental trauma in frontal region-prosthetic management. 3 rd International Scientific Conference Research in Physical Education, Sport and Health. Skopje 2018. OP	1.0
5-38	Natasha Stavreva . Zirconium prosthetic restorations at children. VIII Congress of dentists from Macedonia with international participation. Ohrid, 2018; PP44: 299	1.0
5-39	Natasha Stavreva . Influence of different marginal designs to mechanical strength of zirconia crowns. 8 th Congress of dentists from Macedonia with international participation. Ohrid, 2018; PP45: 301	1.0
5-40	Todoroska S, Atanasovska-Stojanovska A, Stavreva N . Todoroski Gj. Regenerative periodontal therapy. 8 th Congress of dentists from Macedonia with international participation. Ohrid 2018; 319	1.0
5-41	Shahpaska Pejkovska B, Kapusevska B, Bundevska J, Stavreva N , Jurukovska Shotarovska V. Creating total dentures by patient's individuality-case report. 8 th Congress of dentists from Macedonia with international participation. Ohrid 2018; 285	1.0
5-42	Bundevska J, Kapusevska B, Stavreva N , Shahpaska Pejkovska B. Wearing of artificial teeth in removable dentures. 8 th Congress of dentists from Macedonia with international participation. Ohrid 2018; 291	1.0
5-43	Ставрева Н , Капушевска Б, Бундеvsка Ј, Коруноска Стефковска В, Панчевска С, Еленчевски С. Влијание на ергономијата во превенција на мускулоскелетните нарушувања кај лекарите стоматолози. Денови на превентивна медицина во Република Македонија 2018 год., Струга, 2018 год.: 16-17	1.0
5-44	N. Stavreva , B. Kapusevska, J. Bundevska, Pejkovska Shahpaska B, M. Markovska Arsovska. Socio-demographic characteristics and oral health at geriatric patients with different types of dentures in Macedonia. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; 94	1.0
5-45	Pejkovska Shahpaska B, B. Kapusevska N. Stavreva . Individually designed dentures in patients with bruxism. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; 84	1.0
5-46	Mirjana Markovska Arsovska, Ljuba Simjanovska, Sofijanka Gerasimova, Bullnet Abazi, Natasha Stavreva . Laser treatment of denture-induced hyperplasia (case report). 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; 133	1.0

5-47	Natasa Toseska-Spasova, Biljana Dzipunova, Natasa Stavreva , Katerina Tosheska-Trajkovska, Zoran Spasov. Orthodontic malocclusion as a risk factor for gingival inflammation. 24 BaSS Congress, Tirana. 2019; 172	1.0
5-48	N. Stavreva , B. Kapusevska, J. Bundevska, V. Korunoska Stefkovska, N. Toseska Spasova, V. Ambarkova. Prosthodontic solution of totally edentulous patient with sjogren syndrome. Scientific Regional Meeting on rare diseases Macedonia. June 2019; 84	1.0
5-49	Biljana Kapusevska, Natasha Stavreva , Vesna Jurukovska Shotarovska. Clinical approach to tension masticatory diseases. 4 th International scientific conference of the faculty of medical sciences of Tetovo University. May 2019; 327	1.0
5-50	Stavreva N , Kapusevska B, Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Pisevska Gerasimova S, Toseska Spasova N. Fracture resistance of zirconia crowns depending on different preparation designs. An in vitro study. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 37	1.0
5-51	Zabokova Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Sarakinova O, Stavreva N , Mijoska A, Ambarkova V. Incidence of white spot lesion during fixed orthodontic treatment. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 33	1.0
5-52	Pisevska Gerasimova S, Simjanovska Lj, Markovska Arsovska M, Stavreva N . ER: YAG Minimal invasive technique for vestibuloplasty in the lower jaw. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 43	1.0
5-53	Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E, Mijoska A, Stavreva N , Dirjanska K, Simjanovska Lj. Local Fluor prophylaxis within patients with baby bottle disease. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 28	1.0
5-54	Markovska M, Simjanovska Lj, Pisevska Gerasiova S, Arsovski Z, Temelkov O, Stavreva N . Temporary blindness after inferior alveolar nerve block. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 44	1.0
5-55	Stavreva N , Kapusevska B, Korunoska Stefkovska V, Toseska Spasova N, Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E. Relation of quality of life to oral prosthetic dentures and comorbidity at geriatric population in Macedonia. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; 121	1.0
5-56	Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E, Stavreva N , Dirjanska K, Simjanova Lj, Lazarova A. Baby bottle caries. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; 87	1.0
5-57	Zabokova Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Stavreva N , Mijoska A, Stefanoska T. Management of post orthodontic white spot lesion. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; 88	1.0
5-58	Toseska Spasova N, Dzipunova B, Stavreva N , Simjanovska Lj. Spasov Z. Vertical skeletal morphology and lower incisor position as factors contributing to anterior mandibular crowding. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; 114	1.0
5-59	Zabokova Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A, Georgiev Z, Stavreva N , Mijoska A, Ambarkova V. The effect of chlorhexidine mouthwashes on incidence of white spots and oral hygiene in orthodontic patients. 67 ORCA Congress, July 2020; 19 (IF=2.188)	1.0 +2.188= 3.188
5-60	Sotirovska Ivkovska A, Zabokova Bilbilova E, Georgiev Z, Ambarkova V, Stavreva N , Mijoska A. IMMUNOHISTOCHEMICAL STUDY OF	1.0 +2.188= 3.188

	INNATE IMMUNE RESPONSES OF THE DENTAL PULP TO CARIES. 67 ORCA Congress, July 2020; 65 (IF=2.188)	
5-61	Ambarkov J, Stamenkova A, Zabokova Bilbilova E, Stavreva N, Ambarkova V. Dental caries experience of 12-year-old children from the eastern region of the Macedonia. 67 ORCA Congress, July 2020; 82 (IF=2.188)	1.0 +2.188= 3.188
5-62	Stavreva N , Toseska Spasova N, Simjanovska Lj, Markovska Arsovska M, Zabokova Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Mitik K, Jovanovik C. Cirkularni mostovi-protetski tretman dentalnik erozija kod pacijenata starije dobi. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S18	1.0
5-63	Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E, Mijoska A, Stavreva N , Simjanovska Lj, Dirjanska K, Todorovska G, Lazareva A. Uticaj tecnih slatkih soдрzaja u bocicama (sa cuclom) na zubice male dece u ranov djetinstvu. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S11	1.0
5-64	Dzipunova B, Toseska Spasova N, Simjanovska Lj, Radojkova Nikolovska V, Stavreva N , Popovska M, Muratovska I, Dzipunova M. Retki slucajevi ektopicnih I impaktiranih zuba. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S24	1.0
5-65	Toseska Spasova N, Dzipunova B, Stavreva N , Simjanovska Lj, Toseska Trajkovska K, Spasov Z, Popovska M, Radojkova-Nikolovska V. Uticaj ortodontske anomalije na akumulacija dentalnog plaka I inflamacija gingive. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S25	1.0
5-66	Simjanovska S, Kostovski F, Toseska Spasova N, Dzipunova B, Todorovska G, Kokoceva Ivanovska O, Stavreva N , Vlainova E. Hiperdoncija donjih molara. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S26	1.0
5-67	Ambarkova V, Stavreva N , Zabokova Bilbilova E, Dimoska I, Ambarkov J. Treacher-collins syndrome-multi-disciplinary approach. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S28	1.0
5-68	Zabokova Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A, Kokoceva Ivanovska O, Stavreva N , Mijoska A, Ambarkova V. Preosetlivost zuba. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S32	1.0
5-69	Markovska Arsovska M, Simjanovska Lj, Stavreva N , Gerasimova S, Arsovski Z, Temelkov O, Simjanovska S, Ramadani A. Hirurski tretman fibroznog epulisa. Prvi kongres lekara Kosova I Metohije sa medzunarodnim ucescem. Kosovska Mitrovica 2019; S43	1.0
6.	Учество на научен/стручен собир со реферат – усна презентација (*1)	
6-1	Natasha Stavreva , Ljuben Guguvchevski, Biljana Kapusevska, Aneta Mijoska, Vesna Ambarkova. Influence of the sex, age and comorbidity on oral health at geriatric population with total and partial dentures in Republic of Macedonia. 15-ti Kongres stomatologa Srbije sa medjunarodnim uchescem, Beograd, 2016: 42-43 (OP).	1.0
6-2	N. Stavreva , Biljana Kapusevska, V. Ambrakova, A. Mijoska, N. Toseska Spasova. Prosthetic solution of torus mandibularis – case report. 22 nd BaSS Congress, Thessaloniki. 2017: OP 172.	1.0
6-3	N. Stavreva , Biljana Kapusevska, A. Mijovska, E. Zabakova Bilbilova, O Kokoceva Ivanovska, Lj. Simjanovska. Correlation between different marginal designs and fracture resistance at all – 207ceramic restorations	1.0

	in posterior region. 16 Kongres Stomatologa Srbije sa Medzunarodnim Ucescem, Beograd. 2017 (OP 13)	
6-4	Stavreva N , Kapusevska B, Mijoska A, Zabokova Bilbilova E, Sotirovska Ivkovska A. Factors of adaptation period to removable partial dentures at geriatric patients in Macedonia. 23 rd Congress of the Balkan Stomatological Society. Iasi-Romania, 2018: 274	1.0
6-5	Stavreva N , Kapusevska B, Zabokova-Bilbilova E, Arsovska-Markovska M. Quality of life expressed by the physical dimension at geriatric patients with mobile dentures in Macedonia. 17. Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2018: 62-63	1.0
6-6	N Stavreva , B Kapusevska. Sport and dental trauma in frontal region-prosthodontic management. 3 rd International Scientific Conference Research in Physical Education, Sport and Health. Skopje 2018. OP	1.0
6-7	Н. Ставрева , Билјана Капушевска, В. Амбаркова, Д. Мијасоски. Ергономија во функција на здравјето на денталните работници. Втор македонски конгрес за медицина на трудот со меѓународно учество. Зборник на апстракти, Скопје, 2016; 102.	1.0
6-8	Biljana Kapusevska, Natasha Stavreva , Vesna Jurukovska Shotarovska. Clinical approach to tension masticatory diseases. 4 th International scientific conference of the faculty of medical sciences of Tetovo University. May 2019; 327	1.0
6-9	Stavreva N , Kapusevska B, Zabokova-Bilbilova E, Kokoceva Ivanovska O, Pisevska Gerasimova S, Toseska Spasova N. Fracture resistance of zirconia crowns depending on different preparation designs. An in vitro study. 18 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2019; 37	1.0
7.	Учество на научен/стручен собир со реферат – постер - презентација (*0.5)	
7-1	Stavreva N , Kapushevska B, Markovska Arsovska M. Partial and complete dentures-significant factor of oral health in adult population in Macedonia. 21th BaSS congress, Banja Luka. 2016, PP171: 228.	0.5
7-2	N. Stavreva , Lj Guguvcevski, Biljana Kapusevska, J. Baevska, J. Bundevska, V. Ambarkova. Oral health-living place correlation at prosthetic geriatric population in Macedonia. FDI World Dental Congress, Poznan-Poland 2016. International Dental Journal, 2016; 66 (1): 2-56: 44	0.5
7-3	Stavreva N , Andonovska M. Oral Health-Sex Correlation at Prosthetic Geriatric Population in Macedonia. FDI World Dental Congress, Poznan-Poland 2016. International Dental Journal, 2016; 66 (1): 2-56:38	0.5
7-4	Natasha Stavreva , Biljana Kapusevska, Aneta Mijoska, Mirjana Markovska Arsovska, Ljuba Simjanovska, Olga Kokoceva Ivanovska. Oral health-comorbidity correlation at prosthetic geriatric population in Macedonia. FDI World Dental Congress, Madrid-Spain 2017. International Dental Journal. 2017; 67 (1):2-67; 65	0.5
7-5	Stavreva N , Kapusevska B, Sotirovska Ivkovska A, Mijoska A. Oral Health and Socio-Demographic Characteristics at Geriatric Patients in Macedonia with Different Types of Edentulism. 65th ORCA Congress, Copenhagen, 2018, PP79:503	0.5
7-6	Natasha Stavreva . Zirconium prosthodontics restorations at children. VIII Congress of dentists from Macedonia with international participation. Ohrid, 2018; PP44: 299	0.5
7-7	Natasha Stavreva . Influence of different marginal designs to mechanical strength of zirconia crowns. 8 th Congress of dentists from Macedonia with international participation. Ohrid, 2018; PP45: 301	0.5

7-8	N. Stavreva. Effect of different marginal designs on fracture resistance of zirconia crowns. 1 st Congress of the Association of Prosthetic Dentistry-Macedonian Dental Society with International Participation, Ohrid 2016; 91	0.5
7-9	N. Stavreva. Lj. Guguvchevski, B. Kapusevska. M. Andonovska, V. Ambarkova. Aesthetic and functional solution of abrasion in upper and lower jaw – case report. 1 st Congress of the Association of Prosthetic Dentistry-Macedonian Dental Society with International Participation, Ohrid 2016; 153	0.5
7-10	Stavreva N, Kapusevska B, Korunoska Stefkovska V, Toseska Spasova N, Kokoceva Ivanovska O, Zabokova Bilbilova E. Relation of quality of life to oral prosthetic dentures and comorbidity at geriatric population in Macedonia. 19 Kongres stomatologa Srbije sa međunarodnim ucescem. Belgrade, 2020; 121	0.5
8.	Секциско предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество (*2)	
8-1	Н. Ставрева. Предавање на тема „Препарациите со стапалка и нивното влијание врз фрактурната отпорност на циркониумските коронки“. Симпозиум со меѓународно учество на МСД - Здружение на специјалисти по протетика, Современи трендови во протетичките реконструкции. Скопје, 2017 год.	2.0
8-2	Н Ставрева. Предавање на тема „Евалуација на механичката отпорност на безметалните коронки во однос на видот на препарација на забите во бочната регија“. Симпозиум со меѓународно учество на МСД-Здружение на доктори специјалисти по стоматолошка протетика на Македонија „Мултидисциплинарен пристап во протетичката рехабилитација“. Скопје, 2018 год.	2.0
8-3	Н. Ставрева, З. Шушак. Современ хируршко протетски третман кај тотална беззабост, со употреба на еднофазни дентални импланти. On line Симпозиум со меѓународно учество на ДДДММ Етернитас „Потреби и предизвици во модерната стоматологија“. Скопје 2020 год.	2.0
9.	Одржано предавање на семинар за потребите на меѓународни спортски здруженија и федерации (*1)	
9-1	Н. Ставрева. Лошо орално здравје - висок ризик кај професионалните фудбалери. Меѓународен семинар за тренери и доктори во фудбалските екипи. Скопје, 10-13.02.2016 год.	1.0
9-2	Н. Ставрева. Спортски повреди и оштетувања на забалото кај фудбалерите за време на тренинзи и натпревари. Меѓународен семинар за тренери и доктори во фудбалските екипи. Скопје, 10-13.02.2016 год.	1.0
9-3	Н. Ставрева. Влијанието на оралното здравје врз општото здравје и физичката подготвеност кај младите фудбалери. Меѓународен семинар за тренери во младинските екипи. Велес, 09-12.2.2017 год.	1.0
9-4	N. Stavreva. Football, orofacial injuries and their treatment. FIFA International Course for Medical staff at football teams. Ohrid, 10-13 August 2017	1.0
9-5	Н. Ставрева. Повредите на орофацијалната регија во тек на фудбалски тренинзи и натпревари. Потреба од носење на штитници за уста. Меѓународен семинар за спортски доктори. Охрид, 08-11.2.2018 год.	1.0
9-6	N. Stavreva. Most common types of dental injuries at young categories football players. International Course for coaches and doctors at grassroot players. Ohrid, 26-29.7.2018 год.	1.0
	ВКУПНО	387.525

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
1.	Стручна монографија (*8)	
1-1	Ставрева Н. Споредба на оралното здравје и квалитетот на живот меѓу институционално згрижените и амбулантни геријатриски пациенти со тотални и парцијални протези во Македонија (дел 1). Скопје, 2018 год.	8.0
1-2	Ставрева Н. Влјанието на социо - демографските карактеристики врз оралното здравје и квалитетот на живот кај институционално згрижени геријатриски пациенти со тотални и парцијални протези во Република Македонија (дел 2). Скопје, 2018 год.	8.0
2.	Книга од стручна област (коавтор) (*7)	
2-1	Билјана Капушевска, Наташа Ставрева , Весна Јуруковска Шотаровска. СТОМАТОЛОШКА ПРОТЕТИКА - СТОМАТОЛОШКА ФИКСНА ПРОТЕТИКА ЗА СТРУЧНИ СТОМАТОЛОШКИ СЕСТРИ – ОРАЛНИ ХИГИЕНОЛОЗИ I ДЕЛ. Скопје, 2018 год.	7.0
2-2	Билјана Капушевска, Весна Јуруковска Шотаровска, Наташа Ставрева , Емилија Бајрактарова Ваљакова, Анета Мијоска, Будима Пејковска Шахпаска, Марјан Петков, Драган Петровски. Технологија на фиксни протези (мостови) – второ дополнето издание, Скопје, 2019 год.	7.0
2-3	Билјана Капушевска, Наташа Ставрева , Весна Јуруковска Шотаровска, Марјан Петков, Будима Пејковска Шахпаска. ПРАКТИКУМ Претклиничка фиксна протетика 2 – фиксни протези (мостови) – второ дополнето издание, Скопје, 2019 год,	3.0
2-4	Билјана Капушевска, Анета Мијоска, Емилија Бајрактарова Ваљакова, Весна Јуруковска Шотаровска, Наташа Ставрева , Марјан Петков, Драган Петровски. ПРАКТИКУМ Претклиничка фиксна протетика 2 – фиксни протези (мостови), 2016 год.	3.0
3.	Завршена специјализација во областа на медицинските науки и здравството (*2)	
108	Специјалист во областа стоматолошка протетика, 2011 година	
109	Завршен курс (школа) по јавно-здравствен менаџмент во стоматологијата “Dentist Management For Efficiency”, под менторство на Prof. Bernd Baumgartl Ph.D., Виена 2007 год.	
4.	Учество во промотивни активности на факултетот (*0,5)	
	Ден на наука на УКИМ-2016 год.	0.5
	Ден на наука на УКИМ-2017 год.	0.5
	Ден на наука на УКИМ-2018 год.	0.5
5.	Учество во комисии и тела на државни и други органи (*1)	
	Член на Комисијата за бранители на Стоматолошка комора на Македонија до 2018 год.	1.0
	Член на Комисија на Стоматолошка комора на Македонија за полагање на стручен испит за стекнување лиценца за работа 2016 год.	1.0
	Член на Комисија на Стоматолошка комора на Македонија за полагање на стручен испит за стекнување лиценца за работа 2017 год.	1.0
	Член на Комисија на Стоматолошка комора на Македонија за полагање на стручен испит за стекнување лиценца за работа 2018 год.	1.0

	Член на Комисија на Стоматолошка комора на Македонија за полагање на стручен испит за стекнување лиценца за работа 2019 год.	1.0
	Член на Комисија на Стоматолошка комора на Македонија за полагање на стручен испит за стекнување лиценца за работа 2020 год.	1.0
	Член на МСД	1.0
	Член на Здружение на доктори стоматолози по протетика	1.0
	Член на Стоматолошка комора на РМ	1.0
	Член на Друштвото за наука и уметност - Прилеп	1.0
Дејности од поширок интерес		
6.	Студиски престој во странство до три месеци (*0,5)	
	Школа за јавно здравство “European Expert, Evaluation and Training” во Виена-Австрија (02-3.2007)	
7.	Награда за научни постигнувања од струкова организација (*3)	
	Благодарница од Центар за промоција на здравје и човекови права, 2018 год.	3.0
	Благодарница - 60 години постоење на Стоматолошки факултет Скопје, 2019 год.	3.0
	Вкупно	53.5

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	387.525
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	53.5
Вкупно	441.025

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Ковачевска
 Проф. д-р Билјана Капушевска
 Проф. д-р Јадранка Бундевска

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатките, рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Анета Мијоска и д-р Наташа Ставрева.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатките од последниот избор до денес, комисијата заклучи дека д-р д-р Анета Мијоска и д-р Наташа Ставрева поседуваат научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и асистенти-докторанди на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнуваат сите услови да бидат избрани во звањето Виш научен соработник во научната област стоматолошка протетика.

Според гореизнесеното, Комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултет во Скопје, д-р Анета Мијоска и д-р Наташа Ставрева да бидат избрани во звањето Виш научен соработник во научната област стоматолошка протетика.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Гордана Ковачевска
Проф. д-р Билјана Капушевска
Проф. д-р Јадранка Бундевска

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултет за ветеринарна медицина, објавен во весникот „Слободен печат“ од 11.12.2020 година, за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област: паразитни болести, а врз основа на Одлуката на Наставно-научниот совет, бр. 0202-1632/4, донесена на 29.12.2020 година, формирана е рецензентска комисија во состав: д-р Игор Улчар, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Татјана Живичњак, редовен професор на Ветеринарниот факултет во Загреб, Р. Хрватска и д-р Јасмин Омерагиќ, редовен професор на „Универзитетот во Сараево-Ветеринарен факултет“, Босна и Херцеговина.

Како членови на рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на наставник во сите наставно-научни звања во наставно-научната област: паразитни болести, во предвидениот рок се пријави д-р Јована Стефановска, вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје.

17. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката д-р Јована Стефановска е родена на 31.5.1966 година во Скопје. Средно образование завршила во гимназија „Никола Карев“ во Скопје, во 1984 година. Со високо образование се стекнала на Ветеринарниот факултет во Загреб, Универзитет во Загреб, Р. Хрватска. Дипломирала во 1991 година, со просечен успех (4,63) 9,5.

Кандидатката активно се служи со англискиот и хрватскиот јазик.

Во учебната 1993/94 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Ветеринарниот факултет во Белград, при Универзитетот во Белград, Р. Србија. Студиите ги завршила на 5.9.1997 година, со просечен успех 9. На 14.5.1998 година го одбрала магистерскиот труд на тема: „Хелминтози на дигестивниот тракт кај коњите на подрачјето на Република Македонија“.

Докторска дисертација пријавила на 2.7.2008 година на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Дисертацијата на тема: „Серопреваленца и молекуларна дијагностика на висцералната лажманиоза кај кучињата во Република Македонија“ ја одбрала на 17.3.2011 година, пред комисија во состав: д-р Никола Геру, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, во пензија, д-р Дине Митров, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Стојмир Стојановски, редовен професор на Хидробиолошкиот завод во Охрид, д-р Дино Чрчев, редовен професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, во пензија и д-р Славчо Мреношки, доцент на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Со тоа се стекнала со научниот степен доктор на науки од областа на ветеринарната медицина.

На 23.6.2011 година е избрана во звањето доцент на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје во научната област паразитни болести.

Во моментот е вонреден професор на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Последниот реферат за избор е објавен во Билтен бр.1122 од 26.4.2016 година.

Рецензентската комисија ги имаше предвид вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од почетокот на кариерата, објавени во билтените бр. 689 од 3.9.1997 година, бр. 719 од 16.10.1998 година, бр. 890 од 1.2.2006 година, бр. 1009 од 1.6.2011 година и бр. 1122 од 26.4.2016 година, како и вкупните научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатката од последниот избор до денот на пријавата, врз основа на сета поднесена документација која е од важност за изборот.

18. Научни, стручни, педагошки и други остварувања на кандидатот од последниот избор до денот на пријавата

Наставно-образовна дејност

Во рамките на наставно-образовната дејност на УКИМ, Факултет за ветеринарна медицина во Скопје, кандидатката д-р Јована Стефановска изведува теоретска и практична настава на предметите Паразитологија и паразитни заболувања, Паразитологија во јавно здравје, Тропски паразитни заболувања и Ветеринарна ентомологија на интегрираниот прв и втор циклус студии на студиската програма ветеринарна медицина. На третиот циклус на студии на истиот Факултет кандидатката учествува во изведување на наставата по предметите Лабораториска дијагностика во ветеринарна паразитологија Паразитни заболувања кај диви животни, Паразитни зоонози, Имунопаразитологија, Ектопаразити од ветеринарно и медицинско значење, Ентомологија на вектори, Контрола на популација на артроподни вектори и Надзор и заловување на артроподни вектори.

Кандидатката била ментор на 5 дипломски труда и член на комисија за оценка и одбрана на два докторски труда.

Кандидатката е автор на рецензирано учебно помагало со наслов Практикум за вежби по паразитологија и паразитни заболувања.

Научноистражувачка дејност

Д-р Јована Стефановска има објавено вкупно 62 научни трудови од областа на паразитните болести од кои 9 научни труда во научни списанија со импакт-фактор (фактор на влијание), 11 трудови во меѓународни научни списанија и 42 трудови во зборници од научни собири.

Д-р Јована Стефановска била раководител на еден национален проект, била национален координатор на 3 меѓународни научни проекти, и учествувала како член во 14 научни проекти.

19. Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Д-р Јована Стефановска активно е вклучена во стручно-применувачката работа на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје. Како раководител на Ветеринарниот институт кој претставува организациона единица при Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје ги организира наставните, научноистражувачките и применувачките активности на институтот. Како раководител на лабораторијата за паразитологија и паразитни заболувања во склоп на Ветеринарниот институт одговорна е за развој, воведување нови дијагностички методи и одржување на постоечките во склоп на системот на квалитет во согласност со стандардот ИСО/ИЕЦ 17025.

Особена активност кандидатката покажува во дејностите од поширок интерес. Активно е вклучена во работата на стручни комисии и работни групи при Факултетот за ветеринарна медицина: Комисија за Совет за докторски студии, Комисија за јавни набавки и Организационен одбор на научно-стручниот собир „Денови на ветеринарна медицина“, 2011-2018 година, Комисија за систематизација, Стратегија за развој на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, комисија за изготвување на Правилник за систематизација на работни места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Комисија за изготвување на функционална анализа на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, како и комисии поврзани со промоција на Факултетот. Член е на Уредувачкиот одбор на списанието „Македонски ветеринарен преглед“.

Кандидатката е член и на работните групи за изработка на национална програма за сузбивање и искоренување на бруцелозата и Програма за мониторинг на вектор-преносливи болести.

Кандидатката учествувала и во уредувачкиот одбор за издавање на монографијата „90 години ветеринарна наука и едукација“.

Била член на две рецензентски комисии за избор на лица во наставно-научно звање и на една рецензентска комисија за избор на лице во научно звање.

Оценка од самоевалуација

Кандидатката д-р Јована Стефановска добила позитивни оценки од анонимно спроведените анкети на студентите на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (Одлука на ННС со бр. 0202-398/2 од 10.3.2017, Одлука на ННС со бр. 0202-1709/4 од 27.9.2017, Одлука на ННС со бр. 0202-804/2 од 28.5.2018, Одлука на ННС со бр. 0201-414/3 од 14.3.2019, извештај од спроведена анкета бр. 03-108/2 од 7.2.2020).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и личното познавање на кандидатката, рецензентската комисија позитивно ја вреднува и ја оценува наставно-образовната, научноистражувачката и стручно-апликативната дејност, како и дејноста од поширок интерес на д-р Јована Стефановска.

Врз основа на изнесените податоци за севкупната активност на кандидатката од последниот избор до денес, комисијата заклучи дека д-р Јована Стефановска поседува научни и стручни квалитети и според Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни, наставно-стручни и соработнички звања и демонстратори на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, ги исполнува сите услови да биде избрана во звањето редовен професор во научната област паразитни болести.

Според гореизнесеното, комисијата има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје, д-р Јована Стефановска да биде избрана во звањето **редовен професор** во научната област паразитни болести.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Игор Улчар

Проф. д-р Татјана Живичњак

Проф. д-р Јасмин Омерагиќ

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат: Јована Никола Стефановска

(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ветеринарна медицина - Скопје

(назив на факултетот/институтот)

Научна област: Паразитни болести

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО ЗВАЊЕ – РЕДОВЕН
ПРОФЕСОР

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно има остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус * Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,5 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10	ДА
2	Научен степен – доктор на науки од научната област за која се избира Назив на научната област: Паразитни болести, поле Ветеринарна медицина, подрачје Биотехнички науки	ДА
3	Објавени најмалку шест рецензирани научни труда ** во референтна научна публикација во согласност со ЗВО во последните пет години пред објавувањето на конкурсот за избор	ДА
3.1	Научно списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое е индексирано во најмалку една електронска база на списанија со трудови достапна на интернет, како што се: Ebsco, Emerald, Scopus, Web of Science, Journal Citation Report, SCImago Journal Rank или друга база на списанија која ќе ја утврди Националниот совет за високо образование	ДА
3.1.1.	1. Назив на научното списание: <i>Parasites & Vectors</i> 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: Sand flies (Diptera: Psychodidae) in eight Balkan countries: historical review and region- wide entomological survey 4. Година на објава: 2020 год.	
3.1.2	1. Назив на научното списание: <i>Parasites & Vectors</i> 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: The tree that hides the forest: cryptic diversity and phylogenetic relationships in the Palaearctic vector	

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
	Obsoletus/Scoticus Complex (Diptera: Ceratopogonidae) at the European level. 4. Година на објава: 2020 год.	
3.1.3	1. Назив на научното списание: <i>Parasites & Vectors</i> 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: Epidemiology of taeniosis/cysticercosis in Europe, a systematic review: eastern Europe. 4. Година на објава: 2018 год.	
3.1.4	1. Назив на научното списание: <i>Parasites & Vectors</i> 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus, SCImago Journal Rank 3. Наслов на трудот: Direct evidence for an expanded circulation area of the recently identified Balkan virus (Sandfly fever Naples virus species) in several countries of the Balkan archipelago. 4. Година на објава: 2017 год.	
3.1.5.	1. Назив на научното списание: Eurosurveillance 2. Назив на електронската база на списанија: Scopus, Embase, Ebsco и Science Central databases. 3. Наслов на трудот: Prioritisation of food-borne parasites in Europe, 2016 4. Година на објава: 2018 год.	
3.1.6	1. Назив на научното списание: Macedonian Veterinary Review 2. Назив на електронската база на списанија: Ebsco, Scopus 3. Наслов на трудот: First case of <i>Strongyloides stercoralis</i> infection in a dog in the Republic of Macedonia 4. Година на објава: 2018 год.	
4	Објавен рецензиран учебник, монографија, практикум или збирка задачи од научната област за која се избира *** 1. Наслов на учебникот, монографијата, практикумот или збирката задачи: Практикум за вежби по паразитологија и паразитни заболувања 2. Место и година на објава: Скопје, 2021 год.	ДА
5	Претходен избор во наставно-научно звање – вонреден професор, датум и број на Билтен: бр. 1122 од 29.04.2016 година	ДА
6	Има способност за изведување на високообразовна дејност	ДА

* На лицата кои имаат заснован работен однос на Универзитетот или на некој од универзитетите во Република Македонија во моментот на стапување во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018), нема да се применуваат одредбите од Законот кои се однесуваат на просекот, односно дека лицата треба да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на студиите на прв и втор циклус за секој циклус посебно, односно да имаат остварено просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на интегрираните студии од првиот и вториот циклус. Во овој случај, полето под реден број 1 не се пополнува.

** За кандидатот/-ите кој/-и има/-ат повеќе од 6 (шест) научни труда во референтна научна публикација, рецензентската комисија научните труда ќе ги наведе, ќе ги оцени и ќе ги вреднува во Образец 2.

*** Наведениот услов ќе се применува по истекот на три години од денот на стапувањето во сила на Законот за високото образование (Службен весник на Република Македонија бр.82/2018).

ОБРАЗЕЦ 2
КОН ИЗВЕШТАЈОТ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО И НАСТАВНО-СТРУЧНО ЗВАЊЕ

Кандидат: Јована Никола Стефановска
(име, татково име и презиме)

Институција: Факултет за ветеринарна медицина - Скопје
(назив на факултетот/институтот)

Научна област: Паразитни болести

НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Одржување на настава од прв циклус на студии		
1.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2015/2016 год.	0,48
2.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+2), зимски семестар 2016/2017 год.	1,2
3.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2016/2017 год.	1,2
4.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+2), зимски семестар 2017/2018 год.	1,2
5.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2017/2018 год.	1,2
6.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), зимски семестар 2018/2019 год.	1,2
7.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2018/2019 год.	1,2
8.	Паразитологија и паразитни заболувања а (2+3), зимски семестар 2019/2020 год.	1,2
9.	Паразитологија и паразитни заболувања а (2+3), летен семестар 2019/2020 год.	1,2
10.	Паразитологија и паразитни заболувања а (2+3), зимски семестар 2020/2021 год.	1,2
11.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2015/2016 год.	0,6
12.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2016/2017 год.	0,6
13.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2017/2018 год.	0,6
14.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2018/2019 год.	0,6
15.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2019/2020 год.	0,6
16.	Тропски паразитарни заболувања (1+1), летен 2015/2016 год.	0,6
17.	Тропски паразитарни заболувања (1+1), летен 2017/2018 год.	0,6
18.	Тропски паразитарни заболувања (1+1), летен 2018/2019 год.	0,6
19.	Тропски паразитарни заболувања (1+1), летен 2019/2020 год.	0,6
Настава во школи и работилници		
1.	Раководител на Работилница за испитување и контрола на Trichinella во месо (ЕУ проект – финансиран од ЕУ, проект МК 2010/ИБ/АГ 01) 18.05.2016 год.	1,5
Одржување на вежби		

1.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2015/2016 год.	0,9
2.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+2), зимски семестар 2016/2017 год.	1,8
3.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2016/2017 год.	2,7
4.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+2), зимски семестар 2017/2018 год.	1,8
5.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2017/2018 год.	2,7
6.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), зимски семестар 2018/2019 год.	1,8
7.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2018/2019 год.	2,7
8.	Паразитологија и паразитни заболувања а (2+3), зимски семестар 2019/2020 год.	1,8
9.	Паразитологија и паразитни заболувања а (2+3), летен семестар 2019/2020 год.	2,7
10.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2015/2016 год.	0,45
11.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2016/2017 год.	0,45
12.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2017/2018 год.	0,45
13.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2018/2019 год.	0,45
14.	Паразитологија во јавно здравство (1+1), летен 2019/2020 год.	0,45
15.	Тропски паразитарни заболувања (1+1), летен 2015/2016 год.	0,45
16.	Тропски паразитарни заболувања (1+1), летен 2017/2018 год.	0,45
17.	Тропски паразитарни заболувања (1+1), летен 2018/2019 год.	0,45
18.	Тропски паразитарни заболувања (1+1), летен 2019/2020 год.	0,45
Подготовка на нов предмет		
1.	Ветеринарна ентомологија (предавања)	1
Консултации со студенти		
1.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2015/2016 год. (17 студенти)	0,034
2.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+2), зимски семестар 2016/2017 год. (16 студенти)	0,032
3.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2016/2017 год. (16 студенти)	0,032
4.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+2), зимски семестар 2017/2018 год. (11 студенти)	0,022
5.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2017/2018 год. (11 студенти)	0,022
6.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), зимски семестар 2018/2019 год. (8 студенти)	0,016
7.	Паразитологија и паразитни заболувања (2+3), летен семестар 2018/2019 год. (8 студенти)	0,016
8.	Паразитологија и паразитни заболувања а (2+3), зимски семестар 2019/2020 год. (8 студенти)	0,016

9.	Паразитологија и паразитни заболувања а (2+3), летен семестар 2019/2020 год. (8 студенти)	0,016
10.	Паразитологија и паразитни заболувања а (2+3), зимски семестар 2020/2021 год. (25 студенти)	0,05
Ментор на дипломска работа		
1.	Ментор на дипломска работа (Одлука на Факултетот за ветеринарна медицина - Скопје бр. 0901-1174 од 19.06.2017 година)	0,2
2.	Ментор на дипломска работа (Одлука на Факултетот за ветеринарна медицина - Скопје бр. 0901-1520 од 24.11.2020 година)	0,2
Член на комисија за оцена или одбрана на докторски труд		
1.	Член на Комисија за оцена на докторска дисертација (Одлука на Факултетот за ветеринарна медицина - Скопје бр. 0202-1031/10 од 27.06.2018 година)	0,7
Член на комисија за оцена или одбрана на дипломска работа		
1.	Член на Комисија за оцена на дипломска работа (Одлука на Факултетот за ветеринарна медицина - Скопје бр. 0901-1557 од 31.08.2017 година)	0,1
Позитивно рецензирана збирка задачи или практикум		
1.	Автор на позитивно рецензиран Практикум за вежби по паразитологија и паразитни заболувања (Билтен на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје бр. 1228, од 15. 12. 2020 година)	4
Вкупно		47,586

НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активност:	Поени
Ментор на докторски труд		
1.	Решение за акредитација на ментор на трет циклус (бр.17-361/14 од 18.01.2017 година)	5
Раководител на национален научен проект		
1.	Унапреден клинички и дијагностички пристап на застапеноста на кучешка ерлихиоза во Р. Македонија финансиран од УКИМ (Одлука за финансирање на научно-истражувачки проект бр.02-640/23 од 29.06.2016 година)	6
Национален координатор на меѓународен научен проект		
1.	National CP: IAEA TC PROJECT RER/5/023: Enhancing National Capabilities for Early and Rapid Detection of Priority Vector-Borne Diseases of Animals (Including Zoonoses) by Means of Molecular Diagnostic Tools https://www.iaea.org/projects/tc/rer5023	6
2.	National CP: IAEA TC PROJECT /RER5025: Improving Early Detection and Rapid Response to Potential Outbreaks of Priority Animal and Zoonotic Diseases http://www-naweb.iaea.org/nafa/aph/field-projects-aph.html	6
3.	VectorNet (European Network for sharing data on the geographical distribution of arthropod vectors, transmitting	6

	human and animal disease agents (acronym: VECTORNET, jointly funded by EFSA, the European Safety Authority and ECDC, The European Center for prevention and control) и национална централна контакт точка за истоимената мрежа (подговор бр.03-1723 од 22.09.2017 и бр. 03-1381 од 04.07.2016) https://www.ecdc.europa.eu/en/about-us/partnerships-and-networks/disease-and-laboratory-networks/vector-net	
Учесник во национален научен проект		
1.	IPA II - повеќе корисничка програма: „Ерадикација на болести кај животните во Западен Балкан“ (2020-2021 година)	3
Учесник во меѓународен научен проект		
1.	TC PROJECT RER2018029/RE5026: Enhancing the Capacity to Integrate Sterile Insect Technique in the Effective Management of Invasive Aedes Mosquitoes http://www.naweb.iaea.org/nafa/ipc/field-projects-ipc.html	5
2.	IAEA TC PROJECT RER/5/022 – Establishing Genetic Control Pregame for Aedes Invasive Mosquitoes https://www.iaea.org/projects/tc/rer5022	5
3.	COST Action CA17108 Aedes Invasive Mosquitoes (AIM) https://www.aedescost.eu/	5
4.	COST Action CA16230 Combatting anthelmintic resistance in ruminants https://www.combar-ca.eu/	5
5.	EU-FUNDED TWINNING PROJECT MK 12 IPA AG 01 2016 “Further development of Competent Authorities’ control systems to protect the human, animal and plant health”	5
Дел од монографија		
1.	Монографија „90 години ветеринарна наука и едукација“	4
Труд со оригинални научни резултати објавен во научно списание кое има импакт фактор за годината во која е објавен трудот		
1.	Vit Dvorak, Ozge Erisoz Kasap, Vladimir Iovic, Ognyan Mikov, Jovana Stefanovska, Franjo Martinkovic, Jasmin Omeragic, Igor Pajovic, Devrim Baymak, Gizem Oguz, Kristyna Hlavackova, Marketa Gresova, Filiz Gunay, Slavica Vaselek, Nazli Ayhan, Tereza Lestanova, Aleksandar Cvetkovikj, Darinka Klaric Soldo, Ivelina Katerinova, Simona Tchakarova, Ayda Yilmaz, Begum Karaoglu, Jose Risueno Iranzo, Perparim Kadriaj, Enkelejda Velo, Yusuf Ozbel, Dusan Petric, Petr Volf and Bulent Alten. Sand flies (Diptera: Psychodidae) in eight Balkan countries: historical review and region- wide entomological survey. Parasites & Vectors (2020) 13:573	6,858 (8+3,430 x60%)
2.	Antoine Mignotte, Claire Garros, Laetitia Gardis, Thomas Balenghien, Maxime Duhayon, Ignace Rakotoarivony, Laura Tabourin, Lila Poujol, Bruno Mathieu, Adolfo Ibanez- Justicia, Ahmet Deniz, Aleksandar Cvetkovikj, Bethan V. Purse, David W. Ramilo, Despoina Stougiou, Doreen Werner, Dubravka Pudar, Dušan Petrić, Eva Veronesi, Frans Jacobs, Helge Kampen, Isabel Pereira da Fonseca, Javier Lucientes, Javier Navarro, Josue Martinez de la Puente, Jovana Stefanovska, Kate R. Searle, Khalid Khallaayoune, C. Lorna Culverwell ^{21†} , Magdalena Larska, Maria Bourquia, Maria Goffredo, Marina Bisia, Marion England, Matthew Robin, Michela Quaglia, Miguel Engel	6,858 (8+3,430 x60%)

	Miranda- Chueca, Renй Bмdker, Rosa Estrada- Pena,Simon Carpenter, Simona Tchakarova, Sofia Boutsini, Stele Sviland, Stefanie M. Schдfer,Zanda Ozoliņa, Zanda Segliņa, Zati Vatansever and Karine Huber: The tree that hides the forest: cryptic diversity and phylogenetic relationships in the Palaearctic vector Obsoletus/ScoticusComplex (Diptera: Ceratopogonidae) at the European level. <i>Parasites & Vectors</i> (2020) 13:265	
3.	Dubravka Pudar, Dušan Petrić, Xavier Allène, Bulent Alten, Nazlı Ayhan, Aleksandar Cvetkovikj, Claire Garros, Teufik Goletić, Filiz Gunay, Kristyna Hlavackova, Aleksandra Ignjatović Џupina, Mihaela Kavran, Tereza Lestinova, Bruno Mathieu, Ognyan Mikov, Igor Pajović, Ignace Rakotoarivony, Jovana Stefanovska, Slavica Vaselek, Almedina Zuko, Thomas Balenghien: An update of the Culicoides (Diptera: Ceratopogonidae) checklist for the Balkans. <i>Parasites & Vectors</i> 11:462, 2018	6,858 (8+3,430 x60%)
4.	Chiara Trevisan, Smaragda Sotiraki, Minerva Laranjo-González, Veronique Dermauw, Ziqi Wang, Age Kārssin, Aleksandar Cvetkovikj, Andrea S. Winkler, Annette Abraham, Branko Bobić, Brian Lassen, Carmen Michaela Cretu, Cozma Vasile, Dimitris Arvanitis, Gunita Deksne, Ilievski Boro, István Kucsera, Jacek Karamon, Jovana Stefanovska, Břetislav Koudela, Maja Jurhar Pavlova, Marian Varady, Marina Pavlak, Mindaugas Šarkūnas, Miriam Kaminski, Olgica Djurković-Djaković, Pikka Jokelainen, Dagny Stojčević Jan, Veronika Schmidt, Zorica Dakić, Sarah Gabriël, Pierre Dorny, Brecht Devleesschauwer: Epidemiology of taeniosis/cysticercosis in Europe, a systematic review: eastern Europe. <i>Parasites & Vectors</i> 11:569, 2018	6,858 (8+3,430 x60%)
5.	Nazlı Ayhan, Bulent Alten, Vladimir Iovic, Vít Dvořák, Franjo Martinkovic, Jasmin Omeragic, Jovana Stefanovska, Dusan Petric, Slavica Vaselek, Devrim Baymak, Ozge E. Kasap, Petr Volf, Remi N. Charrel: Direct evidence for an expanded circulation area of the recently identified Balkan virus (Sandfly fever Naples virus species) in several countries of the Balkan archipelago. <i>Parasites & Vectors</i> 10:402, 2017	6,858 (8+3,430 x60%)
6.	Martijn Bouwknecht, Brecht Devleesschauwer, Heather Graham, Lucy J Robertson, Joke WB van der Giessen, the Euro-FBP, workshop participants: Prioritisation of food-borne parasites in Europe, 2016. <i>Eurosurveillance</i> , Volume 23, Issue 9, 01/Mar/2018	8,67 (8+6,454 x60%)
Труд со оригинални научни резултати, објавен во списание во кое трудовите што се објавуваат подлежат на рецензија и кое има меѓународен уредувачки одбор		
1.	Thomas Balenghien, Neil Alexander, Auður Lilja Arnþórsdóttir, Marina Bisia, Alison Blackwell, René Bødker, Maria Bourquia,Sofia Boutsini,Simon Carpenter, Claire Colenutt, Lorna Culverwell, Aleksandar Cvetkovikj, Lenuța Dascălu, Nick De Regge, Sofie Dhollander,Armin Elbers,Marion England, Serhii Filatov, Claire Garros, Maria Goffredo, Nabil Haddad, Toke Thomas Høyе, Doru Hristescu, Khalid Khallaayoune, Alica Kočišová, Magdalena Larska, Javier Lucientes, Bruno Mathieu, Miguel Angel Miranda, Archie Murchie,Cristina Nițescu,Zanda Ozoliņa, Isabel Pereira da Fonseca, Dušan Petrić, Dubravka Pudar, David Ramilo, Jane Richardson,Zanda Seglina, Soufien Sghaier, Jovana Stefanovska, Despoina Stougiou, Ståle Sviland, Simona Tchakarova, Wim Van Bortel, Marta Verdun Castello, Eva	3

	Veronesi, Veerle Versteirt and William G.R. Wint. VectorNet Data Series 3: Culicoides Abundance Distribution Models for Europe and Surrounding Regions. Journal of open health data (ISSN: 2053-2407) http://doi.org/10.5334/ohd.33	
2.	Aleksandar Cvetkovikj, Igor Djadjovski, Kiril Krstevski, Zagorka Popova, Ljubica Rashikj, Kristina Atanasova, Iskra Cvetkovikj, Jovana Stefanovska. New records of the asian tiger mosquito (<i>Aedes albopictus</i>) in North Macedonia. Mac Vet Rev 2020; 43 (2):	3
3.	Elena Atanaskova Petrov, Igor Ulcar, Irena Celeska, Ksenija Ilievska, Pandorce Spasovska Trenkovska, Todor Novakov, Kiril Krstevski, Toni Dovenski, Jovana Stefanovska: Effects of doxycycline treatment on hematological and blood biochemical parameters in dogs naturally infected with Ehrlichia canis. Macedonian Veterinary Review 41 (1), 2018	3
4.	Aleksandar Cvetkovikj, Ljubica Rashikj, Irena Celeska, Elena Atanaskova Petrov, Branko Angelovski, Iskra Cvetkovikj, Maja Jurhar Pavlova, Jovana Stefanovska: First Case of Strongyloides Stercoralis Infection in a Dog in the Republic of Macedonia. Macedonian Veterinary Review 41 (1), 2018	3
Пленарно предавање на научен/стручен собир со меѓународно учество		
1.	"Challenges in diagnostic and therapy of canine leishmaniosis": 5th Kosovan Veterinary Symposium 2019 "Diagnosis and Therapy of Infections: a challenge for Veterinary practitioners" on 23.11.2019, -University of Prishtina „Hasan Prishtina	3
2.	6.Конгрес на микробиолозите на Македонија со меѓународно учество ,1-2 јуни 2018, Охрид, Македонија	3
Пленарно предавање на научен-стручен собир		
1.	Епидемиологија на трихинела во Македонија, влијанието на трихинелата врз човековото здравје, понатамошна обука на лабораториските оператори, EU funded twining project MK 2010/IB/AG 01, Training in examination and control of Trichinella in meat, 18,05.2016, Skopje	2
Апстракт објавен во зборник на конференција (меѓународна)		
1.	G. Mancini, A. Cvetkovikj, A. Santilli, M. Quaglia, V. Federici, F. Di Nicola, M. De Ascentis, T. Balenghien, J. Stefanovska, and M. Goffredo: A survey for Culicoides biting midges in the Republic of Macedonia, 2016-2017. E-SOVE 21st Conference - Palermo, Italy (2018)	1
2.	Sekovska B., Stefanovska J., Cvetkovikj A.: Farmers and Veterinary Practitioners Focus Group Experience Regarding Vector Borne Disease Outbreak in R. Macedonia. 2nd COMBAR Working Groups Meeting (2018)	1
3.	Srgjan Meshterovikj, Paolo Pasquali, Jovana Stefanovska, Aleksandar Cvetkovikj, Kiril Krstevski, Igor Djadjovski, Gordana Kuzmanovska, Nikolina Sokolovska, Francesca Barchiesi, Stefano Gavaudan, Giorgia Angeloni: First comprehensive study on West Nile in the former Yugoslav Republic of Macedonia (FYROM). EFSA journal, Science, food society, Parma, Septemeber 2018	1
4.	Aleksandar Cvetkovikj, Ljubica Rashikj, Laëtitia Gardès, Thomas Balenghien, Jovana Stefanovska: Culicoides monitoring in the Republic of Macedonia - Dominance of the Culicoides obsoletus sensu lato/Culicoides scoticus species The 7th International	1

	Congress of the Society for Vector Ecology (SOVE); (2017)	
5.	Vit Dvorak, Kristy'na Hlavackova, Petr Halada, Bulent Alten, Vladimir Ivovic, J. Omeragic, I. Pajovic, F. Martinkovic, O. Mikov, J. Stefanovska, Petr Volf: MALDI-TOF protein profiling as a method of choice for high-throughput species identification of sand flies – an example from the Balkan. www.parasite-journal.org	1
6.	Vit Dvorak, Ozge Erisoz Kasap, Gizem Oguz, Nazli Ayhan, S. Vaselek, J. Omeragic, I. Pajovic, F. Martinkovic, O. Mikov, J. Stefanovska, D. Petric, D. Baymak, Yusuf Ozbel, Jérôme Depaquit, Vladimir Ivovic, Petr Volf, Bulent Alten: EU-ECDC/EFSA VectorNet Project: Distribution of sand fly species (Diptera: Psychodidae), community analysis and pathogen detection in Balkans. www.parasite-journal.org .	1
7.	M. Bouknecht, H. Graham, B. Devleeschauwer, J. van der Giessen and Cost Action Participants. Ranking food born parasites in Europe using multicriteria decision analyses. EURO-FBP Working group and management committee Meeting, 26-28.09.2016	1
8.	J. Stefanovska, Lj. Rashikj, M. Jurhar Pavlova, A. Cvetkovikj. Short overview of parasitic zoonotic diseases in R. Macedonia and one health approach. VI Congress of Macedonian Microbiologist with international participation, 30.05-2.6.2018, Ohrid, R. Macedonia	1
9.	M. Jurhar Pavlova, B. Ilievski, A. Cvetkovic, J. Stefanovska, V. Kirova-Urosevic, I. Hadzi-Petruseva-Meloska ⁵ , D. Kocinski, S. Cvetkovic ⁶ , D. Cvetkovic, E. Miloskoska Bogoeska ⁸ , G. Terziev ⁹ , M. Petrovska, G. Jankoska, V. Mircevski ¹⁰ , L. Petkovsk, I. Barbov, J. Petrovic, M. A. Gómez-Morales. Taeniasis/neurocisticercosis (ncc) in the Republic of Macedonia: importance and gaps. VI Congress of Macedonian Microbiologist with international participation, 30.05-2.6.2018, Ohrid, R. Macedonia	1
10.	Cvetkovikj Iskra, Angelovski Branko, Mrenoshki Slavcho, Stefanovska Jovana, Cvetkovikj Aleksandar. Antimicrobial susceptibility of escherichia coli isolated from farmed sows with postpartum dysgalactia syndrome. 5th international vet-istanbul group congress & 8th international scientific meeting days of veterinary medicine - 2018	1
11.	Angelovski Branko , Cvetkovikj Aleksandar , Radeski Miroslav , Krstevski Kiril , Cvetkovikj Iskra , Atanasov Branko , Dovenski Toni , Stefanovska Jovana Seroprevalence of Toxoplasma gondii infection in farmed sows in Republic of Macedonia. 7th international scientific meeting - Days of veterinary medicine	1
12.	Cvetkovikj Aleksandar , Angelovski Branko , Dijana Blazhekovikj Dimovska Vasil , Kostov Rodne , Nastova Natasha , Gjorgovska Stefanovska Jovana , Cvetkovikj Iskra Red mark syndrome in rainbow trout farmed in the Republic of Macedonia: First observation. 7th International Scientific Meeting - Days of Veterinary Medicine 2016	1
13.	Stefanovska Jovana , Rashikj Ljubica , Cvetkovikj Iskra , Meshterovikj Srgjan , Radeski Miroslav , Cvetkovikj Aleksandar , Capelli Gioia Prevalence of cystic echinococcosis	1

	among cattle and sheep in the Republic of Macedonia. 13th Workshop of National Reference Laboratories for Parasites, EURL for parasites, Istituto Superiore di Sanità, Rome, Italy	
Вкупно		136,96

СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ

Ред. број	Назив на активноста:	Поени
Поглавје во книга (автор)		
1.	Sekovska Blagica, Jovana Stefanovska: Risk Management and Risk Communication in the Case of Vector-Borne Disease: Case of Macedonia – Risk Management in VBDs. In book: Global Applications of One Health Practice and Care. DOI: 10.4018/978-1-5225-6304-4.ch007 , January 2019	3
Раководител на лабораторија		
1.	Раководител на Лабораторија за паразитологија и паразитни заболувања (Решение на Факултетот за ветеринарна медицина-Скопје бр.03-2276/3 од 18.12.2017 година)	1
Учество во промотивни активности на факултетот		
1.	Учество во промоцијапромоција за поромоцијапромоција на Факултетот за ветеринарна медицина - Скопје (Одлука бр.0201-350/5 од 1.03.2017 година)	0,5
2.	Учество во ОрганизационенОрганизационен одбор и Секретаријат за одбележуањеодбележување на 90 години од ветеринарна наука и едукација во Република Македонија (Одлука бр. 0202-700/7 од 19.04.2017 година)	0,5
	Предавање на настанот „Денови на вашето милениче“ 2020 год.	0,5
Воведување нова акредитирана лабораториска метода во соодветната област (прв пат во државата воведена процедура)		
11.	СОП 532, Детекција на антитела на Leishmania infantum кај кучиња со методот на индиректна имунофлуоресценција (Прилог кон сертификатотсертификатот за акредитација на Факултетот за ветеринарна медицина ЛТ-006 http://www.iarm.gov.mk/files/Akreditirani-tela/Laboratorii/OB05-25_LT-006.pdf	4
2.	СОП 619, верзија 1 Детекција на Trichinella ларви во месо со метода на вештачка дигестија на збирни мостри со апарат за магнетно мешање http://www.iarm.gov.mk/files/Akreditirani-tela/Laboratorii/OB05-25_LT-006.pdf	4
Дејности од поширок интерес		
Член на уредувачки одбор на меѓународно научно списание		
1.	Член на уредувачки одбор на Македонски ветеринарен преглед https://macvetrev.mk/Editorial-Board/Editorial-Board	1
2.	Член на уредувачки одбор на Archives of veterinary medicine https://niv.ns.ac.rs/e-avm/index.php/e-avm/about/editorialTeam	1
	Член на организационен или програмски одбор на меѓународен научен собир	

1.	Член на организационен одбор на меѓународен научен собир: „Денови на ветеринарна медицина 2016 година“ (Proceedings, 7th International Scientific Meeting - Days of Veterinary Medicine 2016)	1
2.	Член на организационен одбор на меѓународен научен собир: „Денови на ветеринарна медицина 2018 /5 меѓународен конгрес на ВетИстанбул групата 2018 година“ (Book of abstracts, 5 th International Vet Istanbul Group Congress, 8 th International Scientific Meeting Days of Veterinary medicine 2018)	1
Членство во извршно тело на меѓународна организација која поддржува/организира научноистражувачка дејност		
1.	COST Action CA17108 Aedes Invasive Mosquitoes (AIM) https://www.aedescost.eu/	2
2.	COST Action CA16230 Combatting anthelmintic resistance in ruminants (COMBAR) https://www.cost.eu/actions/CA16230/#tabs Name:overview	2
3.	COST Action FA1408 European Network for Foodborne Parasites in Europe (EURO-FBP) https://www.euro-fbp.org/	2
Изготвување и пријавување на научен/образовен меѓународен проект		
1.	Изготвување и пријавување на научно-истражувачки проект со наслов „Унапредување на леганите меѓугранични капацитети за обезбедување на Балкан/Мед регионот од зоонотски болест шредизвикани од домашните миленици“ (Одлука бр. 0202-724_4 од 13.04.2016 година)	2
2.	Изготвување и пријавување на предлогт- проект „Имплементација на нуклеарни техники во контрола на вектор-преносливи болести, вклучувајќи ги и оние со зоонотски потенцијал кај домашните животни“) Пријава 03-878 од 28.04.2016 година	2
3.	Изготвување и пријавување на научно-истражувачки проект со наслов „Сигурност во ланецот синџирот на месо од диви животни“ ИД 24647 (COST повик – secondary proposal)	1
4.	Изготвување и пријавување на научно-истражувачки проект со наслов „Нови лекови за хумана и анимална примена кај инфекции со вектор-преносливи болести и подигање на концептот „Едно здравје“ ” ИД 24647 (COST повик – secondary proposal)	1
5.	Изготвување и пријавување на научно-истражувачки проект со наслов „Подобрување на регионалната соработка на Балканот за превенција и контрола на векторски преносливите болести“ ИД 22605 (COST повик – secondary proposal)	1
6.	Изготвување и пријавување на научно-истражувачки проект со наслов „Aedes инвазивни комарци – COST акција“ ” ИД 21778 (COST повик – secondary proposal)	1
7.	Изготвување и пријавување на научно-истражувачки проект со наслов „Промовирање на иновации во надзорот на болестите кај животните“ ИД 20414 (COST повик – secondary proposal)	1
Раководител на внатрешна организациона единица		
1.	Раководител на Ветеринарен институт (Решение со бр. 03-1619 од 06.09.2017 година)	3
Член на факултетска комисија		

	Член на комисија за изготвување на Стратегија за развој на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје во периодот од 2017/2018-2022/2023 (Одлука бр. 0202-852-3 од 09.05.2017 година)	0,5
	Член на Изборна комисија за спроведување постапка за избор на Ректор на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје за мандатниот период 202-2023 година (Одлука бр. 0202-855_1-3 од 22.06.2020 година)	0,5
	Член на комисија за изготвување на Правилник за систематизација на работни места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Одлука бр. 0202- 535/6 од 29.03.2019 година)	0,5
	Член на комисија за изготвување на Функционална анализа на Факултетот за ветеринарна медицина во Скопје (Одлука бр. 0201- 99/4 од 31.01.2019 година)	0,5
	Член на комисија за изменување и дополнување на Правилникот за систематизација на работните места на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје – Факултет за ветеринарна медицина во Скопје (Одлука бр. 0201-350/3 од 10.03.2017 година)	0,5
Член на комисија за избор во звање		
	Член на комисија за избор во звање (Одлука бр. 0202-423/5 од 23.03.2018 и Одлука бр. 0202-372/13 од 31.3.2020)	0,4
Учество во изработка на национална програма од одредена област		
	Член на работна група за изработка на Програма за сузбивање и искоренување на бруцелоза кај говеда за период од 2019 до 2023 година (решение Агенција за храна и ветеринарство, бр. 02-147 од 14.1.2019 година)	3
	Член на работна група за изработка на повеќегодишна програма за мониторинг на вектор-преносливи болести кај животните (решение Агенција за храна и ветеринарство, бр. 02-1242 од 1.4.2019 година)	3
Вкупно		44,4

ПРОФЕСИОНАЛНИ РЕФЕРЕНЦИ НА КАНДИДАТОТ ЗА ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ	Поени
НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	47,586
НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ	136,96
СТРУЧНО-ПРИМЕНУВАЧКА ДЕЈНОСТ	44,4
Вкупно	228,946

Членови на комисијата

Проф. д-р Игор Улчар, с.р.
Проф. д-р Татјана Живичњак, с.р.
Проф. д-р Јасмин Омерагиќ, с.р.

Прилог бр. 5

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА
ФАКУЛТЕТ ЗА ДРАМСКИ УМЕТНОСТИ СКОПЈЕ**

1. МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННУС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Дарио Секуловски	„Смислата на кадарот во визуелната филмска нарација на филмот „Andromeda Galaxy“,	Framing the visual narration of „Andromeda Galaxy	Вон.проф. м-р Горан Трпчевски	Бр. 0202-129 /7 09.03.2021 година

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА „ПРОИЗВОДНИ И ТЕХНОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НЕКОИ КЛОНОВИ ОД ТРПЕЗНИТЕ СОРТИ ВИНОВА ЛОЗА МУСКАТ ИТАЛИЈА, КАРДИНАЛ И АФУС АЛИ“, ОД М-Р САМИ КРИЕЗИУ, ПРИЈАВЕНА НА ФАКУЛТЕТОТ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ НАУКИ И ХРАНА ВО СКОПЈЕ

Врз основа на Одлуката на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје бр. 02-82/8 од 26.2.2021 година, донесена на 42. седница на Наставно-научниот совет одржана на 26.2.2021 година, одредени сме за членови на Комисија за оцена на пријавена докторска дисертација со наслов ПРОИЗВОДНИ И ТЕХНОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НЕКОИ КЛОНОВИ ОД ТРПЕЗНИТЕ СОРТИ ВИНОВА ЛОЗА МУСКАТ ИТАЛИЈА, КАРДИНАЛ И АФУС АЛИ, од докторандот м-р Сами Криезиу. Врз основа на член 61 од Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус студии – докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје (Универзитетски гласник бр. 245/2013 год.), комисијата го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

Докторската дисертација под наслов ПРОИЗВОДНИ И ТЕХНОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НЕКОИ КЛОНОВИ ОД ТРПЕЗНИТЕ СОРТИ ВИНОВА ЛОЗА МУСКАТ ИТАЛИЈА, КАРДИНАЛ И АФУС АЛИ, изработена од докторандот м-р Сами Криезиу, е напишана на 93 страници во фонт Times New Roman со проред од 1,5 и големина на букви 12. Таа содржи 32 табели, 12 графикони и 127 библиографски единици. Докторската дисертација се состои од следниве поглавја: Вовед, Цел на истражувањето, Материјал и метод на работа, Преглед на литература, Резултати и дискусија, Заклучоци и Литература.

Во ВОВЕДНИОТ ДЕЛ, докторандот ги нагласува поволните климатски и почвени услови за одгледување на виновата лоза во Тиквешкото виногорје и недоволната искористеност од аспект на производството на трпезно грозје. Потенцирано е дека зголемувањето на производството е фокусирано на повеќе сегменти и мерки, како што се зголемување на површините и примена на добра земјоделска пракса. Тие допринесуваат за зголемување на приносот и квалитетот на грозјето. Покрај наведените мерки, авторот го потенцира значењето на примената на сорти со висок генетски потенцијал и избор на соодветни клонови за зголемување на квалитетот и приносот на грозје.

За поттикнување на развојот на лозарството во Тиквешкото виногорје во 2002 година е формиран производно-опитен насад со репроцентар од безвирусни клонови од повеќе вински и трпезни сорти винова лоза, како и нивни подлоги. Искуствата во одгледувањето на виновата лоза и производството на грозје и вино го карактеризира ова виногорје. Примената на клонови денес претставува основа за развој на лозарството, а тие имаат големо влијание врз приносот и квалитетот, без притоа да се зголемат трошоците на производството.

Клонската селекција има голем придонес во развојот на лозарското производство и подигнување на квалитетот на грозјето и виното. Со клонската селекција голем број вински и трпезни сорти и подлоги ги подобрија производните и технолошки потенцијали. Денес во голем број земји се користи исклучиво безвирусен клонски саден материјал. Клоновите од сортите и подлогите се со санитарна чистота, унифицираност по пораст, бујност и време на зреење и сл.

Развојот на лозарството е од посебна корист за локалното население и државата. Влијае врз приходот на лозарите и вкупниот национален приход. Тој има влијание врз вработувањето и подобра искористеност на земјоделските површини во виногорјето. Сортите од трпезно грозје се многу ценети од потрошувачите, бидејќи грозјето е важен извор на здравјето преку биоактивните соединенија со антиоксидативни својства.

Во поглавјето ЦЕЛ НА ИСТРАЖУВАЊЕ е наведена основната цел на истражувањето, изборот на најповолни клонови за одгледување во Тиквешкото виногорје. Тие треба да придонесат за поуспешно одгледување на винова лоза и производство на трпезно грозје кое ги задоволува пазарните критериуми.

Затоа целта на истражувањето е да се утврди кои од клоновите од испитуваните сорти даваат најдобри параметри како што се: маса на грозд и зрно, динамика на зреење, транспортабилност, количина на пакувано грозје и сензорни својства.

Генерално како главна цел на истражувањето се издвојува:

- Идентификација и пронаоѓање на разликите помеѓу испитуваните клонови;
- Избор на најповолни клонови за одгледување во услови на Тиквешко виногорје.

Во поглавјето ОБЈЕКТ, МАТЕРИЈАЛ И МЕТОД НА РАБОТА е изнесено дека испитувањата се извршени во периодот 2015-2017 година. Опитот беше поставен на производно – опитен насад во репроцентарот за размножување на виновата лоза, подигнат во 2002 година. Со него стопанисува комбинатот АД „ГД Тиквеш“ – Кавадарци. Користен е сертифициран лозов саден материјал, набавен од фирмата VCR – Италија. За сите клонови од одгледуваните сорти користена е подлогата SO4. Лозите се садени на растојание 2,5 x 1,0 m. Формиран е шпалирен систем со примена на двокрак гијов начин на кроење. Во текот на производството се применувани вообичаени агротехнички мерки.

Како материјал за работа се користени клоновите од сортите мускат италија, кардинал и афус али. Од сортата мускат италија опфатени беа клоновите VCR – 10, kl 307 и kl 318. За сортата кардинал беа испитувани клоновите VCR – 26 и kl 80, а за сортата афус али клон ISV – 6. Кај сите сорти вршена е споредба на клоновите со стандардната популација од секоја сорта. Докторандот изнесува податоци за испитуваните сорти, потенцирајќи ја нивната распространетост и нивните агробиолошки и технолошки карактеристики.

За време на испитувањата беа применети работени методи кои се стандардни за испитуваните сорти и клонови на винова лоза од OIV.

Идентификацијата на клоновите беше извршена преку примена на ампелографски клуч и CODE системот на OIV. Со примена на ампелографски клуч вршена е идентификација на зрелиот ластар, листот, гроздот и зрното. Од елементите за идентификација кај зрелиот ластар се испитувани големината на интернодиите, кората и бојата на ластарот. Кај листот се испитуваше големината, формата, синусите, мовливоста и лисната дршка. Кај гроздот се определи формата, масата и збиеноста. Со примена на ампелографскиот клуч кај зрното се определени масата, формата на зрното и бојата на покожицата. За идентификација со употреба на CODE системот на OIV беа користени кодовите 502, 241, 202, 203, 220, 221, 503, 223, 240, 504, 505 и 506.

За механичкиот состав и својства на гроздот и зрното користен е уволошкиот метод на Простосердов, разработен во услови на РС Македонија од Божиновиќ (2010). Со помош на механичката анализа на гроздот и зрното се утврди механичкиот состав на гроздот и зрното, маса на грозд и зрно, димензии

и форма на грозд и зрно. Количината на вкупно набрано грозје е утврдена со математичка пресметка. Врз основа на меѓународните стандарди, грозјето е класирано во категорија пакувано и остаток. Од механичките својства на зрното мерена е реакционата цврстина (g/cm^2) и отпорноста на откинување на зрното од дршката (g/зрно).

Динамиката на зреење е определена со евидентирана количина на пакувано грозје во прва и втора берба, искажани во kg/ha и процент.

Органолептичкото оценување на грозјето е вршено со примена на десет - бодовен систем. Во оценувањето беа вклучени 5 експерти. Оценувани беа надворешниот изглед, конзистенцијата, вкусот и типичноста/оригиналноста. Грозјето во зависност од органолептичката оценка (Божиновиќ, 2010) е класирано во следниве групи:

1. Исклучителен (екстра) квалитет – од 9 до 10 бода;
2. Одличен квалитет - од 8 до 8,9 бода;
3. Многу добар квалитет - од 7 до 7,9 бода;
4. Добар квалитет - од 6 до 6,9 бода;
5. Слаб квалитет - под 6 бода.

Содржината на вкупни шеќери во ширата е определена со Екслов шиномер. Со примена на Салероновиот образец е добиена содржината на шеќери во g/l шира. Вкупните киселини се определени со потенциометриска титрација со користење на индикатор бромтимолсино. рН на ширата е определена со потенциометриски метод со примена на рН метар.

Резултатите од тригодишните испитувања статистички се обработени со пресметка на средна вредност, стандардна девијација и коефициент на варијација. Применета е анализа на варијанса со тестирање на хипотези. Добиените средни вредности се споредени со LSD тест на ниво на веројатност од $p = 0,05$ и $p = 0,01$.

Во текот на истражувањето докторандот користи повеќе мерни уреди и опрема.

Во поглавјето ПРЕГЛЕД НА ЛИТЕРАТУРА докторандот користел бројни научни и стручни трудови во светот и кај нас. За подобра прегледност резултатите ги групирал во производство на грозје, клонска селекција и производни и технолошки карактеристики на испитуваните сорти.

Во делот Производство на грозје се цитирани податоци за големото економско значење на грозјето, производството на вино, сокови и свежа консумација. Од вкупното производство, 37 % е трпезно грозје за консумација во свежа состојба. Изнесени се податоци за површините од лозови насади во светот за период 2012 – 2016 година. Во наведениот период има намалување на површините во Италија, Турција, Португалија, Австрија, а зголемување во Кина, САД, Чиле и др. земји.

Во прегледот на производство и употреба на грозјето во периодот 2012-2016 година, забележано е зголемување на производството од 69,5 на 75,8 милиони тони. Како најголеми производители на трпезно грозје се евидентирани Кина, САД, Италија, Турција, Чиле и др. Изнесени се податоци за лозарството во РС Македонија. Изнесени се податоци за површините, сортиментот и лозарските реони. Презентирани се податоци за лозарството во Р. Косово за состојбата на лозаро-винарскиот сектор, површините, сортиментот и регионалната поделба на лозарските единици. Изнесени се податоци за површините под винова лоза во земјите од ЦЕФТА во 2015 година. Од вкупните површини (50.000 ha) РС Македонија учествува со 37%. Во производството на трпезно грозје во земјите од ЦЕФТА РС Македонија учествува со 40%.

Во делот клонска селекција изнесени се податоци за развојот на клонската селекција од повеќе автори. Наведени се податоци за влијанието на клоновите врз зголемувањето на приносите и квалитетот на грозјето. Со помош на клонската селекција кај голем број сорти проширен е ареалот на распространетост.

Во делот за Производни и технолошки карактеристики на испитуваните сорти изнесени се податоци од испитувања на повеќе автори. Цитирани се податоци за барања на сортите кон агроеколошки услови, влијанието на агротехничките и ампелотехничките мерки врз приносот и квалитетот на грозјето. Изнесени се податоци од повеќе автори за технолошките карактеристики на испитуваните сорти во однос на масата на гроздот и зрното, приносот, транспортабилноста, чувањето во ладилник, содржината на шеќери и киселини во ширата и сл.

Во поглавјето РЕЗУЛТАТИ И ДИСКУСИЈА, од страна на докторандот се изнесени податоците од теренските испитувања, лабораториските анализи и нивната обработка. Добиените резултати се поделени во три групи и тоа:

- Идентификација на клоновите;
- Производни карактеристики на испитуваните клонови и
- Технолошки карактеристики на испитуваните клонови.

Големиот број на сорти и клонови на винова лоза наметнува потреба за разработка на системи за нивна идентификација. За потребите на оваа докторска дисертација идентификацијата на клоновите е направена со примена на ампелографски клуч и идентификација со примена на CODE системот на OIV.

Со примена на ампелографскиот клуч извршено е идентификување на зрелиот ластар, листот, гроздот и зрното. Со анализа на резултатите изнесени во табели се констатира дека елементите на ампелографскиот клуч: зрел ластар, лист, грозд и зрно, по своите морфолошки карактеристики не отстапуваат од стандардната сорта. Испитуваните клонови припаѓаат во рамките на сортните особини на стандардот. Разлики се евидентирани само кај клонот ISV – 6 од сортата афус али во однос на форма на гроздот, форма на зрното и обоеност на покожицата. Вакви разлики кај сортата афус али се својствени за постоечките вариетети.

Со примена на идентификација со CODE системот на OIV, вклучени се карактеристики значајни за испитување на гроздот, зрното, транспортабилноста, приносот, содржина на шеќери и содржина на вкупни киселини. Притоа се користени 12 кодови за секоја сорта – клон. Примената на CODE системот покажа дека испитуваните клонови припаѓаат во рамките на сортните особини на стандардот. Кај сортата мускат италија разлики се евидентирани во кодовите 505 и 506 кои се однесуваат на содржината на шеќери и вкупни киселини. Кај сортата кардинал клоновите се разликуваат во код 504 и 505, кои се однесуваат за приносот и содржината на шеќери. Кај сортата афус али разлики се евидентирани во кодовите 204 и 223 кои се однесуваат за збиеноста на гроздот и формата на зрното. Евидентираниите разлики помеѓу клоновите во приносот, формата на гроздот и зрното, содржината на шеќери и вкупни киселини се карактеристики со кои се одликуваат клоновите. Врз производните карактеристики како значајни елементи по кои се вреднува сортата – клонот, влијание имаат повеќе фактори. Од производните карактеристики испитувани се: масата на гроздот и зрното, димензиите и формата на гроздот и зрното и приносот на грозје. Квалитетот и вредноста на грозјето зависи од големината, текстурата и обоеноста на зрното. Кај клоновите

од сортата мускат италија масата на гроздот за време на испитувањето се движи од 508,3 g кај клонот VCR-10, до 579,7 g кај kl 318. Клонот 318 искажа значајни разлики на ниво од $p = 0,01$ во однос на стандардот и останатите клонови. Со мерење на масата на зрната, констатирани се разлики помеѓу клоновите. Таа се движи од 6,0 g кај kl 307, до 6,7 g кај kl 318. Клонот VCR-10 има маса на зрно од 6,6 g, а стандардот 6,2 g. Кај сортата афус али клонот ISV – 6 се карактеризира со просечна маса на гроздот од 666,1 g, односно има 40,8 g поголема просечна маса на гроздот во однос на стандардот, кој се карактеризира со просечна маса од 625,3 g. Просечната маса на зрното кај стандардот изнесува 6,5 g, додека кај клонот ISV – 6 7,0 g. За двата параметри констатирани се значајни разлики. Кај сортата кардинал масата на гроздот се движи од 470,8 g кај kl 80, до 547,8 g кај kl VCR-26. Стандардот се карактеризира со маса на грозд од 516 g. Со мерење на масата на зрната најголема маса од 6,5 g е добиена кај стандардот и клонот VCR-26. Клонот 80 се карактеризира со маса на зрно од 5,7 g. Слични податоци за масата на гроздот и зрното кај испитуваните сорти се добиени од повеќе автори. Добиените резултати се во рамките на сортните особини.

Во зависност од сортата и клонот, гроздовите се разликуваат по форма, големина и компактност. Нивното набљудување и проучување се врши во фаза на полна зрелост на грозјето. Испитувани се должината и ширината на гроздовите. Должината на гроздот кај испитуваните клонови од сортата мускат италија, се движи од 21,3 cm кај стандардот до 24,5 cm кај клонот VCR-10. Во однос на просечната ширина на гроздовите, со најмала ширина од 8,6 cm се карактеризира kl 307, додека најголема ширина е евидентирана кај клонот VCR-10 со 10,2 cm. Димензиите на гроздот кај испитуваните варијанти од сортата афус али, е идентичен кај двете варијанти и изнесува 22,9 cm. Просечната ширина на гроздот се движи од 11,0 cm кај клонот ICV-6 до 11,2 cm кај стандардот. Кај испитуваните клонови од сортата кардинал, должината на гроздот се движи од 20,9 cm кај kl 80, до 25,0 cm кај клонот VCR-26. Добиените резултати од димензиите на гроздот се во рамките на сортните особини. Тие значајно варираат од година во година на производство.

Формите и димензиите на зрното се разновидни и варираат во зависност од сортата и клонот. Должината на зрното кај испитуваните клонови од сортата мускат италија се движи од 24,3 mm кај клонот 307, до 24,7 mm кај стандардот и клонот 318. Ширината на зрното кај испитуваните клонови од сортата мускат италија се движи од 20,2 mm кај клонот VCR-10 до 20,5 mm кај клонот 307. Стандардот кај сортата афус али има просечна должина од 23,7 mm а ширина од 19,3 mm. Клонот ISV-6 се карактеризира со зрно долго 26,0 mm, а широко 19,0 mm. Кај сортата кардинал, клоновите покажуваат значајни разлики во димензиите на зрната. Должината на зрното се движи од 20,4 mm кај kl 80 до 22,2 mm кај стандардната варијанта. Ширината на зрното е најмала кај kl 80 (20,2 mm), а со најголема ширина се одликува зрното од варијантата стандард (22,0 mm).

Приносот на грозје е претставен како пакувано грозје, остаток и вкупно набрано грозје. Добиените податоци за остварениот принос се пресметани во kg/ha, табеларно средени и статистички обработени. Како највреден и основен принос кај трпезните сорти е количината на пакувано грозје. Таа кај клоновите од сортата мускат италија се движи од 17.653 kg/ha кај варијантата стандард, до 19,467 kg/ha кај клонот VCR-10. Клонот 307 остварува принос на пакувано грозје од 18.400 kg/ha, а клонот 318-18.000 kg/ha. Вкупното набрано грозје кај клоновите од сортата мускат италија се движи од 18.710 kg/ha кај варијантата стандард, до 20.879 kg/ha кај клонот VCR-10. Истакнатите два клона имаат

поголема количина на вкупно набрано грозје од стандардот. Клонот 307 се карактеризира со вкупно набрано грозје од 20.752 kg/ha, а клонот 318 со 19.467 kg/ha. Вредностите искажани преку индексен показател укажуваат дека клонот VCR-10 остварува 9 % повеќе пакувано и 12% повеќе остаток од стандардот. Тој во однос на клонот 307, остварува 6% повеќе пакувано грозје, односно 8% повеќе во однос на клонот 318.

Кај сортата афус али количината на вкупно набрано грозје се движи од 23.117 kg/ha кај варијантата стандард, до 24.372 kg/ha кај клонот ISV-6. Од вкупното набрано грозје, категоријата пакувано кај варијантата стандард изнесува 18.933 kg/ha, додека кај клонот ISV-6, таа изнесува 20.933 kg/ha. Клонот ISV-6 во однос на варијантата стандард оствари 11% поголема количина на пакувано грозје, односно за 2000 kg/ha повеќе пакувано грозје во однос на стандардот. Кај клоновите од сортата кардинал количината на пакувано грозје се движи од 13.333 kg/ha кај стандардната варијанта, до 15.527 kg/ha кај клонот 80. Клонот VCR-6 се карактеризира со 15.213 kg/ha пакувано грозје. Вкупната количина на пакувано грозје кај варијантата стандард изнесува 16.724 kg/ha, кај клонот VCR-26, 18.736 kg/ha, а клонот 80, 19.041 kg/ha. Клоновите 80 и VCR-26 оствариле за 16% односно 18% повеќе пакувано грозје во однос на стандардот. Карактеристично е што сите испитувани клонови оствариле поголема количина на пакувано грозје и вкупно набрано грозје од варијантите стандард.

Транспортабилност на грозјето, како важна технолошка вредност, зависи од повеќе фактори. Меѓу нив се: сортата/клонот, степенот на зрелост, здравствената состојба и сл. Во трудот транспортабилноста на грозјето е искажана преку реакциона цврстина искажана во g/cm² и отпорност на откинување на зрното искажано во g/зрно. Реакционата цврстина на зрното кај испитуваните клонови од сортата мускат италија се движи од 2.210,7 g/cm² кај варијантата стандард до 2.417 g/cm² кај клонот 307. Таа кај клонот VCR-10 изнесува 2.231,3 g/cm², а кај клонот 318, 2.298,3 g/cm². Отпорноста на откинување кај клоновите од сортата мускат италија се движи од 406,6 g/зрно кај варијантата стандард до 488,3 g/зрно кај клонот 318. Таа кај клонот 307 изнесува 438,3 g/зрно, додека кај клонот VCR-10, 459.7 g/зрно. Сите испитувани клонови се со подобра транспортабилност од стандардот искажано преку реакциона цврстина и отпорност на откинување.

Кај сортата афус али, констатирана е поголема реакциона цврстина кај варијантата стандард во однос на клонот ISV-6. Таа кај стандардот изнесува 3.303 g/cm², а кај клонот ISV-6, 3113 g/cm². Отпорноста на откинување кај варијантата стандард изнесува 340 g/зрно, а кај клонот ISV-6, 465,7 g/зрно. Врз основа на добиените резултати се констатира дека клонот ISV-6 се одликува со подобра транспортабилност од варијантата стандард.

Кај сортата кардинал, најмала реакциона цврстина е евидентирана кај варијантата стандард од 3.135 g/cm², а најголема од 3.327 g/cm² кај клонот VCR-26. Просечната реакциона цврстина кај клонот 80 изнесува 3.204 g/cm². Кај отпорноста на откинување евидентирана е разлика помеѓу стандардот и клоновите. Отпорноста на откинување на зрното од дршката за време на испитувањето кај варијантата стандард изнесува 345,7 g/зрно, а кај клоновите VCR-26 и kl 80 таа изнесува 477 g/зрно. Кај сората кардинал, испитуваните клонови се одликуваат со подобра транспортабилност од стандардот.

Динамиката на зреење на грозјето е прикажана во количина на набрано грозје во прва и втора берба. За трпезните сорти, позитивно својство е рамномерно созревање на зрната во гроздот и динамично созревање на гроздовите на лозата. На тој начин се овозможува бербата на трпезното грозје да

трае подолго време без да се намали квалитетот. Многу битна особина е созревање на поголем број гроздови во прва берба. Кај клоновите од сортата мускат италија, имавме повисок процент пакувано грозје во прва берба од стандардот. Кај варијантата стандард, првата берба учествува со 55% односно 9.720 kg/ha, а втората со 45% или 7.800 kg/ha. Количината на пакувано грозје во прва берба кај клонот 318 изнесува 72%, односно 12.890 kg/ha, а втората берба учествува со 28% или 5.105 kg/ha. Клонот 307 оствари 69% пакувано грозје во прва берба, односно 13.208 kg/ha и 31% втора берба, односно 5.192 kg/ha. Кај клонот VCR-10, во прва берба се добиени 12.960 kg/ha или 67%, а во втора берба 6.508 kg/ha или 33%. Анализата на податоците кај првата берба покажува значајна разлика меѓу трите клонови во однос на стандардот.

Од добиените резултати кај сортата афус али може да се констатира значајна разлика во однос на количината и процентот на пакувано грозје во прва берба помеѓу варијантите. Кај варијантата стандард во прва берба се спакувани 10.343 kg/ha, односно 53%, додека втората берба учествува со 47% односно 9.323 kg/ha. Кај клонот ISV-6, првата берба учествува со 75%, односно 15.120 kg/ha, додека втората со 25%, односно 5.075 kg/ha. Во прва берба анализата на варијанса покажа значајна разлика меѓу клонот ISV-6 и стандардот, а во втората берба податоците од стандардот покажаа значајни разлики во однос на клонот. Кај сортата кардинал, количината на пакувано грозје се движи од 8.356 kg/ha или 63% кај варијантата стандард до 11.737 kg/ha односно 76% кај клонот 80. Кај клонот VCR-26 во прва берба е спакувано 10.997 kg/ha, односно 72 %. Во втората берба најмал процент на пакувано грозје од 24 % или 3.750 kg/ha е остварен кај клонот 80, потоа следи клонот VCR-26 со 28 %, односно 4.217 kg/ha, а најголема количина на пакувано грозје во втората берба е добиено кај варијантата стандард од 4.977 kg/ha или 37 % од вкупните количини. За првата берба со анализа на варијанса утврдени се значајни разлики меѓу стандардот и клоновите. Квалитетот на трпезното грозје е определен со органолептичко оценување, односно со метод на дегустација. Во испитувањето е применета десет бодовна скала. Со помош на сетилата за вид, мирис и вкус се оценети репрезентативните примероци од секоја варијанта. Врз основа на надворешниот изглед, конзистентноста, вкусот и типичноста, односно оригиналноста на сортата – клонот е извршено бодување. Вкупната органолептичка оценка на грозјето кај испитуваните варијанти од сортата мускат италија се движи од 7,7 бодови кај варијантата стандард, до 8,8 бодови кај клонот VCR-10. Клонот 307 оствари 8,5 бодови, додека клонот 318 8,3 бодови. Со анализа на варијанса се утврди значајна разлика меѓу стандардот и клоновите. Врз основа на вкупната дегустациона оценка извршено е класирање на грозјето. Грозјето од стандардната варијанта се одликува со многу добар квалитет, а грозјето од клоновите VCR-10, kl 307 и kl 318 со одличен квалитет.

Кај сортата афус али, спроведената дегустациона оценка констатира одличен квалитет кај стандардната варијанта и клонот ISV-6. Вкупната дегустациона оцена кај варијантата стандард изнесува 8,1 бод, а кај клонот ISV-6 8,6 бода. Анализата на варијанса не утврди значајни разлики помеѓу стандардот и клонот ISV-6, а се добиени ниски вредности за коефициентот на варијација.

Спроведеното органолептичко оценување кај клоновите од сортата кардинал резултира со одличен квалитет кај варијантата стандард и клонот 80, а екстра квалитет кај клонот VCR 26. Вкупната дегустациона оценка се движи од 8,7 кај варијантата стандард до 9,2 бода кај клонот VCR-26. Клонот 80 се карактеризира со вкупна органолептичка оценка од 8,8 бода. Анализата на

варијанса покажа значајна разлика меѓу клонот VCR-26 во споредба со стандардот и клонот 80. Варијационите коефициенти се со ниски вредности.

Од хемискиот состав на ширата се испитувани содржината на шеќери, киселини и рН. Содржината на шеќери кај клоновите од сортата мускат италија се движи од 186 g/l кај клонот 307 до 201 g/l кај клонот 318. Варијантата стандард содржи 191 g/l шеќери, а клонот VCR-10 187 g/l шеќери. Вкупните киселини се движат од 4,3 g/l кај клонот VCR-10, до 4,7 g/l кај стандардот и клонот 307. Клонот 318 се карактеризира со содржина од 4,5 g/l вкупни киселини.

Кај сортата афус али содржината на шеќери во ширата се движи од 166,3 g/l кај клонот ISV-6 до 184,7 g/l кај варијантата стандард. Со анализа на варијанса се утврдени значајни разлики помеѓу стандардот и клонот ISV-6. Стандардната варијанта се карактеризира со 3,8 g/l вкупни киселини, а клонот ISV-6 со 4,2 g/l вкупни киселини. Статистички значајна разлика е утврдена во содржината на вкупни шеќери помеѓу стандардот и клонот ISV-6.

Кај сортата кардинал, содржината на шеќери во ширата се движи од 147,3 g/l кај клоновите VCR-26 и 80, до 167,7 g/l кај варијантата стандард. Со анализа на варијанса се утврдени значајни разлики кај стандардот во споредба со клоновите од испитуваната сорта. Содржината на вкупни киселини во ширата се движи од 6,0 g/l кај стандардот и клонот 80, до 6,1 g/l кај клонот VCR-26. За содржината на вкупни киселини не се утврдени статистички значајни разлики меѓу испитуваните варијанти.

Содржината на рН во ширата кај клоновите од сортата мускат италија се движи од 3,5 кај клонот 307 и варијантата стандард до 3,6 кај клоновите VCR-10 и kl 318. Кај сортата афус али рН во ширата зинесува 3,7 кај варијантата стандард, односно 3,8 кај клонот ISV-6. Клоновите од сортата кардинал се карактеризираат со рН од 3,6 кај клоновите VCR-26 и kl 80, односно 3,4 кај варијантата стандард. Анализата на варијанса не покажа значајни разлики помеѓу испитуваните клонови кај трите сорти.

Добиените резултати се обработени статистички.

Во поглавјето ЗАКЛУЧОЦИ, кандидатот формира 10 заклучоци врз основа на добиените резултати и нивна анализа. Во заклучоците се презентирани податоци за поврзаноста на клоновите со стандардните сорти. Се потенцирани вредностите за масата на гроздот и зрното, количината на вкупно и пакувано грозје, транспортабилноста, динамиката на зреење, органолептичкото оценување и содржината на шеќери и вкупни киселини во ширата. На производителите на трпезно грозје во Тиквешко виногорје и слични производни услови при подигнување на нови лозови насади им препорачува да користат клонски материјал и тоа:

- За сортата мускат италија да го користат клонот 318;
- За сортата афус али клонот ISV – 6;
- За сортата кардинал клонот VCR-26.

На науката и препорачуваме продолжување на испитувањето со вклучување на други клонови.

ОЦЕНА НА ТРУДОТ

Докторската дисертација со наслов ПРОИЗВОДНИ И ТЕХНОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НЕКОИ КЛОНОВИ ОД ТРПЕЗНИТЕ СОРТИ ВИНОВА ЛОЗА МУСКАТ ИТАЛИЈА, КАРДИНАЛ И АФУС АЛИ од кандидатот м-р Сами Криезиу, претставува истражување од научното подрачје - лозарство, потесна област - производство на трпезно грозје. Изработката на темата на оваа

докторска дисертација има за цел избор на најповолни клонови за производство на трпезно грозје од сортите мускат италија, афус али и кардинал.

- Главни научни придонеси на кандидатот се:
  - идентификација на клоновите со стандардните сорти;
  - утврдување на најповолен клон од испитуваните сорти;
  - евидентирање предности на секој клон во поглед на маса на грозд и зрно, количина на пакувано грозје, динамика на зреење и сензорски вредности;
- испитувањата наоѓаат примена во примарното производство на трпезно грозје кај мали, средни и големи производители;
- потреба од понатамошни истражувања со вклучување на дополнителни клонови и вклучување на други фактори кои влијаат на производно-технолошките вредности на трпезните сорти винова лоза.

Докторската дисертација со наслов ПРОИЗВОДНИ И ТЕХНОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НЕКОИ КЛОНОВИ ОД ТРПЕЗНИТЕ СОРТИ ВИНОВА ЛОЗА МУСКАТ ИТАЛИЈА, КАРДИНАЛ И АФУС АЛИ, од кандидатот м-р Сами Криезиу, според мислењето на Комисијата за оцена ги исполнува основните услови и стандарди за подготовка на докторски труд.

ИСПОЛНЕТОСТ НА ЗАКОНСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ОДБРАНА НА ТРУДОТ

Кандидатот, пред одбраната на докторскиот труд, ги објавил следниве рецензирани истражувачки трудови:

1. S. Kryeziu, Z. Bozinovik, K. Boskov, Z. Prculovski, 2017. Production and technological characteristics of table grape Muscat Italia clones. Albanian Journal of Agricultural Science. 2nd International conference Biotechnology in Agriculture, Tirana, Conference Proceedings, , 307-311.
2. S. Kryeziu, Z. Bozinovik, K. Boskov, Z. Prculovski, 2017. Technological characteristics of some clones of table grape to cardinal variety. Albanian Journal of Agricultural Science. 2nd International conference Biotechnology in Agriculture, Tirana, Conference Proceedings, 301-305.

ЗАКЛУЧОК СО ПРЕДЛОГ

Докторската дисертација под наслов ПРОИЗВОДНИ И ТЕХНОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НЕКОИ КЛОНОВИ ОД ТРПЕЗНИТЕ СОРТИ ВИНОВА ЛОЗА МУСКАТ ИТАЛИЈА, КАРДИНАЛ И АФУС АЛИ, изработена од докторандот м-р Сами Криезиу, претставува оригинален научен труд. По својата содржина, методолошки пристап, обработка на добиените резултати и нивната интерпретација, претставува голем придонес во науката и лозарската практика, односно производството на трпезно грозје.

Врз основа на гореизнесеното, Комисијата оценува дека докторската дисертација под наслов ПРОИЗВОДНИ И ТЕХНОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА НЕКОИ КЛОНОВИ ОД ТРПЕЗНИТЕ СОРТИ ВИНОВА ЛОЗА МУСКАТ ИТАЛИЈА, КАРДИНАЛ И АФУС АЛИ, изработена од докторандот м-р Сами Криезиу, ги содржи сите елементи предвидени за докторска дисертација и му предлага на Наставно-научниот совет на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје да ја прифати докторската дисертација и да овозможи нејзина јавна одбрана.

Членови на комисијата

Проф. д-р Петар Христов, с.р.
Проф. д-р Звонимир Божиновиќ, с.р.
Проф. д-р Михаил Петков, с.р.
Проф. д-р Крум Бошков, с.р.
Доц. д-р Златко Прцуловски, с.р.

РЕЦЕНЗИЈА

на учебникот Транзициска правда, прво издание, од авторката Билјана Ванковска од Филозофскиот факултет во Скопје

Врз основа на конкурсот за финансирање на издавачката дејност на Универзитетот во електронска форма, е-издаваштво за академската 2020/2021 година, бр. 11-1011/1 од 9.12.2021 година и барањето за издавање на учебникот Транзициска правда во електронска форма, од авторката Билјана Ванковска, со Одлуките на Наставно-научниот совет, бр. 13-244/4, донесена на 3.2.2021 година, и бр. 13-244/9 донесена на 3.3.2021 година, за рецензенти се избрани: д-р Радмила Накарада, редовен професор на Факултетот за политички науки од Белград и д-р Рина Киркова Танеска, редовен професор на Филозофскиот факултет од Скопје.

Како рецензенти, по прегледувањето на трудот, го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

20. ЗАЕДНИЧКИ ДЕЛ

Назив на учебникот	Транзициска правда
Име и презиме на авторот	Билјана Ванковска
Назив на предметната програма за која се однесува	Транзициска правда Соочување со минатото и помирување
Назив на студиската програма	Безбедност, одбрана и мир (прв и втор циклус)
Фонд на часови настава и вежби и ЕКТС-кредити за предметната програма во семестарот	4+2 (6 ЕКТС) 4+2 (10 ЕКТС)
Број на студенти во една генерација кои ќе го користат предложениот учебник	30-50
Дали се работи за прво издание или не	Прво издание
Предлог за начинот на издавање на секој поединечен наслов (печатена или електронска форма). За издавање во електронска форма, потребна е согласност од авторот.	Во согласност со авторката, предлагаме учебникот да биде објавен во електронска форма заради поголема достапност до студентите и пошироката академска и стручна јавност.
Предлог за тираж, формат, број на страници и прилози во боја за секој предложен наслов	Ракописот кој е предаден на рецензија содржи 268 страници (фонт Cambria), напишани на компјутер, со големина на фонтот 12 и фусноти со големина на фонтот 10. Текстот е поделен во осум делови, (дополнително има предговор, прилози и користена литература), содржи 3 табели и 3 графички прикази.

РЕЦЕНЗЕНТИ

**Радмила Накарада с.р.
Рина Киркова Танеска с.р.**

21. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ ПРОФ. Д-Р РАДМИЛА НАКАРАДА

Краток опис на содржината	Структурата на учебникот е исклучително логична и кохерентна, и на преку 260 страници текст (без проред) е успеано да се синтетизира сето неопходно знаење за оваа материја. Првиот дел е посветен на концепциската рамка на проблематиката која се изучува. Во него се изложуваат филозофските, правните и политиколошките аспекти на прашањата за односот на правдата и правото, и рефлексивната на овој однос врз моделирањето на политичкиот поредок. Вториот дел се занимава со концептите на правдата, со кои се оперира во рамки на транзициската правда – имено, ретрибутивната и ресторативната правда. На тој начин, на студентите им се прикажуваат различните пристапи, па и „нагодувања“ помеѓу стриктните правни принципи и императивите на нормализацијата и помирувањето во општествата кои се опоравуваат од масовни насилства и трауматични искуства. Третиот дел од учебникот во својот центар ја става транзициската парадигма, која во 70-80-те години на минатиот век послужи како основа за раѓањето на идејата за транзициската правда во општествата кои главно излегоа од авторитарни и диктаторски режими (во Латинска Америка), а потоа и од социјалистичките. Транзицијата е подеднакво деликатен процес и кога станува збор за постконфликтните општества (а нивната појава беше делумно резултат на распаѓањето на социјалистичкиот блок, а особено поранешна Југославија и некои неразвиени земји од другите континенти). Четвртиот дел стасува до синтетизираниот концепт на транзициска правда, со сите негови одлики и пристапи. Тука се дефинираат целите на транзициската правда и пристапите кои се досега развиени, а кои подоцна во учебникот ќе бидат детално елаборирани. Петтиот дел од учебникот се однесува на теориската дебата околу позиционирањето на академската дисциплина која се занимава со транзициската правда, која всушност е

	нужно интердисциплинарна, бидејќи во себе ги спојува постулатите и принципите на политичките науки, истражувањата на мирот и конфликтите и правото на човековите права. Шестиот дел на книгата дава историски приказ на општествените феномени кои во минатото постоеле и пред да бидат именувани како механизми на транзициска правда. Седмиот дел се однесува на концептот на соочување со трауматичното минато, првенствено заснован на четирите принципи утврдени од Обединетите нации, како: правото да се знае, правото на правда, правото на репарации и правото на обезбедување услови за неповторување на насилството и неправдите од минатото. Притоа, се прави пресек на она што е идеал - типски модел на разбирање на транзициската правда и реалниот контекст, односно (не)постоењето на услови за нејзиното имплементирање. Осмиот дел од учебникот оди во детална елаборација на механизмите на транзициската правда, почнувајќи од процесирањето на злосторствата, формите на утврдување на фактите/вистината (комисии на вистината и помирувањето, амнести, амнезија, документациски центри, архиви и меморијализација), репарации, помирување и институционални реформи (лустрација и ветинг, реформа на безбедносниот сектор, уставни и други системски промени, реформа на правосудниот систем, реформата на медиумите и на образованието во функција на транзициската правда).
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало е во согласност со предметната програма	Целосна усогласеност на ракописот со предметната програма
Оцена на учебникот	Извонреден учебник, единствен од таков вид во целиот регион
Категоризација (учебник или учебно помагало)	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	Како рецензент на универзитетскиот учебник со наслов „Транзициска правда“ на авторката проф. д-р Билјана Ванковска, ми претставува голема чест да го поднесам овој наративен извештај заедно со вкупната евалуација на ракописот. Како долгогодишен професор на мировните студии на

	Белградскиот универзитет, поточно на Факултетот за политички науки, со огромно задоволство констатирам дека цели три децении по избивањето на конфликтите на подрачјето на поранешна Југославија, конечно е напишан текст кој во себе ги сублимира сите најважни концепти, механизми и постулати на транзициската правда и на процесот на постконфликтно помирување. Потребата од ваков учебник беше евидентна и на академски и на практичен план, бидејќи и дваесет години по завршувањето на насилната фаза на конфликтите во регионот (македонскиот конфликт од 2001 година беше последниот во низата), стварноста на општествените односи во целиот регион покажува дека запре само директното насилство, но дека општествата минуваат низ тежок процес на опоравување од последиците на структуралното и културното насилство. Процесот на соочување со минатото се одвива или на нивото на цивилното општество, и тоа со многу проблеми, или постои премолчен договор да се размислува позитивно и да се гледа во европската иднина. Накратко, може да се констатира дека транзициската правда се сведе на работата на Хашкиот трибунал и во помал степен на работата на националните судови, но со големи контроверзии и со малку ефекти во духот на помирувањето. Од опфатот на механизмите на транзициската правда, селективно се применија едни, но не и други, и не насекаде во регионот. Иако овој учебник не се занимава со прашањата на транзициската правда во регионот, неговото главно значење се однесува токму на овој регион каде ќе најде и најголема примена. Истражувањата на мирот и конфликтите не можат да се сметаат за заокружени и конзистентно поставени без развојот на академската дисциплина на транзициската правда. Огромно е задоволството од сознанието дека студентите на универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ наскоро ќе добијат висококвалитетен наставен материјал во вид на учебничка литература за транзициската правда и помирувањето,

	кој ќе биде прв од таков вид во целиот регион. Во таа смисла, станува збор за пионерски труд, кој ќе послужи како основа за натамошна теориска и практична работа. Материјалот е изложен на едноставен и разбирлив начин, токму како што доликува на учебничка литература. Иако во интелектуалната и академската сфера постои отворена дебата за статусот на академската дисциплина, професор Ванковска успеала да ги изложи различните критички перспективи, како и да ја елаборира позицијата на сите актери инволвирани во процесот на спроведување на разните проекти врзани за постконфликтното градење на мирот во земјите излезени од авторитарни режими или од внатрешни насилни конфликти. Текстот особено добива на квалитет со тоа што избегнал процесот на соочување со минатото да го сведе само на неразвиените земји, а наместо тоа проблематиката е поставена како предизвик и за голем број западни демократии кои моментално се соочуваат со темните периоди на сопствената историја на колонијализам, расизам и сегрегација, а чии последици се и натаму присутни. Покрај централниот дел на учебникот „Транзициска правда“, кој е организиран во осумте наведени делови, исклучително корисен е додатокот на крајот, односно прилозите, кои опфаќаат прилози и документи, сведочења и размислувања. Евидентно е дека проф. Ванковска сакала на своите студенти да им даде можност за критичко промислување и доаѓање до заклучоци за деликатни ситуации од минатото. Од прегледот на богатата листа на користена литература може да се види напорот и темелноста на авторката во синтезата на знаењето од најрелевантните автори и практичари од областа на транзициската правда. Учебникот насловен „Транзициска правда“ е со исклучително висок квалитет, и (колку што ми е мене познато) прв на оваа материја во целиот регион. Тој заслужува да стаса во рацете на голем број македонски студенти и истражувачи, а секако може да биде

	корисна лектира и за граѓаните, активистите, практичарите, новинарите и сите што се занимаваат, на еден или друг начин, со проблемите на транзициската правда. Притоа, би додала дека би било многу добро доколку издавачите од соседните земји би покажале интерес за преведување на овој учебник, кој би бил корисен и за академската и стручната јавност во потесниот регион на Западен Балкан, но и пошироко. Филозофскиот факултет во Скопје, очигледно, добива многу со тоа што покажал такво визионерство во својата студиска програма да го воведат предметот Транзициска правда на прв циклус, а потоа да го продлабочи на вториот циклус, а сега и да обезбеди вака солидна наставна материја. Според моето академско мислење, видливо е дека проф. Ванковска работела долго време на овој учебник, а дека нејзината работа тука нема да запре. Се надевам дека наскоро ќе нè изградува со нови публикации од оваа област. Можеби нешто како практикум или хрестоматија со дополнителни материјали за студентите би биле работи кои би им послужиле на студентите за развивање на работата и дискусиите за време на вежбите, но и за отворање на академска дебата на ниво на целиот универзитет.
Предлози за потребни корекции	Нема
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	Сметам дека учебникот не содржи дискриминаторски содржини
Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од Правилникот за издавачка дејност	/
Други елементи	

Потпис на рецензентот

Радмила Накарада с.р.

22. ПОСЕБЕН ДЕЛ ОД РЕЦЕНЗЕНТОТ ПРОФ. Д-Р РИНА КИРКОВА ТАНЕСКА

Краток опис на содржината

Универзитетскиот учебник со наслов „Транзициска правда“, авторски текст на проф. д-р Билјана Ванковска, претставува материјал соодветно подготвен за студентите на Институтот за безбедност, одбрана и мир, следејќи ги параметрите утврдени на универзитетот. Во обем од околу 260 страници (Б-5 формат, без проред), изложена е материја за една нова академска дисциплина, развиена во последните 2-3 децении ширум светот, а која за нашите студенти е предвидена за насоката Мир (на прв циклус), но и за постдипломци, каде е вклучен сличен предмет од областа на транзициската правда и помирувањето во постконфликтните општества. Ракописот е поделен на осум тематски поглавја, едно поглавје составено од прилози (документи, официјални материјали и извештаи, како и извадоци од авторски трудови). На крајот следува исклучително богат попис на литература која е користена во изработката на учебникот, но и многу корисни извори на информации и онлајн извори за студентите.

Во првото поглавје, се тргнува од концептуалната рамка на транзициската правда, која во себе ги спојува сложените поими и концепти на правдата, правото и транзицијата. На тој начин, на студентите им се дава вовед и основа за подобро разбирање на содржината на транзициската правда преку елаборација на секој одделен концепт и на нивните меѓусебни врски. Второто поглавје се фокусира на двата клучни пристапи и гледања на делењето на правдата и правната сатисфакција – ретрибутивната (казнената) правда која се одвива низ формалниот правосуден систем и се фокусира на сторителите на кривични дела, и ресторативната правда која во својот фокус ги има доброто на жртвите и на залечувањето на заедницата. Третото поглавје подиректно се зафаќа со разбирањето на транзициската парадигма, како суштинска за разбирањето за потребата од транзициската правда во критичните моменти на премин од еден режим во друг, односно со нормализацијата на

	општествените односи и поредокот по завршувањето на насилството од војна и/или внатрешен конфликт. Четвртиот дел директно се однесува на синтезата, односно на концептот, поимот и значењето на транзициската правда. Во овој дел, проф. Ванковска го осветлува концептот низ повеќе агли, ги проблематизира и ги детектира различните сфаќања и практики кои се издиференцирани во научната теорија и практика. Петтото поглавје се осврнува на академските дубиози за научната основа на оваа релативно нова академска дисциплина, за кои постојат различни толкувања. Историјатот, односно фазите во развојот на транзициската правда, се изложени во шестиот дел од учебникот. Седмиот дел се однесува на сродниот поим на соочување со минатото, неговите принципи, предусловите за реализацијата на овој значаен предизвик со кој се соочува секое поставторитарно или постконфликтно општество, а особено филозофската ама и практична дилема за тоа што е вистина, а што се факти, и какви верзии на вистината можат да се откријат во соочувањето со минатото, дамнешно или скорешно. Во осмото поглавје, транзициската правда и соочувањето со минатото се третираат како синоними, бидејќи во неговиот центар се практичните механизми кои се досега развиени во различни епохи и различни општествени контексти, а со слични цели. Ова е најобемниот и централниот дел на учебникот, во кој се изложени не само теориските премиси на секој од механизмите, неговите добри и слаби страни, туку се дадени и илустрации од општества кои имаат искуства од нивната примена. Генерално гледано, структурата на учебникот е одлично поставена, што елаборацијата на оваа сложена материја ја прави многу разбирлива за читателот. Од најопштото кон најконкретното, авторката успеала да ги воведо студентите во материјата, на начин кој ќе им биде полезен во нивната професионална работа во иднина.
Оцена дали предложениот учебник, односно учебно помагало	Целосна согласност и покриеност на предметните програми за кои е наменет учебникот

е во согласност со предметната програма	
Оцена на учебникот, односно учебното помагало	Исклучително вредно научно дело
Категоризација (учебник или учебно помагало)	Учебник
Заклучок со предлог за оправданоста за објавување на трудот	ПРЕПОРАКА: Учебникот насловен „Транзициска правда“, освен сопствениот висок научен квалитет, се одликува со уште една многу важна одлика: станува збор за прв целосен учебник за оваа материја во регионот, а и пошироко. Приказот на литературата покажува изобилство наслови кои третираат одделни елементи на транзициската правда и помирувањето, но речиси и да не постои учебничка литература која на синтетизиран и многу јасен начин ја елаборира оваа материја. Објавувањето на учебникот не е само императив за квалитетна настава на студентите на Институтот за безбедност, одбрана и мир, па и пошироко за студентите на Филозофскиот факултет кои изучуваат гранични дисциплини и академски теми, туку ќе биде пионерски чекор кон академска дебата за прашањата на соочувањето со конфликтното и авторитарното минато во нашата земја, но и балканскиот регион. Јазикот и начинот на елаборација на авторката ја прават оваа проблематика достапна и за поширока публика, што е особено значајно за сложено и поделено општество како нашето. Посебно, внимание заслужува и делот со прилозите на крајот на книгата кој не само што дава документациска основа за многу случувања од минатото на регионот и на земјата, туку може да поттикне критичко размислување, па и емпатија кај студентите и воопшто, кај читателите. Оттука, најтопло го препорачувам објавувањето на овој универзитетски учебник, зад кој се надевам ќе следуваат и други публикации и анализи кои би ги продлабочиле сознанијата кои се насушно потребни за секое постконфликтно општество.
Предлози за потребни корекции	Нема
Изјава дека трудот не содржи дискриминаторски содржини утврдени со позитивните прописи во Република Македонија	Трудот не содржи дискриминаторски содржини

Изјава за процентот на промените согласно со член 27 од овој Правилник	/
Други елементи	

Потпис на рецензентот

Рина Киркова Танеска с.р.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

По прегледувањето на трудот, имаме чест и задоволство да му предложиме на Наставно-научниот совет на Филозофскиот факултет во Скопје, да донесе одлука за издавање на ракописот на учебникот Транзициска правда во електронска форма од авторката Билјана Ванковска.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Радмила Накарада с.р.

Рина Киркова Танеска с.р.

**ПРЕГЛЕД
НА ОДОБРЕНИ ТЕМИ НА ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

2. Магистерски трудови

Ред. бр.	Име и презиме на кандидатот	Назив на темата		Име и презиме на менторот	Датум и бр. на Одлука на ННС/НС за прифаќање на темата
		на македонски јазик	на англиски јазик		
1.	Ксенија Митева	„Местото и улогата на приватните безбедносни актери во остварување на безбедноста“	The place and role of private security actors in achieving security	проф. д-р Оливер Бакрески	10-350/3 од 3.3.2021
2.	Сања Мишевска	„Лидерски стилови на мажи и жени лидери во организации од приватен сектор“	Leadership styles of men and women in private sector organizations	проф. д-р Анета Бараковска	10-492/3 од 3.3.2021
3.	Катерина Николовска	„Ефектите од употребата на пристапот Ортон-Гилингам врз напредокот на вештините за читање кај деца со дислексија“	The effects of the Orton-Gillingham Approach on developing reading skills of children with Dyslexia	проф. д-р Александра Каровска Ристовска	10-417/3 од 3.3.2021
4.	Ментор Сулејмани	„Корелација на фонолошката свесност и способноста за читање кај ученици од 6 до 8 годишна возраст од албанска националност во Република Северна Македонија“	Correlation of phonological awareness and reading ability in students from 6 to 8 years of age of Albanian nationality in the Republic of Northern Macedonia	проф. д-р Александра Каровска Ристовска	10-373/3 од 3.3.2021
5.	Хафије Асани	„Предикција на морални вредности и морални емоции врз основа на темната тријада на личноста, возраста и полот“	prediction of moral values and moral emotions based on the dark triad of personality, age and gender	проф. д-р Ана Фрицханд	10-548/3 од 3.3.2021

ПРЕГЛЕД
НА ПРИФАТЕНИ ТЕМИ ЗА ИЗРАБОТКА НА МАГИСТЕРСКИ ТРУДОВИ ВО ЕКОНОМСКИОТ
ИНСТИТУТ

Ред. бр.	Име на кандидатот	Наслов на темата	Ментор	Одлука од Научен совет
1.	Никола Бошковски	„Информационите системи, информационата технологија и интелигентните системи, како основни компоненти за дигитализација и креирање на интелигентно земјоделство во современите агроекономски услови“ ”Information systems, information technology and intelligent systems, as basic components for digitalization and creation of intelligent agriculture in modern agro-economic conditions”	Д-р Наташа Данилоска	Одлука бр. 02 – 132/2 од 26.2.2021 година
2.	Ивона Стојковска	„Корпоративните стратегии во современото менаџирање со претпријатијата“ “Corporate strategies in the modern management of the enterprises“		Одлука бр. 02 – 145/2 од 26.2.2021 година
3.	Наташа Колеќеска	„Финансиската стабилност на банкарскиот систем во Република Северна Македонија“ “The financial stability of the banking system in the Republic of Northern Macedonia“	Д-р Биљана Ангелова	Одлука бр. 02 – 144/2 од 26.2.2021 година
4.	Елеонора Тодоровска	„Процесот на градење и функционирање на ефективни тимови на примерот на КАМ ДОО“	Д-р Диана Бошковска	Одлука бр. 02 – 131/2 од 26.2.2021 година

		„The process of building and functioning of effective teams on the example of KAM DOO“		
5.	Ева Ацевски	„Улогата на внатрешната ревизија во јавниот сектор со посебен осврт на придонесот на внатрешната ревизија во работата на единиците на локалната самоуправа во Република Северна Македонија“ “The role of internal auditing in public sector with accent of the contribution of internal auditing in local self-government units in Republic of North Macedonia“	Д-р Биљана Ангелова	Одлука бр. 02 – 125/2 од 26.2.2021 година

РЕФЕРАТ

ЗА ИЗБОР НА ЛИЦА ВО СОРАБОТНИЧКИ ЗВАЊА (АСИСТЕНТИ ИСТРАЖУВАЧИ) ВО НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ ЖИТНИ КУЛТУРИ (ПЧЕНИЦА, ПЧЕНКА, ОРИЗ И ДРУГО, ШИФРА 40300) НА ЗЕМЈОДЕЛСКИОТ ИНСТИТУТ ВО СКОПЈЕ

Врз основа на конкурсот на Земјоделскиот институт во Скопје во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, објавен во весниците „Слободен печат“ и „Лајме“ од 31.12.2020 година, за избор три лица во соработнички звања (асистенти истражувачи) во наставно-научната област житни култури (пченица, пченка, ориз и друго, шифра 40300), и врз основа на Одлуката на Наставно-научниот/Научниот совет, бр. 02-84/4, донесена на 128. седница на Научниот совет на Земјоделскиот институт во Скопје на 12.2.2021, формирана е рецензентска комисија во состав: д-р Емилија Симеоновска, редовен професор на Земјоделскиот институт во Скопје, д-р Добре Андов, редовен професор на Земјоделскиот институт во Скопје и д-р Даница Андреевска, редовен професор на Земјоделскиот институт во Скопје.

Како членови на рецензентската комисија, по прегледувањето на доставената документација го поднесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

На објавениот конкурс за избор на три (3) лица во соработнички звања (асистенти истражувачи) од научната област житни култури (пченица, пченка, ориз и друго, шифра 40300), во предвидениот рок се пријавија вкупно пет (5) кандидати и тоа: м-р Бранкица Спасева, м-р Петар Петров, м-р Иво Митрушев, м-р Марија Ѓошева-Ковачевиќ и м-р Марија Здравковска.

М-Р БРАНКИЦА СПАСЕВА

23. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Бранкица Спасева е родена на 13.9.1989 год. во Велес. Средно образование (гимназија) завршила во Свети Николе. Со високо образование се стекнала на Земјоделскиот факултет во Штип на Универзитетот „Гоце Делчев“ (општа насока). Дипломирала во септември 2012 година, со просечен успех 10 (десет).

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик и има основно познавање на италијанскиот јазик.

Во учебната 2012/2013 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Средоземно-земјоделскиот Институт во Бари, Италија (Mediterranean Agronomic Institute of Bari), на насоката Органско земјоделско производство. Студиите ги завршила во 2014 година, со просечен успех 8,6. На 8.7.2014 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *“Waste materials derived bio-effectors used as growth promoters for strawberry plants. An agronomic and metabolomic study”*.

24. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА **Научноистражувачка дејност**

-Учество во проект: „Управување со растителен генетски диверзитет за храна и земјоделство 2019-2022“, поддржан од *ProSpecieRara*, швајцарска фондација за заштита и промоција на генетскиот диверзитет (соработник);

-учество на научен собир: II Меѓународно научно-стручно советување „Агро-наука и пракса“ во април 2019 год., во Штип со излагање на тема „WASTE MATERIALS DERIVED BIO-EFFECTORS USED AS GROWTH PROMOTERS FOR STRAWBERRY PLANTS. AN AGRONOMIC AND METABOLOMIC STUDY“ (апстрактот е објавен во Книгата на апстракти од наведениот научен собир).

ОБРАЗЕЦ 1
ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ

Кандидат:

Бранкица Орце Спасева

Институција:

Земјоделски институт - Скопје

Научна област:

житни култури (пченица, пченка, ориз и друго, шифра 40300)

ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити	да
2	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 10,0 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 8,6	да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик на ниво Б2 според Европската јазична рамка 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје 4. Датум на издавање на документот: 2.3.2021 година	да

М-Р ПЕТАР ПЕТРОВ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Петар Петров е роден на 18.4.1984 во Гевгелија. Средно образование завршил во Валандово на ДСУ „Гоце Делчев“. Со високо образование се стекнал на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје (лозаро-овоштарска насока). Дипломирал во 2010 година, со просечен успех 8,19.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2010/2011 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, област Менаџмент на природните ресурси и заштита на животната средина во земјоделството (агрохемија). Студиите ги завршил во 2014 година, со просечен успех 9,17. На 17.1.2014 година го одбрал магистерскиот труд на тема: „Ефекти од плодноста на почвата и фолијарното ѓубрење на цвеклото (*Beta vulgaris* L. var. *cicla*) во Гевгелискиот регион“.

М-р Петар Петров во моментот е студент на трет циклус докторски студии на Природно-математичкиот факултет во состав на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, на насоката биохемија и физиологија. Докторската дисертација: „Влијание на ефективните микроорганизми врз продуктивноста на почвата, физиолошко-биохемиските и нутритивни својства на сојата (*Glycine max* L. Merrill)“ е во завршна фаза на изработка.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ ОД ПОСЛЕДНИОТ ИЗБОР ДО ДЕНОТ НА ПРИЈАВАТА

Наставно-образовна дејност

Кандидатот м-р Петар Петров, од ноември 2007 година до јуни 2009 година е вклучен како демонстратор на Катедрата по педологија, агрохемија и мелиорации при Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје. Во наведениот период кандидатот учествувал во изведувањето на лабораториските вежби по предметите: Агрохемија, Физиологија на растенијата, Исхрана на растенијата, Ѓубрива и пестициди и Плодност на почвите. Од 15.9.2009 година до 23.1.2014 година е ангажиран како демонстратор и техничко лице-лаборант на Институтот за животна средина при Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје. Во истиот период кандидатот активно учествувал во подготовка и одржување на лабораториски вежби по предметите: Агрохемија, Физиологија и исхрана на растенијата, Квалитет на почви и води и Екологија.

На 26.9.2014 година со Одлука број 0201-601/2 е избран во соработничко звање асистент на областите вода, воздух и почва, бучава и вибрации на МИТ Универзитетот на Факултетот за менаџмент на еколошки ресурси во Скопје. Кандидатот бил вклучен во наставно-образовниот процес на факултетот. Кандидатот ги води консултациите со студентите, практичната настава и лабораториските вежби по предметите: Хемија и примена на хемиски средства во животната средина, Одбрани делови од биохемија, Одбрани делови од биологија, Екологија, Управување со отпад, Контрола на храна, Микробиологија и методи за оцена на квалитет на храна.

Кандидатот м-р Петар Петров со Одлука бр. 0201-597/4 од 22.8.2016 година од Наставно-научниот совет е избран за секретар на Факултетот за менаџмент на еколошки ресурси во состав на МИТ Универзитетот во Скопје.

Со Одлука бр. 02-01-1196/2 од 30.12.2016 година објавена во Универзитетски билтен бр. 10/2016 на МИТ Универзитет во Скопје, кандидатот е избран за асистент докторанд во научните области: Хемија, Биохемија и Животна средина на Факултетот за менаџмент на еколошки ресурси. Од избраниот период кандидатот м-р Петар Петров е вклучен во наставно-образовниот процес на факултетот, со одржување на лабораториски вежби, практична настава и консултации со студентите по група предмети од избраните области.

Научноистражувачка дејност

Кандидатот м-р Петров ги приложи следниве научни трудови, објавени во научни списанија (меѓународни и домашни) и во зборници од научни собири:

1. **Petar Petrov**, Vesna Markoska, 2015, Rationalization of the soil resources in plant nutrition, KNOWLEDGE, International Journal Scientific and Applicative papers VII/2, 244-247, ISSN 1857-92, R. Bulgaria, (Global Impact Factor 2015) 1.023;
2. **Petar Petrov**, Lenka Cvetanovska, 2016, Contents of total nitrogen and proteins in certain wheat species cultivated in the Skopje region, , International Journal Scientific and Applicative papers vol. 12.2, 305-309, ISSN 1857-92, R. Bulgaria, (GIF 2015) 1.023;
3. **Petar Petrov**, 2016, Significance of field experiments in agrochemical research, International Journal Scientific and Applicative papers vol. 13.3, 469-476, ISSN 1857-92, R. Albania, (GIF 2015) 1.023;
4. **Petar Petrov**, 2016, Factors for absorption of ions and contents of mineral elements in plants, International Journal Scientific and Applicative papers vol. 14.3, 1213-1120, ISSN 1857-92, Greece, (GIF 2015) 1.023
5. **Petar Petrov**, Bojan Mitrovski, 2016, Principles and techniques in apples irrigation, International Journal, vol.15.3, ISSN 1857-92, R. Bulgaria, (GIF 2015) 1.023;
6. **Petar Petrov**, Bojan Mitrovski, 2017, The influence of mineral fertilizers on the content of microbiogen elements in Egyptian clover (*Trifolium alexandrinum* l.), International Journal, vol.17.3, ISSN 1857-923X, Montenegro, (GIF 2016) 1.322;
7. **Petar Petrov**, Bojan Mitrovski, 2018, The influence of mineral fertilizers on the synthesis of sugars in the sugar beet (*Beta vulgaris* l. var. *saccharifera*), International Journal, vol.18.3, ISSN 1857-923X, Serbia, (GIF 2016) 1.322;
8. Vesna Markoska, **Petar Petrov**, 2016, Aviability of soil watet and fundamental concepts about relations between plants and water, International Journal Scientific and Applicative papers vol. 12.2, 309-315, ISSN 1857-92, R. Bulgaria, (GIF 2015) 1.023;
9. M. Stojanova, Srebra Ilic Popova, **Petar Petrov**, Vera Vukosavljevic, Tanja Angelkova, Zlatko Jakovlev, 2011, The influence of foliar fertilizing with liquid organic fertilizers on beet yield growing in the Gevgelija area, Zbornik radova XVI savetovanje o biotehnologiji, Srbija, 16. pp. 127-131. ISSN 978-86-87611-15-3;
10. M. Stojanova, Srebra Ilic Popova, **Petar Petrov**, 2011, The influence of foliar fertilizing with liquid organic fertilizers on corn yield growing in the Gevgelija area, 22nd International Symposium“ Safe food production”, (243-245), *Trebinje*, (proceedings)
11. Fertilizing with organic fertilizer on cabbage (*Brassica oleracea* L. var. *capitata*) yield in the Gevgelija region, Scientific conference: “Challenges in modern agricultural prodaction” Institute of Agriculture, Skopje; ISBN 978-9989-9834-9-8, (21-26), (proceedings);
12. **Petar Petrov**, Mile Markoski, Vidoja Trpeski, Tatjana Mitkova, 2015, The influence of foliar fertilizing with organic fertilizer on potato (*Solanum tuberosum*) yield in the Gevgelija region, The 2nd International Symposium for Agriculture and Food (ISAF 2015), Faculty of Agricultural Sciences and Food-Skopje, ISBN 978-9989-845-64-2 (757-762) (proceedings);
13. Bojan Mitrovski, **Petar Petrov**, Vesna Markoska, Dragan Jovanov, 2015, The influence of zeofit and zeolite type 4a on content of Pb, Zn, Cr (VI) on soil planted with crops like lens, beans, and flowers, International Journal of Recent Research in Arts and Sciences, MIT University, Skopje, ISSN: 1857-8128, vol. 4, (417-423);
14. Mile Markoski, Zvezda Bogevska, **Petar Petrov**, Vjekoslav Tanaskovik, Margarita Davitkovska And Velibor Spalevic, 2015, The impact of foliar nutrition on the yield of beetroot crop grown in high fertility soil, Agriculture & Forestry, Vol. 61, Issue 2: 235-242, 2015, Podgorica;
15. **Petar Petrov**, Vesna Markoska, Bojan Mitrovski, The influence of folijar fertilizing on some chemical parameters of the broccoli (*Brassica oleracea* l. var. *botrytis*), Fourth International Conference on Radiation and Applications in Various Fields of Research (RAD 2016), Niš, (proceedings);

16. Blagica Cekova, Lenka Cvetanovska, **Petar Petrov**, Vesna Markoska, 2016, Obtaining zeolite 5a and structural analysis thereof, Global Challenges and Opportunities - Future Perspective of Developing Countries, Skopje;
17. **Petar Petrov**, Lenka Cvetanovska, Vidoja Trpeski, Bojan Mitrovski, 2016, The influence of foliar fertilizing over the vitamin c content in cabbage (*Brassica oleracea* l. var. capitata), Global Challenges and Opportunities - Future Perspective of Developing Countries, Skopje;
18. **Petar Petrov**, Daniela Belichovska, Bojan Mitrovski, Liljana Pushova, Vesna Markoska, 2016, Revitalization of chemical degraded soils using plant foliar nutrition, International conference contaminated sites 2016, Bratislava, Slovak Republic, (proceedings);
19. Katerina Belichovska, Daniela Belichovska, **Petar Petrov**, Suzana Duraku, 2016, Chemical and microbiological characteristics of waste material from fishponds in Republic of Macedonia, International conference contaminated sites 2016, Bratislava, Slovak Republic, (proceedings);
20. Blagica Cekova, Viktorija Bezhoska, **Petar Petrov**, Filip Jovanovski, 2016, Ginger-spice and medical plant, XXIV Congress of Chemists and Technologists of Macedonia, 11-14 September, 2016, Ohrid, R. Macedonia, ISBN 978-9989-760-13-6 (abstract, 109);
21. Katerina Belichovska, Daniela Belichovska, **Petar Petrov**, Suzana Duraku, 2017, Chemical and microbiological analysis of sediment from the fishpond " Lukovo", International Journal of Recent Research in Arts and Sciences, MIT University, Skopje ISSN: 1857-8128, vol. 7, (24-30)
22. **Petar Petrov**, Bojan Mitrovski, 2017, The influence of mineral fertilizers on amino acid ingredients in Egyptian clover (*Trifolium alexandrinum* l.), International Journal of Recent Research in Arts and Sciences, MIT University, Skopje ISSN: 1857-8128, Vol. 8, (102-110)
23. Bojan Mitrovski, **Petar Petrov**, 2017, Significance of pH reaction of soil solution in macroflora development in c.m. Zvegor, International Journal of Recent Research in Arts and Sciences, MIT University, Skopje, ISSN: 1857-8128, Vol. 8, (111-119);
24. **Petar Petrov**, Daniela Belichovska, Bojan Mitrovski, 2017, Rationalization of mineral fertilizers in sugar beet production, European Conference on Remediation Market and Technologies, 20-22 September 2017, Ferrara, Italy;
25. Bojan Mitrovski, Daniela Belichovska, **Petar Petrov**, 2017, Microbiological analysis of basins water for fish farming, European Conference on Remediation Market and Technologies, 20-22 September 2017, Ferrara, Italy;
26. Vesna Markoska, **Petar Petrov**, Daniela Belichovska, Bojan Mitrovski, 2018, Application of perlite as substrate from the republic of macedonia for improvement on some physical properties of clay soils, 7th International Symposium on Agricultural Sciences, AGRORES 2018, Banja Luka, Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina, ISBN 978-99938-93-45-5;
27. **Petar Petrov**, Vesna Markoska, Bojan Mitrovski, Daniela Belichovska, 2018, The impact of soil and foliar fertilization on the content of macrobiogen elements in cauliflower (*brassica oleracea* var. botrytis), 7th International Symposium on Agricultural Sciences, AGRORES 2018, Banja Luka, Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina, ISBN 978-99938-93-45-5;
28. Vesna Markoska, **Petar Petrov**, Daniela Belichovska, Bojan Mitrovski, 2018, Physical and Chemical Characteristics of the Perlite from Macedonia and their Usage for Improving the Properties of the Soil, European Conference on Remediation Market and Technologies, 19-21 September 2018, Ferrara, Italy;
29. Daniela Belichovska, Bojan Mitrovski, **Petar Petrov**, Vesna Markoska, 2018, Microbiological Quality Of Commercial Fish Feeds, European Conference on Remediation Market and Technologies, 19-21 September 2018, Ferrara, Italy;
30. **Petar Petrov**, Lenka Cvetanovska, 2018, The Impact of Soil Fertility and Effective Microorganisms on the Soybean Yield (*Glycine Max* L. Merrill) in Gevgelija Region, European Conference on Remediation Market and Technologies, 19-21 September 2018, Ferrara, Italy;

31. **Петар Петров**, 2018, Имплементација на системот за контрола на плодноста на почвата и употреба на ѓубривата, превентивна мерка за здравствено безбедна храна, New Balkan Challenges, 2018, Cids, Skopje;
32. **Petar Petrov**, Vidoja Trpeski, 2018, Application of biostimulants in the ecological food production, Journal of European and Balkan perspectives, vol. 1, No. 2, 46-49, ISSN 2545-4854, Center for International and Development Studies, Skopje;
33. Bojan Mitrovski, Vesna Markoska, **Petar Petrov**, Daniela Belichovska, 2019, Features and functions of glass packaging, International scientific conference "Food and its packaging. Risk management in the tourism" New Bulgarian University, Sofia, Republic of Bulgaria;
34. **Petar Petrov**, Bojan Mitrovski, Vesna Markoska, Daniela Belichovska, 2019, The impact of mineral fertilizers on the content of macrobiogen elements in sugar beet (Beta vulgaris l. var. saccharifera), International scientific conference "Food and its packaging. Risk management in the tourism" New Bulgarian University, Sofia, Republic of Bulgaria;
35. **Petar Petrov**, 2019, Bioremediation of chemical degraded soils by application of biostimulants, European Conference on Remediation Market and Technologies, 18-20 September 2019, Ferrara, Italy.

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатот м-р Петар Петров во својата биографија приложил листа од 15 елаборати и физибилити студии од областа на земјоделството и заштита на животната средина, во чијашто изработка учествувал во текот на досегашниот работен ангажман. Исто така, навел дека од мај 2018 година е активно вклучен како проектен координатор во Центарот за меѓународни и развојни студии -Скопје, а од декември 2018 година е ангажиран како стручен консултант, истражувач во ДАИ БИОХЕМ Скопје.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:

Петар Мито Петров

Институција:

Земјоделски институт - Скопје

Научна област:

житни култури (пченица, пченка, ориз и друго, шифра 40300)

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити <u>Првиот циклус студии кандидатот го завршил пред воведувањето на кредит-трансфер системот. Од вториот циклус има 60 ЕКТС-кредити.</u>	/
2	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,19 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,17	да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје 4. Датум на издавање на документот: 30.9.2014 година	да

М-Р ИВО МИТРУШЕВ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатот м-р Иво Митрушев е роден на 12.10.1990 година во Штип. Средно образование (гимназија) завршил во Свети Николе. Со високо образование се стекнал на Земјоделскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, насока: Преработка на земјоделски производи. Дипломирал на 16.12.2013 година, со просечен успех 8,45.

Кандидатот активно се служи со англискиот јазик, а пасивно со словенечкиот.

Во учебната 2013/2014 година се запишал на втор циклус (магистерски) студии на Земјоделскиот факултет во Штип, Катедра за растително производство, студиска програма: Биотехнологија, селекција и семепроизводство. Студиите ги завршил во 2019 година, со просечен успех 8,0. На 25.6.2019 година го одбранил магистерскиот труд на тема: *„Односот меѓу квалитетните својства на семето и потенцијалот за раст кај пченицата (Triticum aestivum L.)“*.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ **Наставно-образовна дејност**

Во рамките на наставно-образовната дејност на УГД, Земјоделски факултет – Штип, кандидатот м-р Иво Митрушев бил ангажиран како демонстратор во периодот 2013-2014 година во директната селекција на семе за ген-банка, лабораториски и педолошки испитувања, сеидба и анализа на житни култури во редок и густ склоп.

Научноистражувачка дејност

М-р Иво Митрушев има објавено еден научен труд во меѓународно научно списание:
Mitrusev I., Ilieva V., Markova Ruzdik N. (2018) Influence of the seed size and variety on the seedling vigour and germinability in three varieties of soft wheat seed. Journal of Agriculture and Plant Sciences, 16 (2), pp. 51-56. ISSN 2545-4455.

Кандидатот со постер учествувал и на една научна конференција:
Ilieva V., Markova Ruzdik N., Balabanova B., Kovacevik B., Mitrusev I. (2019). Mineral composition in grain of wheat varieties. 1st Scientific Conference for Critical Environmental Issues of the Western Balkan Countries, 28-30 Oct 2019, Stip, Republic of North Macedonia. Western Balkan Alumni Association

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Во 2017 и 2018 година, додека го работел магистерскиот труд, кандидатот бил вклучен во работата на Универзитетската лабораторија „Унилаб“ при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, учествувајќи во испитување на квалитетните својства на семе од житни растенија.

Во 2020 година учествувал во работата на опитното поле на Агроунија ДОО Марино, Скопје, со различни сорти пченица во текот на нивната селекција, испитување и семепроизводство.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:

Иво Драган Митрушев

Институција:

Земјоделски институт - Скопје

Научна област:

житни култури (пченица, пченка, ориз и друго, шифра 40300)

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити <u>Кандидатот има стекнато 240 ЕКТС кредити од првиот циклус на студии, 120 ЕКТС кредити од вториот циклус на студии, што вкупно изнесува 360 ЕКТС кредити.</u>	да
2	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,45 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 8,00	да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение за познавање на англискиот јазик на ниво Б2 според Европската јазична рамка 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје 4. Датум на издавање на документот: 2.3.2021 година	да

М-Р МАРИЈА ЃОШЕВА-КОВАЧЕВИЌ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Марија Ѓошева-Ковачевиќ е родена на 9 февруари 1972 год. во Скопје. Средно образование завршила во Скопје на Педагошката гимназија „Зеф Љуш Марку“. Со високо образование се стекнала на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје (лозаро-овоштарска насока). Дипломирала во 1999 година, со просечен успех 8,2.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик, а има основно познавање од норвешкиот и германскиот јазик.

Во учебната 2000/2001 се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, на група Агроекономика. Студиите ги завршила во 2012 година, со просечен успех 9,63. На 30.5.2012 година го одбрала магистерскиот труд на тема: *„Анализа на успехот во работењето на производителите на јаболка во Пелагонискиот регион“*.

Во февруари 2013 год. запишала III циклус - докторски студии на Школата за докторски студии на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Скопје, на студиската програма Организациони науки и управување (Менаџмент) на Институтот за социолошки и политичко-правни истражувања, а во организација на Економскиот институт, потпрограма: менаџмент во земјоделството и руралниот развој. Во текот на подготовката на овој реферат, кандидатката до рецензентската комисија достави изјава (заедно со објава во јавен печат за датум на одбрана на дисертацијата) дека на 25.2.2021 година ја одбрала докторската дисертацијата на тема: *„Управување со ресурсите и нивното влијание врз социо-економската состојба на руралните домаќинства во Република Македонија - студија на случај во Полошкиот и Пелагонискиот регион во Република Македонија“*.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТКАТА

Научноистражувачка дејност

Кандидатката м-р Марија Ѓошева-Ковачевиќ има објавено вкупно 11 научни трудови, во 8 зборници од меѓународни научни собири и 3 на домашни научни собири:

1. **Marija Gjoseva Kovachevikj**, Blagoj Gorgievski: Influence of gender equality on sustainable development of villages in the Republic of Macedonia. Book of proceedings, Agrosym, 2017, VIII International Scientific Agriculture Symposium, October 05-08, 2017, Jahorina, pp. 2390-2395.

2. **Marija Gjoseva Kovachevikj**, Blagoj Gorgievski: Economic diversification of rural households in the Republic of Macedonia. Book of proceedings, Agrosym, 2016, VII International Scientific Agriculture Symposium, 06 – 09 October, 2016, Jahorina, pp. 2658-2664.

3. **Marija Gjoseva Kovachevikj**, Lazo Dimitrov: Economic optimization of the apple investment and growing system alternatives in Republic of Macedonia. Book of proceedings, Agrosym, 2014, Fifth International Scientific Agricultural Symposium, 23 – 26 October, 2014 Jahorina, pp. 977-982.

4. **Marija Gjoseva Kovachevikj**, Goran Kovacev, Hristijan Risteski: Conditions and perspectives of financial lending in Macedonian agriculture and rural development. Book of proceedings, Agrosym, 2013, Fourth International Agronomic Symposium, 03 – 06 October, 2013, Jahorina.

5. **Marija Gjoseva Kovachevikj**: Approximation of Macedonian agriculture and rural development to European Common agricultural policy. International Scientific Conference, The global economic crisis and the future of European integration, 18 October, 2013, Faculty of Economics, University in Nis, pp. 513-528.

6. **Marija Gjoseva Kovachevikj**, Aleksandra Martinovska-Stojcheska: Economic analysis of apple production in Macedonia: the case of Pelagonia Region. International Symposium for agriculture and food, 12 – 14 December, 2012, Skopje, Faculty of Agricultural Sciences and food, Skopje. Symposium proceedings, pp. 943-953.

7. Blagoj Gorgievski, **Marija Gjoseva Kovachevikj**: Model of regional development through rural areas as rural economic development poles: case of the republic of Macedonia. Book of proceedings, Agrosym, 2017, VIII International Scientific Agriculture Symposium, October 05-08, 2017, Jahorina, pp. 2379-2383.

8. Blagoj Gorgievski, **Marija Gjosheva Kovachevikj**: Rural economic development strategy through priority rural sectors in the Republic of Macedonia. Book of proceedings, Agrosym, 2016, VII International Scientific Agriculture Symposium, 06 – 09 October, 2016, Jahorina, pp. 2610 – 2615.

9. Blagoj Gorgievski, **Marija Gjosheva-Kovachevikj**: Centralized and decentralized approach to economic development policy with particular emphasis on the Republic of Macedonia. International Scientific Conference, The financial and real economy: toward sustainable growth, 17 October, 2014, Faculty of Economics, University in Nis, pp. 513-528.

10. Boris Anakiev, Jorde Jakimovski, **Marija Gjosheva – Kovachevikj**: The development of the agriculture and the village in independent Macedonia. International Symposium for agriculture and food, 12 – 14 December, 2012, Skopje, Faculty of Agricultural Sciences and food, Skopje. Symposium proceedings, pp.932 – 943.

11. **Marija Gjosheva Kovachevikj**, Verica Ilieva, Saso Arsov (2020). Introducing sustainable rice production to improve environmental and socio-economic conditions in Kochani valley. Journal of Agriculture and Plant Sciences, JAPS, Vol. 18, No. 2, 2020. In print: ISSN 2545-4447 On line: ISSN 2545-4455

М-р Марија Ѓосева-Ковачевиќ учествувала во работата на следниве проекти:

1. 2018 -2020. Nature Conservation Programme in North Macedonia - phase 2. Научно-апликативен проект за одржливи практики во оризопроизводството во Кочанската котлина за зачувување на биолошката разновидност и природните вредности на регионот и подобрување на приходите на земјоделците. Проект на Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC), координирано од Фармахем, Скопје (координатор)

2. 2018-2020. Програма за зачувување на природата во Северна Македонија-алтернативни пристапи за контрола на крлежот (*Varroa destructor*) во летниот период. Проект на Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC), координиран од Фармахем (координатор)

3. 2013-2014. Проект „Почувствувај го здравиот рурален живот“ (Experience the healthy rural life) финансиран од ЕУ ИПА програма за прекугранична соработка со Република Албанија, Федерација на фармери на РМ (менаџер на проект)

4. 2000-2002. „Проект за Рурален развој на Јужните и Источните региони“. ИФАД проект (кредитен аналитичар).

Други активности кои припаѓаат во научноистражувачката дејност, релевантни за изборот.

Кандидатката учествувала на неколку обуки и конференции од областа на земјоделството и руралниот развој. Стручно усовршување во странство остварила со студиски престој и размена на Универзитетот Хохенхајм во Германија, (Hohenheim University, Germany), на Институтот за земјоделство и социјални науки, во период од 6 месеци, зимски семестар 2001/2002 година, за земјоделство и рурален развој, и на Економски институт во Прага, (Institute of agricultural economics Prague (VUZE) за основните концепти за ефикасност и продуктивност во земјоделството, од 31 јули до 11 август, 2006 год.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:

Марија Ангел Ѓошева-Ковачевиќ

Институција:

Земјоделски институт - Скопје

Научна област:

житни култури (пченица, пченка, ориз и друго, шифра 40300)

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити <u>Првиот циклус студии кандидатката го завршила пред воведувањето на кредит-трансфер системот. Од вториот циклус има 120 ЕКТС-кредити.</u>	/
2	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 8,20 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 9,63	да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Test Report Form - International English language Testing System (IELTS) - Academic 3. Издавач на документот: BRITISH COUNCIL MACEDONIA 4. Датум на издавање на документот: 18.4.2013 година	да

М-Р МАРИЈА ЗДРАВКОВСКА

1. БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ И ОБРАЗОВАНИЕ

Кандидатката м-р Марија Здравковска е родена на 6.5.1989 во Скопје. Средно образование (економско -правно) завршила во Скопје. Со високо образование се стекнала на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, на градинаро-цвеќарската насока. Дипломирала во октомври 2012 година, со просечен успех 9,59.

Кандидатката активно се служи со англискиот јазик.

Во учебната 2012/2013 година се запишала на втор циклус (магистерски) студии на Факултетот за земјоделски науки и храна во Скопје, студиска програма: Растителна биотехнологија, модул: Градинарство и цвеќарство. Студиите ги завршила во 2015 година, со просечен успех 10,00, а на 12.3.2015 година го одбрала магистерскиот труд.

2. НАУЧНИ, СТРУЧНИ, ПЕДАГОШКИ И ДРУГИ ОСТВАРУВАЊА НА КАНДИДАТОТ

Научноистражувачка дејност

М-р Марија Здравковска ги има објавено следниве научни трудови, публикувани во зборници од научни собири и меѓународни научни списанија:

1. Agich R., Popsimonova G., Crvenkovski M., Bogevska Z., Davitkovska M., **Zdravkovska M.** (2015). Spring cabbage traits in relation to different seedling growing technologies. 2nd International Symposium for Agriculture and Food, 07-09 October 2015, Ohrid, Republic of Macedonia

2. Daniela Dimovska, **Marija Zdravkovska**, Igor Iljovski, Djoko Kungulovski, Natalia Atanasova – Panchevska (2016). Yield and chemical composition of cauliflower (*Brassica oleracea* L.var. *botrytis*) cultivated using microbiological fertilizer. VII International Scientific Agriculture Symposium AgroSym 2016, Jahorina, October 06-09, 2016, Book of proceedings, pp. 851-858

3. Daniela Dimovska, Zvezda Bogevska, Igor Iljovski, **Marija Zdravkovska**, Dzoko Kungulovski, Natalija Atanasova-Panchevska (2017). Impact of Slavol microbiological fertilizer on soil microorganisms during cauliflower (*Brassica oleracea* L. var. *botrytis*) growth. Proceedings of the VIII International Agricultural Symposium “AGROSYM 2017” pp. 340-345

4. Rukie Agich, **Marija Zdravkovska**, Gordana Popsimonova, Daniela Dimovska, Zvezda Bogevska, Margarita Davitkovska (2018). Yield and quality of beetroot (*Beta vulgaris* ssp. *esculenta* L.) as a result of microbial fertilizers. Contemporary Agriculture, Vol. 67, No. 1, Pp. 40-44, 2018. The Serbian Journal of Agricultural Sciences, ISSN (Online) 2466-4774

Стручно-апликативна дејност и дејност од поширок интерес

Кандидатката учествувала како соработник во изготвување на:

- Цвеќарство, основи за производство и цветни култури, проф. д-р Стефанка Хаџи Пецова, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје, Факултетот за земјоделски науки и храна -Скопје.
- Студија за озеленување и пошумување на подрачјето на Скопје, февруари, 2015 година.

ОБРАЗЕЦ 1

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО НАСТАВНО-НАУЧНО, НАУЧНО,
НАСТАВНО-СТРУЧНО И СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ**

Кандидат:

Марија Борче Здравковска

Институција:

Земјоделски институт - Скопје

Научна област:

житни култури (пченица, пченка, ориз и друго, шифра 40300)

**ОПШТИ УСЛОВИ ЗА ИЗБОР ВО СОРАБОТНИЧКО ЗВАЊЕ – АСИСТЕНТ/АСИСТЕНТ
ИСТРАЖУВАЧ**

Ред. број	ОПШТИ УСЛОВИ	Исполнетост на општите услови да/не
1	Има завршено прв и втор циклус академски студии со најмалку 300 ЕКТС-кредити <u>Првиот циклус студии кандидатката го завршила пред воведувањето на кредит-трансфер системот. Од вториот циклус има 60 ЕКТС-кредити.</u>	/
2	Остварен просечен успех од најмалку 8,00 (осум) на првиот циклус и вториот циклус на академски студии посебно Просечниот успех на прв циклус изнесува: 9,59 Просечниот успех на втор циклус изнесува: 10,0	да
3	Има познавање на најмалку еден странски јазик 1. Странски јазик: англиски јазик 2. Назив на документот: Уверение 3. Издавач на документот: Филолошки факултет „Блаже Конески“ Скопје 4. Датум на издавање на документот: 29.1.2013 година	да

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на целокупната доставена документација и извршениот разговор со пријавените кандидати, рецензентската комисија ги донесе следниве заклучоци. Кандидатите м-р Петар Петров и м-р Марија Здравковска, и покрај покажаниот солиден успех и завидни досегашни резултати, ниту во текот на студиите, ниту во текот на истражувачката работа немале предмет на изучување или истражување поврзан со житните култури, област од која се бараат кандидати за асистенти истражувачи на распишаниот конкурс, туку биле едуцирани и активни во други области (агрохемија, односно градинаро-цвекарство).

Кандидатите м-р Бранкица Спасева и м-р Иво Митрушев во текот на студиите имаат изучувано предмети поврзани со житните култури. Тие се млади кандидати на почетокот од својата научна кариера, за кои комисијата цени дека имаат доволно капацитет, како и исполнети законски предуслови, успешно да се вклопат во работата на Одделението за поледелство на Земјоделскиот институт во Скопје и темелно да навлезат во научната област житни култури.

Кандидатката м-р Марија Ѓошева-Ковачевиќ има подолго работно искуство и достигнувања од областа на руралниот развој. Во последните три години, таа како надворешен соработник, заедно со тим од Земјоделскиот институт, успешно имплементира проект за креирање и координирање на одржливи практики во оризопроизводството во Кочанската котлина за зачувување на биолошката разновидност и природните вредности на регионот, но и за подобрување на приходите на земјоделците.

Според гореизнесеното, комисијата има чест и задоволство да му предложи на Научниот совет на Земјоделскиот институт во Скопје, кандидатите м-р Бранкица Спасева, м-р Иво Митрушев и м-р Марија Ѓошева-Ковачевиќ да ги избере во звањето асистенти истражувачи во научната област житни култури (пченица, пченка, ориз и друго, шифра 40300).

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Проф. д-р Емилија Симеоновска

Проф. д-р Добре Андов

Проф. д-р Даница Андреевска